

Biblioteca Științifică
a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

Colecția Personalități universitare bălțene

in honorem

**Margarita
TETELEA**

CZU 781:[016 +929]

T 47

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

MARGARITA TETEELEA : IN HONOREM / alcăt. Elena Țurcan, Ariadna Musteață ; red. resp. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța, Anna Nagherneac ; red. literar: Galina Mostovic ; trad. în engl. : Valentina Topalo ; lector: Elena Stratan ; design/cop. tehnored./machtetare: S. Ciobanu ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți. – Bălți, 2014. – 342 p. – (Colecția „Personalități universitare bălțene”, ISBN 978-9975-50-133-0).

100 ex.

ISBN 978-9975-50-134-7.

Această lucrare face parte din colecția *Personalități universitare bălțene* editată de Biblioteca Științifică și reprezintă o expunere a vieții și activității didactico-științifice și culturale a absolventei și actualmente a cadrului didactic, dr. conf. univ. Margarita Tetelea.

Alcătuitori	Elena ȚURCAN Ariadna MUSTEAȚĂ
Redactor-responsabil	Elena HARCONIȚA
Redactor literar	Galina MOSTOVIC
Redactor bibliografic	Lina MIHALUȚA Anna NAGHERNEAC
Traducere în limba engleză	Valentina TOPALO
Lector	Elena STRATAN
Copertă/design, tehnoredactare/ machtetare	Silvia CIOBANU

**Exprimăm profundă recunoștință Dnei Margarita Tetelea
pentru materialele prezentate**

C U P R I N S / TABLE OF CONTENTS

Elena Harconița. Cuvînt înainte / Forward	7
Aprecieri, mărturisiri, evocări / Valuations, confessions, evocations	13
Valeriu Tetelea. În viața mea am cântat la două viori / <i>I played on two violins in my life</i>	13
Episcopul Marchel. O misiune dascălicească / <i>A mission like a psalm-reader</i>	14
Iurii Mahovici. Doamnei Margarita Tetelea cu Dragoste! / <i>Mrs. Margarita Tetelea with love!</i>	15
Radu Moțoc. Uvertură la un jubileu / Overture to a Jubilee	16
Ion Gagim. Spirit inventiv / The inventive spirit	19
Lilia Granețkaia. Realizări frumoase / Beautiful achievements	21
Marina Cosumov. Un gând pentru o doamnă ... / A thought for a lady	22
Marina Caliga. Fire dornică de viață / The nature eager to live	23
Elena Cobășneanu. Draga mea surioară... / My dear sister...	24
Elena Nicolaeva. Corespondența cu Margarita Tetelea / <i>Mail with Margarita Tetelea</i>	26
Тамараа Бандалак. Специалист высокого класса в своей профессии / High class specialist in your profession	27
Aliona Luleava. Profesoara de la care poți lua exemplu / <i>The teacher that can take an example</i>	29
Bente Goldstein. Dear Margarita	31
Luiya Savescu. Stimată Doamnă Decan / Dear Mrs. Dean	31
Elena Țurcan, Ariadna Musteață. Frumusețe, armonie și farmec feminin / Beauty, harmony and feminine charm	32
Eugenia Vasilachi. Demnă de admirație / Worthy of admiration	33
Ольга Кольба. Умная, яркая, энергичная / <i>A clever, bright, full of energetics woman</i>	33
Мария Решовская. Вы – сильный человек! / <i>You are a strong person!</i>	36
Fila „Margarita Tetelea” în istoria Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală / <i>Margarita Tetelea's page in the history of the Faculty of Music</i> <i>and Music Education</i>	44
Ion Gagim, Margarita Tetelea, Anton Popov. Profesorul de muzică și pregătirea lui / Professor of music and his preparation	44
Vladimir Babii. Istoricul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală (1980-2004) / <i>The history of Music and Music Education Faculty (1980-2004)</i>	50
Marina Morari. Sub semnul muzicii / Under the sign of music	55
CURRICULUM VITAE	63
Taina legăturii dintre formă și conținut / <i>Secret link between form and content</i>	68
Margarita Tetelea. ...Tu ești responsabil pentru ceea ce devii / <i>You are responsible for what you become</i>	88

Părinții spirituali / Spiritual parents:	
Liubov Aron Colcher, Ioan Pavalache,	
Raisa Șatan	92
Pasiunile vieții / Life's passions:	
Pianul / Piano	96
Folclorul / Folklore	99
Елена Гупалова. Астрологический портрет / Astrological portrait ...	104
Се au spus stelele în anul 2006-2007 despre Margarita Tetelea? / What does the stars say about Margarita Tetelea in 2006-2007 ?	106
Елена Гупалова, Михаил Местер. Маргарита Тетеля: талант, творчество, новаторские идеи / Margarita Tetelea is a talent, creative and with innovative ideas specialist	107
Activitatea științifică / Scientific activities	113
Colaborări internaționale și naționale / International and nationale collaborations	180
Artiștii bălțeni pe calea integrării europene / Bălți artists on the path of European Integration	195
Fondator al Filarmonicii de muzică pentru Copii din Bălți / Founder of children's Philharmonic	204
Margarita Tetelea. Filarmonica de muzică pentru copii – formă de cultivare a dragostei pentru armonie și frumos / Children's Philharmonic is a cultivation form of love for harmony and beauty	204
Сергей Шевелев. Концертный сезон открыли лауреаты / The winners opened the concert season	208
Victoria Crișciuc. Dragoste de armonie și frumos – o Filarmonică începătoare / A Beginner Philharmonic or Love of harmony and beautiful	209
Сергей Гнатюк. Бэлцкой детской Филармонии – 5 лет / Bălți Children's Philharmonic marks its the 5th anniversary	209
Elena Cobășneanu. Artiști bălțeni au fost în vizită la colegii lor din Soroca / Bălți artists were visiting their colleagues from Soroca ...	210
Елена Кобэснэну. Бэлцкие артисты – Сорокским артистам! / Bălți's artists gait to Soroca artists	211
Ludmila Cerguța. Adolescența aspirațiilor / Teenagers aspirations for future	212
Statutul Filarmonicii pentru Copii din Bălți / Status of Children Philharmonic of Balti	214
Colaborarea cu școala de muzică „George ENESCU” / Collaboration with „George ENESCU” School of Music	228
Ludmila Cerguța. Muzicantul nu trage peste el niciodată cortina indiferenței / The musician never pulls up on him the curtain of indifference	228
Татиана Шуберт. Первый фестиваль классической музыки в Бельцах / The first Festival of Classical Music in Balti	230

Maria Popa. Festivalul „George Enescu” 125 de ani de la naștere / “George Enescu Festival” at the 125th years from the birth of composer ...	232
Сергей Пожар. Бельцы рукоплескали «фрумынскому Моцарту» / Balti cirtly applauded „the Romanian Mozart”	233
Сергей Пожар. Энеску любил Бессарабию / <i>Enescu loved Bassarabia</i> ...	236
Cartea și Biblioteca - instrumente inerente ale muzicianului /	
<i>The book and the library are the musician's inherent tools</i>	240
Anton Popov. Biblioteca / <i>The Library</i>	240
Elena Țurcan, Ariadna Musteață. Specificul formării și promovării colecțiilor muzicale / <i>The specifics of forming and promotion</i> <i>of musical collections</i>	242
Activitatea cultural – artistica/ Artistic and cultural activities	246
Arta e un mijloc de comunicare și înțelegere între oameni / <i>Art is a means of communication and understanding between people</i>	246
Людмила Уляшева. Именитый музыкант в гостях у бельцких коллег / <i>The famous musician visiting Balti colleagues</i>	246
Irina Cojocaru. Profesorul de muzică își expune îngrijorarea / <i>Music teacher exposes his concern</i>	247
Margarita Tetelea. Un sfert de veac de muzică / <i>A quarter of a century of music</i>	250
Сергей Стежару. Талантов много не бывает / <i>Talents is never too much</i>	254
Maria Popa. Nunta ca la Pelinia jucată-n Chișinău / <i>The wedding ceremony as in Pelenia performed in Chisinau</i>	255
Ирина Лаврова. Через искусство имеем свет / <i>You have light through art</i> ...	256
Классика в живом исполнении / <i>Classical music performed live</i>	258
Ludmila Cerguță. A-ți urma studiile la Universitate înseamnă a fi axat în spațiul ideal / <i>The study at the university means to be focused</i> <i>on the ideal space</i>	260
Ирина Лаврова. Музыка нас с тобой связала / <i>Music bound us with one another</i>	260
Ирина Лаврова. Без музыки жизнь была бы ошибкой / <i>Without music, life would be a mistake</i>	264
Наталия. Строганова. Одиннадцать друзей Кристины, или Подарков много не бывает / <i>Eleven friends of Christina, or gift is never too much</i>	267
Ludmila Cerguță. De ce avem nevoie de o strategie de descentralizare în cultură și în special în domeniul învățământului artistic? / <i>Why we need a strategy of decentralization in culture and in particular</i> <i>in the field of art education?</i>	268
Distincții, trofee / Awards, trophies	271
Hobby-uri / Hobbies	278
Bibliografie / Bibliography	288
Indexuri auxiliare / Auxiliary indexes	328
nume / name	328
titluri / titles	333

Cuvînt înainte

Impresionanta carte de vizită a Universității bălțene s-a completat cu o nouă biobibliografie, dedicată Dnei Margareta Tetelea, doctor conferențiar universitar, șef de catedră, decan al Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală, din nou șef de catedră după restructurările de ultimă oră în Universitate. Este un pedagog iscusit, manager exigent, organizator de evenimente culturale inedite de nivel instituțional, local, național și internațional, cercetător meticolos, ordonat și tenace.

Toate manifestările științifico-culturale de la Universitatea bălțeană sînt organizate și promovate cu participarea nemijlocită a dnei Margareta Tetelea, muzicant talentat și pasionat, și formațiunile muzicale de la Catedră, Facultate.

Sobrietatea și calitatea interpretărilor vocale și instrumentale, atmosfera emotivă de deosebită înălțare sufletească, se datorează, cu desăvîrșire, efortului și dăruirii întregului corp didactic, actualmente, de la Catedra de arte și educație artistică, altă dată, de la Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală.

Temelia instruirii muzicale în instituția bălțeană a fost pusă în anul 1959. Timp de 33 de ani (1980 – 2013) în structura Universității activează o subdiviziune distinctă - Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală, produsul științifico-didactic al căreia poate fi studiat și prin instrumentele bibliografice, elaborate de Biblioteca Științifică USARB, care pot fi găsite în colecțiile celor mai mari biblioteci din lume, inclusiv Biblioteca Congresului SUA, și care pot fi lecturate în format electronic pe următoarele adrese: <http://libruniv.usarb.md:8080/jspui/>; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/ion_gagim/gagim.pdf, http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/contr_st/contr_muz.pdf http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/contrib_final.pdf, ș.a.

Printre multiplele lucrări prezente în aceste surse bibliografice pot fi regăsite și rezultatele cercetărilor dnei Margareta Tetelea, ghidate de ideile, lăsate moștenire de George Breazu și George Enescu în perioada interbelică, propuse pentru aplicare în metodele actuale de învățămînt artistic. Eficiența dezvoltării moral - spirituale a personalității, conform concepțiilor marelui muzicolog George Breazu, se fundamentează pe trei elemente importante, precum sînt: creația muzicală a copiilor, muzica de foclor, operele muzicale de artă bisericească și, evident, muzica clasică, completează pedagogul Margareta Tetelea.

În Laboratorul specializat de la Universitate, cu aportul considerabil al Dnei Margareta Tetelea, a fost elaborată curricula națională (unica în Republică) destinată pregătirii pedagogilor de muzică pentru toate nivelurile de învățămînt.

Mai bine de treizeci de ani de activitate profesională și managerială a dnei Tetelea și a colegilor ei în învățământul artistic superior bălțean, ne permite să menționăm că prin realizarea unei strategii de culturalizare a societății, printr-un șir de proiecte și preocupări, Bălțiul a devenit un autentic *Centru de cultură și educație artistică* din Zona de Nord a Moldovei.

Informațiile bibliografice din prezentul volum conțin numeroase și diverse rezultate ale cercetărilor științifico-didactice, activităților extracurriculare de educație muzicală și estetică, evoluărilor concertistice ale dnei Tetelea și discipolilor ei în Moldova și unele țări din Europa.

Predarea nu-și are rost decît atunci cînd este înțeleasă ca un act de creație, acesta fiind crezul dintotdeauna al profesoarei Margareta Tetele, care într-un moment de confesiune spunea: „Vreau să rămîn un pedagog corect... Atitudinea mea va rezona în fapte concrete, în asiduitatea cu care discipolii mei vor lucra în domeniul pedagogiei muzicale. ... Apoi am pus accent pe talentele tinerilor din universitate și i-am motivat să se încadreze cît mai activ în viața culturală. Căci susținînd și stimulînd pe diverse căi creativitatea, motivînd participarea tinerilor la diverse evenimente, vom reuși să-i ținem acasă și le vom oferi șansa de a se afirma în societate... În toate gesturile mele (feline) veți găsi ecoul unei partituri de pian, dar îmi dau străduința ca acest „pian” să fie perfect acordat la orice oră”.

Afirmația lui Octavian Paler „Am învățat că trecutul și circumstanțele te-ar putea influența personal, dar că tu ești responsabil de ceea ce devii” este motoul vieții dnei Tetelea.

Am putea alătura și alte spuse ale lui Octavian Paler, care se potrivesc cum nu se poate mai bine felului de a fi, firii îndrăznețe și harnice, curajului, iubirii și fidelității, tandreței dnei Margareta Tetelea: „Adevărata măsură a vieții unui om nu se poate obține decît prin *lipsa de măsură*, dorind *fără măsură*, îndrăznind *fără măsură*, iubind *fără măsură*”, constatate în plus de amintirile dlui Iurie Mahovici, Maestru în Artă din R.Moldova. „Am înțeles că, aici, la Bălți am întîlnit un prieten devotat, o persoană care cu atîta fanatism și entuziasm se străduie să cultive și să propage frumosul nu numai pentru ea, ci și pentru toți doritorii de a se familiariza cu ceea ce se numește „Artă”.

Capitolul biografic include pe larg date personale, amintiri despre mama și tata, buneii protagonistei acestei cărții. Este de remarcat și de admirat faptul păstrării cu grijă a memoriei vii, a fotografiilor de epocă, a dragostei și recunoștinței purtate prin viață pentru rudele pe ambele ramificații ale familiei Spinei și Tetelea. Volumul de față, cu siguranță, n-ar fi existat sau ar fi fost mult mai mic dacă nu ne-am fi bucurat de deplina deschidere a dnei Margareta Tetelea, care ne-a furnizat sute de materiale (texte, fotografii, afișe, invitații ș.a.) din arhiva familiei, incluse în aceste pagini.

Toți cei care o cunosc, o apreciază la scara cea mai înaltă:

„Permanent punctuală, elegantă, rezervată, atentă față de tot și toți ce o înconjoară, Margareta Tetelea este etalonul unei femei, care și-a dedicat viața Lumii Frumosului. O soție excelentă, o mamă iubitoare, o gospodină de excepție, o șefă severă și perseverentă, o subalternă responsabilă, un muzician rafinat și o prietenă devotată”, relatează Iurie Mahovici.

Lucrările biobibliografice sînt menite să promoveze personalități valoroase și să sporească vizibilitatea instituției, să îmbogățească tezaurul științific și cultural acumulat de națiune de-a lungul timpului. Printre multiplele genuri și tipuri de lucrări editate în lume, bibliografiile au ajuns în zilele noastre din secole îndepărtate, rămînînd în continuare un mijloc de informare rapidă și comprehensivă despre personalitățile eminente ale unui neam, despre contribuțiile lor la dezvoltarea științei și culturii.

Lucrarea poate fi utilă studenților, cadrelor didactice, oamenilor de cultură, tuturor care sînt interesați de evoluția lor personală și profesională.

Adresăm sincere mulțumiri editurii ARTIS din Iași, director Diana Andron, care a asigurat tipărirea acestei cărți la un nivel calitativ înalt.

Elena HARCONIȚA,
Directoarea Bibliotecii Științifice USARB

Foreword

The impressive visiting card of Bălți University was completed with a new bio-bibliography dedicated to Mrs. Margaret Tetelea, PhD Associate Professor, Head of Department, Dean of Faculty, the Head of the Chair after the latest university's policy changes. She is a skillful teacher, a meticulous researcher, ordered and persevering, exacting manager, organizer of unique institutional cultural events on both national and international level. All scientific and cultural manifestations of Balti University are organised and promoted with direct participation of Mrs. Margareta Tetelea, a talented and passionate musician. Musical formations from the Faculty is under her guidance. Sobriety and quality of vocal and instrumental interpretations, emotional atmosphere of spiritual ascension is due the effort and dedication of the whole teaching staff, currently teaching at the Department of Art and Music Education, some other time at the Faculty of Music and Music Education.

In 1958, Balti Music Education was established in the institution. As the University structural subdivision Faculty of Music and Music Education operates over 33 years (1980-2013). Scientific-educational product of Faculty's staff can be studied through bibliographic tools, developed by Scientific Library USARB, which can be found in the collections of the greatest libraries in the world, including the Library of Congress, and can be accessed electronically on the following addresses: <http://libruniv.usarb.md:8080/jspui/>, http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/ion_gagim/gagim.pdf, http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/contr_st/contr_muz.pdf, http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/contrib_final.pdf, etc...

You can find Mrs. Margareta Tetelea's researches works among other sources presented in these bibliographies. The source of inspiration of the musical realisation of her ideas are George Breazul and George Enescu, musicians of the interwar period. She identifies methods that may be implemented to the current methods of artistic education. According to great musicologist George Breazul, effectiveness of the moral, spiritual development conception of personality is based on three important elements, such as they are: children's musical creation, folklor, religious music and, of course, completed the teacher Margareta Tetelea - *classical music*. In the specialized University Laboratory, the national curriculum has been developed (the only one in the country) for the preparation of teachers of music for all education levels with the contribution of Mrs. Margareta Tetelea. More than thirty years of professional and managerial activity of Mrs. Tetelea and her colleagues in the higher education artistic world from Bălți, allows

us to mention that by carrying out a strategy of educational institutions of society, through a series of projects and concerns, Bălți become a genuine Centre of Culture and Art Education in the North of Moldova. Bibliographic information of this volume contains numerous and various results of scientific research, extracurricular activities of musical and aesthetic education, concerts evolutions of Mrs. Tetelea and her followers in Moldova and some countries in Europe. Teaching is not pointless, except when it is understood as an act of creation. This is always the teacher 's credo of Margaret Tetelea, who in a moment of confession she said: „I want to remain a correct teacher. ...My attitude will resonate in specific acts, perseverance which my disciples will work in the field of musical pedagogy...”.

Then I put the emphasis on youth talents in University and I motivated them to be more active in cultural life. For supporting and stimulating creativity in different ways, motivating youth participation in various events, I will be able to keep them home and I'll give them a chance to assert themselves in society. „In all my gestures you will find the echo of piano score, but I endeavor to be piano perfectly tuned at any hour” confesses Margareta Tetelea.

Octavian Paler's assertion „I learned that the past and the circumstances you could influence personally, but you are responsible of what you become” is the motto of Mrs. Tetelea. We could join other says of Octavian Paler which match how you can better the way of being bold and reliable nature, courage, love and fidelity, affection of Mrs. Margaret Tetelea: „The true *measure* of a man's life cannot get than by the lack of *measurement*, wanting without *measure*, daring without *measure*, loving without *measure*”, recorded in addition in memoirs of Mr. Iurie Mahovici, Master of Arts in Republic of Moldova. „I understand that, here, in Balti I have met a devoted friend, a person with fanaticism and enthusiasm. She strives to cultivate and popularize the beautiful not only for herself, but also for all those who wish to become familiar with what is called „*Art*”.

Biographical chapter includes personal data, memories of her parents and grandparents. It should be noted and admired the fact of keeping memory with care, the photographs of epoch, love and gratitude carrying through life for Tetelea and Spinei's family and their relatives. The present volume, certainly would not have existed or would have been much smaller if we would have not enjoyed Mrs. Margaret Tetelea's full opening, supported us with hundreds of materials (texts, photos, posters, invitations, etc.) from the family archives included in these pages.

All those who know her appreciate on the highest level: „She is permanent punctual, elegant, reserved, careful to everything and everyone that sur-

round her. Margaret Tetelea is the standard of a woman who has dedicated his life to the world of beauty.

„She is a great wife, a loving mother, an exelent housewife, severe and persistent head , a responsible subordonate, a fine musician and a devoted friend, underlined Iurie Mahovici..

Biobibliographies works are valuable to promote personalities and enhance the visibility of the institution, to enrich the scientific and cultural treasure of the nations accumulated over time. Among the many genres and ty-pes of papers published in the world, bibliographies have arrived today from distant centuries, still remains a means of rapid and comprehensive information about the eminent personalities of a nation about their contributions to the development of science and culture. The work can be helpful to students, teachers, people of culture, to all who are interested in their personal and professional development. We address sincere thanks to publisher house ARTIS from Iasi, Diana Andron, the director that assured printing of this book at a high quality level.

Elena HARCONIȚA
Director of Scientific Library SUARB

Aprecieri, mărturisiri, evocări...

În viața mea am cântat la două viori

Valeriu TETELEA,
doctor în pedagogie,
directorul școlii de muzică „George Enescu” din Bălți

În viața mea am cântat la două VIORI. Pe una din ele soarta mi-a răpit-o, iar pe cealaltă – perfectă după acordaj - o îmbrățișez și o ador pînă acum. Nu întotdeauna cu virtuozitate, dar totdeauna cu mare folos pentru mine.

Știu că cuplurile fericite se creează în ceruri... Cuplul nostru l-a creat marele BACH. Mai întâi l-am interpretat în duet în anii studenției, ca apoi să trăim în duet deja 35 de ani. Acest duet s-a extins pînă la cvartet, deoarece în sensul direct am cântat cu Feciorii noștri: un pian și trei violine. Copii și-au luat zborul, și-au creat viața lor fericită, iar noi continuăm să slujim în duet MAREA MUZICĂ.

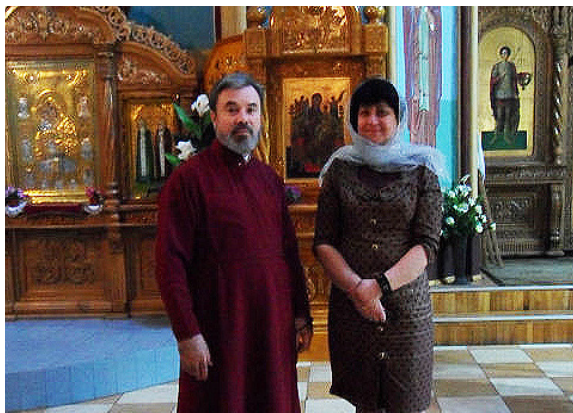
Margareta, LEOAICA mea, este o fire profundă și toate pasiunile sale frumoase știe să le folosească astfel ca să-i facă fericiți și pe alții. Am un rival mare – RICHARD WAGNER - de care Margareta este îndrăgostită încă din colegiu. A colecționat toate cărțile, la care a avut acces, despre acest mare compozitor și estetician și m-am bucurat mult că fiul MAX i-a oferit în această vară o întâlnire fermecătoare cu muzica și operele extraordinare ale acestui faimos compozitor. Mă bucur pentru EA că și-a împlinit visul de mulți ani de ai savura creația în sînul muzicii europene - Salzburg (Austria).

Respect și admir pasiunile și hobby-urile deosebite ale Margaretei, care vorbesc despre firea ei romantică și inventivă: colecțiile: *Carte rară*, *Cele mai frumoase flori existente*, *Rătuștele*, care simbolizează bunăstarea și înțelegerea în familie, *Broderiile* confecționate cu mult gust și afecțiune personal de EA, *Păpușile*, destinate celei mai mari realizări ale vieții noastre – nepoțica GIULIA. Anume ea a devenit sensul vieții BUNICUȚEI MARGARETA. Eu îi doresc Giuliei să moștenească de la BUNICA toate calitățile nemaipomenite ale MARGARETEI - FEMEIE și SOȚIE deosebită.

Cu mult drag și afecțiune pentru o LEOAICĂ de la un VIOLONIST FERICIT.

O misiune dăscălicioasă

***Preasfințitul MARCHEL,
Episcopul de Bălți și Fălești***

Venită-n lume să fie personalitate dar și s-o vrăjească cu dragoste față de frumos, își asumă o misiune dăscălească însă rodnică ca toamna blîndă. În griji cotidiene, cu pasul chibzuit, hotărît pășește-n largul vieții, înconjurată fiind de casnici, prieteni și discipoli, care-i poartă stima și respectul în lumea mare. Vă cunoaștem ca pe o personalitate dar și ca o creștină, care pe lîngă activitatea fructuoasă, pe care o efectuați în diferitele domenii ale artei, frecvențați Catedrala în zilele de duminică și sărbători. Credem că anume aceasta vă dă imbold și dragoste deosebită pentru Dumnezeu.

„Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu”, zice Scriptura Sfîntă. Deșteptăciunea este un altceva decît marele dar Dumnezeiesc, spre care rîvnesc mulți, dar îl primesc numai cei cu „inima smerită și înfrîntă”. (Ps.50).

Nu rămîneți indiferentă de viața duhovnicească ce se petrece în cadrul bisericii. Cunoaștem că sînteți o mare amatoare de interpretare corală și îndeosebi a muzicii religioase. Fapt și dovadă a acestora este deschiderea specialității noi la Facultate „canto religios”.

Fire smerită și neorgolioasă de propriile realizări, conștientă de misiunea-i creștinească pe acest pămînt, mereu în căutare și cu mari speranțe în ziua de mîine, cu gîndul la Dumnezeu și cu credință în suflet pe care n-o tăinuiește – anume așa am știut-o dintotdeauna, anume așa vrem s-o știm și în viitor. Venim cu sincere urări de bine, de sănătate, puteri și succese în făurirea binelui pe pămînt.

Doamnei Margareta Tetelea cu Dragoste!

Iurie MAHOVICI,

*Maestru în arte, profesor universitar AMTAP,
solist al Filarmonicii Naționale „S. Lunchevici”*

Cunoștința mea cu doamna Margareta Tetelea a început de la un sentiment destul de straniu – gelozie „profesională”. De mai mulți ani, în duet cu Anatolie Lapicus organizam concerte la școala de muzică din Sîngerei. Aflînd de acest fapt dna Tetelea cu tot elanul său organizatoric, a zis: „ Cum adică? Așa artiști mari la Sîngerei concertează, dar la Bălți - nu. Ei obligatoriu vor concerta la Bălți!”. A găsit prin sursele personale telefoanele noastre de contact și ne-a telefonat. După scurtă convorbire am înțeles că aici se pun la cale lucruri serioase. Prima întâlnire a fost surprinzătoare. Ne-a întâlnit o doamnă frumoasă, foarte elegantă, politicoasă și bine inițiată în materie. Din start ne-a spus că colaborarea noastră va fi îndelungată. Prima întâlnire a fost decizională. Am înțeles că aici la Bălți am găsit un prieten devotat, o persoană care cu atîta fanatism și entuziasm se străduie să cultive și să propage frumosul nu numai pentru ea, ci și pentru toți doritorii de a se familiariza cu ceea ce se numește „Artă”.

Au trecut deja mulți ani. Colaborarea noastră a devenit mai rodnică. În afara manifestărilor artistice am făcut și un schimb de experiență profesională pe tărîmul didactic, ambii fiind decani în instituții de învățămînt superior. Am asistat și la evaluarea absolvenților Facultății Muzică și Pedagogie muzicală în calitate de Președinte al Comisiei de Stat la examenele de Licență. Am fost încîntat de modul în care doamna Tetelea poate organiza procesul de studii și oricare eveniment, legat de acest proces. Perseverența și duritatea, bazată doar pe justitudine – iată calitățile care deosebesc stilul Ei de activitate profesionistă.

Permanentă dorință de ași cultiva profesionalismul s-a cristalizat într-o personalitate de excepție în lumea oamenilor de Artă. Permanent punctuală, elegantă, rezervată, atentă față de tot și toți ce o înconjoară, Margareta Tetelea este etalonul unei femei, care și-a dedicat viața Lumii Frumosului. O soție excelentă, o mamă iubitoare, o gospodină de excepție, o șefă exigentă și perseverentă, o subalternă responsabilă, un muzician rafinat și o prietenă devotată.

Margareta Tetelea este un exemplu de dîrzenie, tărie de caracter, inteligență, frumusețe sufletească și fizică, o Femeie Rară.

Mă mîndresc de prietenia noastră.

Uvertură la un jubileu

Radu MOȚOC,
ing., Membru de Onoare al Senatului USARB,
secretar al Asociației Pro Basarabia și Bucovina,
Filiala „Costache Negri” din Galați

Întotdeauna un miracol se produce atunci cînd sînt îndeplinite mai multe condiții prielnice. În primul rînd rădăcinile locului de naștere dau seva care alimentează sensibilitatea artistică. În cazul nostru o familie cu trei fete în care mama este îndrăgostită de frumos și cu un tată care o acompania la chitară, asigură cadrul prielnic de dezvoltare a unei armonii de familie complexă în care muzica avea un rol aparte.

Din fericire această „vrajă a sunetelor” a fost cultivată în spirit creștinesc dar și cu metode creative la colegiu și o universitate de mare prestigiu, care a constituit o rampă de lansare în actul de creație. Dar fără har artistic și dăruire perseverentă nu se face performanță în acest domeniu, în care concurența este inevitabilă.

Studiază cu precădere pianul, considerat cel mai complex instrument, dar se dedică activității pedagogice la nivel universitar, unde prin studiile publicate în domeniul esteticii muzicale, dar și a eticii profesionale, obține titlul de doctor în pedagogie muzicală, drept pentru care este investită cu înalta responsabilitate de decan al Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală din cadrul Universității „Alec Russo” din Bălți.

Nimic trainic nu se face fără suflet, iar dăruirea de sine este parte a succesului. În acest context al entuziasmului și dăruirii, trebuie să încadrăm inițiativa de excepție când a înființat Filarmonica de Muzică pentru Copii (1999), care funcționează de mulți ani, în paralel cu lecțiile-concert pentru copii. Cu siguranță, Margareta Tetelea a fost influențată de importanța pe care o acorda cunoscutul muzicolog George Bălan educației muzicale. Acesta a fost invitat la Bălți și a ținut să remarce contribuțiile profesorilor bălțeni de la această facultate în domeniul concertelor-lecții pentru a înțelege muzica cultă.

Dragostea pentru patrimoniul muzical național se manifestă prin studiile întreprinse în domeniul muzicologiei, axate pe activitatea unor personalități de primă mărime în acest domeniu (G. Enescu, D. Cuclin, G. Breazul), care a avut drept efect implementarea unor idei pedagogice muzicale din perioada interbelică în actuala metodă de învățămînt artistic. Editează mai multe cărți de specialitate, dedicate atât profesorilor de muzică, cât și studenților, din care rezultă evoluția muzicii din antichitate pînă în zilele noastre, trecînd prin Renaștere, Iluminism, Clasicismul francez, Romantism, Impresionism, ajungînd la post-modernismul dodecafonic. O adevărată enciclopedie, în care sînt tratate muzicologia, psihopedagogia și practica instrumentală.

Un merit deosebit al Doamnei Margareta Tetelea este acela de a studia folclorul popular și obiceiurile legate de anumite evenimente, precum nunta tradițională. Într-o încercare nereușită de a prezenta acest ansamblu la un Festival de muzică populară la Galați (am aflat ulterior faptul că se limita numai la regiunile limitrofe), am descoperit acest ansamblu folcloric complex, în care muzica se îmbină fericit cu dansul și ritualul tradițional al nunților. Păstrarea acestor obiceiuri, care din nefericire încep să dispară chiar acolo unde au fost create, la țară, fac ca efortul doamnei Margareta Tetelea să aibă și o semnificație de cea mai mare importanță: de cercetare și de conservare a unor valori de patrimoniu național cultural.

Într-o fericită colaborare, la festivitățile de acordare a Premiilor Șefilor de Promoții de la Universitatea „Alec Russo” din Bălți, a fost intonat imnul Gintei Latine pe versurile lui Vasile Alecsandri și muzica compozitorului italian Marchetti. Pentru prima dată, acest imn a fost intonat la Montpellier în ziua de 25 mai 1878, în prezența a peste 60.000 de participanți adunați să-l sărbătorească pe Vasile Alecsandri, care a luat Marele Premiu. Corul Facultății

de Muzică și Pedagogie Muzicală din Bălți a interpretat cu mult talent, dar și cu emoție, acest imn la fiecare festivitate, în prezența oficialităților locale republicane și ambasadurilor unor țări reprezentate în Republica Moldova.

Spuneam că succesul depinde în mare măsură de condițiile prielnice care converg spre a stimula actul de creație. Din această categorie face parte și atmosfera din familie, cu precădere armonia și devotamentul soțului care din fericire lucrează în același domeniu al învățământului muzical. Într-o asemenea familie de muzicieni este firesc ca și feciorii să îndrăgească muzica, mai mult chiar, unul din ei concertează în Germania.

Liniștea de familie, atmosfera creatoare din provincie, unde zbuciumul cotidian este mult redus în comparație cu o capitală, dar și învățământul elevat dintr-un campus universitar în care Biblioteca are un rol important în oferta informațională, vecină cu o Catedrală ortodoxă, care prin amplasare protejează spiritualitatea creativă universitară, creează condițiile optime pentru afirmare intelectuală de mărime națională și internațională.

Rămân impresionat de această deschidere spre cultivarea învățământului muzical ca o formă de armonizare a vieții spirituale pe care o promovează cadrele didactice de la această specialitate, condusă de profesoara Margareta Tetelea.

Doamnei Margareta Tetelea și întregii familii îi doresc din tot sufletul să se bucure de multe succese în această activitate plină de armonie și sensibilitate, care modelează tineretul studios bălțean.

La mulți ani!

Spirit inventiv

Ion GAGIM,

doctor habilitat, profesor universitar, Maestru în arte

Într-adevăr, mereu inventează. În sensul pozitiv al acestui cuvânt, bineînțeles. Adică, nu „născocește” lucruri utopice, în mod iresponsabil (cum o fac, uneori, unii). Dă idei, dar nu idei „deșerte”. Fantezează, dar nu pe loc gol, fără acoperire reală.

Are o minte „polifonică”, aceasta desfășurându-se concomitent pe mai multe planuri, uneori, foarte diferite. Pe toate le ține în vizor.

Poate organiza, pe acest segment avînd puțini concurenți. Identifică repede aspectele unei chestiuni de rezolvat, identifică mijloacele și, totodată, persoanele care urmează să realizeze acțiunile respective. Astăzi unei astfel de persoane i se zice „un bun manager”.

Vede lucrurile în esență. Cu toate că unii ar putea zice că nu întotdeauna este așa. Și aceasta pentru că pare a fi, uneori, „zburdalnică”. Dar așa e firea ei – mereu tînără.

E foarte practică. „Scoate apă din piatră seacă”, dacă trebuie.

E activă. Uneori poate chiar făcînd exces de zel. Dar... cum poți să-ți schimbi natura? E important ce rămîne din acest zel.

E ambițioasă. Ceea ce și-a pus în gînd, realizează. Cedează, desigur, dacă trebuie. Dar îi place să-și vadă ideea realizată.

E specialist bine format, întregit, e printre cei de frunte. (A fost nevoie, de exemplu, de o întîlnire-două cu niște specialiști de larg răsunset, într-un caz, de la Iași, în alt caz, de la Moscova, ca aceștia să-i declare „înrudirea” profesională și spirituală). Se orientează repede în aspectele și problemele noi

ale domeniului. E vorba de pedagogia muzicii, unde a ajuns, pînă la urmă, și unde s-a stabilit definitiv. Căci nu aici a dorit cîndva să ajungă: a visat în anii de ucenicie nu la predarea muzicii, ci la interpretarea ei. Dar soarta a adus-o de la Chișinău (unde a făcut pianul la colegiul „Ștefan Neaga”) la facultatea de la Bălți, propunîndu-i să facă pedagogie muzicală. Și-a reevaluat intențiile și a pornit pe un nou drum. A reușit, devenind, cu timpul, decan la această specialitate.

Dar visul i-a rămas. De aceea, poate, pe lîngă celelalte lucruri pe care le realizează, are o grijă specială pentru activitatea concertistică. Atît în cadrul facultății, cît și în afara ei: municipiu, republică, alte țări. Cu apariția celei mai mici ocazii scoate studenții în concert. Lucru foarte bun pentru o facultate de arte: or, arta se cere ieșită în public (lucru fără de care n-are rost să existe). Pe de altă parte, o evoluare publică este nu doar un act artistic, ci și unul didactico-instructiv, de evaluare: în scenă nu poți ieși pregătit fiind pe note mai mici de 8-9, cel puțin. Alături de aceasta, facultatea, universitatea, orașul sînt frecvent vizitate de diverse formații muzicale, de interpreți-soliști din Chișinău, din alte părți. Tot ea e cu ideile și cu realizarea lor. Reușește să convingă artiștii din alte părți să vină la Bălți, găsește transport, le creează condițiile necesare. Prin aceasta, și-a făcut mulți prieteni printre ei. A creat Filarmonica de muzică pentru copii – lucru unicat, și nu numai pe la noi.

În prezent, se află în plină activitate.

Desigur, nu este totul atît de „roz”, după cum se descrie aici. Sînt și îndoieli, sînt și tristeți (lucru firesc pentru sufletele sensibile, cum sînt artiștii), sînt și lacrimi, sînt și greutăți, uneori de neînvins. Dar e o fire tare. Mulți o invidiază în sens frumos la acest capitol. Totodată (așa e omul nostru!), alții o invidiază și în sens opus: o adevărată personalitate nu întotdeauna poate să fie pe placul tuturor (paradoxuri ale vieții). Mai ales pentru acei, care nu fac, care nu sînt în stare să facă „ceva”, dar care ar vrea să aibă și ei aceeași imagine, aceleași rezultate. Dar, e problema lor, cum s-ar zice.

...Cele de mai sus sînt despre Margareta Tetelea, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, decan al facultății de Muzică și Pedagogie muzicală – facultate fără de care, după cum afirmă mai multă lume, universitatea bălțeană ar fi... alta. Corect, pentru că muzica a contribuit substanțial la edificarea acestui centru academic și de cultură de la nord, ea fiind practică aici, ca specialitate, din anul 1959. Anul în cauză nu este o dată doar calendaristică, ci și una simbolică, pentru că e legată direct de numele actualului decan, care contribuie la înmulțirea anilor „cele mai frumoase arte” (vorba înțelepților) la „Alec Russo”.

Realizări frumoase

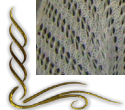
Lilia GRANEȚKAIA,
doctor în pedagogie, conferențiar universitar

Despre dna Tetelea pot să spun că este o persoană care și-a realizat fructuos potențialul său intelectual, artistic, științific și managerial. Traseul său didactic este plin de fapte și realizări frumoase în sensul deplin al cuvintelor. Cariera didactică întotdeauna a mers într-un pas cu cea managerială, deoarece permanent era plină de entuziasm și idei creative. Fiind înzestrată cu un gust estetic elevat, ea întotdeauna a presimțit necesitățile domeniului în care activează. Începând cariera managerială în calitate de șef secție „Pian”, apoi șef Catedră Instrumente Muzicale și Metodică, a tins mereu spre o perfecțiune științifică, metodică și artistică îndrumând pe calea calității și perfecțiunii tot colectivul dirijat de ea. Foarte bine mi s-a memorizat timpul colaborării asupra programelor analitice, apoi a curriculelor disciplinare. Dumneaei, de timpuriu, a intuit schimbările în concepțiile de predare a disciplinelor la Catedră (mai târziu și la Facultate). Pe lângă reformele metodico-științifice, tot în această perioadă, dna M.Tetelea a propagat intens cultura națională peste hotarele R. Moldova, concertînd fructuos cu colectivele artistice ale Facultății: tariful „Alunelul”, corul „Ars Nova” și primind un răsunet național și internațional. Activitatea sa a primit o și mai mare rezonanță în calitate de decan al Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală. Fiind continuu în căutări de creație și creștere profesională a tins spre o activitate și colaborare cu diferite colective artistice, pedagogice din domeniul muzical-pedagogic. Mă refer la ideea de a integra în activitatea Facultății MPM toate Școlile de Muzică ale orașului Bălți și a nordului Republicii. Ca rezultat al acestei activități este organizarea Filarmonicii pentru Copii, care în anul 2010 și-a sărbătorit a 10-a aniversare. Creșterea nivelului științific și artistic al Facultății pe arena

internațională s-a realizat prin organizarea și promovarea în cadrul FMPM a conferințelor științifice naționale și internaționale. Conceptualizarea, organizarea și realizarea cărora în mare parte este un merit personal al dnei Tetelea. Este evident faptul, că fără un colectiv talentat, devotat domeniului, este greu de îndeplinit orice idee, cât de frumoasă n-ar fi ea. Este un talent de neprețuit al dnei Tetelea în monitorizarea, entuziasmarea și convingerea colegilor cu care activează. Faptul, că colectivul este într-un pas, puls și gând cu aspirațiile și ideile Decanului vorbesc despre un mare vot de încredere, stimă, și respect, pe care le merită pe deplin.

Un gând pentru o Doamnă ...

Marina COSUMOV,
lector superior, doctor în pedagogie

Ai face un portret dnei Margareta Tetelea este dificil. De ce? Zic, că nu voi găsi cuvintele potrivite pentru a descrie bunul ei simț, delicatețea sufletului, omenia și, în genere, felul de a fi. Nu e deloc simplu să fii un profesionist, manager și Om, în același timp. Doamna este una dintre puținii care știe să îmbine aceste funcții, așa cum nu o poate face nimeni.

În calitate mea de discipol, aș remarca profesionalismul, devotamentul și pasiunea pentru enigmatică artă muzicală pe care o promovează neîncetat printre copii, studenți și profesorii pedagogiei muzicale, contribuind la rezolvarea multor probleme ale domeniului. Este aida unei păsări care încearcă prin zbor să atingă înălțimi și să găsească în sufletul discipolilor săi reflectare prin ambiție, perseverență și bunăvoință. Tinde mereu să transforme pustiuul neculturalizării într-o stîncă vînjoasă de cunoaștere și trăire prin cea mai profundă dintre arte – Măria sa Muzica.

Mi-a apărut plină de sens și relația ulterioară, de colegialitate. Este o fire dominată de o perpetuă avântare spre realizări în domeniul pedagogiei muzicale. Fondatoare a Filarmonicii pentru Copii, în anul 2000, organizează și promovează anual cele mai tinere talente, oferind mult spirit și dăruire de sine întru dezvoltarea culturală a copiilor.

Fiind o persoană pragmatică, energică, comunicabilă reușește cu succes să atragă cei mai reprezentativi și de valoare interpreți, îmbogățind viața cultural-artistică a Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală a USARB cu concerte de îndelungate ecouri.

O personalitate bine cunoscută, cu inițiativă și ambiție, fără de care viața culturală din Nordul Moldovei ar fi mult mai săracă.

Margareta Tetelea - un promotor fidel al artei muzicale, în continuă luptă, inspirație, ingeniozitate, mereu autentică, proaspătă și scilipitoare...

Fire dornică de viață

Marina CALIGA,
maestru de cor, lector universitar

Am o mare fericire în viață că o cunosc pe dna Margareta Tetelea. Încă din anii studenției mi-a fost profesor de pian. Doamna s-a străduit insistent și riguros la creșterea mea în domeniul interpretării la instrument.

Cu certitudine putem să o numim „Omul cu literă mare”. Acest titlu poate fi evocat în diferite momente ale vieții Dumneaei de profesor, manager, coleg, prieten... Zi de zi dna Margareta Tetelea, străduitor, își așterne, ca pe o hîrtie albă activitatea cu colegii de la universitate, cu studenți și elevii. A știut să crească în domeniul artei rînduri de „pui” – așa cum crește un pom roade bune.

Deși i-a fost dat să treacă prin multe dureri, Dumnezeu a înzestrat-o cu o rară calitate de un creștin răbdător, care și s-a revărsat în ceea de a fi un om deosebit. Un om, pe care dacă ai norocul să-l cunoști, vrei mereu să-l ai alături, să comunici întotdeauna, să-l păstrezi ca pe cel mai scump prieten.

Muzica – e un miraculos izvor pentru dna Margarita Tetelea. Prin farmecul și sfințenia ei Doamna rămîne întotdeauna fidelă acestei arte a frumosului, găsim „chei” pentru fiecare persoană care i s-a adresat după sfat ori după ajutor. Dna Tetelea este o personalitate puternică, care nici odată nu-și permite căderea în deznădejde, ci dimpotrivă este dornică de viață, în deplinul sens al cuvîntului, care știe să învingă și știe să convingă și pe alții să tindă spre împliniri. Calitatea aceasta o apreciez de mult timp și mă strădui să –i urmez exemplul, să-l preiau în activitatea mea cu studenții și elevii.

Draga mea surioară...

Elena COBĂȘNEANU,

directorul ziarului independent „Observatorul de Nord”, Soroca

M-am gîndit mult la calificativele, care ar caracteriza-o cel mai bine pe draga mea soră Margareta și m-am oprit la următoarele – optimismul și spiritul de învingătoare. Cei, care o cunosc, fie în calitate de rudă sau prieten, coleg sau ... neprieten, vor fi, de acord cu mine că ea este întruchiparea voinței și puterii, dragostei și învingătorului, soției grijulii și mamei iubitoare. Viața a pus-o la mari încercări, soarta i-a fost mai aspră decît a meritat-o, dar Margareta a știut să fie mai tare cu circumstanțele, a știut să găsească răspuns la cele mai dificile întrebări, a știut să reziste și atunci cînd altora li s-ar fi dat mîinile în jos, a știut să sufere și să plîngă în șoaptă, cum poate face numai o femeie vrednică.

Nu vreau să zic că Margareta este femeia perfectă, dar ea este omul, care îi face pe cei din jur să se bucure de viață, în toată splendoarea ei, este femeia, care te face să-ți fie cald și bine chiar și atunci când afară este frig și plouă, chiar dacă ai visat urât și îți este greu pe suflet. Este omul cu care poți merge, fără pic de jenă și frică, în „recunoaștere”, este o Doamnă în deplinul sens al acestui cuvânt.

Margareta știe și poate să-și realizeze visele. De mică o știu pasionată de muzică și cine dacă nu noi, cei apropiați, cunoaștem cum a urcat, treaptă cu treaptă, pe culmile acestei lumi misterioase. Și dacă astăzi are un cuvânt greu de spus în domeniu, căruia și-a dedicat toată viața, meritul îi aparține în totalitate. Or, a știut întotdeauna să fie la înălțimea așteptărilor și să dea celor din jur o părticică din sufletul ei mare. Fără îndoială, prin frumusețea ei fizică și morală, Margareta a reușit să-și găsească și să-și ocupe locul meritat în cohorta colegilor de breaslă, să-i facă și pe neprieteni s-o prețuiască la justa valoare.

Dacă aș compara-o pe Margareta cu o floare apoi această floare ar fi, fără îndoială, Garoafa, fiindcă este și ea un revoluționar, în sensul bun al cuvântului. Este la fel de gingașă și frumoasă, dar totodată foarte puternică și atotbiruitoare. Ea este aidoma unui Ocean – când blândă și liniștită, când rigidă și răzvrătită...

George Călinescu a zis cândva că, „Femeia este două mâini lucrătoare și un ghem de inițiativă și idei”. Așa este și scumpa mea soră Margareta.

Din corespondența cu Elena NICOLAEVA – savant, profesor universitar la Universitatea Pedagogică din Moscova, membru-corespondent al Academiei de Științe Internaționale din Moscova, membru UNESCO

Дорогая Маргарита!

В 2013 году мне довелось стать главным редактором нового научного журнала «Музыкальное искусство и образование. Вестник кафедры ЮНЕСКО при Московском педагогическом государственном университете». Это - первый профильный научный журнал в России, посвященный исключительно музыкально-педагогическим проблемам. Журнал имеет международный статус. Зная о Ваших интереснейших исследованиях в сфере истории музыкального образования, очень хотелось бы, чтобы Вы вошли в круг авторов.

Маргарита! Дорогая!

Поздравляю Вас с прекрасным новогодним праздником! Счастья Вам, радости, здоровья, удачи во всем. Рада, что Вы согласились принять участие в разработке принципиально новых подходов к изучению истории музыкального образования. Восхищаюсь Вашей искренней любовью к науке и той энергией, с которой Вы беретесь за открытие новых путей в развитии историко-педагогических исследований. Уверена, что запланированное нами коллективное исследование будет плодотворным. Самые добрые пожелания Вашим родным и близким в Новом 2011 году.

Дорогая Маргарита!

Получила ваш доклад со всеми ссылками. Спасибо. Доклад - отличный. Лично я почерпнула в нем много интереснейшей информации. Особую значимость для меня представляют выявленные Вами взаимосвязи в идеях этого времени в педагогике разных стран. Уверена, что если в этом направлении продолжать работу, то могут быть установлены и другие связи. А это сейчас - одна из первостепенных задач истории музыкального образования. Надеюсь на дальнейшую совместную работу с Вами в этом направлении. Жду Вас в Москве.
С уважением, Елена.

Дорогая Маргарита! Рада, что Вы успели написать доклад. Он очень интересный и, уверена, заинтересует многих.

Специалист высокого класса в своей профессии

*Тамара БАНДАЛАК,
преподаватель теоретических дисциплин, муз. школа
«Дж. Энеску», Бельцы*

Существует доброе напутствие, которое звучит так: желаем тебе встречать на своём жизненном пути больше хороших людей! Я много раз слышала это пожелание и могу сказать, что оно в полной мере сбывается. Одним из таких людей является Маргарита Сергеевна Тетеля. Будучи знакомы уже довольно много лет, мы сталкивались с ней в различных ситуациях – начиная от рабочей обстановки, заканчивая моментами отдыха. И, даже тогда, когда мне приходилось наблюдать за Маргаритой Сергеевной со стороны, меня всегда поражали её человеческие возможности – сила воли, энергия, умение дать полезный совет, помочь в трудной ситуации, выдерживать тяжёлые жизненные испытания и при этом ещё поддерживать окружающих её людей. И, конечно, у неё многому можно поучиться! Маргарита Сергеевна - специалист высокого класса в своей профессии, обладает множеством способностей, которые помогают ей сплачивать, организовывать вокруг себя множество людей с различными характерами и возможностями. Она всегда становится центром внимания и умело сплачивает вокруг себя любые коллективы.

Являясь неиссякаемым генератором интересных идей, она постоянно что-то организует. Во времена существования уезда, Маргарита Сергеевна сотрудничала в Отделе Культуры Примэрии города. Директора, педагоги учреждений художественного образования севера Молдовы до сих пор помнят интересные семинары, мероприятия, которые она организовывала в качестве главного специалиста.

Уже много лет она является, чуть ли не единственным организатором концертов классической музыки в городе, приглашая для выступлений перед бельцкой публикой исполнителей, (чем вносит огромную лепту в воспитание учащихся музыкальных школ города). Много интересных концертов организовала Маргарита Сергеевна и с самими учащимися школ, сотрудничая с педагогами этих учреждений в рамках «Детской филармонии». Она до сих пор, уже являясь Деканом факультета, заботится о том, чтобы педагоги школ проходили при Университете курсы повышения квалификации. Многие педагоги, включая и меня, благодарны ей за активную помощь в становлении своего профессионализма.

Создав, таким образом, практическую лабораторию на базе школ, Маргарита Сергеевна организовала практику студентов Музыкально-педагогического факультета в школах и, зачастую, по окончании образования, они остаются там же и работать. В подтверждение назову несколько фамилий бывших студентов БГУ, которые работают в нашей школе, и которыми мы гордимся, это Антохий А. П., Морарь В. Б. (ныне работающая в музыкальной школе г. Кишинёва), Санду К. Ю.

Несмотря на то, что основным качеством Маргариты Сергеевны могут позавидовать и мужчины, она всегда остаётся настоящей женщиной - современной, всегда приятной и приветливой. И, всё-таки, самое главное достижение в жизни любого человека, женщины, это – её гордость – её дети! Маргарита Сергеевна, вы – счастливый человек! У Вас – замечательные дети!!! И, дай Бог, чтобы им в жизни встречались только хорошие люди!!!

Profesoara de la care poți lua exemplu

*Angela LULEAVA,
profesoară de pian, Școala de Arte, Glodeni*

O cunosc pe doamna Margareta Tetelea de câțiva ani, îndeosebi de pe băncile Universității de Stat „A. Russo” din Bălți, deoarece nu demult am absolvit Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală. Dumneaei mi-a fost profesoară de pian și de ansamblu, mi-a predat și unele discipline muzical-teoretice, așa ca Estetica muzicală, Teoria și Practica Educației muzicale.

Ca profesoară este exigentă cu studenții, cere de la ei sîrguință, perseverență și devotament în tot ceea ce fac, le inspiră și le implantează dragostea față de artă și de instrumentul studiat. La orele de pian întotdeauna mi-a captat și mi-a trezit interesul prin alegerea unui repertoriu foarte vast, variat și interesant. Îmi propunea pentru studiu lucrări nemaipomenit de frumoase, care îmi atingeau strunele sufletului meu atât la pian, cât și la ansamblu. Vorbind de ansamblu, pot menționa, că pe parcursul anilor de studii am acumulat un repertoriu bogat, extraordinar de interesant și divers, care nu putea să te lase indiferent, să nu-ți atragă atenția și interesul. Erau lucrări la patru mâini, la șase și la opt mâini. Desigur, doamna Margareta Tetelea nu putea să lase în umbră aceste lucrări frumoase, fără a le propune ascultătorilor către audiție în cadrul unor concerte sau lecții publice pentru studenți.

La disciplinile muzical-teoretice mergeam cu mare pasiune și interes, deoarece Dna Margareta Tetelea știe cum și cu ce să-i surprindă pe studenți, sa-i facă s-o asculte cu respirația întretăiată. Întotdeauna găsea niște metode și tehnici de lucru destul de originale și interesante, nelipsite de audiția muzicii, concomitent cu desfășurarea materialului video. Aceasta ne pasiona, ne lărgea orizontul nostru cultural, ne familiariza cu diverse tehnici și stiluri interpretative din epoci diferite. Eu, personal ieșeam de la aceste ore

foarte entuziasmată, emoționată, un timp îndelungat mă aflam sub influența momentelor traite.

Este o doamnă foarte inteligentă, cu o cultură înaltă, rafinată, care vorbește foarte frumos. Ne vorbea despre muzică, despre artă în general cu atîta pasiune și ardoare, că nici nu observam cum trecea timpul rezervat pentru ore. Doamna Margareta Tetelea posedă cunoștințe enciclopedice în domeniul muzicologiei, este foarte erudită.

Pe lângă activitatea sa pedagogică mai are funcția de manager, este decanul facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală al Universității de Stat „A. Russo”. Este un conducător foarte exigent și corect, căruia îi place să predomine disciplina și atitudinea serioasă față de lucru, față de studii. Nu înzădar, facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală, pe care o conduce, este apreciată nu doar în orașul Bălți, ci și în republică. Pe lângă faptul, că este un conducător iscusit, este și un organizator excepțional: a fondat Filarmonica de copii din Bălți, unde se promovează și se valorifică multiple talente. Întreține legături și colaborează cu diferite școli din republică și în afara ei. Organizează multiple concerte, invită diverși artiști-interpreți din diferite țări (Rusia, Ucraina, Polonia, Germania, Italia, România, Bulgaria, SUA etc.). Și studenții de la Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală sînt implicați permanent în diverse activități muzicale, concerte, recitaluri etc.

Doamna Margareta Tetelea vede lucrurile în perspectivă, profund și global. Ne cunoaștem cu Dumneaei încă de cînd activa la Direcția Cultură a județului Bălți în calitate de specialist în domeniul învățămîntului artistic. Vizita școlile de muzică și de artă din județ, întotdeauna venea cu sfaturi utile, acorda ajutor în soluționarea multor probleme cu caracter metodic, artistic, organizatoric cu care se confruntau multiplele școli din Republică. Și în prezent Margareta Tetelea nu ezită să ofere susținere și înțelegere profesorilor și studenților de la facultate și nu numai. De fapt, este o personalitate foarte veselă, binevoitoare, cu inimă și suflet mare, prietenoasă și plină de atașament față de cei din jur. Ma bucur, că am avut ocazia să o cunosc, să-i fiu elevă, să frecventez disciplinele pe care le-a predat, inclusiv și la cursurile de Formare Continuă, unde este profesoară asociată a Institutului de Științe ale Educației din Chișinău.

Consider că colectivul profesoral și studenții ce își fac studiile la Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală au avut norocul de a o cunoaște și de a activa alături de Margareta Tetelea. Este o personalitate de la care poți lua exemplu, care a realizat multe și frumoase în viață.

Dear Margerita, Faculty of Music
Béltsey

We want to thank you again for
the very lovely 'Concert-Sharing' afternoon.
It was a great honor for us to
have Hans Kristian play with your students.
I only wish we had more language
in common so we could talk more
together! We very much enjoyed listening
to your students as well ~ your folk
music is very vibrant and lively.

We hope to meet again!

Our best wishes

In gratitude

Bente Goldstein
Hans Goldstein
Walter Goldstein

Scrisoare de mulțumire din partea familiei GOLDSTEIN

Stimată Doamnă Decan,

Vă mulțumesc foarte mult pentru amabilitatea cu care ați acceptat propunerea Institutului Polonez. Am dori să organizăm în colaborare cu dumneavoastră concertul chitaristului Robert Horna și al acordeonistului Piotr Rango, cu un program de muzică clasică, în Sala Facultății de Pedagogie Muzicală a Universității Pedagogice „Alec Russo”. Data propusă de noi este 9 aprilie, urmând ca pe 10 aprilie artiștii să concerteze la Chișinău. Ora, așa cum ne-ați sugerat, va fi 17.00 (eventual 16.00, dacă doriți). Artiștii se vor deplasa cu mașina, însoțiți fiind de cineva de la Institutul Polonez, și vor ajunge la Chișinău (unde se vor caza) pe 08.04. seara. În ziua următoare, pe 09.04., vor pleca spre Dvs., la Bălți, astfel încât să facă și o repetiție înainte de concert. Vă vom comunica toate detaliile (informații despre artiști, programul concertului) în timp util.

Cu speranță că începutul colaborării noastre va fi continuat sub aceleași bune auspicii, Vă asigur de întreaga mea considerație,

Luiza SAVESCU, referent cultural Institutul Polonez.

Frumusețe, armonie și farmec feminin

*Elena ȚURCAN, șef Oficiu Documente Muzicale,
Ariadna MUSTEAȚĂ, bibliotecar, BȘ USARB.*

Fiind în permanentă colaborare cu Facultatea, comunicăm în primul rând cu decanul ei, dr. Margareta Tetelea, care ne încântă prin amabilitatea și acuratețea sa, profesionalismul și cunoștințele variate. Decanul Facultății de Mu-zică și Pedagogie Muzicală reprezintă acel element stimulator, un dascăl al culturii foarte informat și dinamic. Este o persoană cu mult tact, cunoaște excelent psihologia, este discretă, are disponibilitatea și calmul de a-l asculta pe oricine cu cea mai mare atenție.

Margareta Tetelea dintre multe profesii ale vieții a ales-o pe cea mai nobilă, inteligentă și plină de dăruire... Pentru că a dorit să fie cu inima și sufletul lângă cântec. Doamna Tetelea este cea care descoperă destul de repede că genialitatea nu se află la îndemîna oricui, că uneori drumul spre cunoaștere se dovedește extrem de anevoios și de complicat. Prin natura muncii ei, tînăra profesoară se află mereu în contact direct cu studentul, învață să-i iubească într-un fel aparte, precum alții nu reușesc să o facă. Dumneaei este cea care știe să se bucure de prezența vie a talentului și să admire aceste prezențe.

Astfel, Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală nu reprezintă doar un loc de studiu, ci și o oază de revigorare permanentă a culturii, unde domnește Măria sa Muzica – Regina virtuții și frumosului. Primiți justa recompensă a eforturilor Dumneavoastră pentru perfecțiunea muncii, lumea recunoaște opera Dumneavoastră artistică și Vă omagiază acordîndu-vă un preț înalt.

Demnă de admirație

***Eugenia VASILACHI,**
magistru în muzică, profesoară de cor*

Simplă la vorbă, ageră, creativă, luminînd ca o torță printre pedagogi și elevi, Margarita Tetelea este un model de omenie, bunătate și înțelepciune. Este stăpîna unei individualități inconfundabile.

Mult stimată Doamnă, rămîneți așa cum Vă știu mereu: demnă de admirație și respect, plină de viață și entuziasm. Și vreau să știți, că dacă pentru o lume întregă sînteți o persoană, apoi pentru o singură persoană sînteți o lume întregă...

Умная, яркая, энергичная

***Ольга КОЛЬБА,**
преподаватель фортепиано, школа искусств
«Ч. Порумбеску», Бельцы.*

Это первое впечатление, которое возникает от общения с Маргаритой Сергеевной Тетеля. Весь облик Маргариты Сергеевны поражает про-

тивоположными началами, органично слитыми в ней. Подлинная поэтичность соединяется у нее с исключительной силой воли. Работает она по двенадцать часов в сутки семь дней в неделю и, мне кажется, последний раз в отпуске была в прошлом тысячелетии. К ней относятся глаголы сделала, пригласила, организовала, создала... Ее владение румынским и русским языками, чувство юмора, умение понимать притягивает других людей, как магнитом, а также делает Маргариту Сергеевну необычайно привлекательной в глазах окружающих.

Много лет назад судьба свела меня с Маргаритой Сергеевной. Мне, как преподавателю среднего школы искусств, желающей повысить свой профессиональный уровень и строящей определенные карьерные планы, необходимо было как-то систематизировать и обобщить свои собранные материалы, умения и навыки. И вот в это время началось мое общение с Маргаритой Сергеевной. Мы начали делать одно общее дело, интересующее нас обеих, хотя официально Маргарита Сергеевна являлась моим научным руководителем. Меня сразу подкупил ракурс, необычная постановка вопроса, которая заставляла заново оценить привычное, вновь ощутить его значение. Эта способность «заставить» собеседника иначе воспринять привычную тему, сделав его соучастником своей активной мысли, проявляется постоянно. Ее высказывания всегда насыщены выводами педагогического и методического характера. Тон замечаний всегда был уважительным, дружеским. При этом я знала, что непрофессионализма Маргарита Сергеевна не терпит и выражений для рабочих «ляпов» не выбирает.

С того первого рабочего знакомства прошло достаточно лет, но с Маргаритой Сергеевной все также хочется общаться, так оно обогащает, оно дает импульс для профессионального роста, получаешь как бы нравственный заряд, которого хватает на долго.

М. С. Тетеля покоряет энергией, внутренней динамикой развития. Впитав в себя лучшие традиции советской музыкальной культуры, она пополняет копилку своего таланта современными мировыми достижениями.

Время многое чего с нами наделало: кто-то начинал, но не довел до конца, кто-то остался на том же уровне, кто-то вообще ушел в сторону. Маргарита Сергеевна продолжает шагать в ногу со временем. Ее собственную речь интересней всего воспринимать в разговоре с ней. Она образная по своему складу, с присущей точной, как бы «выверенной» интонацией. Острый язычок Маргарита Сергеевна, разумеется, не оставляет в рабочем сейфе, а забирает с собой, в реальность. Глупые люди Маргариту

Сергеевну без шуток бояться. Умные – боготворят. На лекциях по музыкальной педагогике для учителей музыки и преподавателей школ искусств, сделав блестящий экскурс в историю развития музыкального образования, обратив внимание на ведущих реформаторов Европы и сущность их реформы, которая отличала запросам государства и служила консолидации общества, Маргарита Сергеевна, услышав возражения о N-летнем возрасте и не менее весомом стаже работы, четко заметила: «Предполагается, что закончивший музыкальную школу хоть чуть-чуть играет на музыкальном инструменте; но также желательно, чтобы после лица человек умел слушать и переживать музыку». Далее последовали такие рекомендации, после которых завучи школ «вспомнили», что они еще и организаторы, инструменталисты срочно привезли свои инструменты, а все мы, слушатели курсов повышения квалификации при Государственном Университете им А. Руссо муниципия Бэлць «взлетали» на 5-ый этаж для репетиций пошустрее влюбленных студентов.

Выступления Маргариты Сергеевны перед аудиторией всегда находят живой отклик у слушателей. Она не только методист для педагогов общеобразовательных школ, колледжей, музыкальных школ, студий, но Маргарита Сергеевна дает дорогу исполнителям.

Общаясь с Маргаритой Сергеевной и видя, как она держится, как развивает собственные способности, как принимает позицию другого человека, при этом не роняя своих позиций, как идет к своей цели, не размениваясь по мелочам, прекрасно начинаешь понимать, что это ежедневный и тяжелый труд, который не каждому по силам.

И еще маленькое добавление, но которое, по определенным обстоятельствам, для меня существенно.

Как-то на курсах повышения квалификации Маргарита Сергеевна показывала уникальные старинные книги по музыке, хранящиеся в ее библиотеке. Однако вместо уголка у этих антикварных фолиантов красовался подозрительно обгрызенный край. Маргарита Сергеевна, ласково поглаживая края книг и улыбаясь, объяснила: «Это моя собачка, Тоска...»

Я прекрасно знаю, какие могли возникнуть мысли в голове у некоторых присутствующих, так как я не раз оказывалась в такой ситуации.

Один уважаемый человек мне так и сказал, что он не понимает людей, которые у себя в квартирах держат собак. Поэтому для меня телефонный звонок Маргариты Сергеевны и просьба дать советы по содержанию и воспитанию приобретенной ею собачки было как добровольное заявление о вступлении в особый мир собаководов. Это уже

отдельный разговор, но для непосвященных хочу напомнить один древний обычай, существовавший в Месопотамии во II тыс. до н.э., во времена могущественного царя Хаммурапи. Человек, желающий поступить на работу, приходил на базарную площадь, надевал на шею ошейник и садился среди многочисленно обитавших там собак. Если собаки его не трогали и спокойно себя вели, значит, такой человек сможет общаться и работать с любыми людьми. Такой работник высоко ценился в древности. А сегодня Маргарита Сергеевна вызывает восхищение многообразием своих интересов, высоким уровнем знаний. К ней тянется, как к колодцу с родниковой водой, потому что она всегда свежа и прохладна, она благотворна.

Вы – сильный человек!

Мария РЕШОВСКАЯ

Ув., Маргарита Сергеевна! Я почти ничего о Вас не знала. Когда прочитала статью, то была поражена. Вы – сильный человек! Красивая, умная женщина. Талантливый, знающий свое дело – Учитель.

Я очень Вас уважаю, восхищаюсь и преклоняюсь! Редко кто может в этой жизни быть на высоте и остаться достойным Человеком. Думаю, что студентам очень повезло с таким Учителем и у них есть образ для подражания. Коллегам также есть чему у Вас поучиться.

2009. Cu colegii V. Popovici și M. Morari într-o ședință la decanat.

*“Și Lumină,
Și Muzică,
Vin de la Dumnezeu...”*

*Ce vom găsi în Universul creat de MUZICĂ?
Ce vom putea păstra în acest univers?
Care sunt tainele ascunse în El?
Cum va fi devenirea noastră prin MUZICĂ?*

*La aceste întrebări ne ajută să găsim răspuns
Filarmonica de Muzică pentru Copii Bălți !!!*

*Sincere felicitări și urări de bine în
muzicalizarea sufletelor! Mulți ani rodnici
în activitate, realizări performante și
mult spirit de creație !!!*

*Cu aleasă considerațiune,
Elevii clasei liceale Profil Arte – “Amadeus”
26 aprilie, 2004*

D-lui V. Chiaburu
 D-lui J. Gherman
 Toa din citare
 de la Colegiul
 profesional al Universitatii
 Bălti

Domnului Decan,
 a USB "A. Russo"
 Academicien N. Fitip.

În perioada 29 mai - 17 iunie am fost
 în luna cea mare a lecturii, aflându-ne
 la curaj de recitare la Universitatea
 de Arte "A. Russo" Bălti. În această ne-am
 convins: la USB se face corje mare...

- Da! - Un nume mare am găsit la
 Dumitroaia, Doamna Margareta
 Tetela, decanul facultății, Lectura
 de Pedagogie Literară. Am simțit
 și mai mult, că Artă este adreț
 delectabilă - datorită temelor frumoase
 de D-na de Tetela prin curajul metodei
 științifice și lecturii curiozității multă.
 Este Bravo largă Tetela și
 echipa Profesorilor Universității:
 Ion Cișmă, Anon Popov, Vladimira Babii,
 lectura delectabilă și Ineta Cătăci.

Pentru buna organizare a cursurilor
 și inițierea de lectură, de celelalte
 avem un mare mulțumim Domnului
 Valeriu Chiaburu - Profesor pentru frecvență
 și perfecționarea cadrelor -

- Cu mare respect a demn
 Valeriu Chiaburu - Liceul Teoretic
 „L. Gherman”, Zăicani, Rîșcan și dnul Vasile Lungu -
 Vasile Lungu - Liceul Teoretic Cărușeni-Vechi
 R. Briceni. - Cu URGI de mare dăruire -
 Universității de Arte Bălti.

Scrisoare de mulțumire de la dnul Valeriu Chiaburu - Liceul teoretic
 „L. Gherman”, Zăicani, Rîșcan și dnul Vasile Lungu -
 Liceul teoretic, Briceni.

Școala de Arte Glodeni

Rectorului U.S.B. "A.Russo"
Dlui Eugeniu Plohotniuc

SCRISOARE DE MULȚUMIRE

Administrația Școlii de Arte Glodeni, colectivul profesoral, aduc sincere mulțumiri decanului Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală dnei Margareta Tetelea doctor în pedagogie, conferențiar universitar, prodecanului Vitalie Popovici, lector superior și doctorului în studiul artelor, lectorului superior al Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică dnei Elena Gupalov pentru pregătirea și promovarea lecției-concert.

Sincere mulțumiri absolvenților Colițova Aliona, Vdovicenco Nicolai, Șoimu Denis pentru interpretarea excelentă a lucrărilor din creația compozitorilor L.Beethoven, C.Debussy, S.Rahmaninov, C.Mahr, F.Zuppe, Ă.Gazarov, J.Draeger, Confrey Z.

Vom fi foarte bucuroși să continuăm colaborarea fructuoasă cu studenții și profesorii Facultății Muzică și Pedagogie muzicală.

Directorul Școlii de Arte Glodeni

Ion Baghici

REPUBLICA MOLDOVA
SECȚIA RAIONALĂ
CULTURĂ RIȘCANI

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РЫШКАНСКИЙ РАЙОННЫЙ
ОТДЕЛ КУЛЬТУРЫ

or. Rîșcani, str. Independenței 44
Tel. (256) 2-26-48; 2-45-65.

г. Рышканы, ул. Индепенденței 44
Tel. (256) 2-26-48; 2-45-65, 2-23-00.

„ 01 ” aprilie 2009

Nr. 17

Rectorului Universității de Stat
„A.Russo” or. Bălți,
D-lui E. Plohotniuc

GRATITUDINE

Secția Raională Cultură Rîșcani exprimă mulțumiri colectivului de profesori a Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat „A.Russo” din or. Bălți pentru contribuție activă la educația și instruirea tinerilor specialiști în domeniul artei muzicale, studenților - instrumendiști pentru profesionalism și evoluare excelentă în cadrul programului artistic prezentat în orașul Rîșcani.

Cu profund respect
Șeful Secției Raionale
Cultură Rîșcani

E. Garbuz

Emilia Garbuz.

Școala de Arte "N.Sulac" din Florești

Rectorului U.S.B. "A.Russo"
Dnui Eugeniu Plohotniuc

SCRISOARE DE MULȚUMIRE

Administrația Școlii de Arte "N.Sulac" din Florești, colectivul profesoral, aduc sincere mulțumiri decanului Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală dnei Margareta Tetelea doctor în pedagogie, conferențiar universitar, prodecanului Vitalie Popovici, lector superior și doctorului în studiul artelor, lectorului superior al Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică dnei Elena Gupalov pentru pregătirea și promovarea lecției-concert.

Sincere mulțumiri studenților Rusnac Irina, Colițova Aliona, Cucer Veronica, Guțu Emilian, Popa Irina pentru interpretarea excelentă a lucrărilor din creația compozitorilor V.Rotaru, S.Rahmaninov, J.S.Bach, F.Chopin, Z.Tkaci, I.Strauss, F.Zuppe.

Vom fi foarte bucuroși să continuăm colaborarea fructuoasă cu studenții și profesorii Facultății Muzică și Pedagogie muzicală.

Directorul Școlii de Arte
"N.Sulac" din Florești

Margareta Ceban

Școala de Muzică pentru copii Râșcani

Rectorului U.S.B. "A.Russo"
Dnui Eugeniu Plohotniuc

SCRISOARE DE MULȚUMIRE

Administrația Școlii de Muzică pentru copii Râșcani, colectivul profesoral, aduc sincere mulțumiri decanului Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală dnei Margareta Tetelea doctor în pedagogie, conferențiar universitar, prodecanului Vitalie Popovici, lector superior și doctorului în studiul artelor, lectorului superior al Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică dnei Elena Gupalov pentru pregătirea și promovarea lecției-concert.

Sincere mulțumiri studenților Rusnac Irina, Colițova Aliona, Cucer Veronica, Gușu Emilian, Popa Irina pentru interpretarea excelentă a lucrărilor din creația compozitorilor J.S.Bach, L.Beethoven, F.Chopin, S.Rahmarinov, Z.Tkaci, A.Dvorac, I.Strauss, F.Zuppe.

Vom fi foarte bucuroși să continuăm colaborarea fructuoasă cu studenții și profesorii Facultății Muzică și Pedagogie muzicală.

Directorul Școlii de Muzică
pentru copii Râșcani

Angela Ciubara

Ministerul Educației și Tineretului
al Republicii Moldova
UNIVERSITATEA DE STAT
"ALECU RUSSO" DIN BĂLȚI

Министерство Просвещения и Молодежи
Республики Молдова
БЭЛЦКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ им. АЛЕКУ РУССО

din 25.08.2009 ORDIN

Nr. *05-283*

Cu ocazia datei jubiliare de 50 de ani, dnei **Margareta Tetelea**, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar la catedra Instrumente Muzicale și Metodică, decanul facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, i se aduc mulțumiri pentru meritele obținute în procesul de instruire, competență profesională și i se acordă un premiu în sumă de 500 lei, dorindu-i multă sănătate, bucurii și împlinirea tuturor speranțelor.

Rectorul Universității

Eugeniu Plohotniuc
Eugeniu Plohotniuc

M. Plohotniuc

Ordinul de felicitare a Rectorului interimar Eugeniu Plohotniuc

Fila „Margareta TETELEA” în istoria Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală

Gagim, Ion. Profesorul de muzică : prestanță și talent / I. Gagim, **M. Tetelea,**
A. Popov // Făclia : săpt. ped. – 2002. – 2, 9 mar.

La răscruce de milenii devine tot mai necesară problema spiritualității, în modelarea căreia rolul major îi revine educației artistice, în special educației muzicale. Din toate artele după cum se știe, muzica are efectul cel mai puternic asupra interiorului uman. Este cunoscut faptul că anume școlii îi revine marea pondere în realizarea educației muzicale. Remarcăm în acest sens rolul important al Profesorului de Muzică.

Filozofia învățământului artistic, cerințele vieții contemporane sub aspect educativ, cultural, artistic, spiritual impun necesitatea pregătirii unui specialist în conformitate cu cerințele timpului.

Propunem, în continuare, viziunea noastră asupra pregătirii unui astfel de specialist la Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat din Bălți. Menționăm ca aceasta este unica Facultate în Republică pe domeniul *pedagogiei muzicale*, strict direcționată spre pregătirea cadrelor universitare pentru școala națională. Istoricul pregătirii specialiștilor la Universitatea bălțeană număra circa 4 decenii, 39 de promoții și circa 2500 de absolvenți.

În conformitate cu realitățile și cerințele actuale ale școlii contemporane în Republica Moldova, Facultatea, abordând o viziune complexă asupra Educației Muzicale, a elaborat un plan de învățământ - tip (de bază) cu calificarea tradițională - Profesor de muzică. Acest plan, la rîndul său, constituie esența și baza altor câteva planuri ce preconizează, pe lîngă calificarea de bază de Profesor de muzică, instruirea studenților la alte specialități suplimentare, după cum urmează:

- Profesor de muzică și educație coregrafică
- Profesor de muzică și educație teatrală
- Profesor de muzică și instrument muzical
- Profesor de muzică și de cor.

Conform cerințelor-cheie ale învățământului contemporan Facultatea pregătește studenți - viitori specialiști pentru realizarea procesului de educație-instruire muzicală în următoarele tipuri de instituții educaționale: școala de cultură generală, sub două aspecte: a) lecții de muzică în clasele I-IX conform planului de învățământ școlar; activități extracurriculare (opțiunile și extinderile școlare, cercurile artistice pe interese ș. a.); centrele de creație ale copiilor în calitate de profesori de cor, de diverse orchestre de copii, de instrumente muzicale, de coregrafie, de educație teatrală ș. a.; școlile (clasele) cu profil muzical și artistic (cu studiere aprofundată a muzicii, a artei); studiourile muzicale (muzical-corale); școlile de muzică (de artă) pentru copii; colegiile pedagogice și muzical-pedagogice.

Anume în aceste instituții educaționale activează tradițional absolvenții Facultății. Deaceia Facultatea are o viziune largă asupra problemei educației artistice, viziune care necesită și permite colaborarea dintre muzică, coregrafie, teatru și științele: muzicologie, estetică, filozofie, psihologia și filozofia artei, pedagogie, psihologie ș. a. în realizarea unui act educațional integrat. Această poziție este îndreptățită și din perspectiva economică, contribuind la organizarea procesului de instruire, norma didactică și orele de aplicație în școală.

Prezența cadrului respectiv (plan de învățământ, programe analitice, profesori, bază materială s. a.) pentru pregătirea specialiștilor la Arta teatrală (în anul 1997 la Facultate a fost deschisă o astfel de secție) a creat posibilitatea pregătirii studenților, pentru organizarea și desfășurarea activităților respective în școlile Republicii sub formă de Teatru școlar (muzical sau dramatic), Colectiv (cerc) de dansuri populare, moderne etc.

Specificul lucrului educativ-instructiv cu elevii și cadrul, în care se desfășoară activitatea ulterioară a absolvenților în instituțiile școlare de învățământ necesită stipularea exactă a calificării specialistului. Aceasta indică din start caracterul activității date - nu pur artistice (dirijor de cor, conducător de colectiv coregrafic etc.), dar p e d a g o g - artistic (p r o f e s o r de cor, p r o f e s o r de educație coregrafică - după cum și se numește disciplina respectivă în școală - etc.).

Pregătirea specialiștilor la Facultate se realizează în baza conceptului pregătirii specialistului cu studii superioare universitare în domeniul Instruirii muzicale, elaborat de Consiliul Științifico-metodic al Facultății, în baza

prevederilor Legii învățământului, a Concepției Învățământului și Curriculum-ului Național pentru Educația muzicală, a Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior în Republica Moldova. Conceptul determină perspectiva profesională și cerințele de calificare ale specialistului, pregătit pentru activitatea instructiv-educativă, metodică, științifică și managerială în sistemul național al învățământului muzical-artistic. Nivelul de pregătire din Facultate permite continuarea studiilor postuniversitare specializate la masterat, doctorat și postdoctorat, încadrarea în activitățile de cercetare în domeniul Pedagogiei muzical - artistice sub aspect fundamental-științific, metodico-aplicativ și de creație, precum și în activitatea managerială în instituțiile de învățământ. În anul 1999 la Facultate a fost instituit învățământul specializat postuniversitar MASTERAT cu calificarea MAGISTRU ÎN MUZICĂ.

Trebuie remarcat faptul, că Conceptul pregătirii la Facultate este fundamentat pe realizările moderne ale Pedagogiei muzicale (artistice), ale Filozofiei educației în epoca contemporană, ale Psihologiei pedagogice, ale Psihologiei artei (muzicii), ale Filozofiei muzicii, ale Teoriei artei, ale Esteticii muzicale, ale Muzicologiei și altor științe cu ajutorul cărora se elaborează o viziune modernă, adecvată cerințelor timpului asupra învățământului în general, precum și a învățământului muzical-artistic în particular; pe experiența avansată a altor Facultăți și instituții similare din alte țări, pe experiența bogată acumulată de Facultate pe parcursul a circa patruzeci de ani.

În ansamblu această viziune se axează pe principii ce preconizează predarea-însușirea muzicii ca artă, ca fenomen artistic-viu, emoțional-psihologic, cu destinația sa de a contribui la edificarea omului, la cultivarea, modelarea unei ființe umane spirituale. Abordarea în învățământ (în special în învățământul general) a muzicii sub aspect „teoretizat”, „tehnologic” este o viziune depășită, neeficientă, lipsită de perspectivă educațională, cu urmări și rezultate nule sau chiar periculoase pentru natura copilului. Printre autorii consacrați, cu renume mondial (compozitori, muzicologi, pedagogi-teoreticieni și practicieni), care au formulat și au contribuit la elaborarea viziunii actuale asupra Educației (Instruirii) muzicale, aplicată în multe țări ale lumii (și în baza căreia are loc pregătirea specialiștilor la Facultatea MPM), pot fi numiți: Cari Orff (Austria, Germania), George Breazul (România), Zoltan Kodaly (Ungaria), Boris Tricikov (Bulgaria), Emil-Jacques Dalcroze (Elveția), Boris Asafiev și Dmitri Kabalevski (Rusia) ș.a.

În baza principiilor Dumnealor de educație muzicală sînt determinate formele și metodele de învățământ muzical-pedagogic la Facultate, acestea fiind coordonate deplin cu curriculumul universitar modern, care, în comparației cu

conținutul programelor tradiționale, evidențiază următoarele diferențe:

Programa tradițională	Curriculum-ul universitar nou
1. Procesul educațional este centrat pe lectorul universitar	1. Procesul educațional este centrat pe student
2. Studentul este privit ca obiect al actului de învățare	2. Studentul este privit ca subiect al actului de învățare
3. Învățământul este privit ca rezultat	3. Învățământul este privit ca proces
4. Accentul este plasat pe obiective de cunoștințe	4. Accentul este plasat pe obiective de capacități și atitudini
5. Conținuturile sînt proiectate strict pe discipline	5. Conținuturile sînt proiectate interdisciplinar și transdisciplinar
6. Accentul este plasat pe predarea prin metode reproductive	6. Accentul este plasat pe predarea prin metode creative (active și interactive)
7. Evaluarea se bazează pe informația memorizată	7. Evaluarea se bazează pe competențe și capacități
8. Evaluarea este orientată, în special, pe constatarea insuccesului	8. Evaluarea este orientată spre înregistrarea succesului și este continuă, formativă.

Deci, Facultatea oferă un model de specialist, care corespunde standardelor educaționale, apt de a realiza în școlile Republicii un învățământ formativ, centrat pe elev, orientat spre furnizarea de cunoștințe necesare adaptării la condițiile vieții actuale, cultivarea *aptitudinilor și atitudinilor* în domeniul muzical, cultural și spiritual. Specialistul este capabil să îmbine aspectul științifico-fundamental al competenței muzicologice, artistice și pedagogice cu cel aplicativ.

Facultatea își desfășoară activitatea didactică, educativă, științifică și de creație conform principiilor și formelor tradiționale de organizare și realizare a procesului universitar, practicate în instituțiile cu profil muzical și pedagogic. Totodată, au fost întreprinse, în ultimii ani, un șir de acțiuni în scopul modernizării pregătirii specialiștilor, și anume:

- au fost revăzute, reconceptualizate și modificate planurile de învățământ și programele analitice la toate disciplinele de studiu, inclusiv discipline noi, în conformitate cu cerințele moderne (reforma învățământului) și realizările actuale ale pedagogiei muzicale; au fost elaborate noi forme

de evaluare ale studenților: concerte de clasă (la instrument muzical); concerte solistice (la instrument muzical); conferințe didactice de aprofundare în specialitate (la dirijat coral);

- evoluarea finală anuală (darea de seamă) publică sub formă de concert academic al Facultății (cu participarea studenților, profesorilor, maeștrilor de concert) ș. a.

Pe lângă domeniul didactic, catedrele Facultății desfășoară o amplă activitate științifică în sfera Pedagogiei muzicale: învățământ muzical preuniversitar, universitar și postuniversitar:

- elaborarea Conceptului și Curriculumul-ui școlar la educația muzicală;
- elaborarea de manuale școlare, caiete didactice și alte materiale instructive pentru elevi;
- Facultatea a devenit un centru științific și metodic în sfera Educației muzicale generale, colaboratorii ei elaborând pe parcursul multor ani (din anul 1970) Conceptul Educației muzicale în Republica Moldova, Programa școlară, Curriculumul școlar la Educația muzicală, Manuale școlare la Muzică, reeditate de multe ori, începând cu anul 1974, Indicații și Ghiduri metodice pentru profesorii de muzică, Crestomații muzicale și Fonocrestomații pentru școală ș.a.;
- tema de cercetare nr. 8 - Muzica: „Cercetări aplicative în domeniul pedagogiei muzicale” - la comanda Ministerului învățământului (anii 1993 - 1999); tema de investigație nr. 5 - Muzica: „Cercetări fundamentale în domeniul pedagogiei muzicale” (la comanda Ministerului învățământului, aprobată pentru anii 2000-2005);
- elaborare de monografii, dicționare, cursuri și manuale universitare, articole științifice și metodice, culegeri muzicale, crestomații, materiale metodice și didactice pentru studenți și cadrele didactice universitare;
- conducerea științifică a tezelor de doctor, de master și de licență;
- recenzarea tezelor de doctor; seminarii științifico-metodice, catedrale și intercatedrale;
- organizarea de conferințe științifico-metodice și practice universitare, județene, republicane;
- participarea la conferințe, simpozioane, seminare și alte foruri științifice internaționale.

Tradițional, Facultatea desfășoară o amplă activitate artistică (concertistică) - Muzică, Coregrafie, Teatru - în municipiu, județ, Republică și în afara ei. În cadrul Facultății activează orchestra de muzică populară „Alunelul”, care a concertat în diverse localități ale Republicii, precum și în alte țări: Grecia, Bulgaria, România, Rusia, Tagikistan, Republicile Baltice ș.a. Colaboratorii

Facultății au evoluat cu succes la Festivalul internațional „Crizantema de Aur” (România), la Festivalul Republican „Crizantema de argint”. Pe parcursul mai multor ani a activat Orchestra de Muzică de cameră, care a evoluat pe scenele Republicii, precum și în Armenia, Republicile Baltice ș. a. Corul mixt „Ars nova”, corul feminin al universității „Rondo”, de asemenea, Ansamblul coregrafic ale Facultății, au participat în ultimii ani la Festivaluri Internaționale în Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Bulgaria și alte țări.

Facultatea menține relații de colaborare cu diverse centre și instituții universitare, științifice și de creație: Institutul de Științe ale Educației (Chișinău), Institutul Studiul Artelor al Academiei de Științe a Moldovei (Chișinău), Institutul de Științe ale Educației (București), Universitatea de Arte (Iași), Universitatea „Al. I. Cuza” (Iași), Institutul de Studii Europene „Ștefan Lupașcu” (Iași), Universitatea de Arte (Chișinău), Universitatea Pedagogică (Moscova), Institutul Problemelor Educației (Kiev), Institutul „Musicosophia” (Sankt Peter, Germania).

În baza Facultății a fost instituit Atheneul Universitar, în cadrul căruia studenții și profesorii desfășoară o amplă activitate de educație, culturalizare și spiritualizare a tuturor doritorilor: studenți de la diverse Facultăți, elevi ai școlilor și liceelor din oraș și județ, intelectuali etc. În acest sens Facultatea colaborează activ cu Filarmonica de muzică pentru copii, cu instituțiile de învățământ muzical și artistic din municipiu.

Corul „Gaudeamus”, conducător S. Postolachi.

Absolvenții Facultății activează în învățământul general, muzical, artistic și în domeniul teatral în calitate de profesori de muzică și coregrafie, actori, directori de școli medii, directori de școli de muzică pentru copii, șefi

de studii, colaboratori ai Ministerului învățământului, colaboratori științifici în instituții de cercetare și instituții superioare de învățământ, cadre didactice cu titlu și grad științific în Universități, șefi de catedră, decani etc.

Babii, V. Istoricul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală (1980-2004) / V. Babii // Vocea Bălților. – 2004. – 15 octombrie (Nr 83). – P. 3. Fragment

În toamna anului 1945, când întreaga Europă și mica noastră țară Moldova abia începea să-și revină după crunta încercare de pe urma rănilor fizice și spirituale ale Războiului al II-lea mondial, înfipte în cugetul și sufletul fiecărui om de bună credință, când toate resursele umane erau îndreptate spre a reînvia economia națională, Statul găsește de cuviință să învețe și să educe tineretul, inaugurând la 12 octombrie Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” în orașul Bălți.

Pionieratul pedagogic în frunte cu primul rector Vasile Ciobanu pune temelia tradițiilor nezdruincabile ale unui învățământ superior cu profil pedagogic, care pe parcurs se dezvoltă și ajunge azi la standardele europene cu pretenții meritorii de universitate modernă, acreditată și apreciată la cel mai înalt nivel, colectivul căreia păstrează și valorifică continuu tradițiile Alma Mater din Nordul Moldovei.

FACULTATEA Muzică și Pedagogie Muzicală, înființată în 1980 este una dintre cele mai tinere Facultăți ale Universității „A. Russo”. Totuși, izvoarele acestui fluviu, de care astăzi vorbim cu mândrie și pietate (În luna mai Facultatea sărbătorește aniversarea a 25 –a din ziua instituirii ca structură independentă a Universității, forgerie de cadre didactice în domeniul educației muzicale), își au începutul în îndepărtatii ani postbelici.

Anul 1958... în cadrul Institutului Pedagogic de Stat „A. Russo” din Bălți (I.P.S.B) este înființată secția: clase primare și cânt (durata studiilor 5 ani). Catedra de cânt (șeful catedrei Ion Popescu) este reprezentată de cadrele didactice: Eugen Certan (solfegiu), Ghelî Voronțov (teorie elementară a muzicii, armonie, forme), Victor Trișnevschi (canto), Tudor Garanin (instrument muzical, orchestra de instrumente populare: balalaici, domre) ș.a. Un an mai târziu (1959) în cadrul Facultății de Filologie este înființată secția de limba rusă, literatură și cânt. Profilul „cânt”, folosit în anii 50-70, și nu „muzică” cum este acceptat în zilele noastre, își are argumentele sale, care țin de viziunea trecutului asupra activității muzicale în școală, preponderent, de a cânta. Pregătirea profesorilor cu profiluri combinate (profesor de clase primare și muzică) în perioada postbelică o explicăm, în primul rând, prin faptul că școlile din Republică aveau o mare lipsă de cadre didactice la obiectele

ciclului estetic: muzică, desen, literatură, iar în al doilea rînd, în perioada de după război natalitatea era simțitor scăzută, ceea ce făcea ca un profesor în școlile rurale să îmbine mai multe profiluri, pentru ași menține sarcina didactică prevăzută de normativele în vigoare.

În anul 1960 secția Clase primare și cînt de la Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău este transferată la Bălți. Tot atunci sînt înființate două catedre: una de Muzică și cînt, alta de Clase primare. Este de menționat apariția termenului „muzică”, ceea ce semnifică „instrumente” și cînt, adică voce, cor, dirijat. Se lărgește simțitor baza materială și didactică a Secției Muzică și Cînt a Facultății Pedagogice. Corul studentesc, orchestra de instrumente populare, colectivul coreografic, ansamblurile instrumentale desfășoară o activitate concertistică fructuoasă în orașul Bălți și în localitățile limitrofe.

În anul 1964 catedra Muzică și Cînt este completată cu absolvenți dotați ai secției nominalizate și ai Conservatorului de Stat din Chișinău „G. Muzicescu”: Sergiu Croitoru (baian), Grigore Slivca, Anton Popov (teorie), Pavel Anton (dirijat), Zinovi Godovanciuc (teorie, metodică) ș.a.

Între anii 1968 - 1972 Secția Muzică înregistrează noi performanțe în toate domeniile activității sale. Un mare aport la restructurarea și elaborarea noilor programe de învățămînt a adus înflăcăratul decan al facultății de Pedagogie: Valeriu Senic, mai tîrziu profesor universitar la Universitatea de Stat din Chișinău. În activitatea didactică sînt angajați noi și noi profesori tineri: Sergiu Moscalu, Iuri Zolotariov, Nicolae Belotcaci, Ion Radu, Elena David, Vladimir Grigoreanu, Faina laser ș.a. Numai în acești doar patru ani Secția Muzică a pregătit circa 195 de învățători pentru clasele primare și cînt. Se lărgește simțitor aria evoluțiilor concertistice ale colectivelor studentești: corul Facultății (dirijor Pavel Anton) participă 3 ani la rînd la festivalurile muzicii corale din Țările Baltice (Vilnius, Riga, Tallin), Tariful concertează în Ucraina, Rusia, Țările Baltice.

Anul 1976 devine anul de cotitură în destinul Secției Muzică: se divizează specialitățile, începe pregătirea profesorilor cu profilul „Pedagogie muzicală”. Catedra Cînt și Metodica Cîntului este divizată în catedrele: Metodica Educației Muzicale (șef catedră Sergiu Croitoru) și Dirijat Coral (șef catedră Pavel Anton). O contribuție deosebită la transformările calitative ale Facultății Pedagogice în întregime și Secției Muzică, în special, au avut-o decanii Mihai Cucer, Grigore Tanase, Vasile Tiunin, Valeriu Cabac.

Anul 1980. Secția Muzică este reorganizată în Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală (decan Anton Popov). Primii ani de existență a Facultății sînt deosebit de fructuoși. În toamna anului 1980, de exemplu, la Facultate își desfășoară lucrările prima Conferință Științifică Republicană consacrată problemelor actuale ale educației muzicale în Moldova. Anul 1982 stabilește

primul conferențiar (docent) – Sergiu Croitoru, în anul 1986 susține prima teză de doctor la Facultate Vladimir Babii. Treptat, pe an ce trece, rîndurile titularilor crește: Pavel Anton - conferențiar, Faina Iaser, Ecaterina Chișco, Olga Țocur, Ion Gagim, Naum Liubovski, Olga Mandîci, Gheli Voronțov, Natalia Carpova, Galina Matcovski, Anton Popov, **Margareta Tetelea**, Valeriu Tetelea - **doctori**, Nicolae Parhomenco - profesor universitar.

Facultatea semnaleză succese nu numai în domeniul studiilor propriu-zise, ci și în activitatea extracurriculară. Sistematice sînt repetițiile și rezultative concertele colectivelor studentești: Orchestra „Alunelul” (Conducător - lectorul superior Ion Rusu); Orchestra de cameră (Conducător - dr., lect. super. Valeriu Tetelea); Orchestra de acordeoniști (Conducător - dr., conf. Univ. Vladimir Babii); Corul unit al Facultății (conducător - lect. super. Vasile Luchian) ș. a. Credite de o mare performanță artistică aduce Facultății Grigore Onoico - interpret vocal de talie înaltă. Dumnealui a participat la concursurile internaționale: „Crizantema de aur” și a luat Premiul I.

Anul 1990... Corpul didactic, Consiliul Facultății în frunte cu decanul Sergiu Croitoru, decanul Ion Gagim își orientează eforturile spre elaborarea planurilor noi de învățămînt și programelor de studiu la toate obiectele ciclului muzical. Studiile se fac la următoarele specialități: profesor de muzică și instrument muzical în învățămîntul general preuniversitar, profesor de muzică și dirijat în învățămîntul general preuniversitar (grupe liceale); profesor de muzică și ritmică; profesor de muzică (secția frecventă redusă).

La 21 iunie, anul 2002, în Institutul de Științe ale Educației, Tatiana Bularga, tînăr specialist, susține teza de doctor în pedagogie, specialitatea: 13.00.01 – Pedagogie generală „Dezvoltarea interesului pentru muzică la pre-adolescenți în cadrul orelor de educație muzicală”.

În anul 2003 Facultatea organizează a II-a Conferință Republicană cu genericul „Profesor de muzică - prestanță și talent”, la care participă circa 100 de profesori din toate raioanele Moldovei. În primăvara anului 2004 găzduiește Simpozionul Internațional „Standarde, conținuturi și tehnologii moderne în educația muzicală” la care participă savanți muzicieni din Fresno, California, SUA. De menționat activismul decanatului, cadrelor didactice și tuturor celor care și-au dat concursul la promovarea activităților de valorificare a experiențelor pedagogice bălțene (ore publice, comunicări științifice, concerte, concursuri etc.)

Anul 2004 la catedrele Facultății: Instrumente Muzicale și Metodică (șef catedră dr., conf. univ. **Margareta Tetelea**), Teorie și Dirijat (șef catedră, dr., conf. univ. Vladimir Babii) activează circa 27 profesori dintre care - 6 doctori, conferențieri universitari.

Ion Gagim, profesor universitar, la 17 septembrie 2004 susține cu excelență teza de doctor habilitat (eveniment de o deosebită semnificație în istoricul Facultății) în Chișinău la Universitatea de Stat Moldova „Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale educației muzicale”. Specialitatea 13.00.01 – Pedagogie generală.

2005. Decanul I. Gagim felicitat de M. Tetelea.

Astăzi Facultatea dispune de săli de studiu și concertate, cabinete didactice, instrumente muzicale (acordeoane, țambale, fluiere, metalofoane și xilofone orchestrale, cobze, naiuri, ocarine, instrumente electronice cu clape, pian, clavicord etc.).

TOATE eforturile corpului didactic au fost și sînt orientate spre formarea profesională a specialiștilor de muzică. Mîndria Facultății rămîn a fi zeci și sute de absolvenți, care ne poartă faima, muncind în calitate de profesori de muzică, directori de școli medii și de muzică, interpreți în Capela Corală Academică „Doina”, dirijori ai corurilor și orchestrelor de copii, profesori la liceele muzicale, colegiile pedagogice (Soroca, Călărași, Orhei, Lipcani, Bălți ș.a.) profesori la Facultate.

Succesele mari ale Facultății se datorează, în bună parte și colaborării fructuoase cu Biblioteca Științifică (întîlniri pentru schimb de experiență, lansări de carte, organizarea conferințelor, seminarelor științifice, expozițiilor etc.), director Elena Harconița.

Colectivul didactic și studenții Facultății sînt în plină creativitate și tind cu mare elan spre noi realizări în domeniul didactic, artistic și științific - domenii prioritare în devenirea unui pedagog-muzician, raportat la standardele contemporane.

La sărbătorirea a 30 de ani ai Oficiului de Documente Muzicale din Biblioteca Științifică cu un mesaj de felicitare Directoarea E. Harconița.

Astfel, la 22 aprilie anul 2005 în Chișinău, la Universitatea de Stat din Moldova, Marina Morari susține teza de doctor în pedagogie Specialitatea: 13.00.01 – Pedagogie generală „Evaluarea culturii muzicale a elevilor în procesul de realizare a curriculumului școlar”; 4 martie 2008 în Chișinău, la Academia de Științe a R.Moldova, Elena Gupalov susține teza de doctor în studiul artelor, Specialitatea: 17.00.01 – Arte audiovizuale (Arta muzicală) „Repertoriul pianistic autohton în R. Molodva”; 21 noiembrie 2008 are loc prima susținere a tezei de doctor în cadrul Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți Specialitatea: 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (muzica) „Tehnologii didactice de analiză interpretativă a imaginii muzicale în procesul formării pianistice a profesorului de muzică”, autor – Lilia Granețkaia.

21 mai 2009 în Chișinău, la Institutul de Științe ale Educației este remarcat Vladimir Babii pentru susținerea tezei și conferirea gradului științific de doctor habilitat în pedagogie „Fundamente teoretico-praxiologice ale eficienței educației muzical-artistice a elevilor”.

2000. Discutarea unui Proiect cu decanul Facultății Ion Gagim.

Morari, M. Sub semnul muzicii / M. Morari // Vocea Bălților. – 2010. – 21 mai (Nr 19). – P. 4.

*2010. Sanct-Peterburg.
Cu Marina Morari la Festivalul –
Concurs Internațional în numele
lui Dm. Kabalevski.*

Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat „A. Russo” a sărbătorit în anul 2010 aniversarea a 30-a de la fondare. Unicitatea Facultății pe plan național constituie rodul muncii și competenței profesionale a cadrelor universitare și managerilor, care au păstrat cu grijă tradițiile artistice, au creat un suport didactic semnificativ pentru formarea specialiștilor, au instituit o adevărată școală de educație artistică. Facultatea oferă studii în domeniul artelor la toate nivelurile: liceal prin clasele cu profil Arte din cadrul Liceului „Ion Creangă” (cu specializările muzică, coregrafie, arte plastice, actorie); licență (cu specializările Muzică, Canto, Dans și Muzică, Arte plastice, Actorie); masterat și doctorat; cursuri de formare continuă pentru cadrele didactice. Actuala prestață a Facultății se datorează în mare măsură personalităților marcante în pedagogia muzicală din Moldova Popov Anton,

*2010. Sanct-Peterburg. Cu Marina Morari la Festivalul –
Concurs Internațional în
numele lui Dm. Kabalevski cu un grup de concursanți.*

doctor, conferențiar - primul decan al facultății; mult regretatul Croitoru Sergiu, docent, autor de manuale, decan și șef catedră; Anton Pavel, docent, autor de culegeri de cântece, folclorist, șef catedră în anii 80; Gagim Ion, doctor habilitat, profesor, conducător de doctorat, redactor-șef al revistei de cultură, știință și practică educațională Artă și Educație artistic; **Tetelea Margareta**, doctor, conferențiar, animatoarea Filarmonicii pentru Copii. Cercetarea științifică a cadrelor universitare a Facultății Muzică și Pedagogie muzicală este una din activitățile de bază: în ultimii ani au fost editate manuale de Educație muzicală, monografii, dicționare, cursuri universitare, studii, ghiduri, culegeri de cântece, crestomații de note; sînt organizate conferințe naționale și internaționale; la Facultate activează doi doctori habilitați și nouă doctori în pedagogie și doctor în studiul artelor; tezele au fost susținute în diverse instituții din străinătate (Moscova, Kiev), precum și din țară - Institutul de Științe ale Educației (Chișinău), Universitatea de Stat (Chișinău), Academia de Muzică, Teatru și Arte plastice din Chișinău și o teză la USB „A. Russo” - prima susținere de teză în istoria universității bălțene (2008); cadrele universitare ale Facultății au câștigat prin concurs multe proiecte cu finanțare națională și internațională pentru cercetări științifice, laboratoare de creație. Produsul științific în domeniul învățămîntului muzical al cadrelor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală este înalt apreciat nu numai în Moldova, ci și peste hotare. Astfel, dl Ion Gagim este profesor invitat la Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova, Facultatea de Muzică și la Universitatea de Stat „Herzen” din Sankt-Petesburg, Facultatea de Muzică pentru predarea cursurilor „Filosofia muzicii” și „Probleme actuale ale învățămîntului muzical”.

Pe parcursul activității sale Margareta Tetelea a promovat așa discipline universitare ca „Instrumentul muzical, pian”; „Metodica Educației Muzicale”, „Estetica muzicală”; „Evoluția muzicii instrumentale”, fiind autoarea

programele analitice și a cursurilor universitare la aceste discipline. Toate obiectele sînt promovate de Dna M. Tetelea la un înalt nivel metodic-științific și profesionist, studenții Dnei dînd dovadă de o pregătire și competență profesională. Despre acest fapt vorbesc locurile prestigioase ocupate de discipolii Dnei la diferite concursuri de creație și conferințe științifice studentești. În postul de șefă a secției „Pian” a Catedrei (1995-2000) a contribuit esențial la perfecționarea metodică și interpretativ-instrumentală a viitorului profesor de muzică.

Sub conducerea Dnei Margareta Tetelea au fost elaborate și aprobate programe analitice la disciplinele pentru cursurile de Masterat și noi specializări ca „Profesor de muzică și instrument”, „Profesor de coregrafie”. Dna Margareta Tetelea este coautorul Conceptului de pregătire a specialistului în domeniul Educației Muzicale la Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat „A. Russo”.

Margareta Tetelea activează fructuos în domeniul științific, are publicate și elaborate lucrări științifice și metodic-didactice, permanent participă cu comunicări și intervenții la conferințe naționale și internaționale, depune mult efort pentru menținerea și ameliorarea activității științifice a profesorilor și studenților. Pe parcursul anilor, Margareta Tetelea a organizat, la un înalt nivel, conferințele științifice ale profesorilor, săptămîna științei și a creativității studenților de la Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală, un șir de seminare metodic-științifice pentru profesorii de muzică din învățămîntul artistic din jud. Bălți. Anual Dna M. Tetelea este conducător științific a 15-

20 lucrări de curs, 4-5 teze de licență 2-3 proiecte metodic-științifice pentru gradul didactic unu, 1-2 teze de master, este recenzentă a unui mare număr de lucrări științifice și a două teze de doctor în pedagogie.

Dna Margareta Tetelea contribuie la promovarea reformei în învățămîntul gimnazial din Republica Moldova, activînd în calitate de formator central la implementarea Curriculumul-ui la „Educația Muzicală”, ține prelegeri la cursurile de perfecționare ale profesorilor de muzică, este invitată permanent în diferite juriuri și comisii în calitate de specialist competent. În anul 2000 a fost președinte al Comisiei de Stat la Colegiul Pedagogic din Soroca.

De asemenea, Dna Margareta Tetelea contribuie mult la promovarea pe larg a culturii muzicale. Activînd concomitent în calitate de specialist principal în învățămîntul artistic al jud. Bălți, devine autorul proiectului și fondatorul „Filarmonicii județene de muzică pentru copii”. În cadrul acestei Filarmonici, care a susținut un număr impunător de spectacole muzicale pentru elevii școlilor generale, și-au găsit o integrare firească toate verigile sistemului de Educație Muzicală: școala generală, școala de muzică, colegiul muzical-pedagogic, Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității.

Dna Margareta Tetelea participă activ la viața extracuriculară și concertistică a Universității, este realizatorul unui șir de manifestări științifico-culturale de nivel universitar și județean, organizator al participării studenților Universității la diverse Festivaluri Internaționale (Italia, Grecia, Spania, Portugalia).

Dna Margareta Tetelea se bucură de o autoritate și respect bine meritat atît din partea colectivului, colegilor de lucru, administrației, a profesorilor de muzică din județ, cît și din partea studenților Facultății.

2013. Sala Polivalentă USARB. Festivitatea de absolvire „Adio Facultate”.

Decanii Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală

1980-1989.
Anton Popov

1989-1995.
Sergiu Croitoru

1995-2005;
2011 - prezent
Ion Gagim

2005 – 2011.
Margareta Tetelea

Decanul facultății - Margareta TETELEA, dr., conf. univ.

TITLUL FACULTĂȚII - Muzică și Pedagogie muzicală

CATEDRE:

- Instrumente muzicale și Metodică

Șef catedră Marina Morari, dr., conf. univ.

- Teorie și Dirijat

Șef catedră Vladimir Babii, dr. hab., conf. univ.

**SPECIALITĂȚI: Muzică (3 ani); Regie (4 ani); Arte plastice (4 ani);
Canto (4 ani)**

2010. Corpul profesoral la aniversarea de 30 de ani a Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală.

2014. Corpul profesoral al Catedrei de arte și educație artistică.

CADRE TITULARE - 20: 2 doctori habilitați, inclusiv 1 profesor universitar; 8 doctori, inclusiv 4 conferențieri universitari, 7 lectori superiori, 3 lectori, 2 asistenți universitari.

2009. «Savantele catedrei»

Margareta TETEALEA împreună cu studenții

2008. Prin intermediul și la insistența M. Tetelea și propunerea Dnei Caraulan V., șefa Direcției Cultură, Imnul municipiului Bălți a fost interpretat și înregistrat de către Corul USARB „Gaudeamus”, dirijor V. Luchian la Compania Tele Radio Moldova, și este intonat zilnic la televiziunea bălțeană.

CURRICULUM VITAE

Margareta TETELEA

**Conferențiar universitar, Doctor în Pedagogie,
Decan al Facultății Muzică și pedagogie muzicală
a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți**

**Data și locul nașterii: 3 august 1959,
comuna Iorjnița, Soroca.**

Studii:

- 1989 - 1993. Studii de doctorat în Institutul Pedagogic „Dragomanov”, Kiev. Susținerea tezei de Doctor în Pedagogie
- *Diploma de Candidat în științe (KH Nr 003709 10 decembrie 1993)*
- 1978 - 1982. Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți, Facultatea Muzical-Pedagogică, specialitatea „Profesor de Muzică”
- 1974 - 1978. Colegiul de Muzică „Șt. Neaga”, Chișinău, specialitatea: „Pian”, avându-i ca profesori pe muzicologii Nisan Șehtman, Tatiana Lupan
- 1966 - 1974. Școala medie Nr.1 din or. Soroca, opt clase. Primul învățător Nadejda Holupneac, concomitent studiază pianul la școala de muzică, profesor - renumita pianistă Raisa Șatan, absolventa Conservatorului din Praga;

Posturi didactice:

Conferențiar universitar la Catedra Instrumente muzicale și Metodică (2000-2005) Lector superior la Catedra Instrumente muzicale și Metodică (1993-2000) Profesoară de pian la școala de muzică „G. Enescu”, grad didactic superior (2000 – prezent); Profesoară asociată la Liceul de arte „Amadeus” (pian); Profesoară Universitatea de Stat din Taraclia. Asistent la catedra „Instrumente Muzicale și Metodică”(1982).

Titluri științifice: doctor în pedagogie

Funcții administrative:

Șef Catedră de arte și educație artistică

Decan al Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală (2005 – 2012);
Șefă a Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică a facultății Muzică și

Pedagogie muzicală, USARB (2000-2005); Prodecan la Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală (1986-1989);

Alte funcții :

Fondatoarea și managerul Filarmonicii de Muzică pentru Copii, zona Nord, Moldova (1999 – prezent).

Șefa Filialei Catedrei UNESCO (2013)

Activitatea profesională :

- Cursuri universitare și postuniversitare la Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți: *Teoria și Practica Educației muzicale* (studenți); *Estetica muzicii* (studenți și masteranzi); *Evoluția învățământului muzical* (studenți și masteranzi); *Pian, Ansamblu instrumental* (studenți și masteranzi); *Etica profesională* (masteranzi);
- Conducător științific de doctorat (abilitată în anul 2012);
- Mumbu al Comisiei de experți în domeniul „Studiul artelor și culturologie al CNAA (Ch. 2013);
- Membru al ISME (Societatea Internațională de Educație muzicală) (din 2011);
- Referent științific la Editura „Artis”, Iași România (din anul 2013);
- Președintele Comisiei republicane de Atestare a cadrelor didactice din învățământul artistic preuniversitar (din 2009);
- Președintele juriului Concursului Național de interpreți „Tinere talente”, (Ch. 2013);
- Președintele Seminarului Științific de profil la specialitatea 13.00.02. „*Teoria și Metodologia Instruirii muzicale*”
- Președintele Comitetului Organizatoric al *Primului Festival Internațional „G. Enescu la Bălți”* (Bălți, 2006);
- Președintele Comitetului Organizatoric al *I Concurs zonal al tinerilor interpreți* (pian, vioară) în numele lui *George Enescu* (Bălți, 2005);
- Președintele Comitetului Organizatoric a trei Seminare metodico-științifice republicane „*Tehnologii de predare a disciplinelor muzical-teoretice în contextul teoriei curriculare*” (2009, 2010, 2012);
- Președintele Comitetului Organizatoric a trei conferințe științifice internaționale (2005, 2008, 2013);
- Membru al Comitetului Organizatoric al *Concursului tinerilor interpreți „Antonina Lucinschi”* (2008);
- Membru al Juriului al *Concursului tinerilor interpreți „Antonina Lucinschi”*, ed. a 8-a (2014);
- Lecții publice în cadrul spectacolelor *Filarmonicii de Muzică pentru*

copii, Bălți;

- Lectii-concerte organizate în cadrul *Filarmonicii de Muzică pentru copii*, Bălți (1999-2008);
- Participarea la diferite conferințe naționale și internaționale;
- Organizarea participării colectivelor artistice din zona Nord la diferite festivaluri internaționale (Paris, Orlean (Franța); Fivizzano (Italia); Portugalia, Spania, Germania, România, Belgrad ș.a.);
- Membru al juriului la diferite concursuri naționale și internaționale („Чаривна Свичка” Kiev; „Tinere talente” Chișinău; „Steluța Bălțiiului” Bălți).

1978. Diploma Colegiului de Muzică „Ștefan Neaga”, Chișinău, specialitatea: „Pian”.

23 iunie 1982. Diploma Institutului pedagogic de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Facultatea Muzical-Pedagogică, specialitatea „Profesor de Muzică”.

Educație și formare

2002. Atestat de conferențiar universitar (docent).

1999. Certificat de conferire a gradului didactic superior; confirmat în anul 2004.

1993. Diploma de doctor:
Institutul Pedagogic
„Dragomanov”, Kiev.

1982. Margareta Spinei, absolventa Institutul Pedagogic „Alec Russo” din Bălți.

1981. Prima practica pedagogică în timpul studiilor la Facultate. Institutul Pedagogic „Alec Russo” din Bălți.

Taina legăturii dintre formă și conținut

Tata: Serghei SPINEI

S-a născut la 19 noiembrie 1933 în satul Bădiceni, raionul Soroca.

Român. Ortodox. Pedagog (istorie).

A crescut în pace și bună înțelegere alături de părinții săi, Eudochia și Ștefan Spinei, și a copilărit împreună cu cele trei surori Raisa, Nadejda și Silvia. I-a iubit foarte mult pe bunicii săi, Ion Andronic și Simion Spinei. Mai ales vorbea foarte frumos despre Ion Andronic, care a fost și primar al satului Bădiceni și care a pus umărul la Reforma Agrară din timpul României Mari...

Dar să revenim la copilăria lui, la Casa Mare, la grădina cu stupi, la ograda cu acareturi, la vitele pe care îi plăcea să le pască pe pajiștile Bădicenilor. A fost ceva de vis, ceva mirific. Noi, n-am mai știut ce-nseamnă să mergi cu vitele la păscut, s-alergi desculț prin iarba înrourată... A urmat Școala primară în satul Bădiceni. Duminicile mergea cu familia la biserică. Or, spiritualitatea ortodoxă, izvorul tuturor virtuților și a tot binelui cunoscut prin biserică, l-a ajutat să meargă înainte în anii 1940-1950, când era foarte-foarte greu să supraviețuiești regimului sovietic. La 15 ani, vine la Soroca, la Școala Nr. 1, la insistența tatălui, care-l vedea om așezat, cu gospodărie, dar și cu carte. Îi plăcea cartea, îi plăcea să cînte, mergea la „Dom Culturî” (Casa de Cultură), unde cînta în ansamblu, cînta la chitară.

*Studentul Serghei Spinei ...cu colegii de studii
în ansamblul de chitariști.*

După absolvirea, la 18 ani, a școlii, a fost numit învățător la școala din Cremenciug. Acolo și-a dat seama că-i place foarte mult să fie învățător, a decis să-și continue studiile și a venit la Școala de Învățători din Soroca, unde a învățat istorie trei ani.

Mama cu tata - tineri.

Tinerii însurăței pe lunca Nistrului.

Aici a cunoscut-o pe soție, Raisa. S-au căsătorit în anul 1953. Aceasta a fost marea lui fericire, care apoi i-a adus cele trei fete frumoase: Ala, Margareta și Elena. La 21 de ani, absolvește Școala de Învățători și, lucru surprinzător, devine director al școlii din Iorjnița, care în prezent îi poartă numele. În perioada 1965-1980 a deținut postul de Șef al Direcției de Învățământ al raionului Soroca. Din 1980 și pînă la pensionare a ocupat posturi manageriale în structurile administrative ale orașului Soroca. A fost o personalitate remarcabilă, care și-a lăsat amprenta adîncă în cultura și spiritualitatea plaiului. Dragostea, credința, respectul, valorile de neam și familie le-a transmis copiilor și nepoților săi.

A fost un om foarte activ, foarte ager, foarte descurcăreț, cu pasiuni din cele mai variate: era și apicultor, și meloman, și vânător... și poet.

S. Spinei cu colegul său.

S. Spinei cu prietenii la vânătoare .

El a știut să zidească și la propriu, și la figurat. Doar 20 de ani avea cînd a început a construi o școală ce acum îi poartă numele...

La construcția școlii a participat tot satul.

...de la mic la mare. Sărbătoarea inaugurării școlii.

Pentru prima dată elevii din satul Iorjnița au plecat la mare.

Tînărul director și finul său, învățătorul de istorie Alexei Osadciuc.

1971. Serghei Spinei cu elevii în excursie la Leningrad.

... a sădit o livadă de bunătate, armonie, frumusețe, tandrețe cu 3 fete frumoase și alese...

Surioarele în copilărie și astăzi.

... a construit o casă, o mare familie - cetate a Binelui și a Frumosului din povețe cu sfaturi prețioase pentru cei din preajmă: copii, nepoți, surori, discipoli. Serghei Spinei constituie o filă de istorie a neamului și a satului Iorjnița.

Tăticul cu cei trei nepoți.

Bunicii Serghei și Raisa Spinei cu toți nepoții.

Serghei Spinei a decedat în anul 2007, avînd 74 de ani, urmele lui și o parte din sufletul său rămîn înveșnicite în gimnaziul din satul natal. În anul 2008, chiar în ajun de ultimul clopoțel, la gimnaziul din Iorjnița au fost dezvelite două plăci: una care confirmă că, de acum încolo, gimnaziul va purta numele „Serghei Spinei” și alta, pe care alături de chipul lui Serghei Spinei sînt scrise cuvintele: „*Cetățeanul de Onoare al comunei Cosăuți. Mulțumire celui care a construit prin trudă și spirit această școală pentru viitorul unui sat și al unui neam.*”

Omagiul adus personalității lui Serghei Spinei este o datorie morală și civică atît a apropiaților cît și a demnitarilor, pentru că avem puțini colegi de breaslă care și-au zidit sufletul în școli, în învățămînt, în societatea pe care noi încercăm să o cultivăm. Serghei Spinei trăiește în fiecare din cei care l-au cunoscut, dar mai cu seamă în copii și nepoți, care au mărturisit cu cîntec, ca în cîntec: „*Vorba ta ne-a mîngîiat, vorba ta ne-a legănat/ Am crescut ca cei mai fericiți copii/Lîngă pomul cel rotat/Lîngă spicul cel bogat/Lîngă pragul casei noastre, tată.*”

Iubita nepoată-fică Olea.

Mama - Raisa SPINEI (ȘESTACOVA)

Mama cu fiica în copilărie.

Mama la jubileul fiicei.

Născută la 14 ianuarie 1932, în satul Iorjnița, r. Soroca. Fiică de țărani, tatăl, Iacob, fiind cel mai bun tîmplar din sat, cu o mare dragoste de cîntec și folclor, a căzut în cel de al II-lea război mondial. Mama Raisei, Ana Șestacova

Bunica Ana, tatăl Serghei, Margareta și sora Lenuța.

Bunica Ana cu cele 3 nepoate și primul strănepot Alexandru.

țărăncă harnică, îndrăgostită, pînă în măduva oaselor, de pămînt și valorificarea lui, a știut, rămasă văduvă, să le dea carte la ambii săi copii Raia și Mihail. Ne povestea cum desculț, cu desagele în spate și cu două hrinci de mălai, se ducea la Soroca să-și hrănească învățăceii și pe drum a căzut în pîrâu,

unde s-a muiat mălaiul ... Bunica Ana a fost cel mai înțelept și drag pilon al familiei Spinei.

Româncă. Ortodoxă. Profesor (biologie) Raisa Spinei, după absolvirea Școlii de Învățători din Soroca și a Institutului Pedagogic din Tiraspol devine profesoară de biologie, profesie căreia i s-a dedicat toată viața.

Profesoara Raisa Spinei împreună cu elevii la lecțiile de biologie (în câmp și în clasă).

Pasionată atât de arta florăritului, cât și de arta teatrală și muzicală, mulți ani a fost în sătucul Iorjnița regizorul spectacolelor clasicilor naționali. Una dintre patimile mamei i s-a transmis, în special fiicei Margareta, care preferă să se ocupe foarte mult cu florile, cu amenajarea estetică a anturajului său.

R. Spinei cu florile din școală.

M. Tetelea cu florile din decanat.

Sora – Spinei (Kozlovski) Aglaia, după absolvirea Universității din Kiev se stabilește cu traiul în acest oraș străvechi și pitoresc, unde actualmente, ca Președinte al Fondului Cultural „Universo”, desfășoară o amplă activitate managerială de promovare a culturii și a relațiilor de prietenie moldo-ucrainene.

Sora Aglaia cu dragii săi părinți.

Sora Aglaia cu Papa de la Roma.

Sora – Spinei (Cobășneanu) Elena, director al ziarului independent „Observatorul de Nord”, Soroca, desfășurînd, împreună cu soțul său Cobășneanu Victor, o activitate prodigioasă în domeniul jurnalismului național.

Sora Elena cu familia.

Cuplul Cobășneanu astăzi.

Toate trei surori au moștenit de la părinți dragostea pentru meleag, cultură și spiritualitatea neamului, fiecare din ele valorificînd aspecte importante din bogatul nostru patrimoniu.

Trei surori și mama
la sărbătorirea a trei
jubilee:
Aglaia - 60 de ani,
Margareta - 55 de ani,
Elena - 50 de ani.

MUZICA – laitmotivul neamului SPINEI

Buneii și străbuneii Margaretei după tată: bunica Eudochia, străbunelul ține în brațe pe nepotul Serghei Spinei, străbunica și bunelul Stepan, baianist în satul Bădiceni (oare nu de aici se trage dragostea Spineilor pentru muzică?).

Tinărul director de școală S. Spinei, conform formării profesionale - învățător de istorie, conform îndemnului inimii - muzicant – conducător – cunoscut artist al ansamblului de instrumente a elevilor școlii din Iorjnița.

Margareta Tetelea cu fiul Maxim la un concert.

Maxim Tetelea cu orchestra muzicală „I Sedici” (Germania). Al treilea din stînga.

Tata-socru - *Grigore TETELEA*

Ciobanu, Tatiana, Luchianiuc, Eugen. Valeriu Tetelea „Am 380 de copii” / T. Ciobanu, E. Luchianiuc // Accent provincial. – 2003. – 25 iul. (Nr 27). – P. 6. Fragment.

Anul 1958, a fost un an important pentru familia lui Grigore Tetelea. Pe lângă faptul că stăpînul familiei a absolvit Școala Serală de Muzică din orașul Bălți, i s-a înmînat diploma cu numărul 1, i s-a mai născut un fiu, Valeriu, care, peste 37 de ani avea să devină directorul acestei școli, transformată între timp în Școală de Muzică. Dl Valeriu Tetelea a avut o copilărie fericită. Cum și era de așteptat, a mers de mic copil la școala muzicală. A mers mai mult nu din propria dorință, ci din dorința mamei.

Mama-soacră - *Raisa TETELEA* - o fire elevată, romantică, profund spirituală, cu aspirații estetice pronunțate.

Familia Tetelea. De la stînga la dreapta, sus: Valeriu, Maxim - fiul mai mare, Sergiu - fiul mai mic, Margarita; jos: părinții lui Valeriu Grigore și Raisa.

1997. Margareta și Raisa Tetelea împreună cu Maxim și Sergiu.

2013. Familia Tetelea împreună cu Giulia, nepoțica - strănepoțica.

Soțul – Valeriu TETELEA

Valeriu Tetelea își amintește cu nostalgie că uneori în copilărie îi invidia pe colegii lui care jucau fotbal în curte, iar el era nevoit să exerseze la vioară. „Chinul” pe care l-a avut de suportat din cauza vioarei i-a și devenit destin. După ce a absolvit Școala de Muzică a mers la Colegiu, apoi la Facultatea de Muzică a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți. Aici a și rămas, ca profesor de vioară. Următoarea etapă de studii a fost doctoratul de la Kiev, unde în 1993 a devenit doctor în pedagogie. În anul 1994, dintr-o întâmplare fericită, devine directorul Școlii de Muzică, care peste o mică perioadă de timp, prin străduința dumnealui, a devenit Școala de Muzică „George Enescu”. Cu copiii a găsit limbă comună încă din primele zile de muncă. Astfel, încetul cu încetul

au început să apară și primele succese, atât pe plan național cât și internațional. Una dintre primele țări în care au concertat elevii ȘMGE a fost Spania. Directorul își amintește cu foarte mult drag de această călătorie care l-a marcat enorm și care ia insuflat o mare doză de optimism pentru lucrul pe care îl face. Cei mai ospitalieri s-au părut a fi grecii. Discipolii săi au mai susținut concerte în Italia, Germania, Portugalia și, desigur, în România. Au o colaborare foarte strânsă cu Liceul de arte „Octav Băncilă” din Iași. La câte concursuri naționale au participat elevii

nu ne poate spune, deoarece le-a pierdut numărul. Dl Tetelea este mereu plin de idei. Unele din aceste idei deja sînt realizate, altele își așteaptă ceasul. Una din ideile puse în practică este organizarea „Concertului Novicilor”. Acest concert are loc, de obicei, în luna decembrie. Aici își arată „Măiestria” elevii care abia au venit la Școala de Muzică, ei sînt premiați și li se decernează diplome și medalii. Este un foarte bun stimul acest concert pentru ei, crede Dl Tetelea. O altă realizare foarte importantă, atît pentru școală, cît și pentru întreg orașul, este înființarea Filarmonicii pentru Copii. În fiecare an, în luna noiembrie are loc deschiderea oficială a stagiunii, după care urmează o serie de concerte susținute de elevii ȘMGE și de elevii altor școli de muzică din municipiu și din nordul republicii. De obicei, în cadrul Filarmonicii sînt invitate și orchestre de la Chișinău care acceptă cu plăcere invitația de a veni și cînta în fața publicului din Bălți.

Deși nu mai predă de mult la facultate, a rămas fidel Universității din Bălți. Această fidelitate este exprimată prin numărul constant de elevi care după absolvirea ȘMGE continuă să-și facă studiile la Facultatea de Muzică a Universității de Stat din Bălți, unde decan este soția sa.

L-am întrebat ce înseamnă pentru dumnealui familia sa și ne-a spus că familia este primul grup de oameni pe care îi admiră. A avut mereu sprijinul lor și chiar a făcut o glumă spunîndu-ne că „Dacă nu mi-ar fi fost familia alături, astăzi poate aș fi fost paznic la Universitate și nu profesor și director”. Dl Tetelea are o soție foarte drăguță, cu o căldură deosebită și doi feciori. Acești doi feciori sînt cel mai bun stimulent pentru dl Tetelea, căci l-am întrebat cum se autostimulează, or, un director este mereu asaltat de probleme și dlui ne-a mărturisit că dorește să fie exemplul pentru fiii săi, să le demonstreze că poți merge mereu cu capul sus, că poți să pășești peste necazuri, oricît de mari ar fi ele. Dlui este un exemplu și pentru elevii de la școala muzicală. Dl Tetelea ne-a povestit o întâmplare haioasă: „După un festival, un prieten din Iași m-a întrebat cîți copii am (se referea la proprii mei copii) și i-am răspuns mecanic: „380”, adică toți copiii de la ȘMGE.

În prezent, dl Tetelea, pe lîngă funcția de director, este și profesor de literatură muzicală. De fapt, a menționat, că aproape mereu a îndeplinit cîte două funcții concomitent. S-a obișnuit și-i place să facă aceste sacrificii pentru talentele muzicii clasice și folclorice care înmuguresc în Bălți. Astăzi, trăiește cu „școala”, cu „George Enescu”, cu necazurile și succesele copiilor, străduindu-se să dezvolte aptitudinile copiilor, să-i educe prin arta frumosului, arta muzicii.

Privind în urmă, rămînem fascinați de lumina adusă în casele bălțenilor de acest om, pentru care muzica este totul...

1980. Cu micuțul Maxim la plimbare

1986. Ialta.

2004. La nunta de argint împreună cu cei dragi

2012. ...cei mai fericiți bunei...

Scumpii mei feciori MAXIM și SERGIU

Fiilor mei

Nu mai reușesc să număr
Zilele ce trec și vin.
Pune-mi capul tău pe umăr
Fiul mare, fiu mezin.
Tinerețea-i trecătoare,
Dragostea e un alin
Numai tu rămâi o floare,
Fiu mai mare, fiu mezin.
Totu-i efemer: tristețe,
Bucurii și frumusețe.
Și doar tu-mi vei fi mereu
Fiul meu, copilul meu.
Vino să mai stai pe brațe,
Anii aștepta-s zburători.
Tot ce am mai scump în viață
Sunt iubiții mei feciori.
Vă voi apăra de toate
Cu pînica caldă-n masă,
De e greu și de e noapte.

1984.

1986.

2013.

„Mămica este un om excepțional, cu un simț deosebit al frumosului, dedicată totalmente artei muzicale și familiei”.

Fiii Maxim și Sergiu. Septembrie 2014

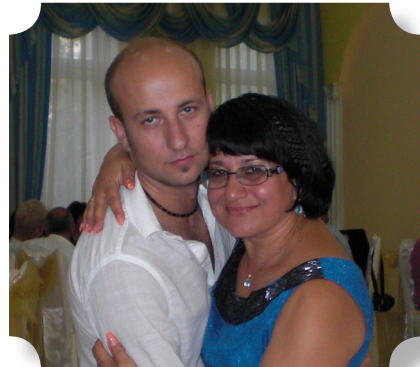

Doi feciori care, după ce au absolvit și ei „școala tatălui” au pornit fiecare pe drumul său.

Primul fiu, Tetelea Maxim, anul nașterii 1980, a absolvit Conservatorul din București, Facultatea de interpreți (violă), masteratul din Belgia (Gent) și acum concertează în componența orchestrei muzicale „I Sedici” (Germania).

1983. M. Tetelea cu fiul Maxim la 3 ani.

2010. M. Tetelea cu fiul Maxim ...
peste 27 de ani.

*Cu fiul Maxim în pauză la concertul
orchestrei „I Sedici”.*

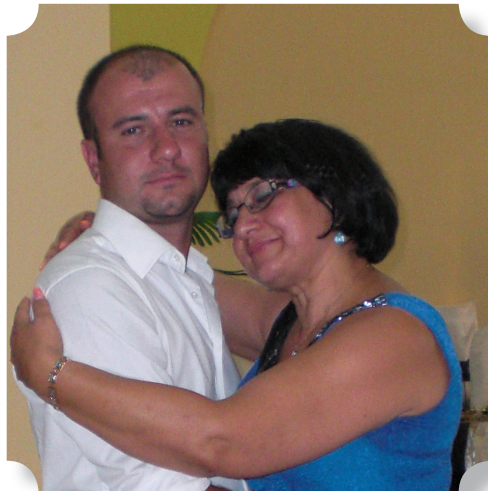

2014. Cu fiul Sergiu în orașul natal.

Cel de-al doilea fiu Tetelea Sergiu, anul nașterii 1981, a studiat limbile străine, care l-au ajutat mult în afirmarea sa în Europa (Italia).

1984. Cu fiul Sergiu la 3 ani.

2010. Cu fiul Sergiu ... peste 26 de ani.

Cea mai scumpă ființă... nepoțica GIULIA

*Aprilie, 2012. La cea mai mare sărbătoare a bunicăi -
BOTEZUL GIULIEI.*

Giulia la Bălți

*Visul bunicăi este ca GIULIA să devină o mare cântăreață,
dar cel mai bine un OM BUN.*

Tetelea, Margareta. ...Tu ești responsabil pentru ceea ce devii [interviu cu Margareta Tetelea]/ a intervievat: L. Cerguță // Vocea Bălțului. – 2009. – 31 iul. (Nr 29). – P. 3.

— *De unde a venit în viața DVS, distinsă doamnă, Margareta Tetelea, pasiunea pentru arte, muzică și cultură și cum au evoluat acestea?*

La vârsta la care fiecare din noi căutăm eroi și eroine cu care să ne identificăm, am descoperit și eu în mine fantezia copilărească de a fi o Zîna Bună ... evident, asemeni scumpei mele mămicii. Ea, învățătoare de biologie, era atât de îndrăgostită de lumea frumosului, că participa și organiza tot felul de concerte, concursuri, Luminițe, unde cânta și dansa cu însuflețire tot satul Iorjnița. Mama se apuca de cusut patru rochii odată, pentru că și ea și noi, cele trei fiice ale mamei, trebuia să arătăm de fiecare dată surprinzător în scena, amenajată tot după închipuirea ei, cu toate felurile de flori din grădina casei noastre părintești. Tata făcea parte din echipa noastră de artiști entuziaști și chitara lui ne acompania cu iscusință, încît vreun oaspete necunoscut din raion, sau orașul

Soroca, nici nu-și imagina, că chitaristul acesta împătimit de muzică este chiar însăși directorul școlii. Respectul, venerația față de el dăinuiește, gimnaziul actual din Iorjnița îi poartă numele. Dragostea de frumos a fost plantată asemenea florilor în solul fraged al sufletelor noastre de cei doi grădinari onești, entuziaști și talentați pedagogi - Raisa și Serghei Spinei.

Această atmosferă creativă în zbuluciumul copilăriei s-a cristalizat cu anii, provocându-mi alegerea de a păși pe drumul conștient al vieții în calitate de profesor de muzică, fiindcă anume în muzică, cum mi-au demonstrat părinții mei, sălășluiește inepuizabil povestea... o mie și una de sunete. Într-un fel, visul meu din copilărie a luat contur sigur prin eforturile mele continue, depuse cu seriozitate în domeniul pedagogiei muzicale. Sau, poate providența însăși mi-a hărăzit să fiu un complice împătimit al Vrajei sunetelor, căci orice adiere de aer, zumzet, tril, freamăt, este un lied al Divinei Simfonii. Rămîne scris în scriptură: cine are urechi - să audă!

— *Astăzi constatăm că aveți ani buni în exercițiul funcțiunii de profesor universitar, decan al Facultății Muzică și Pedagogie la USB „Alec Russo”, beneficiați de satisfacții și împliniri?*

— În contextul gândului precedent, se presupune că viitorul mai stă scris și în palmă, sau mai modern spus - în ADN, dar știu exact, că prezentul este o totalitate de fapte concrete. Am absolvit în 1978 Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”, apoi Universitatea de Stat „Alec Russo”, am susținut doctorantura în orașul tuturor muzelor și spiritului creștinătății - Kiev. Astfel am devenit profesor la Facultatea Muzică și Pedagogie a USB „Alec Russo”, șef de catedră. De puțin timp sînt decan, dar la fel ca de la început scopul meu profesional este de a promova creativitatea și energia vitalizantă a tinerilor artiști. Facultatea de Muzică și Pedagogie este o rampă de lansare pentru studenții a căror abilitate este învățămîntului artistic. Beneficiez de o totală satisfacție, cînd constat că studenții noștri dau dovadă nu doar de har artistic, dar și de asiduitate, seriozitate și disciplină în procesul de studiere a artei muzicale. Auzul, vocea, tehnica de executare, dacă nu sînt practicate sistematic, nu devin componente de succes. Ori, a face carte în domeniul artistic, înseamnă a practica cotidian instrumentul, solfegiul, viziunea, dezvoltînd harul la nivel de măiestrie. Talentul este numitorul comun al orelor petrecute cu dăruire în aulele Alma Mater. Nu știu dacă o avansare în post poate fi considerată ... ca împlinire, intuiesc că pentru oamenii angajați în serviciul Muzelor adevărata împlinire ține de procesul exclusiv al actului de creație. În acest sens - împlinirea cere un efort perpetuum.

— *Administrați proiecte de pedagogie muzicală de anvergură pe plan local, național, internațional.*

— Întotdeauna am fost interesată să crească aria de activitate a facultății, inclusiv prin inițierea de noi secții: regie, actorie, coregrafie, deoarece exportul și importul de Frumos reprezintă un mod social de viață fericită la orice vîrstă. Colaborăm cu alte universități, organizații de cultură, propulsăm seminare în sens academic, participăm la concursuri republicane și internaționale, ne angajăm în dialoguri muzicale studentești și profesionale. De fapt, Facultatea Muzică și Pedagogie a devenit un centru de promovare științifico - metodic și practic a culturii muzicii clasice, naționale pentru tot nordul republicii. La cele două ediții ale Festivalului Național „Tradiții și obiceiuri nuptiale” facultatea noastră a ocupat locul întâi. Avem un laborator de instruire a copiilor dotați muzical, sîntem inițiatorii și coordonatorii Festivalului-concurs al tinerelor talente „George Enescu”, membri asociați ai Concursului „Antonina Lucinschi” pentru Tinerele Talente în Arta Interpretativă, în ultimii cinci ani am organizat două conferințe internaționale în probleme de pedagogie muzicală în colaborare cu Uniunea Compozitorilor și Muzicienilor din RM, Teatrul Național de Operă și Balet, Filarmonica Națională, Universitățile din Ucraina, Rusia, România, Franța, cu includerea de proiecte editoriale. În mod special ași dori să menționez activitatea Filarmonicii pentru Copii, o structură a facultății, inedită pentru Republica Moldova, prin intermediul căreia organizăm concursuri muzicale, concerte, deplasări la nivel internațional a tinerilor muzicanți bălțeni.

— *Respectul față de munca efectuată cu conștiință și profesionism vă aduce o imagine de decan sever... sau preferați o imagine mai feminină...*

— Imaginea pe care o prefer este în corespundere cu realitatea. Sînt severă, cînd această calitate va spori reușita studentului, devin indulgentă grație înțelepciunii și comportamentului adecvat al celui cu care conversez. Cred că calitățile mele de lider (sunt născută în august, zodia Leului) îmi crează, într-un fel, imaginea unei persoane distante, dar emotivitatea artistică îmi echilibrează expresia. În toate gesturile mele (feline) veți găsi ecoul unei partituri de pian, dar îmi dau străduința ca acest „pian” să fie perfect acordat la orice oră. Sunt o femeie-decan și acești doi termeni sînt direct proporționali ființei și personalității Margareta Tetelea.

— *Există un preț pe care-l plătiți pentru fidelitatea totală profesiei?*

— Sînt cu adevărat fericită în profesie, destinația mea spirituală se împlinește pe o cale atît de feerică - muzica, care educă în om sentimente, îl înobilează, îl apropie de Creator. Este adevărat, că îmi rămîne puțin timp pentru grijile casnice, inclusiv pentru o odihnă mult rîvnită, dar norocul meu este că soțul Valeriu, este și el un mare angajat în frumosul letopiseț al învățămîntului artistic, director al Școlii de Muzică „George Enescu”. El este cel mai sever observator al activității mele profesionale. Spiritul lui creator, constructiv, uneori ușor sarcastic, mă ține mereu pe post de veghe. Deci, prețul pe care-l plătesc pentru fidelitate profesiei, mă aranjează întru totul, ba mai mult, prefer să-i aloc și un avans de suflet...

— *Cum este primit și cum este privit actul de învățămînt muzical în momentul de față în RM?*

— Ca orice disciplină universitară sîntem încadrați în actul de stabilizare și valorificare a cerințelor europene. Școala tradițională moldovenească a pedagogiei muzicale are o istorie proprie. În prezent ne aflăm sub jurisdicția Ministerului de Învățămînt, deși școlile de artă rămîn să fie structuri ale Ministerului de Cultură. Nu există divergență teoretică, deși în practică viitorii profesori de muzică vor primi salariu diferențiat pentru clasele primare față de cei din gimnazii. Dar și această situație nu influențează alegerea unui împătimit de pedagogie muzicală. Noi, pedagogii, vehiculăm un adevăr despre faptul, că studenții care se dedică culturii, artelor, muzicii clasice de elită, devin ei înseși elita societății. Și acum vă mărturisesc, că am un gând iscoditor: să devenim o Facultate a Artelor. De ce nu, dacă avem, începînd cu acest an, și secțiunile Pictură și Canto.

— *Ce gânduri de cultură generală doriți să aduceți în spațiul public de astăzi?* Acel gînd, că în ecuația pragmatică a lumii viitoare nu cred să lipsească cultura. Teatrul, Pictura, Muzica, Poezia sînt dătătoare de sens, dacă vreți, artele toate sînt un fel de psalmi laici, ce zidesc în om o religie umanistă, o conduită echilibrată și responsabilă. Poți să fii ateist, dar dacă inima ta ascultă cum vibrează viața într-o simplă clapă de pian, cum își cîntă dorul doina sau descoperă cum se pictează taina

în nuanțe și culori, înseamnă că subconștientul tău comunică cu Cerul. Nu știu de ce, dar la această întrebare a DVS aş aduce ca argument forte al unei culturi general umane cuvintele lui Rabindranath Tagore „Este foarte simplu să fii fericit, dar este foarte greu să fii simplu”.

— *Care sînt „șantierelor” privilegiate în edificarea vieții publice și private a DVS?*

Deci, viața mea publică rămîne a fi în văzul tuturor, nu mă voi referi la ceea ce se află zilnic la indiscreția universitară. Edificarea vieții private se realizează conform unei rețete cunoscute: dacă cei doi feciori ai noștri sînt sănătoși și împliniți spiritual, dacă știu să facă și să prețuiască banul, înseamnă că ziua de mîine va fi pentru familia Tetelea și mai semnificativă decît cea precedentă. Fiul Maxim este muzician, membru al Orchestrei Simfonice „Șaisprezece” în Germania, mezinul Sergiu este stabilit cu traiul în Italia și chiar în aceste zile a poposit în ospetie cu soția la noi acasă (a venit la volanul unui autoturism procurat pe propriul cont). Sîntem atît de mîndri de copiii noștri, care de sine stătător au devenit persoane responsabile social și material! Cel care a stat și ne stă de veghe educației, capul familiei, mereu ne reamintește... în glumă, că un om deștept e acel care rezolvă problemele, iar un om și mai deștept e acel, care le evită din start.

— *Există oameni pe care-i iubiți și admirați, cu cine afectul DVS a rezonat cel mai mult?*

— Vreau să rămîn un pedagog corect și din acest motiv nu voi aduce, ca exemplu nume ale colegilor mei universitari avansați de la care am învățat atîtea lucruri frumoase și folositoare... Atitudinea mea va rezona în fapte concrete, în asiduitatea cu care voi lucra în domeniul pedagogiei muzicale. Dar sînt o admiratoare împătimită a talentaților artiști și pedagogi Anatol Lapicus și Iurie Mahovici, a președintelui Uniunii Muzicienilor și Compozitorilor Ghenadie Ciobanu, a distinsei doamne directoare a Filarmonicii Naționale Svetlana Bivol, a filozofului și muzicologului Georghe Bălan etc. Dar inima cîntă frenetic la ocazii diferite, la întîlnirile cu prietenii de familie, cu colegii universitari și, cu o forță sentimentală dublă, cînd îmi revăd surorile. Una locuiește în Kiev și este un manager talentat în domeniul culturii internaționale, cealaltă este jurnalistă și director de ziar la Soroca.

— *Care este fraza înaripată (motto-ul) la bilanțul de 50 de ani ai distinsei doamne Margareta Tetelea?*

— Am reținut în memorie un fragment verbal a lui Octavian Paler ce s-ar potrivi fiecărui omagiat: „Am învățat că trecutul și circumstanțele te-ar putea influența personal, dar că tu ești responsabil pentru ceea ce devii”.

Părinții spirituali

Liubov Aron Colcher

*Profesoara de limbă franceză
Liubov Colcher:*

*Rita Spinei – eleva clasei a
VII a Școlii medii Nr. 1 din
Soroca, deținătoarea locului I
la Olimpiada Republicană de
limbă franceză (1973), Bălți,
Institutul Pedagogic de Stat
„Alecu Russo”.*

Margareta a avut un mare noroc în viața sa nu numai de părinții săi extraordinari, dar și de niște personalități, ce și-au lăsat amprenta lor profundă în dezvoltarea ei spirituală.

Margareta Tetelea are o deosebită atracție pentru limbile străine, în deosebi francezei. Acest fapt i se datorează faimoasei profesoare **Liubov Aron Colcher**, una dintre cele mai bune profesoare de limbă franceză, măreață la chip și la suflet, distinsă prin erudiția sa, modestie, care a fost o personalitate cunoscută nu numai în orașul Soroca, ci și în republică. Îndrăgostită de profesia sa, după cum merită să fie un adevărat profesor, nu înceta să-și îndrumeze permanent elevii pe calea adevăratei spiritualități. Personalitatea învățătoarei i-a rămas Margaretei model în inima și sufletul său. Cărțile din biblioteca iubitei sale profesoare, pe care le citea cu atât drag, pînă acum își țin locul sfînt în biblioteca personală.

La Olimpiada Republicană de limbă franceză din anul 1973 comisia a fost ușor fascinată de expresia emoțională cu care Rita a recitat următoarea poezie:

Le bagage

Samuil Marșak

Une dame a remis son bagage :
Canape,
Valise,
Sac de voyage,
Peinture,
Corbeille,
Carton a chapeaux
Et un petit chiot.

A la gare on a donne a la dame
Quatre recus verts
Qui confirme la reception du bagage:
Canape,
Valise,
Sac de voyage,
Peinture,
Corfeille,
Carton a chapeaux
Et un petit chiot...

Ioan Pavalache

Cu trei decenii mai târziu, în 1989, fiind aspirantă la Kiev, soarta îi mai oferă o șansă minunată - întâlnirea cu Maistrul **Ioan Pavalache, Maistrul din Iași**.

Pavalache, Ioan (23.06.1927, Chișinău – 2008, Iași) – dirijor al Corului „Gavriil Muzicescu” al Filarmonicii „Moldova” (1958-1990) și al corului Operei (1958-1968) din Iași; profesor (dirijat coral și ansamblu coral) la Academia de Muzică „G. Enescu” (din 1960) și dirijor al corului „Camerata” al profesorilor (din 1970) din Iași. Meritul cultural, cl. I; Steaua Republicii.

M a r g a r e t a consideră întâlnirea cu I. Pavalache un moment de transformări radicale în viața sa spirituală. Fiind discipolul lui G. Breazul, în una din convorbirile neuitate dintre ea și Maistrul, i-a sugerat ideea de a apela la valoroasa operă muzical-pedagogică a acestuia. Mai apoi, la Iași, Margaretei i-a fost pusă la dispoziție o bibliotecă de excepție cu creațiile lui G. Breazul din biblioteca personală a lui I. Pavalache. Aceste cărți constituie sursele de bază din bibliografia tezei de doctorat – „Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула”, susținută cu succes în anul 1993 la Kiev.

1993. Kiev. M. Tetelea aspirantă la Institutul „Dragomanov”.

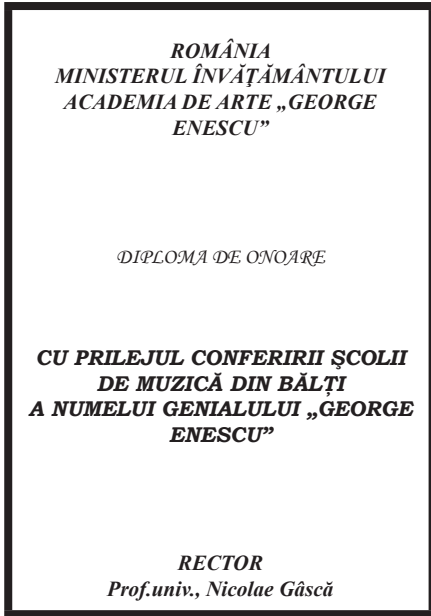
I. Pavalache a jucat un rol crucial și în devenirea profesională a fiului Maxim Tetelea, pe care l-a îngrijit ca un tată în timpul studiilor sale la Liceul de Arte „Octavian Băncilă” din Iași.

2006. Iași. În parcul Copou.

1997. Iași. În biroul Maistrului.

Diploma de Onoare oferită Școlii de către Ioan Pavalache din partea Societății Muzicale din Iași

Ioan Pavalache a fost acela care a contribuit la reînvierea numelui lui G. Enescu în cultura Bălțiului. În anul 1997 a participat la festivitatea de conferire a numelui „G. Enescu” pentru Școala de Muzică din Bălți.

Ioan Pavalache în perioada 1995-2005, de nenumărate ori a vizitat Bălțiul cu un șir de concerte cu corul său „Camerata”, a oferit lecții de master-class la dirijat coral pentru studenții Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală. Pe parcursul anilor 1989-2008 a fost îndrumător spiritual al tuturor basarabenilor, care-i căutau sfatul și povața.

În 2008 după ce toți prietenii îndurerați l-au petrecut pe ultima cale, Dumnealui a rămas printre noi cu cea mai mare și prețioasă amintire pe care o constituie colecția de cărți, donată

discipolilor bălțeni de către fiica Alina Păvălache. Aceste cărți rare sînt lucrări fundamentale ale lui G. Breazul și ale altor personalități de vază din domeniul culturii muzicale românești și sînt cel mai valoros compartiment din Biblioteca familiei Tetelea.

Raisa Șatan

Pianul este un simbol pentru artă...poate chiar pentru viața. Sînt unii oameni pentru care cele doua se confundă, așa se întîmplă și la Dna Tetelea. Regele instrumentelor din sec. al XIX-lea, pianul – instrument cu clape, deși diferite, sînt toate acționate prin claviatură, succesiunea de clape reprezentînd fiecare o notă, care este emisă prin apăsarea degetelor. Muzica este un mod de exprimare, oglinda sufletului Dnei, precum și a celor din jur. Sub zodia somnului sfînt, Maica Domnului i-a vorbit prin muzică... M. Tetelea a intrat în regatul unei muzici divine și este mai aproape de adevărul condiției noastre umane. Venerabilul său maestru Raisa Șatan, absolventa Conservatorului din Praga, cu jovialitatea și iubirea sa paternală, a numit-o *creativă*. Dumneaei i-a altoit dragostea nu numai pentru pian, ci și pentru profunzimea și misterul artei muzicale.

Profesoara de pian Raisa Șatan, absolventa Conservatorului din Praga, una din fondatoarele primei Școli de muzică din Moldova. (Soroca 1944).

1974. Rita Spinei – absolventa Școlii de muzică din Soroca, ultimul discipol al Raisei Șatan.

Diploma de absolvire a Conservatorului din Praga, deținător Raisa Șatan.

Pasiunea vieții - Pianul

2010. La concertul jubiliar al Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală.

2008. Chișinău. În Alma Mater, sala de concerte a Colegiului „Șt. Neaga”.

2014. Chișinău. Peste 6 ani la același instrument.

2010. Sanct Petersburg. La Conferința Științifică de la Universitatea Pedagogică „Herțen”.

2012. Kiev. La Concursul „Dm. Kabalevskii”, Universitatea Pedagogică „Dragomanov”.

2000. Italia. ... la catedrala din Fivizzano (Festival de muzică corală).

2004. Sanct Petersburg. ... în muzeul „Ermitaj”. Conferința Internațională „Instrumentele muzicale de-a lungul veacurilor”

2014. Concertele Filarmonicei consacrate Pianului „Brize camerale”.

2009. In Sala de concerte „S. Rahmaninov” a Conservatorului din Moscova.

Алексей Набулин

Pentru Doamna
Margareta, cu
dorințe de
noue mare

Din toată inimă
A. Naub

O dedicație de la Alexei Nabiulin (laureat al concursului „Ceaicovschi”) - prieten și coleg de breaslă, oaspete frecvent la Filarmonica bălțiană.

Folclorul - o altă pasiune a vieții

2014. Cu discipolii după un spectacol folcloric.

Pe parcursul activității sale Doamna Margarita Tetelea a fost organizator și manager al diferitor activități, proiecte și manifestări cultural-artistice de promovare și valorificare a folclorului național. Cu timpul, s-a dezvoltat o adevărată pasiune pentru acest domeniu profund al existenței noastre și, ca decan, ca manager al Filarmonicii pentru Copii, ca simplu cetățean, me-reu este ispitită pentru organizarea a tot felul de spectacole și concerte.

În anul 1996 a fost impresarul colectivelor de creație din Bălți „Vîntuleț” și „Barbu Lăutaru” la un Festival faimos din Franța „Oloron”, unde pentru prima dată a înțeles, că folclorul nostru este cel mai frumos și apreciat din lume. Despre aceasta au vorbit aplauzele și ovațiile îndelungate de care s-au bucurat moldovenii din partea unui public numeros, cu reprezentanți din 28 de țări ale lumii.

În 1997 a organizat participarea colectivelor de creație ale Universității – Orchestra de muzică populară „Alunelul” și Ansamblul de dans popular la

2006. 40 de ani ai orchestrei „Alunelul”,
spectacol regizat de M. Tetelea.

două festivaluri internaționale din Spania și Portugalia, unde iarăși folclorul nostru a fost apreciat la justa valoare.

În 2001 folclorul moldovenesc, reprezentat de Orchestra de muzică populară „Alunelul” a impresionat puternic populația din Grecia, unde Margareta Tetelea inițiază relații de schimb cultural cu orașul Cardita (Grecia).

În 2006 și 2008, în cadrul a două ediții a Festivalului Național „Tradiții și obiceiuri de nuntă”, împreună cu colega Marina Morari, a regizat două

spectacole inedite, în care au prezentat obiceiurile specifice de nuntă din zona Bălțiului: „Nunta de la Pelenia”, fiind clasată pe primul loc în prima ediție a Festivalului – concurs și „Întrecania de la Drochia” - distinsă cu „Grand Pris” dintre toate Universitățile din Moldova.

În 2007, fiind decan al Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală, revine la ideea de a organiza în Universitate o mare sărbătoare a Folclorului, cu prilejul aniversării a 40-a a Orchestrei de muzică populară „Alunelul”, spectatorii audiind o veritabilă muzică folclorică.

În mai 2010 organizează la Universitate o mare sărbătoare a muzicii populare – Concertul de gală al Orchestrei de muzică populară „Alunelul” cu cei mai buni soliști ai Facultății, consacrată și celei de 30-a aniversări a Facultății.

2010. Orchestra de muzică populară „Alunelul”

2010. Cu Maria Șlehtișchi la Concertul de gală al Orchestrei de muzică populară „Alunelul”, consacrat celei de 30-a aniversări a Facultății.

2012. Cu discipolii și colegii de breaslă Igor Rusu și Mihai Verhovețchi după concertul Filarmonicii „Un omagiu muzicii populare”.

2014. Cu Dinastia Pascaru Anișoara și Ilinca

2014. Omagierea orchestrei „Alunelul”, spectacol regizat de M. Tetelea.

2014. Cu surorile Osoianu la Festivalul Dinastiilor „La izvorul Osoiencilor”.

În marea pasiune pentru cîntecul popular, preferat rămîne a fi melodia **Vai, sârmana Turturică...** creație folclorică genială, interpretată de Maria Drăgan - „Privighetoarea Moldovei”, simbolul purității, al vieții și al dragostei, al unei veșnice primăveri sufletești. Iar cîntecul ei, de culoarea zenitului, respiră și trăiește în toată firea zbuciumată a Margaretei. Cîndva, pe viu, a admirat-o în Teatrul Verde al Chișinăului și chipul ei cu îngînarea Turtucă-i, a rămas ca o strună vibrantă în suflet la care revine în clipele alese ale vieții sale.

Vai, sârmana turturică

melodie populară

Rubato

Vai, sâr ma na tur tu ri că Zboa ră, zboa ră pi nă pi că
un de ve de-o a pă bu nă ea zboa ră ca o ne bu nă
un de ve de-o a pă rea ea o tul bu ră si bea, mări

Vai, sârmana turturică...

Vai, sârmana turturică,
Zboară, zboară până pică.
Unde vede-o apă bună,
Ea zboară ca o nebună.
Unde vede-o apă rea,
Ea o tulbură și-o bea.

În salcâmul lui Onică
Sunt doi pui de turturică.
Unul zboară și se duce,
Altul rămâne și plînge;
Altul rămâne și plînge,
Inimioara mi se frînge.

– Nu mai plînge, frățioare,
Că ți-or crește aripioare,
Aripioare de argint
Și-ai să zbori pe sub pământ.
Și-ai să zbori pe sub pământ
Drept la maica, la mormânt.

Астрологический портрет

Елена ГУПАЛОВА (Волгина),
ст. преп., доктор искусствоведения, астролог

ТЕТЕЛЯ Маргарита Сергеевна
ДАТА и место рождения: 3.08.959,
Сорокский район
ЛЕВ-ОПТИМИСТ
ДЕВИЗ:

«Светить всегда, светить везде, Вот лозунг мой и Солнца».

Отличительные особенности характера: отвага, храбрость, поддержка новых идей, талант, умственная активность, красноречие, сильное воздействие на других людей.

Тип лидера с оригинальными идеями, часто сильно опережающими время. Обычно воодушевляется возможностью участвовать в важных делах и всегда готова принять на себя большую ответственность. Умеет пробуждать в людях истинный энтузиазм. Стремится подчинить свою жизнь некоей высшей цели. Карьера часто оказывается связанной с властью и государством. Обладает внутренней установкой на преодоление трудностей и тупиков нестандартными, новыми и эффективными методами. Обычно во всем полагается на себя.

В рабочем коллективе: Ей всегда хочется быть остроумной, блестящей, мощной, привлекательной, контактной, ко всему причастной, всем нужной и известной. Нуждается в свободе мысли, печати, перемещения, собраний и обсуждения того, что она сочтет необходимым. Обладает исключительно ярким воображением и независимым умом. Обдумывает все самостоятельно, постоянно ищет

новое и необычное и часто находит оригинальные решения трудных проблем.

В коллективе чувствует прилив сил, энергии и необходимость действия. К лентяям относится с явным негодованием, и даже может вступить с ними в конфликт. Умеет обращаться с людьми интуитивно, воодушевляя их на сотрудничество. В коллегах ценит энергию, жизнерадостность, энтузиазм.

Эмоциональная жизнь данной личности характеризуется наличием у неё „материнского инстинкта», т.к. она любит брать на себя роль покровителя. Идеал её коллектива – большая семья, где она выступает в роли опекающей матери.

В дружеском кругу: Это – яркая, жизнерадостная и артистичная примадонна, которая обладает незаурядным личным обаянием. Хорошо чувствует различные тонкости социальных отношений и стремится всегда быть тактичной и элегантной - внешне и внутренне. Личные побуждения часто связаны с деловыми успехами и карьерой. Благодаря своему авторитету она часто может содействовать процветанию своих друзей.

Некоторые положительные и отрицательные черты характера: блестящие способности, оригинальность, гениальный ум, молниеносное реагирование, разносторонность, неординарность, оптимизм, стойкость, остроумие; / эксцентричность, непредсказуемость, критичность, капризность, вспыльчивость, упрямство, раздражительность, честолюбие.

Профессии: режиссёр, культуровед, музыковед, педагог, политик,

Ce au spus stelele în anul 2006-2007 despre Margareta Tetelea?

Solarul (2006 - 2007) Tetelea M.

3-08-1959 12:00:00 (+03:00) Soroca

2-08-2006 19:31:24 (+02:00) Bălți

A V casă solară în IX arcană

Desfășurarea proceselor creatoare în afara locului de trai sau legături de creație peste hotare. Sînt implicate idealurile universale a omului. Satisfacție prin cunoștințe și cunoaștere, logică științifică, șarmul și distincția de profesor, inteligență, activitatea culturală fac din dumneavoastră o persoană foarte solicitată pentru schimbul de vederi și măsuri de propagandă la activități educative. Omul călătorește activ și este mulțumit. Călătorii de creație. Odihnă. Posibilități favorabile de creare a legăturilor de creație și prietenii peste hotare.

A IX casă solară în I arcană

Anul dezvoltării spirituale. Sunteți la o cotitură a vieții. Dispuneți de liberul arbitru pentru a alege între mai multe propuneri: filozofie, religie, literatură, știință. Sunteți cuprinsă de bucuria de a vă cunoaște pe sine, de a trăi, totul este atît de frumos. Vă exprimați aspirațiile artistice. Sesizați complet aspectele materiei pentru a le modela în forme multiple. Sunteți plină de admirație în stabilitatea profesională, reușiți în studiile academice, vă orientați spre domenii inovatorii. Sfătuiți, orientați sau învățați elementele de bază ale credinței voastre și ale crezului vostru, sau ale certitudinilor dumneavoastră de elevare spirituală, care vă vor permite să eșiți din cercul strîns al problemelor pămîntești. Meritul, talentul și ambițiile vă aduc la posibilități de călătorii pentru a vă dezvolta aptitudinile dumneavoastră în mediul profesional. Orientarea în culturile străine aduc reușita grație muncii depuse.

Jupiter solar în a IX casă solară

Evoluție pozitivă, dezvoltare coordonată și bine orchestrată. Treceți pe un plan superior de evoluție. Controlul emoțiilor și angoaselor în beneficiul adevăratei cunoaștere de sine, luminează eul interior. Călătoriile confirmă eforturile de cunoaștere a țărilor, cultura și folclorul lor. Înțelepciunea locuiește în corp. Experiențele, reflecțiile, simplitatea, meditațiile, umilința, iata cheile revelației sufletului.

Pluto solar în a XI-ea casă solară

Armonia spirituală asociată cu realitatea zilnică vă fac să descoperiți esențialul. Căutați să înțelegeți misterele naturii și remediile pe care ea le oferă umanității, ca să găsiți că nu totul depinde de efortul omului, ci de Univers. Un prieten nou poate duce la un destin favorabil. Profitați cu oportunism de șansă și gustați justa remunerare a eforturilor.

Гупалова, Елена, Местер, Михаил. Маргарита Тетеля : талант, творчество, новаторские идеи / Е. Гупалова, М. Местер // Голос Бэлць. – 2009. – 24 дек. (№ 104). – Р. 3

ТВОИ ЛЮДИ, ГОРОД!
ТАЛАНТ,
ТВОРЧЕСТВО, НОВАТОРСКИЕ ИДЕИ

Маргарита ТЕТЕЛЯ – известный деятель системы высшего образования РМ и национальной культуры, декан факультета музыки и музыкальной педагогики Бельцкого госуниверситета им. А. Руссо. Сегодня «ГБ» представляет её в качестве номинанта нашего традиционного конкурса «БЕЛЬЧАНИН ГОДА».

ЭТО ПЕРВЫЙ СЛУЧАЙ, когда претендент на высокое звание «Человека Года» номинируется сразу по трём параметрам своей активной деятельности – как ТВОРЧЕСКАЯ ЛИЧНОСТЬ (культурно-просветительская, научная деятельность); как МЕНЕДЖЕР (организация разнообразных познавательных мероприятий в городе Бельцы и за его пределами); а также как РЕФОРМАТОР (внедрение новых программ и музыкальных специальностей).

ПОМИМО УСПЕХОВ на музыкальном поприще **Маргарите Тетеле** всегда легко давались языки. Благодаря своему учителю и наставнику Л. А. Колкер она с детства свободно общалась на французском. Педагог умоляла Маргариту выбрать именно иностранные языки, но победу одержали отец Риты и его страстная любовь к музыке, с годами передававшаяся дочери. И вот по окончании музыкальной школы в Сороках Маргарита Тетеля поступает в Республиканское музыкальное училище имени Шт. Няги, затем – в Бельцкий Государственный университет, а ещё позднее успешно завершает учёбу в аспирантуре одного из вузов Киева. Во всех вышеперечисленных учебных заведениях Маргарите посчастливилось общаться с великими педагогами-музыкантами, заимствуя у них не просто профессиональную культуру, но и новаторский подход. ...В СЕМЬЕ сельских педагогов по фамилии Спиной детям с малых лет прививалась любовь к искусству. Мама, Раиса Яковлевна, была учителем биологии, и всю свою жизнь разводила цветы – в доме, в саду, в школе... А ещё она страстно увлекалась театром, вместе с учениками осуществляя постановку классических пьес на сцене сельского клуба.

Отец, Сергей Степанович, историк директор школы, играл на гитаре сам и обучал тому других; он тоже не мыслил жизни без музыки. Когда Маргарите было пять лет, семья переехала в Сороки, город глубоких и

давних культурных традиций. И первое, что сделал здесь отец – это устроил дочь в музыкальную школу, по классу фортепиано. В конце 60-х годов прошлого века Сорокская музыкальная школа, будучи основанной одной из первых в послевоенное время, славилась высокопрофессиональными педагогами. Среди них особо выделялась Р. М. Шатан – выпускница Пражской консерватории. Попав в среду подлинных музыкантов, Маргарита ещё прочнее закрепила заложенные родителями ростки восприятия прекрасного. Девочка не просто стремительно росла как исполнитель, но и буквально влюбилась в музыку. В 1974 году М. Тетеля поступила в Республиканское музыкальное училище имени Шт. Няги, где совершенствовала исполнительское мастерство, пополняла ресурсы знаний и навыков под руководством таких маститых преподавателей как А. И. Комарова, Н. И. Шехтман, Т. А. Лупан и другие. По окончании Бельцкого госуниверситета имени А. Руссо (педагоги Ф. М. Ясер, В. Н. Масежник, П. И. Сикур) и Киевской аспирантуры (научный руководитель О. П. Рудницкая, консультант Л. А. Хлебникова; последняя, кстати говоря, была ученицей и последовательницей самого Дм. Кабалевского), деятельность М. С. Тетели – уже в качестве доктора педагогических наук и доцента – неразрывно связана с музыкально-педагогическим факультетом БГУ и всей музыкальной жизнью нашего города. Будучи педагогом-музыкантом, Маргарита Тетеля издавна ощущала и продолжает ощущать ныне неизбывную потребность просвещения масс посредством музыки, искусства. В 2000-м году, заведя кафедрой музыкальных инструментов и методики, она совместно с коллегами – директорами музыкальных школ Бельц дала жизнь художественно-просветительскому движению под названием «Детская филармония». В переводе с греческого «филармония» – это одухотворяющая любовь к прекрасному, к гармонии. Организаторы Бельцкой детской филармонии, конечно, не забывали, что классическая филармония уже существует в Кишинёве (как и во всех больших городах, столицах). Энтузиасты рассуждали так: а почему бы и в «северной столице» не появиться очагу распространения прекрасного в массах. И решили, что артистами новой, особой, филармонии будут дети – ученики музыкальных школ; а зрителями тоже будут дети – ребята из общеобразовательных школ города. Так она и родилась – «Бельцкая Детская Филармония». На протяжении вот уже почти десятилетия у нас проходят на высочайшем уровне всевозможные концерты, вечера, лекции концерты, фестивали народной, церковной и классической музыки...

Местом таких встреч традиционно является Концертный зал БГУ

(он во втором корпусе вуза) – уютный, светлый, не слишком большой, но всё-таки вместивший заметное количество публики, откликающейся на культурно-просветительские акции. Кто здесь только не выступал, не концертировал – это и совсем ещё юные ученики, и маститые, именитые, признанные артисты из Москвы, Киева, Польши, Германии, США, Румынии, Италии. Чтобы пригласить в Бельцы столь серьёзных музыкантов, нужна серьёзная поддержка заметных деятелей культуры. Такого человека организаторы новаторского творческого замысла счастливым образом нашли в лице Светланы Бивол – прекрасного музыканта, директора Кишинёвской государственной филармонии имени С. Лункевича. Сама Светлана и многие артисты, приглашённые выступить в Бельцах, компетентно утверждают: здешняя публика отличается тонкой восприимчивостью прекрасного, хорошим вкусом и способностью сопереживать, испытывать то, что со времён древнегреческой эстетики именуется словом катарсис. Кроме того, в 2006 году Бельцкая детская филармония провела совместно с Союзом композиторов РМ, Кишинёвской филармонией и примэрией муниципия в 2006 году был организован и проведён международный фестиваль имени Дж. Энеску – великого композитора, чьё имя носит в нашем городе детская музыкальная школа. В тот же период состоялся и конкурс среди музыкальных школ севера страны, тоже организованный факультетом музыки БГУ и детской музыкальной школой имени Дж. Энеску. В РОЛИ ДЕКАНА музыкально-педагогического факультета БГУ Маргарита Сергеевна постоянно нацеливает коллег на усовершенствование системы музыкального образования в Молдове. Компонентами этой благородной и весьма перспективной работы являются подготовка высокопрофессионального учителя музыки, который был бы одновременно ещё и художественно, духовно полноценной – яркой и растущей – личностью, способной подвижнически поддерживать и распространять национальную, европейскую и мировую музыкальную культуру.

Сейчас на факультете открыты, помимо традиционной специальности «Музыка», новые специальности: «Канто» (народное, церковное и эстрадное вокальное исполнение), «Изобразительное искусство», «Режиссёр театра». В будущем планируется пополнить этот список ещё двумя профилями образования – «Хореография» (народные, бальные танцы), «Звукорежиссёр музыкальных спектаклей». ЕЖЕГОДНО на факультете проводится конкурс под названием «Орфей» (номинации: вокал, хоровое дирижирование, педагогическое мастерство, исполнительское мастерство и др.). Помимо этого, здесь успешно

осуществляют свою деятельность хоровой коллектив «Гаудеамус», оркестр молдавской народной музыки «Алунелул», этнофольклорный ансамбль «Дойница». Декан М. С. Тетеля всячески способствует их творческому росту, а на этой основе – продвигает молодые творческие формирования к участию в различных национальных и международных конкурсах, фестивалях. Результат такой работы не заставил себя долго ждать: на республиканском межвузовском конкурсе «Свадебные традиции», проходившем в Кишинёве в 2006 году, этнофольклорный коллектив музфака БГУ занял первое место (бельчане сыграли захватывающую и темпераментную «Свадьбу в Пелинии»). Через два года, в 2008-м, к первому призу добавился вполне заслуженный Гран-при – за «Свадьбу по-дрокиевски».

Совсем недавно (осень 2009-го) на международном фестивале в Органном зале Кишинёва успешно выступил факультетский хор «Гаудеамус». Доктор педагогических наук Лилия Гранецкая, которая на протяжении многих лет работает рядом с М. С. Тетелей, отмечает: «В ней есть всё – немного божественного, немного земного, немного непознанного. Обладая знаниями в науке, искусстве, менеджменте и других областях, Маргарита Сергеевна выделяется как сильная личность, способная убеждать людей и к созидать прекрасное. Для нашего декана характерны высокий уровень профессионализма в сочетании с яркой харизмой, тактом, безупречным вкусом, чувством меры – и потому минимальной долей гламурности. Всё это и позволяет причислить М. С. Тетелю к не столь уж обширному слою людей, способных быть олицетворением лучших традиций и лиц национальной культуры. Ещё один «секрет успеха» этой прекрасной женщины кроется в том, что за её победоносно смотрящейся внешностью таится порой очень ранимая утончённая душа, способная сочувствовать, понимать, любить и уважать. КРЕДО у Маргариты Сергеевны простое и незыблемое. Сформулировать его можно примерно так: если по-настоящему любишь своё дело, – каждодневно и ежеминутно служи ему в полную меру сил; это и станет источником неиссякаемой радости и вдохновения. Собственное приобщение к творчеству, к искусству давно и навечно стали для М. Тетели безотказным средством для заживления душевных и физических ран, опорой в преодолении любых неблагоприятных обстоятельств, стимулом к дальнейшей напряжённой творческой жизни». ВСЕ СВОИ самые сильные и прекрасные черты характера Маргарита Тетеля уже проявила в серьёзной и затяжной жизненной драме. Вот уже на протяжении двенадцати лет она духовно поддерживает супруга Валерия,

пострадавшего в автокатастрофе. Опираясь на жертвенную помощь жены, В. Г. Тетеля научился преодолевать недуги, сохранил способность к дальнейшей творческой деятельности, в которой успешно реализует себя и самые смелые проекты. В этой ситуации, которая многим вокруг представляется драматически безысходной, Маргарита Сергеевна мужественно сохраняет мотивацию к труду и поводы для подлинного оптимизма. Она выбрала единственно верный путь – Служение Искусству, Музыке и привнесение прекрасного в жизнь своей семьи, других людей. Максим, старший сын супругов Тетеля, пошёл по стопам отца и тоже конкурс «Бельчанин года». НОМИНАНТ сделал выбор в пользу скрипки. Окончив Бухарестскую консерваторию, а затем продолжив мастерат в Бельгии, Максим Тетеля сейчас концертирует в составе музыкального оркестра «Di Sedici» (Германия). Опираясь на жизненные факты, говорит магистр музыки Ольга Сикур, бывшая ученица М. С. Тетели, а ныне её коллега, преподаватель и концертмейстер БГУ им. А. Руссо: «Маргарита Сергеевна – очень сильная личность, у которой есть чему поучиться. Это активный, жизнерадостный и позитивный человек, не позволяющий себе уныния никогда и ни при каких условиях. Она сильный организатор – и настоящий мастер своего дела. Маргарита Сергеевна также чрезвычайно притягательная женщина, которая умеет любить, щедро одаривая этим чувством окружение, и потому в ответ любима многими. Очень эмоциональна и критична, обычно никому не делает поблажек: кого любит, с того больше требует и спрашивает. В этом отношении можно сказать, что я очень любима ею». НЕ ТАК ДАВНО Маргарита Сергеевна вернулась с международной конференции, посвящённой 50-летию музыкального факультета Московского государственного университета. Здесь её ожидали творческие встречи и знакомства, а также обмен опытом (круглый стол) с такими корифеями мира музыки как Эдуард Абдуллин, Елена Николаева, Геннадий Цыпин, Татьяна Эстрина... Все они – профессора и доктора наук с международным авторитетом, соратники и продолжатели провидческих идей гениального Дм. Кабалевского, члены Всемирной международной ассоциации музыкального воспитания (ИСМЕ). Пообщавшись с М. С. Тетелей они пригласили её и других ведущих молдавских специалистов принять участие в очередном конгрессе ассоциации, который пройдёт в Китае в 2010 году. В рамках московской конференции декан факультета музыки БГУ сумела наладить творческие контакты с таким же факультетом Пражского университета (профессор музыки Михаил Неделка), а также с видными коллегами из вузов Киева, Одессы, Минска, Санкт-Петербурга... Вот лишь один из результатов

такого взаимодействия: Одесский педуниверситет пригласил студентов и преподавателей БГУ на фестиваль, который пройдет в «жемчужине у моря» весной 2010 года.

А в апреле бельчане смогут посетить город-музей Санкт-Петербург, где состоится интернациональный конкурс «Учитель музыки XXI века»... САМЫМ ГЛАВНЫМ звеном в ближайших творческих планах М. С. Тетели является, вне всякого сомнения, подготовка к 30-летию музыкально-педагогического факультета БГУ. Дата эта будет тожественно отмечена уже очень скоро – в июне будущего года. Маргарита Сергеевна обещает, что всех участников праздника ждут интересные массовые мероприятия и приятные сюрпризы. Примечательно, что 2010-й год является юбилейным и для более молодого – пока десять лет – творческого детища М. С. Тетели. Речь идет, как все уже, вероятно, понимают, о Детской филармонии. Последняя готовится к юбилею соответственно профилю интересов слушателей.

В рамках подготовки к торжествам в первом семестре нынешнего учебного года в Бельцах с успехом прошли встречи с известными музыкантами Молдгосфилармонии и Академии музыки, театра и изобразительных искусств – народным артистом РМ И. Жосаном, заслуженными артистами республики А. Лапикус и Ю. Махович. Ну а в качестве предновогоднего подарка два дня назад бельчан порадовал камерный ансамбль из Испании...

2013. Deschiderea solemnă a Conferinței științifice internaționale...

Activitatea științifică

Sistemul învățământului muzical-artistic în Republica Moldova are o experiență unică, moștenită din spațiul ex-sovietic și care a înflorit în ultimii cincizeci ani. Este vădit faptul, că elevii și absolvenții școlilor și liceelor de muzică/artă din R. Moldova, care au participat în ultimii 15 – 20 ani la diferite concursuri de interpretare europene și mondiale, au adus acasă cele mai înalte premii. Absolvenții liceelor de muzică, Colegiilor de muzică, a AMTAP desfășoară o amplă activitate artistică în scenele Europei, în cele mai prestigioase colective artistice.

Dacă conceptul actual de educație pe plan mondial e bazat pe formarea unei personalități culte, cu înalte aspirații morale și spirituale, atunci este evidentă importanța educației muzicale a personalității. Relevarea noilor componente ale concepției naționale de educație va urmări scopul orientării educației/instruirii muzicale (în calitatea sa de constituent de bază al educației estetice, morale și spirituale) pe un făgaș propice.

Dat fiind faptul că actualul sistem de învățământ muzical-artistic din Moldova (școlile, liceele, colegiile de muzică/artă) se centrează în jurul necesității de a forma o cultură muzical-interpretativă aprofundată a elevilor dotați muzical, atunci acest concept se înscrie perfect în sistemul mondial al educării în învățământul preuniversitar a unei personalități spirituale și libere. După cum știm, planul-cadru și proiectele standardelor educaționale din învățământul general preuniversitar le oferă disciplinelor artistice (educația muzicală și educația plastică) un procent foarte mic față de celelalte discipline (o oră pe săptămână, clasa 1 – 8).

După cum s-a constatat, specificul culturii noastre naționale constă într-un procent înalt de oameni talentați. Poate oare învățământul general preuniversitar să îmbrățișeze numărul mare de copii talentați, să dezvolte și să valorifice aceste talente cu o așa pondere de discipline artistice în planul de învățământ?

După cum s-a menționat la început, sistemul de învățământ muzical-artistic actual din Moldova se înscrie perfect în realizarea standardelor educaționale și a curriculei modernizate, dar, în același timp, trebuie să-și păstreze identitatea sa, în pofida faptului, că se numește învățământ complementar și să se insiste la păstrarea tradiției de susținere a copiilor talentați de către stat și guvern,

inclusiv și prin remunerarea cadrelor didactice.

De asemenea, este necesar să fie revăzute standardele educaționale și trebuie modernizată curricula la disciplinele de studiu în instituțiile de învățământ artistic din Moldova.

Problemele cultural-spirituale ale contemporaneității devin primordiale în societatea modernă. Astfel, educația prin muzică, arte, este calea esențială spre edificarea și spiritualizarea personalității. Această opțiune permite dezvoltarea competențelor și talentelor tinerii generații, orientate spre o societate liberă, democratică. Acest deziderat își află, cu adevărat, realizarea în învățământul artistic actual, obiectivul major al căruia, conform Conceptului învățământului din Moldova, este formarea unei personalități apte de a-și orienta cursul vieții.

Așadar, învățământul artistic contemporan (școlile de muzică/arte) este orientat atât spre formarea unei personalități multilateral dezvoltate, cât și spre valorificarea și dezvoltarea copiilor dotați și supradotați muzical.

Astăzi R. Moldova se confruntă cu problemele generale ale contemporaneității, de asemenea, cu un șir de provocări cu caracter specific, în special problema culturii, ce afectează imediat și sistemul de educație: creșterea interesului față de aspectul material și respectiv descreșterea lui față de valorile spiritual-artistice.

Aceste deziderate sociale impun, deci, învățământului artistic modern să deplaseze accentele spre dimensiunile general-formative ale personalității, anume prin formarea unei culturi muzicale adecvate. În același timp unul din obiectivele majore ale învățământului artistic rămâne dezvoltarea copiilor dotați muzical. Realizarea lor presupune cunoașterea metodologiei artistice, a legităților interacțiunii lor, a tehnologiilor, inclusiv muzical-didactice, de abordare a problemelor. Noile obiective ale învățământului muzical-artistic contemporan nu pot fi valorificate fără o bază științifică pedagogico-muzicologică.

Complexitatea, multidimensionalitatea impactului artistic și psihologic al educației presupune investigații profunde în domeniul psihopedagogiei artistice, în special muzicale, cu precădere în domeniul instruirii copiilor dotați muzical.

Analiza problemelor actuale ale învățământului artistic, a procesului instructiv din școlile de muzică/arte scoate în evidență mai multe probleme cu diferit caracter ce țin de anumite aspecte:

- a) interesul și pasiunea față de muzica mare;
- b) psihologia formării personalității în procesul instructiv-muzical;
- c) psihopedagogia dezvoltării aptitudinilor copiilor cu diferit nivel, în

- special a copiilor dotați și supradotați muzical;
- d) psihopedagogia activității și personalității cadrului didactic;
 - e) problemele generale ale organizării procesului instructiv muzical.

Referindu-ne la interesul și pasiunea față de marea muzică, am putea evidenția că primă problemă de cercetare, care este motivația învățării muzicii în raport cu reprezentarea socială actuală despre valoarea studiilor muzicale și atitudinea generală față de învățămîntul și educația artistică.

Cercetările efectuate în laboratorul *Curriculum Educațional artistic al Facultății Muzică și Pedagogie muzicală* demonstrează că situația social-economică și spirituală din țară generează tendințe contradictorii în evoluția atitudinii copiilor și elevilor față de studierea aprofundată a muzicii și valoarea ei în formarea personalității. Pe de o parte este negată valoarea studiilor muzicale ca mijloc de dezvoltare multilaterală a personalității, pe de altă parte se solicită existența școlilor de muzică și arte. Interesul față de muzică, pronunțat la o mare parte de elevi de diferite vârste, este însoțit de interesul redus pentru activitatea de învățare a muzicii care prezintă un proces anevoios, care, dacă e lipsit de interes și pasiune se va solda cu insucces.

Această situație ne conduce spre o problemă și mai amplă : problema instrumentelor curriculare: legătura dintre sarcinile de învățare și motivația elevilor; experiența actuală a elevilor, care este însoțită de o lipsă parțială de curriculumuri, ghiduri, programe și alte materiale didactice.

Rămîne în așteptarea soluțiilor și problema abordării individuale, care în condițiile actuale își modifică nuanțele. Diferențierea socială intensă din R. Moldova, în ultimul timp, a condus la o problemă specifică de selectare a contingentului elevilor în școlile din învățămîntul artistic.

Dacă cu cîteva decenii în urmă la studii în școlile de muzică/arte erau selectați copii cu adevărat dotați muzical, atunci la etapa actuală această selectare depinde de situația materială a familiei din care provine elevul: pot suporta cheltuelile părinții pentru studii sau nu. Acesta este unul din motivele ce a sporit dezinteresul (sau mai bine zis posibilitățile limitate ale părinților copiilor cu adevărat talentați).

Dar elevii mai diferă și din punctul de vedere al potențialului de dezvoltare și al necesităților educaționale. Constatăm necesitatea unei abordări individuale reale, ce trebuie, în primul rînd să se bazeze pe elaborarea unor curricule specifice și formarea profesională continuă a cadrelor didactice prin cursuri, seminarii, elaborarea suporturilor didactice.

Un alt aspect este formarea interesului și pasiunii față de arta muzicală: Filarmonica, Concursuri, Festivaluri.

Margareta TETELEA, dr. conf. univ., decan al facultății Muzică și Pedagogie muzicală, Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți.

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE

Adresa: B4, Ștefan cel Mare, 18A, et. 10, bir. 1001, MD2004, Chișinău, Republica Moldova
 Telefon: (373 23) 296271; Fax: (373 23) 296271; e-mail: cnaa@mail.cnaa.md; www.cnaa.md

nr. 19 din 19.04.2007 nr. 94/c.98

ORDIN
 cu privire la instituirea Consiliului științific specializat
 D 35.13.00.02 – 19.04.07 din cadrul Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, munitărea președinției și a secretariatului CȘS, componenta de bază a Seminarului științific de profil, edițiile de profil, organizațiile care trebuie să fie anunțate oficial despre susținerea tezei

In conformitate cu „Regulamentul cu privire la funcționarea consiliilor științifice specializate și conferința gradelor științifice și titlurilor științifice și științifico-didactice în Republica Moldova”, în temeiul Hotărârii Consiliului de atestare a personalului științific și științifico-didactic a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare din 19.04.07 (proces-verbal nr. 3), **ORDON:**

1. Se instituește Consiliul științific specializat D 35.13.00.02 – 19.04.07 din cadrul Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, abilitat cu dreptul de a organiza susținerea tezelor de doctorat la specialitatea 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (discipline artistice), și se numesc în calitate de președinte și respectiv secretar științific al consiliului următoarele persoane:

Numele	GAGIM
Președinte	Ion
Instituția de bază în care activează	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Funcția deținută	Proector pentru știință și relații internaționale
Grada științifică (abreviat)	Doctor habilitat în pedagogie
Titlul științific / științifico-didactic (abreviat)	Profesor universitar

Secretar științific al consiliului:

Numele	MORARI
Președinte	Marina
Instituția de bază în care activează	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Funcția deținută	Șef catedră
Grada științifică (abreviat)	Doctor în pedagogie
Titlul științific / științifico-didactic (abreviat)	

2. Se aprobă următoarea componență de bază a Seminarului științific de profil la specialitatea 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (discipline artistice) din cadrul Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți.

1. TETELEA Margareta, dr în pedagogie, conf univ, președinte	9. ȘTEFĂRȚĂ Adelinea, d în pedagogie, conf univ
2. BILARGA Tatiana, dr în pedagogie, secretar științific	10. PĂSLARU Vladimir, dr hab în pedagogie, prof univ
3. BABU Vladimir, dr în pedagogie, conf univ	11. ROBU Maia, dr în pedagogie, dr în arte, conf univ
4. POPOV Anton, dr în pedagogie, conf univ	12. AXIONOV Veaceslav, dr hab în studiul artelor, prof univ
5. GAGIM Ion, dr hab în pedagogie, prof univ	13. SUHOMLIN-CIOBANU Irina, dr în studiul artelor, conf univ
6. MORARI Marina, dr în pedagogie	14. SIMAC Ana, dr în studiul artelor, conf univ
7. PRITCAN Valentina, dr în psihologie, conf univ	15. COZMA Carmen, dr în filosofie, prof univ
8. CABAC Valeriu, dr în fiz-mat, conf univ	

3. Drept publicității de profil la specialitatea 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (discipline artistice) se consideră următoarele reviste și ediții din Republica Moldova:

- „Artă și Educație artistică”, ISSN: 1857-9445;
- „Univers Pedagogic”, ISSN: 1811-5470;
- „Didactica Pro”, ISSN: 1810-6455.

4. Autoreferatele se expediază în mod obligatoriu la următoarele instituții de stat:

- Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, MD 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 180
- Guvernul Republicii Moldova, MD 2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
- Parlamentul Republicii Moldova, MD 2033, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 154
- Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, MD 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 1
- Camera Națională a Cărilor, MD 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 180
- Biblioteca Națională a Republicii Moldova, MD 2012, Chișinău, str. 31 August, 78a
- Biblioteca Academiei de Științe a Moldovei, MD 2001, Chișinău, str. Academiei 5
- Biblioteca Universității de Stat din Moldova, MD 2009, Chișinău, str. Mateevici, 60
- Biblioteca Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, MD 3121, Bălți, str. Pușkin, 38
- Biblioteca Națională, conf 79708, str. Ion Cuza 4, București, România
- Российская Государственная библиотека, 101000, Российская Федерация, г. Москва, ул. Воздвиженка 3/5

5. Se anunță în mod oficial despre susținerea tezei (expediindu-le autoreferatul):

a) Instituțiile de cercetare din țară în care se efectuează investigații similare în domeniul (conform listei concordate cu CNAAs).

- Universitatea de Stat din Moldova, str. Mateevici 60, Chișinău, MD 2009
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” Chișinău, str. Ion Creangă 1, MD
- Universitatea Pedagogică de Stat „Al Russo” Bălți, str. Pușkin 38, MD 3121
- Universitatea de Stat din Tiraspol, str. Iabocicchin 5, Chișinău, MD 2069
- Universitatea Liberă Internațională din Moldova, str. Vlaicu Pârcalab 52, Chișinău, MD-2012

Consiliul Național pentru acreditare și evaluare

PLANUL INDIVIDUAL DE REALIZARE A CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE
 a colaboratorului Tetelea Margareta, doctor, conferențiar universitar, cercetător științific
 la tema instituțională de cercetare Nr.5 „Fundamentarea muzicologică și psihopedagogică a conceptului formării
 specialiștilor în problema instruirii copiilor dotați muzical” pe anul 2007

Nr. etapei	Conținutul lucrărilor pe etape	Termenul de realizare	Rezultatele preconizate	Forma de prezentare
I	Conceptul teoretic al formării specialiștilor în problema instruirii copiilor dotați muzical	01.01-31.03	Determinarea și argumentarea modului disciplinele opționale orientate spre formarea competențelor profesionale ale profesorului elevilor dotați muzical	Referat științific
II	Modulul muzicologic-psihopedagogic al curriculumului universitar	01.04-30.06	Elaborarea proiectului modului de discipline muzical-pedagogice opționale pentru introducerea în planul de învățământ universitar	Material teoretic
III	Elaborarea curriculumurilor universitare și suporturilor informaționale la disciplinele modului	01.07-30.09	Elaborarea curriculei la disciplina universitară opțională a modului: „Metodologia instruirii instrumentale a elevilor dotați în școala de muzică pentru copii”	Curricula cursului opțional
IV	Implementarea modului universitar privind formarea specialiștilor în problema instruirii copiilor dotați muzical	01.10-31.12	Rezultatele implementării modului și cursului opțional elaborat	Articol științific

Colaborator
 Conducătorul temei

M. Tetelea

Ion Gagim

Planul individual de realizare a cercetărilor științifice

FIȘA

membrului Seminarului științific de profil la specialitatea

(după caz specialitățile **13.00.02 / Teoria și metodologia instruirii**

(discipline artistice)

Instituția Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Nume Tetelea Prenume Margarita

Data și anul nașterii 03 august 1959

Gradul științific (anul conferirii) doctor în pedagogie (1993)

Titlul științific/științifico-didactic (anul conferirii) **conferențiar universitar (2002)**

Funcția în instituția de învățământ superior/de cercetare-inovare **Șefa catedrei de arte și educație artistică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți**

Conducător/consultant al doctoranzilor (solicitanților la grad) 6 teze de grad didactic superior

Domeniile de interes științific Științe ale Educației, Istoria pedagogiei muzicale, estetica muzicii, formarea competențelor profesorului de educație muzicală.

Participări în proiecte științifice naționale și internaționale sau în cadrul tematic de cercetare al instituției (ultimii 3 ani)

Membră a proiectelor în calitate de cercetător științific superior:

- **„Fundamentarea muzicologică și psihopedagogică a conceptului formării specialiștilor în problema instruirii copiilor dotați muzical”**. Conducătorul proiectului: Gagim I., dr. hab. în pedagogie, prof. univ. Termenul executării: 2006-2008.
- **„Reconceptualizarea paradigmei educației în învățământul muzical pentru copii din perspectiva curriculară”**. Conducătorul proiectului: Gagim I., dr. hab. în pedagogie, prof. univ. Termenul executării: 2008 – 2010.

În calitate de cercetător științific:

- „**Managementul eficienței activităților extracurriculare ale studenților**”.

Conducătorul proiectului: Babii V., dr. hab. în pedagogie, conf. univ. Termenul executării: 2010 – 2011.

2009. Președintele seminarului științific de profil la specialitatea 13.00.02 Teoria și metodologia instruirii (muzică)

Lucrări științifice publicate la specialitatea (specialitățile) profilului științific al SȘP, în ultimii 3 ani (se indică cel puțin 3 ca obligatorii la fiecare specialitate):

1. *TETELEA Margarita. Dimensiunea enciclopedică a formării competențelor profesorului de educație muzicală.* Abordarea prin competențe a formării universitare: probleme, soluții, perspective. Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrată aniversării a 65-a de la fondarea Universității. Bălți, 2011

2. *TETELEA Margarita. Ideile pedagogice în moștenirea lui Gavriil Musicescu.* Anuar Științific: Muzică, Teatru, Arte plastice. Materialele conferințelor științifice naționale și internaționale din cadrul proiectului „Registrul adnotat al creațiilor muzicale din R.Moldova”. nr.1 – 2, Chișinău, 2011, p. 208 – 214.

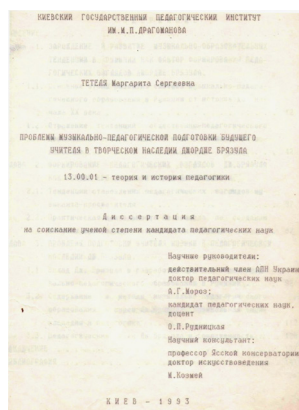
3. *TETELEA Margarita. The ways of integration of the process of music teacher university formation.* Review of Artistic Education. Nr.3 – 4 /2012, ARTES Publishing House, Iași, Romania, p. 70 - 75.

Тетеля, Маргарита. Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула : Спец. 13.00.01 – теория и история педагогики : дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук / М. Тетеля ; Киев. Гос. Пед. Ин-т им. М. П. Драгоманова. – Киев, 1993. – 168 p. ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/tetelea/tetelea_probleme.pd

Fragment

Dintotdeauna s-a considerat că o ființă umană, care este deosebit de frumoasă, exprimă o anumită armonie interioară și un anumit nivel de elevare. Mulți oameni au dorit să înțeleagă ce este frumusețea muzicală și de ce are aceasta un impact atât de mare asupra oricui. După ce a ajuns la un nivel de practică creativă, Dna Margareta Tetelea decide să cerceteze frumosul muzical în cel mai dezvoltat centru spiritual al creștinătății - orașul Kiev, doctorantura Institutului Pedagogic „Dragomanov”. S-a constatat că percepția muzicală este în strânsă legătură cu un anumit gen de sensibilitate interioară, cu deschiderea sufletească și trezirea inimii spirituale. Cei care apreciază arta consideră că muzica le hrănește sufletul. Iată de ce tema de cercetare în anii 1989 -1993 devine folclorul românesc - activitatea lui George Breazul. Prin personalitatea lui George Breazul, domeniul muzicologiei își poate revendica în cultura românească același rol privilegiat pe care îl deține istoriografia, critica literară, estetica, grație contribuțiilor lui N. Iorga, V. Pîrvan, I. Vianu sau L. Blaga.

Pentru marele public, ca și pentru o parte dintre muzicieni, G. Breazul era cunoscut în calitate de savant care întrunește rare competențe ale omului de cultură enciclopedică, aureolat de cunoașterea mai multor limbi vechi sau moderne, ca și de întemeierea uneia dintre cele mai faimoase biblioteci, donată Uniunii compozitorilor.

Dar renumele de care s-a bucurat omul, pedagogul, muzicologul George Breazul n-a constituit, din păcate, și un imbold pentru aprofundarea mobilurilor ce le slujeau și extinsa erudiție, și extraordinara disciplină istorică, și neobosita activitate de cercetător. Este puțin cunoscut efortul extraordinar depus pentru deplina clarificare a problematicii studiilor sale, frecvențele reveniri asupra unor documente, mobilitatea gândirii, neliniștea interioară provocată de numeroase incertitudini.

El a avut intuiția timpurie a ceea ce poate însemna un domeniu atât de

esențial cum este folclorul pentru definirea profilului spiritual al poporului. Și această intuiție a fost îndeajuns de puternică pentru a-l scoate de pe făgașul unor preocupări strict muzicale și a-l îndruma pe căile atît de rar străbătute, de un același om, ale etnografiei, sociologiei, psihologiei, istoriografiei, filologiei și criticii de artă.

Dacă lui Nietzsche muzica îi părea a fi un leagăn al vechii tragedii, Patrium Carmen, cîntecele autohtone constituiau pentru George Breazul domeniul unde poate fi descifrată însăși geneza poporului și a trăsăturilor sale dominante. „Muzica este un grai în care se oglindesc, fără a se preface, însușirile psihice ale omului, ale popoarelor”, avea să scrie și marele Enescu.

Mulțumindu-se cu aderarea la acest crez, Dna Tetelea, a continuat magistral filiațiunea concepțiilor estetice care, începînd din secolul trecut, au fundamentat crearea școlilor muzicale naționale. Culegerile Dumneaei, înveșnicind dragostea pentru patrimoniul melodiilor populare, au putut doar să contribuie la extinderea unor preocupări devenite fructuoase și prin investigațiile sale.

1993. Kiev. Cu Rudnițkaia Oxana Petrovna, conducător științific, savant, pedagog-muzician.

Rudnițkaia, Oxana Petru, profesor din Ucraina, au contribuit mult la integrarea ideilor pedagogiei muzicale interbelice românești în procesul actual de învățămînt muzical artistic. Ludmila Hlebnicov, oponentul tezei susținute de Dna Tetelea a apreciat înalt corelația și analiza comparativă a ideilor muzical - pedagogice ale lui G. Breazul cu ideile lui D. Kabalevskii, al cărui adept a fost Dumneaei pe parcursul implementării conceptului nou de educație muzicală în fosta u.r.s.s.

A beneficiat de posibilitatea de a-l avea în calitate de consultant științific pe Mihail Cosmei (n. 10.10.1931 Huși, Vaslui), doctor în muzicologie, prof. univ., Universitatea de Arte „G. Enescu”, Iași, fost rector al Conservatorului „G.Enescu” din Iași(1976-1984), care a urmat studiile muzicale la Conservatorul din București între anii 1950-1956 împreună cu George Breazul. Deloc întîmplător, că anume el a reușit să o îndrume pe parcursul cercetării. Susținerea tezei de Doctor în pedagogie a cărei conducători științifici au fost Moroz, Alexei Grigore, doctor în pedagogie, academician, Ucraina și

Педагогические взгляды Дж. Брязула и их влияние на становление системы музыкального воспитания в Румынии межвоенного периода (1918-1940)

ТЕТЕЛЕА Маргарита

Фрагмент

ГЛАВА 2. Практическая деятельность Дж. Брязула по созданию системы музыкального образования в Румынии.

Исходя из задач поставленного исследования, целесообразно, придерживаясь хронологической канвы, раскрыть сначала роль Дж. Брязула в создании системы общего музыкального воспитания и музыкально-педагогического образования.

Первый проект создания системы музыкального воспитания в Румынии был изложен в статье Дж. Брязула «Музыкальное искусство в румынской культуре». Подвергая резкой критике изменения в учебных планах и программах, произведенные министерством образования в 1920 году, которые по сути не вводили ничего прогрессивного в музыкальное воспитание и образование, он предлагает создать новую программу по музыкальному воспитанию румын. Автор также указывает на полное отсутствие дидактики и методики в музыкальном обучении, что приводит к отсутствию музыкальной культуры в стране. Он был глубоко убежден, что никакие изменения в программах, никакие критические статьи не сдвинут с места дело, пока не будет создана система музыкального воспитания и образования. В этой же статье Дж. Брязул излагает новую цель музыкального воспитания, исходящую из музыки и полагающуюся на нее: выявлять и развивать творческие способности ребенка, способствующие гармоничному развитию личности ребенка, способствующие гармоничному развитию личности. Здесь впервые автор выдвигает лозунг: «не «искусство ради искусства», а музыкальное воспитание» (186).

Итак, проект программы по созданию системы музыкального воспитания, опубликованный в 1922 году в работе «Музыкальное искусство в румынской культуре», был создан для достижения основной цели музыкального воспитания – формирования музыкальной культуры подрастающего поколения, и предполагал следующие преобразования:

- 1) радикальная реформа музыкального образования в школах всех типов и ступеней (начальных, общеобразовательных, теоретических, профессиональных и индустриальных);
- 2) пересмотр подготовки профессора музыки в рамках консерватории;
- 3) формирование хоровых обществ;

- 4) организация музыкальных вечеров, где народ может выразить свои способности;
- 5) создание сельских и уездных оркестров;
- 6) возрождение рабочих песен в школах и в народе;
- 7) введение инструментальной музыки в общее образование (создание духовых и народных оркестров);
- 8) изучение фольклора;
- 9) реорганизация певческих школ в семинариях и музыкальных гимназиях;
- 10) преподавание музыковедения в университетах для подготовки музыкальных исследователей, профессоров, критиков;
- 11) организация университетских хоров и оркестров;
- 12) развитие церковных хоров как основы музыкальных обществ;
- 13) издание книг, содержащих народные песни;
- 14) создание научно-исследовательского института музыкологии;
- 15) поддержка и сотрудничество с периферийными консерваториями;
- 16) создание музея румынских музыкальных инструментов (народных и детских);
- 17) ориентация композиторов на сочинение доступной музыки для школ, армии и церкви;
- 18) реорганизация школьных хоров;
- 19) организация и проведение лекций-конcertов для всего населения (176, 434).

В концепции педагога выделяются три основных фактора, определяющих эффективность музыкального воспитания. Это: музыкальное творчество детей, народная музыка и произведения церковного музыкального искусства, которые определяют, по мнению Дж. Брязула, развитие духовного мира личности.

Свои идеи он осуществляет в дальнейшей педагогической деятельности, совмещая с 1926 года должность профессора теории и сольфеджио при Бухарестской консерватории и профессора музыкального воспитания, ритмики и вокальной музыки Центральной семинарии Бухареста.

Другой немаловажный фактор в музыкально-психологической и педагогической деятельности Дж. Брязула – это введение фиш (тестов) музыкальности в связи с вступительными экзаменами в Центральную семинарию г. Бухареста. С помощью студентов заполнялись фиши, на которых указывались музыкальные способности ребенка (ритм, слух, голосовые данные, эмоциональность и др.). Начиная с 1927 года и по 1940 год, участвуя во вступительных экзаменах в семинарии, будучи членом

комиссии, он констатировал, что из поступающих детей были отвергнуты лишь 4-6%, и то, не из-за отсутствия музыкальных способностей, а лишь из-за их низкого развития. Эти выводы дают возможность Дж. Брязулу утверждать об особенной музыкальности румынского народа и о необходимости развития творческих способностей детей посредством музыкального обучения.

Вышеизложенные наблюдения приводят педагога к выводу о необходимости проведения реформы в музыкальном образовании. В 1928 году Дж. Брязул представляет проект этой реформы, обосновывая значимость введения в процесс образования музыки как «искусства» и отказ от старой концепции, согласно которой музыка является «технической» дисциплиной. В этой реформе основное внимание уделено трем аспектам:

- 1) структуре музыкального образования в школе;
- 2) содержанию музыкального образования;
- 3) подготовке учителя.

Предмет «музыка» предлагается ввести во все учебные заведения, дающее среднее и специальное образование (начальные школы, гимназии, теоретические лицеи, профессиональные и индустриальные лицеи, духовные семинарии).

Содержание предмета «музыка» автор предлагает основывать на фольклоре, состоящем из:

- народной песни;
- народного танца;
- церковной музыки.

Что касается подготовки учителей музыки, то Дж. Брязул предлагает ввести в рамках консерваторий специальную методическую подготовку, чтобы добиться поставленных целей и задач в музыкальном обучении, а также равенства учителя музыки в его правах с коллегами по другим предметам.

Центральная идея программы, составленной им, заключалась в понимании преподавания музыки в школе как «искусства». «Только считая музыку искусством, можно выявить в ее структуре моральные, национальные, социальные и эстетические ценности, которые могут быть применены как воспитательный механизм» (270, 555).

В реализации этих идей педагог придает большое значение дошкольному музыкальному воспитанию, что создает преемственность в музыкальном образовании. Методы реализации этой концепции педагог видит в первую очередь в связи музыки с жизнью: начинать с простых детских песен и игр, услышанных в детстве (колыбельная матери, колядки,

праздничные религиозные песни). Кроме этого, Дж. Брязул подчеркивает, что музыкальная деятельность детей должна охватывать три компонента: мелодию, музыкальный язык и движение. Они непременно должны быть связаны с окружающей природой, временами года, повседневной жизнью, фантазией ребенка и являться основой его музыкального творчества. С этой целью автор обращает внимание на необходимость бережного составления репертуара, отмечает значение самостоятельных импровизаций детей, важность наличия в классе детских музыкальных инструментов, указывает на связь между музыкальной игрой, исполнительской деятельностью и развитием творческого инстинкта детей.

Эти положения, по мнению Дж. Брязула, являются основными в сфере всей музыкальной педагогики: дошкольной, начальной, средней школы, и составляют культурно-психологическую систему, направленную на решение таких задач:

- 1) выявлять и развивать творческие музыкальные способности детей, способствуя этим формированию их духовного мира;
- 2) вызывать у детей радость посредством изучения, сочинения и исполнения песен и музыкальных игр;
- 3) пробуждать интерес и развивать вкус, любовь и понимание к народной песне и танцу, а также к старинной церковной музыке, прививать детям навыки слушания и исполнения румынской музыки;
- 4) посредством музыки подготовить детей духовно к общественной жизни, «к истинно румынским поступкам» .

Второй важный аспект учебной программы, составленной Дж. Брязулом, это подбор дидактического материала: народной песни, народного танца и церковной музыки, который учитывает доступность для художественного мира ребенка и связан с реальной жизнью.

Третий немаловажный аспект новой программы – поднятие на новый уровень престижа учителя музыки в школе.

Новое направление в музыкальном образовании школьников были изложены Дж. Брязулом в его следующей (1936) аналитической программе по музыке, предназначенной для начальных школ. Главным принципом этой программы можно считать принцип связи музыки с жизнью. Содержание музыкального материала, как и в предыдущей программе, состоит из песен, игр, танцев, связанных с определенными народными праздниками. В дидактическое содержание также включаются церковные гимны, исполняющиеся в процессе различных религиозных обрядов.

Главным средством музыкального воспитания на уроке музыки в

этой программе Дж. Брязул выделяет *пение*. При этом особое внимание он обращает на необходимость учета в процессе обучения пению особенностей физиологии детского голоса.

Второй раздел программы содержит методические указания по осуществлению музыкальной деятельности на уроках. Автор предлагает ряд простых упражнений, сопровождающихся ритмическими движениями для развития слуха и ритма у детей. В качестве материала для этих упражнений используются простые мотивы, основанные на малой терции, которые, постепенно усложняясь, должны расширять диапазон ребенка и способствовать плавному переходу к более сложным песням.

Новый принцип, выдвинутый в этой программе – это принцип эмоционального восприятия музыки детьми, а также их творческой инициативы. «С вниманием стимулировать детей в импровизации, в сочинении песен и музыкальных игр, чтобы они «пели» свои радости, играя и напевая каждый в своем стиле» (270, 512).

Лео Керстенберг в 1937 году писал про учебники Дж. Брязула для начальной школы: «Ваши попытки пойти от малой терции и дойти до старинных греческих ладов, кажутся нам заслугой огромной и фундаментальной важности», в то время как учебники для средней школы были определены немецким музыковедом Хансом Мозерелем «как замечательные тома, которые так хорошо соединяют собрание народных песен и образовательную книгу» (307, 17).

Член кабинета представительства в Бухаресте японец С. Кавсхима, выступая на интернациональном съезде в Бухаресте в 1931 году сказал: «Повезу эту книгу румынских песен как сокровище в свою страну и дам ее министру культуры, чтобы он увидел как умеют румыны растить своих детей – в культе прекрасных традиций их рода» (307, 18).

Еще с большим восторгом было воспринято теоретическое изложение этого материала в докладе Дж. Брязула. Бурными аплодисментами сопровождалось высказывания, где говорилось об идеях введения музыки как искусства в школьную программу, о поднятии на более высокий уровень социального положения учителя музыки в школе. Этот доклад затем был опубликован в немецких, итальянских, английских и чехословацких журналах: „Prager Presse”, „The Muzical Times”, „Revista Muzicala Italiana”, „Schweizerische Musikzeitung”.

События, связанные с участием Дж. Брязула в Пражском конгрессе, вызвали в тогдашней прессе самый большой интерес. Журнал „Prager Presse” в апреле 1936 года писал: „Автор исключительных румынских учебников для средних школ, простым перечислением часов, посвященных

музыкальному обучению, вызвал энтузиазм слушателей. Что касается развития музыкального образования, не существует второго такого народа в Европе, который смог бы сравниться с Румынией”.

В журнале „Schweizerische Muzikzeitung” в марте 1938 года указывалось: „Не является секретом, что весь расцвет в музыкальном воспитании Румынии связан с именем профессора Дж. Брязула».

Проблема подготовки учителя музыки была одной из центральных в научно-методической деятельности педагога. Как уже отмечалось, создавая систему музыкального образования и воспитания, он среди трех ее главных аспектов выделяет важность серьезной подготовки учителя музыки. Таким образом, систему музыкально-педагогической подготовки учителя можно считать звеном всей системы музыкального воспитания и образования.

Музыка будущим учителям, по словам Дж. Брязула, должна преподаваться как искусство. «Только тогда она может раскрыть моральные, национальные, религиозные, социальные и эстетические ценности, входящие в ее структуру» (270, 523).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Проведенное исследование позволяет сделать следующие выводы:

1. Зарождение и развитие музыкально-педагогического образования в Румынии можно разделить на следующие этапы: церковное музыкальное образование, которое включало подготовку будущих учителей при церковных и монастырских учебных заведениях; светское музыкально-педагогическое образование, получившее развитие в начале XIX века под влиянием западноевропейских школ.
2. Система подготовки учителей музыки в Румынии начинает развиваться во второй половине XIX века благодаря таким выдающимся личностям как Г. Асаки, С. Харет, Г. Музическу, Д. Кирияк, Т. Попович. Ведущим звеном системы музыкально-педагогического образования стали «нормальные» (педагогические) школы и первые румынские консерватории, которые впервые ставят цель всесторонней музыкально-педагогической подготовки учителя музыки.
3. В 20-х годах XX столетия получает интенсивное развитие музыкально-педагогическая мысль. Исторические условия, связанные с объединением румынских земель, способствовали

активизации культурно-просветительской деятельности румынской художественной интеллигенции во главе с румынским обществом композиторов. Особенно плодотворной оказалась деятельность Джордже Брязула – выдающегося музыковеда и педагога, взгляды которого сформировались под воздействием прогрессивной румынской и западноевропейской общественной и педагогической мысли.

4. Общественно-педагогическая деятельность Дж. Брязула была направлена на создание системы музыкального воспитания и образования в Румынии. Он внес значительный вклад в развитие школьного музыкального воспитания, будучи инспектором музыки в Министерстве образования; настаивал на введении изучения музыки во все структуры общего и профессионального образования, радикально изменив (посредством создания аналитических программ по музыке) содержание самого предмета «музыка»; содействовал созданию при консерваториях кафедр музыкальной педагогики, которые внесли существенные изменения в профессиональную подготовку будущих учителей общеобразовательной школы; выступал с проектом преемственной системы музыкально-педагогического образования.
5. Не все замыслы Дж. Брязула нашли полное воплощение и развитие, главным образом из-за признания его идей в 50-х годах национально-буржуазными. Намного позже, когда общественно-педагогическая деятельность ученого была оценена по достоинству, основы созданной им системы музыкального образования и воспитания стали платформой для дальнейшего успешного развития современного румынского музыкального образования и воспитания.
6. Структура и содержание подготовки будущих учителей музыки, сложившиеся под непосредственным воздействием педагогических идей Дж. Брязула, выработанные им принципы музыкально-педагогического образования оказались актуальными и на современном этапе развития высшей школы. Идеи выдающегося педагога использованы в создании проекта музыкального воспитания в Румынии, в разработке курсов «Музыкальная психология», «Музыкальный фольклор», «Музыкальная эстетика» для подготовки будущих учителей музыки. Его концептуальные положения распространились и получили дальнейшее развитие в деятельности учеников и последователей.

7. В наследии Дж. Брязула содержится немало ценных идей по подготовке будущих учителей музыки, которые целесообразно использовать и развивать в современной музыкально-педагогической практике. Опыт их внедрения осуществлен диссертантом в разработанном лекционном курсе «Музыкальный фольклор» для студентов педагогических институтов.
8. В ходе исторического анализа взглядов Дж. Брязула и его выдающихся современников Б. В. Асафьева, Б. Бартока, К. В. Квитки, Л. Кестенберга, З. Кодая, Н. Ф. Леонтовича, К. Орфа, Б. Л. Яворского выявлена общность подходов к решению проблем подготовки будущего учителя музыки. Тем самым обосновывается вывод, что идеи Дж. Брязула явились своеобразным выражением прогрессивных педагогических идеалов первой половины XX столетия в области музыкальной культуры и образования.

Проведенным исследованием не исчерпывается весь комплекс вопросов подготовки учителя музыки, связанных с изучением педагогического наследия Дж. Брязула. К направлениям последующих научных поисков по данной теме относится использование историографии, сравнительной педагогики, психологии, музыкознания. Аспектом методологического значения, требующим переосмысления, является исследование роли музыкального фольклора в развитии общей и профессиональной культуры учителя. Своевременным и актуальным следует считать внедрение в учебные программы педагогических институтов таких лекционных курсов, как «Музыкальная энциклопедия и педагогика», «Музыкальная эстетика», «Музыкальная психология», с последующим выявлением их влияния на формирование личности будущего учителя.

*Opera lui George Breazul
în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB*

1. **Breazul, George.** Pagini din istoria muzicii românești / G. Breazul. – București : Ed. Muzicală, 1977 (Sibiu : Într. Poligr.). – Vol. 4-6
Vol.4 / ed. îngr. și pref. de G. Firca. – 1977. – 415 p. : il.
Vol.5 : Cercetări de istorie și folclor / ed. îngr. de Gh. Ciobanu. – 1981. – 503 p.
Vol.6 : Probleme de educație muzicală ; Probleme ale muzicii bisericești ; Probleme ale muzicii din Basarabia și Bucovina : Afirmarea europeană a educației muzicale / ed. îngr. și pref. de V. Vasile. – 2003. – III-LXXXV. – 379 p.

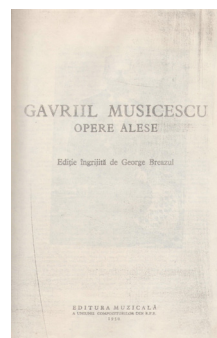
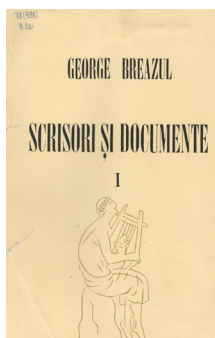
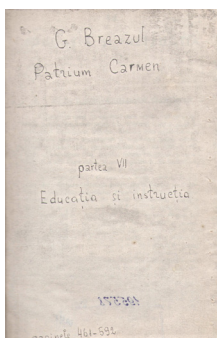

2. **Breazu, G.** Patrium Carmen / G. Breazu. – București : [S.n.]. P.7: Educația și instrucția. – 131 p. : il.

-

3. **Breazu, George.** Scrisori și documente / G. Breazu ; ed. îngr. și adnotată de T. Moiescu. – București : Ed. Muzicală, 1984 (Sibiu : într. Poligr.), 1984. – Vol. 1. – 831 p.

4. **Colinde** / culeg. întocm. de **G. Breazu** cu des. de Demian : postf. de T. Moiescu. – București : Ed. Fundației Culturale Române, 1993. – 496 p. : note.

5. **Musicescu, Gavriil.** Opere alese / G. Musicescu ; ed. îngr. de **George Breazu**. – [S.I.] : Ed. Muzicală a U.C. din R.P.R., 1958. – 250 p.

Музыкально-педагогическое образование в Молдове: история и современность.

Маргарита ТЕТЕЛЯ

Fragment

Как и все современные науки, исследующие культурные феномены, музыкальное воспитание/образование основывается на эпистемологическом плюрализме, одной из характеристик которого является «включение в акт познания субъекта во взаимодействии с объектом, в слиянии с ним».¹ Современная эпистемология выявляет новый уровень человеческого опыта, суть которого состоит в познании внешнего мира во взаимодействии и гармонии с познанием внутреннего мира человека.

В этом контексте бесспорным является влияние искусства, в частности музыки, на становление личности. Данный аспект стал основой процесса, который с успехом реализуется в современной системе музыкального воспитания/образования в Молдове. Системный анализ этого процесса позволяет констатировать, что на сегодняшний день в Молдове существует концепция национального музыкального воспитания образования, предложенная молдавским учёным Иоанном Гажимом, главной характеристикой которой является эпистемологический подход. В своих научных трудах учёный дал теоретическое и праксиологическое обоснование единой системы музыкального воспитания/образования, называемой «художественно-эпистемологически-психопедагогической», которая концептуально представляет собой слияние педагогики, музыковедения, философии и психологии музыки»².

Однако констатация современного состояния и тенденций музыкально-педагогического образования в Молдове будет недостаточно полной без выявления особенностей его прошлого. Система музыкально-педагогического образования в Молдове имеет свою историю и традиции, которые сложились в определенном историко-социальном контексте, и эта система представляла собой нечто целостное с присущей ей спецификой. На современном этапе она включает в себя все необходимые компоненты, касающиеся содержания, цели, структуры. Данные компоненты обоснова-

¹ Gagim I. Dimensiunea metapsihologică a muzicii. (Метапсихологическое измерение музыки). An. şt. ale Inst. de St. Europene „Ştefan Lupaşcu”, Iaşi, 2001, p. 367.

² Gagim I. Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale : Ref. şt. al tz. de doct. habilitat. (Психопедагогические и музыковедческие основы музыкального воспитания : Автореф. дис... соис. уч.степ. др. пед. наук), К. 2004, с. 6.

лись в ходе исторических преобразований, реформ среднего и высшего образования, реорганизации концепции музыкально-педагогического образования. Раскрытие специфики этих изменений, выявление основных тенденций развития и становления современной концепции музыкально-педагогического образования в Молдове явилось важнейшей задачей в создании его концептуальной модели. Большое значение в этом процессе имели анализ и оценка социальных обстоятельств, их влияние на состояние подготовки музыкально-педагогических кадров в различные периоды культурного развития Молдовы. Современная отечественная система высшего музыкально-педагогического образования уходит своими корнями в историческое прошлое, и это отразилось в ряде реформ школьного образования в Румынии межвоенного периода (1918-1940), когда Молдова (Бессарабия) была её частью. Главные тенденции развития музыкально-педагогического образования межвоенного периода связаны с именем музыканта-просветителя Джеордже Брязула, вклад которого в музыкальное образование весьма значителен.

Сопоставление взглядов и идей Дж. Брязула с высказываниями педагогов, представителей европейской школы, а также с опытом румынской педагогической науки дает нам основание утверждать, что Дж. Брязул впервые в европейской педагогической науке расширяет сферу музыкальной педагогики до уровня научной культурно-психологической системы, имеющей свою структуру, в которой музыка выступает в симбиозе с другими науками. Новаторский системный подход к музыкально-педагогической подготовке учителя музыки, разработанный Дж. Брязулом, позволил обосновать один из важнейших принципов педагогики высшей школы: принцип системности и целостности образования, предполагающий единство и взаимосвязь содержания психолого-педагогического и музыкального образования, направленное на формирование личностных качеств и профессиональных умений, обуславливающих эффективность дальнейшей педагогической деятельности.

Cursuri universitare

Tetelea, Margareta. Estetica muzicală : Curs uni-versitar pentru studenții Fac. „Muzică și Pedagogie Muzicală”, spec. „Profesor de muzică și instrument”, „Profesor de muzică și dirijor de cor” / M. Tetelea ; Univ. de Stat „A. Russo”, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. - Bălți : [S.n.] , 1997. – 216 p.

Sumarul

I. ISTORIA ȘI EVOLUȚIA GÎNDIRII ESTETICO-MUZICALE .

Tema 1. Antichitatea. Apariția muzicii. Triuna horeic. Asocierea cu dansul. Asocierea cu poezia. Ritmul. Nomos. Estetica muzicală a lui Pitagora, Aristotel, Plutarh. Lupta dintre „armonici” și „canonici”. Teoria etosului.

Tema 2. Evul mediu. Estetica creștină patrieistă. De la Augustin la Guido d’Arezzo și reforma lui muzicală. Știința medievală despre modurile muzicale. Problema clasificării muzicii. De la monodie la polifonie. Estetica „Ara Nova”.

Tema 3. Renașterea în literatură și arte. Estetica muzicală a sec. XVI. Zarlino. Salines. Opera - artă sintetică. V. Galilei.

Tema 4. Estetica muzicală a sec. XVII. Caracteristici generale. Teoria afectului. Estetica muzicală a barocului. Problema stilului național în muzică.

Tema 5. Iluminismul. Dezvoltarea esteticii muzicale în Italia.

Tema 6. Clasicismul francez: Rameau, Rousseau, Diderot. Reforma operei de Gluck.

Tema 7. Estetica muzicală germană. Kant despre muzică.

Muzica în „Estetica” lui Fichte, Schelliny și concepția lor despre muzică.

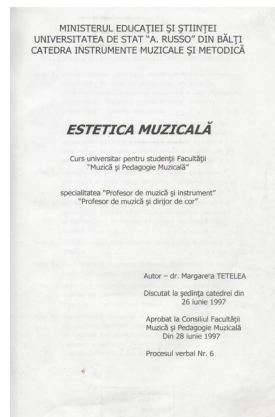
Tema 8. Romantismul — muzica mai presus decât filozofia. Schopenhauer, Schumann, Liszt și scrierile lor despre muzică. Wagner și teoria dramei muzicale. Hanslick împotriva romantismului.

Tema 9. Manifeste estetice la sfîrșitul secolului al XIX și începutul sec. XX — impresionismul, expresionismul, neoclasicismul, cubismul, suprarealismul, dadaismul.

Tema 10. Direcții în estetica post-modernă și contemporană. Muzica între expresie și sonoritate.

Tema 11. Gîndirea estetică în Rusia.

Tema 12. Gîndirea estetică românească. G. Eneseu, D. Cuclin, G. Breazul.

Fragment:

Estetica muzicală reprezintă un curs ce integrează, aprofundează și generalizează materia de studii din domeniul muzical - pedagogic cu noi generalizări și viziuni asupra predării muzicii ca gen de artă și în marea sa legătură cu celelalte arte. Fără de această viziune viitorul specialist nu-și poate forma o imagine integră despre conceptul actual de educație muzicală -predarea muzicii ca o artă.

La rîndul său conceptul actual de educație muzicală se fondează și necesită o cunoaștere enciclopedică (muzicologică, psihopedagogică, filozofică, practic - interpretativă), în care domeniul estetic apare ca unul important și necesar specialistului, fără de care formarea lui profesională rămâne incompletă.

Библиография:

1. BREAZUL, G. *O catedră de pedagogie la Conservatorul din București*. Timișoara : Muzica, 1925. 13 p.
1. GAGIM, I. Dimensiunea metapsihologică a muzicii. In: *An. șt. ale Inst. de St. Europene „Ștefan Lupașcu”*. Iași. 2001, p. 367.
2. GAGIM, I. *Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale* : Ref. șt. al tz. de doct. habilitat în baza lucr. publicate în pedagogie. Ch., 2004. 6 p.
3. PAROCESCU, N. George Breazul – educator. In: *Studii de muzicologie*. București, 1969, Vol.5, p. 162.
4. АСАФЬЕВ, Б. Избранные статьи о музыкальном просвещении и образовании. М. : Музыка, 1973, p. 59.
5. БАРЕНБОЙМ, Л. Путь к музицированию. Л. : Сов. композитор, 1973, p. 21
6. БРЯЗУЛ, ДЖ. Кафедра музыкальной педагогики в Бухарестской консерватории. Тимишоара : Музыка, 1925, p. 13.
7. МАРТЫНОВ, И. Бела Барток. М. : Музыка, 1968, p. 89.
8. МАРТЫНОВ, И. Золтан Кодай. М. : Сов. композитор, 1983, p. 230.

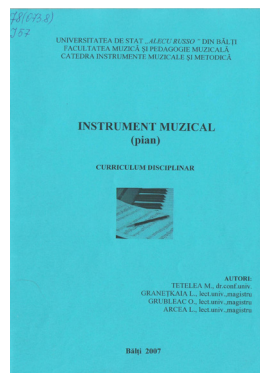

Instrument muzical (pian) : curriculum disciplinar / M. Tetelea, L. Granețkaia, O. Grubleac, L. Arcea ; Univ. de Stat „A. Russo”, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. – Bălți : [S.n.] , 2007. – 33 p. : tab. – Bibliogr. : p. 27– 29

Sumar

Preliminarii / argument
Administrarea disciplinei
Conținuturile disciplinei
Activitatea artistico-interpretativă
Evaluarea finală
Bibliografie

Fragment

Rolul disciplinei în formarea specialistului:

Disciplina „Instrument muzical” face parte din ciclul de discipline obligatorii, care contribuie la formarea competențelor profesionale a viitorului specialist. Disciplina dată este o componentă indispensabilă a programului de instruire a studenților și se înscrie organic în sistemul general de pregătire profesională la Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală.

Scopul disciplinei : constă în pregătirea muzical-interpretativă a viitorului specialist.

Obiective : la nivel de : a) Cunoaștere, b) Capacități, c) Competențe.

Conținuturi : sunt realizate în baza repertoriului selectat conform cerințelor generale și specifice a studiului muzical-interpretativ a viitorului profesor de muzică.

Evaluarea:

Curentă - Colocviu tehnic, lecție de control, concert academic;

Finală- examen, examen de licență;

Activități artistice de creație - concertul clasei, concurs de interpretare instrumentală, concertul de dare de seamă a catedrei, a facultății etc.

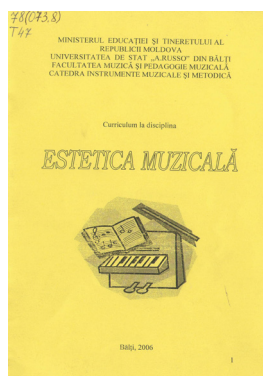

Tetelea, Margareta. Estetica muzicală : Curriculum disciplinar / M. Tetelea ; Univ. de Stat „A. Russo”, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. – Bălți : [S.n.] , 2006 . – 14 p.

Sumar

- I. Preliminarii
- II. Obiectivele generale (standardele disciplinare)
- III. Sugestii metodologice
- IV. Sugestii de evaluare
- V. Activități de învățare și cercetare
- VI. Administarea disciplinei
- VII. Tematica și repartizarea orientativă a orelor
- VIII. Tematica referatelor (mostre)
- IX. Evaluare - colocviu. Chestionar

Fragment

În lucrare se explică că estetica muzicală face parte din modulul de discipline general umanistice ale Planului de învățământ în domeniul general de studiu Științe ale educației, specialitatea Muzică, specializarea Profesor de muzică (instruire cu frecvență la zi și instruire cu frecvență redusă) al studenților - absolvenți ai Colegiilor de Muzică , Muzică și Pedagogie.

Scopul general al cursului constă în studierea (predarea — învățarea — evaluarea) fundamentelor istorico-teoretice ale Esteticii muzicale, domeniu tangențial cu metodologia educației muzicale școlare, ce duce la formarea aptitudinilor și competențelor muzical-artistice și pedagogice de bază ale specialistului, care va realiza procesul de educație muzicală în învățământul general preuniversitar la nivelul cerințelor actuale.

PROIECT DIDACTIC

Tetelea Margareta,
dr., conf. Universitar,
Grad didactic superior,

<i>Instituția de învățământ:</i>	Universitatea de Stat „A. Russo”
<i>Facultatea:</i>	Muzică și Pedagogie muzicală
<i>Disciplina:</i>	Instrument muzical (pian)
<i>Studenta:</i>	Colosova Arina, gr.129
<i>Tema generală:</i>	Stilul interpretativ al epocii Clasicismului Vienez
<i>Subiectul lecției:</i>	Forma <i>Allegro de sonată</i> și particularități stilistice de interpretare a sonatelor lui W.A.Mozart.
<i>Tipul lecției:</i>	Mixtă – <i>analiza desfășurată a textului / constituirea sincretică diferențiată.</i>

Obiective de referință:

1. Perceperea interpretativă și auditiv - interiorara a integrității formei de *Allegro de sonată*.
2. Dezvoltarea gândirii muzicale de perspectivă în baza simțului arhitectonic a studentei.

Obiective operaționale:

- să **structureze** sintaxa limbajului muzical în sonatele lui W.A.Mozart;
- să **perceapă** unele mișcări de perspectivă și de concepere a formei de *Allegro de sonată*;
- să **caracterizeze** în plan analitico-auditiv și interpretativ cele mai importante „coordonate” ale formei de *Allegro de sonată*: tematism, melodie, ritm-tempo, armonie, dinamică, timbru, factură;
- să **delimiteze** și să individualizeze timbral fiecare temă a *expoziției sonatei c - moll, K 310*, concomitent păstrind coloritul sonor a întregii lucrări;
- să **precizeze** planul dinamic al lucrării ca factor important a integrității formei muzicale;
- să **descopere** logica constituirii ideilor muzicale ale compozitorului;
- să **stabilească** procesualitatea desfășurării discursului muzical a mișcării I a Sonatei c - moll;
- să **manifeste** capacitatea de *auzire / gândire muzicală de perspectiva* (de la elemente structurale simple – motiv, frază, temă – la construcția mai complicată a *Allegro-ului de sonată* - până la raportul între părțile *Ciclului de sonată*);
- să **realizeze** sinteza proceselor de *gândire muzicală de perspectivă*, ce stă la baza trăirii și interpretării estetice.

283475 dom

Anexa la ordinul
Ministrului Educației,
Tineretului și Sportului
nr. 103 din 13.02.2006

Compența nominală

a Comisei specializate de evaluare academică și acreditare a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Comisia de bază

Președinte – Gagim Ion, prorector, doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Secretar – Ursachi Rodica, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat “I. Creangă”, membru al Uniunii Artiștilor Plastici

Economist – Grigoroș Lilia, șef catedră, doctor în economie, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice a Moldovei

Inspector pentru legislația muncii – Sanduleac Mihail, vicepreședinte al Sindicatelor angajaților din învățământ și educație „Viitorul”

Comisia specializată – 1401. Interpretare instrumentală

Specializările: 1401.01. Instrumente cu coarde, 1401.02. Pian, 1401.03. Instrumente aerofone și percuție, 1401.04. Instrumente populare, 1401.05. Instrumente muzică ușoară și jaz

Președinte – Tetelea Margareta, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Membri:

Buinovschi Galina, grad didactic superior, maestru în arte, directorul Liceului internat de muzică „Ciprian Porumbescu”

Strezeva Ana, maestru în artă, solistă a Sălii cu Orgă

Bivol Svetlana, director Filarmonica Națională

Știrbu Liviu, maestru în artă, compozitor, Centrul de cultură și artă “Ginta Latină”

Comisia specializată – 1402. Canto

Specializările: 1402.01. Canto academic, 1402.02. Canto popular, 1402.03. Canto muzică ușoară, jaz

Președinte – Lozovan Andrei, conferențiar, director general, Teatrul Național de Operă și Balet

Membrii:

Ivanuș Margareta, maestru în artă, Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”

Busuioc Nicolae, maestru în artă, solist la Teatrul Național de Operă și Balet

Comisia specializată – 1403. Dirijare corală

Președinte – Coroi Eugen, doctor în pedagogie, profesor universitar, director Institutul de Științe ale Educației

Membri:

Dohotaru Nicolae, maestru în artă, conferențiar universitar, prim dirijor, Teatrul Național de Operă și Balet

Lupoi Ghiocica, grad didactic superior, Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”

Comisia specializată – 1404. Instruire muzicală

Președinte – Babii Vladimir, șef catedră, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat “Alec Russo” din Bălți

FROM : FAX NO. : App. 17 2007 02139M1 P1

UNIVERSITATEA DE STAT TARAKLIA
ТАРАКЛИЙСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ

Republica Moldova, or. Taraclia, str. Păcii, 4, tel fax: (+373-294) 2-49-06; 21-4-30;

Ректор на Българския университет
доц. д-р О.Е.Ф. ПЛОХОТНИК

Уважаемый г-н Реі тор,

Согласно приказа Министерства просвещения и молодежи № 99 от 27 февраля 2007г. «Об организации и проведении государственных экзаменов в Тараклийском государственном университете на степени лицензиата председателем экзаменационной комиссии по специальности «Педагогика музыки» утверждена доц. Маргарита Тетеля – декан факультета «Музыка» Вашего университета.

В связи с этим просим разрешить доц. М.Тетеля поездки в Тараклию согласно утвержденного расписания.

Расписание прилагается.

С уважением,
д-р и.л. Н. ЧЕРВЕНКОВ
ректор ТГУ

Ministère de l'Éducation et de la Jeunesse de la République de Moldova
Université d'État « Alecu Russo »
Département *Musique et Pédagogie Musicale*

PROGRAMME ANALYTIQUE

de l'étudiante - sortante *ARCEA LILIA*

POUR LES ANÉES 1995-1999

Spécialité : **Pédagogie Musicale**
Spécialisation : **Professeur de Musique**
Professeur d'Instrument Musical (PIANO)

Vice-recteur, section ÉTUDES,
Docteur en Mathématiques, Professeur,

S. Bâncilă

Doyenne de la faculté,
Docteur en Musique, Maître de Conférences,

M. Tetelea
M. Tetelea

Bălți – 2007

Universitatea de Stat Taraklia.
Presedintele comisiei de examinare

Programe analitice

MINISTERUL EDUCAȚIEI, TINERETULUI ȘI SPORTULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ МОЛОДЕЖИ И СПОРТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ORDIN

Nr. 06 din 10 ianuarie 2008

Chișinău

Ref.: Evaluarea manuscriselor.

În scopul evaluării manuscriselor manualelor Matematică, cl. I, Matematică, cl. II, Limba română, cl. II, Științe, cl. II, Limba rusă (limba maternă), cl. II, Educație tehnologică, cl. V-VI, Limba și literatura română, cl. VI, Limba rusă, cl. VI, Limba și literatura rusă (limba maternă), cl. VI, Matematică, cl. VI, Geografie, cl. VI, Biologie, cl. VI, Fizică, cl. VI, Educație muzicală, cl. VI, Educație fizică, cl. IX, Informatică, cl. IX emit următorul

ORDIN:

- Se constituie comisiile de evaluare a manuscriselor manualelor Matematică, cl. I, Matematică, cl. II, Limba română, cl. II, Științe, cl. II, Limba rusă (limba maternă), cl. II, Educație tehnologică, cl. V-VI, Limba și literatura română, cl. VI, Limba rusă, cl. VI, Limba și literatura rusă (limba maternă), cl. VI, Matematică, cl. VI, Geografie, cl. VI, Biologie, cl. VI, Fizică, cl. VI, Educație muzicală, cl. VI, Educație fizică, cl. IX, Informatică, cl. IX în următoarea componență (Anexa 1).
- Dirjecțiile generale raionale/municipale învățământ, tineret și sport vor delega cadre didactice nominalizate la Ministerul Educației, Tineretului și Sportului în perioada 11-14 ianuarie 2008.
- Cheltuielile aferente delegării (transport, cazare, diurna) și remunerarea muncii vor fi suportate de Fondul special pentru manuale.
- Seția mijloace de instruire și acte de studii va efectua monitorizarea activității de evaluare a manuscriselor.

Victor Virciu,
președinte

CONTRACT Nr. 2
Ianuarie 2006

Prezentul Contract este încheiat între Fondul extrabugetar pentru manuale, reprezentat legal de către Gheorghe Gîrnet, director, numit în continuare Beneficiar, pe de o parte și

Sotileia Margareta

expert în evaluarea manualelor
Buletin de identitate: A04102018 eliberat la data 13.05.2006 de către
oficiul 04 domiciliat la adresa Bălți, str. M. Ștefanu 2 ap. 30

Cod personal 986710301808, numit în continuare Expert, pe de altă parte, precum urmează:

1. Obiectul Contractului

Expertul se angajă pentru următoarele servicii de expertiză a manualului

Educația Muzicală, cl. VI

- evaluarea manuscriselor;
- perfectarea referinței detaliate asupra rezultatelor evaluării;
- formularea recomandărilor pentru îmbunătățirea manuscrisului evaluat;

2. Suma Contractului

Suma Contractului este 1000 2100 lei. Această sumă include impozitul pe venitul persoanelor fizice stabilit de legislația Republicii Moldova.

3. Responsabilități și obligațiuni

Părțile poartă răspundere pentru îndeplinirea condițiilor Contractului conform legislației în vigoare a Republicii Moldova.

Prezentul Contract este tocmii în două exemplare, ambele cu aceeași putere juridică.

Semnături:
Expert: *M. Tetelea*
Beneficiar: *Gheorghe Gîrnet*
Director: *Gheorghe Gîrnet*

M. Tetelea membrul al comisiei de evaluare a manuscriselor „Educația Muzicală în cl. VI”.

Autor, Redactor, Recenzent, Expert

Tetelea, Margarita. Dimensiunea enciclopedică a conceptului de educație muzicală în creația lui Ion Gagim / Margarita Tetelea // Ion Gagim și universul muzicii : Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 60 de ani ai savantului, Ch., 5 iun. 2014. – Iași, 2014. – P. 93-101.

„Tratînd muzica doar sub aspectul ei estetic sau artistic, noi nu vom atinge scopul educațional declarat. Este necesar de a merge mai departe, în profunzimile muzicii și în profunzimile propriului eu pînă la contopirea fundamentelor muzicii cu fundamentele cosmosului interior”.

I. Gagim

Domeniul Educației muzicale în plan istoric a fost marcat de personalități multilaterale, enciclopediste, care au contribuit la constituirea unor concepte de Educație muzicală în Europa și Rusia. În acest context sînt deja larg afirmate ideile unor așa mari pedagogi-muzicieni ca H. Kretschmar, L. Kestenberg, K. Orff (Germania), Z. Kodaly (Ungaria), E. J. Dalcroze (Elveția), G. Breazul (România), B. Asafiev, D. Kabalevski (Rusia). Sincronizarea și sintetizarea acestor procese, realizate de către predecesorii europeni în domeniul educației, în special a educației muzicale, au deschis largi perspective în constituirea unei paradigme moderne a Educației muzicale naționale (moldovenești).

Astăzi în Moldova există un nume care reprezintă reconceptualizarea Educației muzicale moderne și putem declara cu certitudine că acest nume este Ion Gagim. Prin creația sa științifico-pedagogică, caracterizată printr-un spectru investigățional profund, enciclopedic, savantul proiectează, dezvoltă și reconceptualizează sistemul Educației muzicale naționale. Putem constata, că prin numele lui Ion Gagim pedagogia muzicală modernă și-a formulat insistent și consecvent un sistem propriu de fundamente științifice, bazate pe legile și principiile care își au originea în muzică și se bazează pe legile și principiile ei. Marile sale sinteze s-au concretizat în studii și lucrări de o mare forță prospectivă, care cu certitudine au dus la constituirea sistemului de Educație muzicală modernă (moldovenească). Încercăm o prezentare a celor mai importante dimensiuni ale acestui sistem:

- realizează o prezentare și sistematizare cronologică a ideilor reprezentative din istoria Educației muzicale, cu consemnarea datelor adunate din cele mai diverse surse, de la afirmările filosofilor antici pînă la marile personalități ale secolelor al XIX-lea și al XX-lea din

toate domeniile aferente celui muzical-educativ: filosofic, estetic, muzicologic, epistemologic, interpretativ artistic, psihologic, fiziologic, pedagogic.

- interpretează educația modernă, conform acestei sistematizări, ca una ce „integralizează ființa celui educat, o educație care cultivă totalitatea ființei umane „(15), considerînd incontestabil aportul și influența artei, și a muzicii în special la formarea omului ca om.
- cercetează fenomenele cultural-artistice de pe pozițiile științifice, caracteristica cărora o numește „includerea în actul de cunoaștere a subiectului în acțiunea obiectului, contopirea cu acesta" (15,14), atribuindu-i domeniului o abordare epistemologică, marcînd și o nouă calitate a experienței umane, care se întemeiază „pe cunoașterea universului exterior în interacțiunea și armonia cu autocunoașterea universului intim al ființei umane" (15).
- constituie, printr-o abordare enciclopedică, în cercetările sale fundamentale, un concept de Educație muzicală, bazat pe fundamentarea „teoretico-praxiologică a fuziunii organice a pedagogiei, muzicologiei și psihologiei muzicii, astfel ca în practica educațională ele nu doar să colaboreze, ci să facă corp comun – să se manifeste ca entitate artistică-epistemologică-psihopedagogică (15,5). Toate aceste investigații ale savantului și-au găsit recunoașterea, atît în spațiul științific autohton, cît și în cel de peste hotare, fiind considerat ca un model teoretic al Educației/Instruirii muzicale ce se întemeiază pe patru științe:
- **a existenței** (filozofia) – monografiile *Omul în fața muzicii (2000)*, *Muzica și filozofia (2009)*;
- **a muzicii** (muzicologia) - monografia *Introducere în muzicologie (2006)*; *Dicționar de muzică (2008)*;
- **a Eu-lui** (psihologia) – monografia *Dimensiunea psihologică a muzicii (2003)* ;
- **a educației** (pedagogia) - monografia *Știința și arta Educației muzicale (ed. I - 1996; ed. II - 2004; ed. III - 2007)*;

Valoarea acestui model reprezintă fundamentele pedagogiei muzicale preuniversitare și universitare, la rîndul său sintetizate în legități, principii și sisteme curriculare, fapt și demonstrat prin elaborarea unei metodologii specifice în domeniul *predării - explicării - înțelegerii - învățării* muzicii - o metodologie a *învățămîntului muzical-artistic*, adică învățămîntului muzical de toate tipurile și nivelele.

Începutul acestei direcții a fost pus de către savant în anii 90 în monografia *Știința și Arta Educației muzicale* printr-un demers pedagogico-științific, bazat pe principiile și metodologia specifică a învățămîntului muzical. În continuare

această direcție a fost dezvoltată și aprofundată, găsindu-și astăzi reflectarea în (5 monografii, 2 dicționare, 3 manuale și 3 ghiduri de Educație muzicală, peste 100 de articole). Aceste cercetări ale savantului Ion Gagim reprezintă la etapa actuală nu numai o inovație științifică cu o valoare *teoretică*, dar și o valoare *practic aplicativă*, în care *determinarea decisivă a conceptului* de Educație muzicală se realizează în jurul scopului Educației muzicale, pe care savantul îl situează în prim plan.

În articolul *Muzica-didactica Magna* (2004) Ion Gagim tratează definirea primordială a scopului, lansată inițial de către Dm. Kabalevski în anii 70 ai sec. XX-lea, ca una filosofică, remarcând că „tratarea filosofică a scopului Educației muzicale atrage un anumit model al filosofiei educației și o concepție filosofică a muzicii în raport cu conceptul de om” (34,18). În acest context savantul îi atribuie scopului Educației muzicale comportarea a unui dublu conținut:

1. *formarea culturii muzicale;*
2. *cultura muzicală ca parte a culturii spirituale.*

Partea a doua a sintagmei savantul o tratează ca un domeniu foarte amplu, atribuindu-i scopului un caracter indefinit, iar procesului de Educație muzicală - serioase dificultăți în realizarea scopului lui. Ca revendicare autorul îi propune conceptului de Educație muzicală să angajeze și o instrumentare științifică de avansare a procesului educațional de la formarea culturii muzicale - la definirea culturii muzicale în contextul culturii spirituale a elevilor.

Pentru aceasta, cu titlu de pionierat, propune o tratare integralistă a scopului Educației muzicale, care necesită formula *Eu și Muzica*: acțiunea este intraversă, procesul didactic-educațional ia caracter formativ, iar finalitatea reprezintă formarea/dezvoltarea *aptitudinilor și atitudinilor*, identificabile cu esența personalității. Însușită doar ca fenomen artistic în sine, muzica rămîne o valoare exterioară elevului; percepută la nivel spiritual, ea devine parte a universului intim al elevului, transformându-l/edificându-l. Scopul Educației muzicale specifică transpunerea experienței muzicale în experiență spirituală pe axa *muzicalizare-armonizare (interioară)- spiritualizare: Aptitudini – Atitudini - Altitudini*. Astfel, autorul constată că prima parte a sintagmei care denumește scopul, are un caracter *intermediar*, este subordonată părții a doua, care are caracter de *finalitate*. Nu întâmplător această formulă (*Eu și Muzica*) este utilizată în formularea temei generale în clasa I-a în conținuturile curriculare modernizate la Educația muzicală (2010).

În continuare de către savant se pun un șir de întrebări, care reiese din confruntarea (confruntarea) dialectică ale componentelor **muzicală și filosofică** ale scopului Educației muzicale: „Care ar fi finalitatea Educației muzicale, dacă procesul de Educație muzicală s-ar reduce la prima parte?

Care este contribuția specifică a muzicii/culturii muzicale la formarea culturii spirituale? De ce n-ar fi suficientă doar realizarea primei părți și de ce formula este completată cu partea a doua? Care-i impactul acestei specificări asupra procesului de Educație muzicală?”(22)

La aceste întrebări autorul dă răspunsuri în monografia *Știința și arta Educației muzicale* (2004) în articolele *О цели музыкального воспитания*, (2004) *Теоретическая модель музыкального воспитания* (2006) *Dezvoltarea spirituală a elevilor prin muzică*,(?) revendicînd o tratare a experienței muzicale într-un context mai larg, constituind muzica ca expresie a spiritualității supreme.

Prin aceste cercetări filosofice savantul ajunge la originea factorului **psihologic** în Educația muzicală pe care îl tratează *dual*: **1. educațională propriu zisă și 2. artistic-estetică/muzical-artistică**. Acest fapt l-a condus pe autor la definirea principalelor categorii **muzical-psihologice**, acestea formulînd dublete: *emoție // emoție estetică/muzicală; percepție // percepție artistică // muzicală; imaginație // imaginație artistică/muzicală; aptitudini // aptitudini artistice/muzicale, gândire // gândire artistică/muzicală*.

Studiul factorului psihologic a înregistrat anumite rezultate semnificative în teoria și practica Educației muzicale precedente, dar savantul consideră oportună cercetarea lui expresă prin abordarea concomitentă atât a coordonatei psihologice a *activității muzicale*, manifestată în acțiunea exterioară de interpretare/audiere/creare a pieselor muzicale, cât și în special, a coordonatei psihologice a *actului muzical*, manifestă într-o *acțiune interioară*, element distinct al cercetărilor lui Ion Gagim în așa lucrări ca *Știința și arta Educației muzicale; Dimensiunea metapsihologică a muzicii: implicații ale experienței estetice lupasciene; Dimensiunea psihologică a muzicii; Dimensiuni psihologice ale gândirii muzicale; Formarea gândirii transdisciplinare ca metaobiectiv educațional universitar*.

În așa mod savantul, în definirea conceptului de Educație muzicală, valorifică și date din psihologia muzicală la nivel teoretic, metodologic și tehnologic.

În monografia *Dimensiunea psihologică a muzicii* autorul examinează *raportul psihicului la fenomenul muzical* unde arată că mecanismul de stabilire a respectivului raport presupune transpunerea principiilor muzicii în principii ale Educației muzicale. În baza acestor cercetări autorul formulează, cu titlu de pionierat, *principiul acțiunii totale a muzicii* asupra omului și declanșează la baza acestui principiu ideea, că muzica realizează o legătură directă și fundamentală cu *respirația*, unde se contopesc elementele ei originare, ritmul și melodia, tot aici aflîndu-și geneza și intonația - elementul semantic esențial al muzicii. În acest context muzica se află în raport direct și cu ritmul cardiac,

acesta conferindu-i un caracter afectiv profund uman.

În această bază, în monografia *Dimensiunea psihologică a muzicii*, autorul a formulat și a definit, cu drept de pionerat, noțiunea de **stare de cânt/stare de muzică** - stare specifică pe care muzica o conferă psihicului. Starea de cânt, după Ion Gagim, este un fenomen mai amplu, mai profund și specific, ea este o stare de *în-cântare generală, de armonie interioară*. Aflarea în stare de cânt depășește starea ordinară și avansează într-o fază de trăire supremă, autorul tratînd-o (starea de cânt) ca *stare modificată* a conștiinței. Bazîndu-se pe ideile lui Emil Cioran, George Bălan, Iurie Bașmet, Alfred Schnitke autorul numește aceste stări superioare de muzică ca stări de *meditație/transcendență/extaz*. Starea de cânt (intonarea), după Ion Gagim transformă universul intim în *stare de muzică*, conferindu-i calități muzicale și realizînd o psihosinteză interioară supremă.

Conceptul de Educație muzicală, fundamentat și dezvoltat de Ion Gagim mai are la bază și un alt fenomen valoros - activitatea de **percepție a muzicii** redefinită de autor ca „ansamblul acțiunilor de a auzi, a simți, a trăi, a înțelege, a imprima în sine (a interioriza), a atribui un sens muzicii” (34,23).

În monografiile *Știința și arta Educației muzicale* și *Dimensiunea psihologică a muzicii* savantul stabilește și caracterizează un șir de **principii ale percepției muzicale**: *Coraportului subiectiv-obiectiv; Coraportului emoțional-rațional; Coraportului tehnic-artistic; Integralității; Structuralității; intelibilității; Raportului context-text-subtext; Caracterului evaluativ; Caracterului activ; Creativității.*(12)

Autorul a stabilit și a caracterizat trei niveluri generale ale percepției muzicale (care au servit apoi ca bază pentru stabilirea nivelurilor de percepție muzicală a elevilor):

1. fiziologic; 2. psihologic; 3. spiritual. (12)

*În fundamentarea și dezvoltarea conceptului de Educație muzicală savantul Ion Gagim, din perspectivă psihologică, tratează și dezvoltă o altă categorie muzicologică și estetică, categoria de gândire muzicală. Gîndirea muzicală este examinată de savant în planul evoluției sale pe două poluri semantice: de la cel tehnologic (ca logică a construirii textului muzical, - M. Aranovski) la cel filosofic (ca element al logosului vieții, - V. Medușevski). În monografia *Dimensiunea psihologică a muzicii* autorul stabilește că sensul termenului *gîndire muzicală* a fost influențat serios de sensul at-ribuit categoriei „gîndire” de psihologie, fiind redus mult timp la simple „operații logice”, în contrasens cu fenomenele de ordin afectiv. Cercetările recente însă demonstrează că *gîndirea include cu necesitate și fenomene afective, sintetizînd elementele intelectual și afectiv. În acest context autorul caracterizează tipul specific de gîndire - gîndirea afectivă.**

În rezultatul acestor afirmații autorul concluzionează că gândirea muzicală nu este o prerogativă a muzicianului profesionist: și omul comun gândește muzical, deși nu are auz muzical tehnic și Gândire muzicală tehnică; el aude/gândește muzică, nu structuri formale, sesizînd-o la direct sub formă de sonorități/trăiri și nu prin conștientizarea prealabilă a elementelor limbajului. Această concluzie Ion Gagim o definește ca una fundamentală pentru Educația muzicală. Factorul care realizează valorificarea individualității subiectului este intonația muzicală - categorie, prin definiție, individual-subiectivă, irepetabilă. Originea gândirii muzicale se află în ton - ea este gândire intonațională. Gândirea muzicală nu este gândire conceptuală, ci, gândire-perceptuală, nu exoterică, dar ezoterică, nu logică, ci exologică/meta-logică, nu semantică, ci ectosemantică (Conform termenilor expuși de P. Apostol).

În acest context au fost re-definite categoriile aferente gândirii muzicale: conștiința muzicală, inteligența muzicală, impulsul muzical.

Cercetarea de către autor a gândirii muzicale sub aspectul descris a facilitat abordarea ei pedagogică în formarea capacităților de auzire/gîndire/interpretare/analiză a muzicii.

În fundamentarea și dezvoltarea conceptului de Educație muzicală Ion Gagim pune la baza procesului de comunicare muzicală realizarea unui act muzical - mișcare interioară specifică, declanșată de fenomenul sonor-artistice. Cei trei colaboratori ai procesului de comunicare muzicală: compozitorul - interpretul - ascultătorul, realizează o experiență comună specifică, experiența muzicală, identificabilă cu trăirea interioară. Ca esență a experienței muzicale și a trăirii interioare savantul definește trăirea muzicală drept chintesență a actului muzical, sursele muzicologice, psihologice și pedagogice existente continuînd s-o interpreteze preponderent empiric.

Aceste formulări științifice, majoritatea cu titlu de pionerat, care printr-o abordare enciclopedică au sintetizat procesele psihologice, filosofice și muzicologice în actul muzical-pedagogic au fost stipulate în una din ultimele lucrări didactico-muzicologice ale savantului - *Dicționar de muzică*, care, fiind o realizare muzicologică (în baza lui e pus un anumit concept de prezentare a muzicii - muzica ca fenomen viu, dinamic, interrelațional), poate fi privit și specificat și ca o cale și metodă de cunoaștere a muzicii. Tot aici este propus un ansamblu de noi termeni, cum ar fi: *Dinamică exterioară; Dinamica interioară; Orizontalitate; Verticalitate; Spațialitate; Starea muzicală/de cînt; Gîndirea muzicală; Inteligența muzicală; Conștiința muzicală; Interiorizarea muzicii, Cultura muzicală a persoanei/a societății; Eveniment sonor; Experiința muzicală.* (8)

Totalitatea definițiilor, elaborate de către savant pe parcursul activității sale pedagogico-științifice sau desprins din legitățile specifice ale pedagogiei

artistice, la fel stabilite de către savant în monografia *Știința și arta Educației muzicale la începuturile carierei sale științifico-didactice*. Aceste legități autorul le formulează în felul următor:

- „factorul emoțional este primordial, în raport cu cel rațional: receptarea muzicii decurge exclusiv de la emoțional la rațional; mesajul sonor este recreat prin trăiri emoționale,
- factorul artistic este dominant, în raport cu cel tehnic: poetica muzicii și mesajul/conținutul fenomenelor și subiectelor muzicale își subordonează factorul tehnic;
- factorul pasional-activ - dorința, interesul viu și bucuria de a face muzică - este omniprezent în toate formele indicate de Educație muzicală;
- trăirea spiritual-artistică, universul intim și perfecționarea lui sînt deschise permanent muzicii și receptării-interpretării-creației muzicale;
- procesul instructiv-educativ, metodologiile de formare a cunoștințelor, competențelor și latitudinilor muzicale au conotații emoțional-artistice;
- elementul creativ este prezent în toate activitățile muzicale ale elevilor; creativitatea are semnificație dublu-unitară: de creație artistică propriu-zisă și de creare a eului muzical și culturat-șpiritual al elevului receptor, în contextul Educației muzicale, prin creație înțelegîndu-se nu atît compunerea muzicii cît mai ales descoperirea operei muzicale prin recrearea imaginilor ei;
- formarea capacităților și calităților muzicale fundamentale - simțul muzical, sensibilitatea și receptivitatea muzicală, auzul muzical, imaginația și gîndirea muzical-artistică - este perpetuă;
- raportul profesor-elev este puternic empatizat, manifestat în forme viu-emoționale de cooperare muzical-artistică și educativă, marcate de sinceritate, înrudire spirituală și comunitate de interese;
- spiritul muzical-educativ este predominant în raport cu cel muzical-instructiv;
- metodologiile subiectiv-intuitive de predare-învățare-evaluare a operelor și fenomenelor muzicale și a elevului receptor prevalează față de cele rațional-abstracte.” (15,36,)

In rezultatul stabilirii acestor legități autorul formează un demers teoretic și experimental-aplicativ, precum și elaborează piesele curriculare ale Educației muzicale. Bazîndu-se pe pedagogia generală, în cadrul căreia s-a elaborat un sistem de principii didactic-educaționale, acreditate teoretic, experimental - praxiologic pentru disciplinele școlare ale științelor, autorul a

dezvoltat principiile specifice ale Educației muzicale: pasiunii; intuiției; co-relației educației muzicale cu viața; unității educației-instruirii-dezvoltării muzicale; desfășurării actului de Educație muzicală de la practică la teorie; reinterpretării pedagogice a muzicii.(21,72)

În afară de principiile indicate, în monografiile Știința și arta Educației muzicale și Omul în fața muzicii, autorul formulează și definește un nou principiu constitutiv al Educației muzicale - principiu interiorizării muzicii. Acest principiu derivă din teoria musicosofică (G. Bălan), pe care autorul a aplicat-o la stabilirea reperelor filosofice și muzicologice ale conceptului de Educație muzicală. Acest principiu servește drept temelie pentru întreg domeniul Educației muzicale, integrează și materializează celelalte principii care decurg din legitățile Educației muzicale. Aici autorul determină și funcțiile acestui principiu: integratoare; de cunoaștere; edificatoare; transformatoare.

Realizarea acestor legități și principii specifice impune și utilizarea unor metode proprii Educației muzicale pe care Ion Gagim le elaborează și structurează în creația sa metodico-științifică. Autorul afirmă că „aplicarea metodelor originale sau cu o mare doză de originalitate aprofundează comunicarea elev-muzică, contribuie la pătrunderea în substanța interioară a muzicii, realizând transformarea ei din fapt exterior în act interior. Astfel, au fost elaborate: metoda stimulării imaginației, metoda reinterpretării artistice a muzicii, metoda caracterizării poetice a muzicii?(34, 40).*

În monografia Știința și arta Educației muzicale și manualul Metodica Educației muzicale autorul propune următoarele metode specifice de Educație muzicală: metoda stimulării imaginației; metoda reinterpretării artistice a muzicii - „traduce” muzica în limbajul altor arte; metoda caracterizării poetice a muzicii/verbalizării artistice a muzicii. (21, 77)

Dimensiunea dominantă a activității științifice a lui Ion Gagim o constituie conceptualizarea sistemului de Educație muzicală modernă în teza de doctor habilitat **Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale** (2004), în constituirea căroră savantul a angajat filozofia existenței omului modern; epistemologia științei și educației; estetica muzicii; practica și reconceptualizarea Educației muzicale moderne. Această cercetare a fost efectuată în contextul reformei învățământului din Republica Moldova și la rîndul său reprezintă și reforma Educației muzicale: ea se integrează în conceptul educațional general prin regîndirea, implementarea și dezvoltarea conceptului de Educație muzicală.

O nouă problemă, cercetată și validată de savant cu o abordare enciclopedică (polidisciplinară) în teza de doctor habilitat, este cea a surselor din care se alimentează și pe care se fondează pedagogia muzicală - **muzicologia**,

psihologia și filozofia muzicii, pe care autorul le examinează în calitate de **componente constitutive** ale Educației muzicale. Astfel, autorul valorifică și sistematizează caracteristicile cadrului experiențial al Educației muzicale în raport cu natura specifică a muzicii ca ramură a artei.

Valoroasele cercetări ale savantului Ion Gagim ne permit să constatăm că baza conceptuală a Educației muzicale contemporane este examinată și fundamentată din perspectivă **enciclopedică** cu abordare estetic-filozofică, muzicologică și psihopedagogică, care în consecință au dus la:

- **elaborarea și sistematizarea** bazei conceptuale a Educației/Instruirii muzicale în învățământul artistic contemporan care a validat practica educațional-artistică și științele educației ca un domeniu distinct;
- **stabilirea** unui sistem de principii pentru Educația/Instruirea muzicală cu un specific pronunțat: derivarea din natura muzicii, din științele aferente muzicii, din practica educațională și ideile educaționale moderne;
- **valorificarea și sistematizarea** caracteristicilor cadrului experiențial al Educației/Instruirii muzicale, în raport cu natura specifică a muzicii ca ramură a artei;
- **stabilirea și dezvoltarea** caracteristicilor estetic-filozofice ale muzicii și ale cunoașterii artistice de tip muzical;
- **dezvoltarea** cadrului teoretic al psihologiei muzicii, introducerea noțiunilor noi, așa ca *stare de cânt, conștiință și inteligență muzicală, principiul acțiunii totale a muzicii, trăirea muzicală, impulsul muzical*, caracterizează încărcăturii psihologice ale elementelor muzicii, etc.
- **dezvoltarea** cadrului teoretic al muzicologiei, bazat pe fundamentarea muzicologică a învățământului muzical.
- **examinarea** (cu titlul de pionierat) a caracterului *dinamic* al elementelor muzicii, fapt care a condus la o sinteză a aspectelor psihologic, pedagogic și muzicologic ale demersului teoretic pentru Educația muzicală. În așa mod formulează o direcție specifică - *muzicologia dinamică*, la bază cu principiul concentric în construirea unei noi discipline: **introducere în muzicologia dinamică**, care în consecință se prezintă și ca principiul muzicologic și ca principiul didactic: pornește de la sunet - raportul „*om-sunet*” - hermeneutica temporală - filozofia sonoră și ajunge la legile generale ale muzicii: mișcare - dezvoltare - dramaturgie - imagine – conținut.
- **precizarea și dezvoltarea** categoriilor fundamentale ale Educației/Instruirii muzicale: *percepția și trăirea muzicală, gândirea muzicală, inteligența muzicală, actul muzical*;

- **determinarea și elaborarea** unui sistem de legități și principii pentru Educația/Instruirea muzicală a elevilor, a unor noi principii specifice învățămîntului muzical: *principiul interiorizării muzicii, principiul interpretării pedagogice a muzicii* și a unor metode specifice: *stimulării imaginației, reinterpretării artistice a muzicii, caracterizării poetice a muzicii*, a lansat noțiunea de *pedagogia auzului*.
- **elaborarea** principiilor și criteriilor de selectare și structurare a conținuturilor Educației/Instruirii muzicale în baza dimensiunilor specifice ale muzicii;
- **structurarea și dezvoltarea** metodologiilor specifice Educației/Instruirii muzicale, elaborarea sistemul activității muzical-didactice a elevilor din învățămîntul muzical-artistice.
- Baza epistemologică a acestor elaborări ale savantului este constituită din concepte, teorii și idei mondiale atît tradiționale, *cît* și moderne, de ultima oră, din domeniul filozofic, estetic, psihologic, muzical-psihologic, idei muzicologice, ideile pedagogiei generale. Aceste constatări ne mai permit încă odată să declarăm aspectul (dimensiunea) **enciclopedică** al/a sistemului de Educație muzicală elaborat și fundamentat de către savant care se întemeiază:
 - **pe noua filosofie a existenței umane;**
 - **pe epistemologia modernă a științei și a educației;**
 - **pe specificul artei muzicale, pe care o valorifică din perspectivă filosofică, psihologică, muzicologică și Educațională.**

Bibliografie:

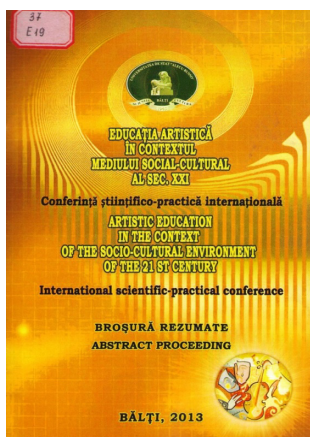
1. BĂLAN, George. *Cum să ascultăm muzica*. București : Ed. Humanitas, 1998. 131 p.
2. BĂLAN, George. *Dincolo de muzică*. București : Ed. pentru lit., 1967. 325 p
3. BĂLAN, George. *Mica filozofie a muzicii*. București : Ed. Eminescu, 1974. 334 p.
4. BĂLAN, George. *Sensurile muzicii*. București : Ed. tineretului, 1965. 311 p.
5. BREAZUL, George. *Pagini din istoria muzicii românești*. Vol. VI. București, 2003. 378 p.
6. *Curriculum școlar național. Educație muzicală pentru clasele I-IV*. Ch., 1998. 7 p.
7. *Curriculum școlar național modernizat. Educație muzicală pentru clasele I-IV*. Ch., 2010. 7 p.
8. GAGIM, Ion. *Dicționar de Muzică*. Ch. : Ed. Știința, 2008. 220 p.

9. GAGIM, Ion. *Dicționar de Pedagogie muzicală*. Ch. : Știința 1994. 207 p., 280.
10. GAGIM, Ion. Despre scopul educației muzicale. In: *Univers Pedagogic*. 2004, nr.2, pp. 38-44.
11. GAGIM, Ion. Dimensiuni psihologice ale gândirii muzicale. In: *Universitatea A. Russo – 50: realizări și deschideri științifice* : Conf. șt. Jubiliară. Bălți, 1995, p.71.
12. GAGIM, Ion. *Dimensiunea psihologică a muzicii*. Iași : Ed. Timpul, 2003. 280 p.
13. GAGIM, Ion. *Educație muzicală* : Man. pentru cl. a 4-a. Ch. : Știința, 2013
14. GAGIM, Ion. *Educație muzicală* : Man. pentru cl. a 7-8. Ch. : Știința, 2012. 140 p.
15. GAGIM, Ion. *Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale educației muzicale* : Ref. șt. al tz. doct. habilitat în pedagogie. Ch. : USM, 2004. 56 p.
16. GAGIM, Ion. *Introducere în muzicologie* : Curs universitar. Bălți, 2006 . 150 p.
17. GAGIM, Ion. *Model teoretic al Educației muzicale*, 2006. 12 p.
18. GAGIM, Ion. *Muzica și Filosofia*. Ch. : Știința, 2009
19. GAGIM, Ion. *Omul în fața muzicii*. Bălți : Presa universitară bălțeană, 2000. 104 p.
20. GAGIM, Ion. *Sub semnul muzicii*. Ch. : Știința, 2009.
21. GAGIM, Ion. *Știința și arta educației muzicale*. Ed. a III-a. Ch. : ARC, 2007. 223 p
22. GAGIM, Ion. Музыка как великая педагогика. В: *Музыкально-педагогическое образование на рубеже XX и XXI веков* : Материалы VIII Междунар. Конф. М., 2004, pp. 146-153
23. GAGIM, Ion. Музыкальное воспитание : Учеб. для 7-8 кл. Ch. : Știința, 2007.
24. GAGIM, Ion. О цели музыкального воспитания. В: *Теория музыкального образования*. М. : Academia, 2004, pp. 231-233.
25. GAGIM, Ion. О теоретической модели музыкального воспитания. В: *Музыкальное образование в XXI веке*. М.:МПУ, 2010, pp. 112-119.
26. PASCU, George. *Căi spre marea muzică*. Iași : Ed. Noel, 1977. 320 p.

Tetelea, Margarita. Evoluția didacticii pianisticii moldovenești din perioada interbelică pînă în prezent / Margarita Tetelea, Marina Papeniuc // Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. al XXI-lea : Materialele conf. șt.-practice intern., Bălți, 7-8 noiem. 2013. – Ch., 2014. – P. 20-25.

Abstract. *The development of Moldavian pianistic in the context of national interpretational art is determined at the end of 19th century early 20th century, but reached large-scale extent during the inter-war period under the action of Russian (I. Bazilevshii, C. Romanova, V. Onofrei, I. Guza, S. Kogan, V. Gutor) and Romanian (F. Lazăr, S. Golestan, M. Mihalovici, F. Musicescu, Ernő Dohnányi) schools.*

Music and didactic principles of the Moldavian pianistic art are defined during this period. These principles represent the base of the national school of Moldavian pianistic established during the inter-war period. This school is justificative by the authentic music didactics and interpretational system.

Keywords: *didactic pianistic, inter-war period, national pianistic school, authentic repertory.*

Abstract. *Dezvoltarea pianistică moldovenească în contextul artei interpretative naționale se conturează la sf. secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, dar o amploare deosebită a acestui proces are loc în perioada interbelică sub influența atât a școlii ruse (I. Bazilevshii, C. Romanova, V. Onofrei, I. Guza, S. Kogan, V. Gutor), cât și a școlii române (F. Lazăr, S. Golestan, M. Mihalovici, F. Musicescu, D. Cuclin, S. Drăgoi).*

În școala pianistică moldovenească din această perioadă se constituie un șir de principii și metode didactico-muzicale, care ne permit de a constata că în perioada interbelică în Basarabia se stabilește o școală națională de interpretare pianistică. Această școală poate fi justificată printr-un sistem didactico-muzical și interpretativ autohton.

Cuvinte-cheie: *didactică pianistică, perioadă interbelică, școală națională pianistică, repertoriu autohton.*

Dezvoltarea artei pianistice naționale își are calea sa proprie care constă în procesul de acumulare și formare a conceptelor didactice pianistice și de dirijare a acestui proces. Pe parcursul secolului al XX-lea au fost lansate diverse metode și principii de instruire pianistică, care, luate în ansamblu,

au contribuit la constituirea fenomenului de formare a didacticii pianistice moldovenești.

Prima mențiune de existența a unui instrument de tastatură în Republica Moldova ne vine din secolul al XV-lea. Este cunoscut faptul că soția lui Ștefan cel Mare – Maria (sec. XV) și fiica lui Petru Rareș – Ruxandra, (sec. al XVI-lea) cântau la diferite instrumente. Informații despre felul de viață a Moldovei din sec. XVI-XVIII sînt foarte fragmentare și incomplete. Conform amintirilor călătorului francez Le Hardt (4. pag. 4), la începutul secolului al XIX-lea în casele nobleței din Moldova el ar fi auzit de multe ori să se exerseze la pian.

Ca și în Rusia răspîndirea artei pianistice în Moldova a fost influențată de diferite asociații ale iubitorilor de muzică ce se întruneau în casele boierimii de pe timpuri. În prima jumătate a secolului al XIX-lea arta interpretativă pianistică atinge un oarecare nivel, ce se demonstrează prin faptul că pianistele autohtone Smaranda Șapte-Sate și Eufrosinia Lățescu debutează cu concerte solo la Iași. Între timp, apar și pianiști, artiști invitați, printre care și Franz Liszt, care a concertat la Iași în anul 1847 (4. pag. 4).

La începutul sec. al XX-lea la Chișinău activau titularii celor mai bune tradiții pianistice rusești. Pe de altă parte, se amplifică legătura cu centrele muzicale din Europa: Viena, Paris, Berlin, Leipzig. Trăsătura distinctivă a acestei perioade a fost faptul că toți elevii care studiau la Conservatorul din Chișinău erau instruiți de către profesori, care au studiat în Rusia, apoi perfecționîndu-și studiile în Europa, se întorceau în Basarabia și desfășurau o activitate concertistică, metodico-didactică fructuoasă.

O pagină aparte în formarea artei interpretative a didacticii pianistice și strategiilor legate de acest fenomen îi revine lui Vasile Gutor (1864-1947), originar din Chișinău. După studiile de la Conservatorul din St. Petersburg (1886-1890), întorcîndu-se, organizează la Chișinău, în anul 1893, prima școală de muzică din Basarabia, iar în anul 1900 – cea de-a doua școală de muzică. Corpul profesoral de bază al claselor de pian era constituit din absolvenții Conservatoarelor rusești: violoncelistul V. Gutor, pianiștii N. Bongardt, N. Prokin (Sankt-Petersburg) și A. Goroviț (Moscova) etc. Astfel, instruirea profesională a avut loc conform celor mai bune tradiții ale școlii pianistice rusești.

V. Gutor este cel care implementează un suflu nou în didactica interpretativă moldovenească. Utile și actuale sînt manualele didactice „Primele lecții de cînt”, „Primele lecții de pian”, editate în 1899. Ambele manuale cu caracter didactico-artistic sînt considerate ca un tot întreg. „Primele lecții”, cu un număr de exerciții și crestomații impunătoare, pot fi considerate ca primele metode de pian în Moldova. Materialul teoretic este coordonat în ordine

crescătoare după dificultate. Procedeele pianistice interpretative sînt utilizate în baza unui repertoriu artistic variat, este implementată sistema de exerciții, care va dezvolta atît obiectivele interpretative tehnice, cît și cele artistice. Exercițiile propuse de V. Gutor pentru transpoziție, cît și interpretarea gamelor în diferite variante, activează atenția și auzul elevilor în procesul de lucru. Însuși procesul de instruire se transformă într-un proces creativ, care optează pentru dezvoltarea sensibilității muzicale a interpreților.

O altă personalitate remarcată din domeniul interpretativ-pianistic este Vladimir Rebicov de numele căruia este legată o creștere semnificativă a vieții muzical-artistice din Chișinău în anii '90 ai sec. al XIX-lea. Compozitorul rus Vladimir Rebicov se perfecționează la Conservatorul din Berlin, în clasa prof. T. Miuller. Este cel care a fondat primul Colegiul muzical din Chișinău și serile muzicale publice, unde se interpretau lucrările compozitorilor ruși: M. Glinca, A. Dargomîjski, A. Borodin, M. Musorgski, C. Kiui, A. Rubinstein. La sfîrșitul secolului al XIX-lea a avut loc o renaștere a activității concertistice ale muzicienilor locali: evaluau cu concerte solo, în diferite ansambluri.

Datorită acestui fapt crește măiestria interpretativă a pianiștilor. Aceasta a îmbogățit programele de concert, a lărgit repertoriul pianistic, a ridicat nivelul de critică și analiză a procesului interpretativ.

Repertoriul pianistic pînă în anul 1920 a fost remarcat prin studierea creațiilor compozitorilor ruși și occidentali. În perioada interbelică (1918-1940) în Basarabia s-a evidențiat un grup de pianiști-compozitori, promotorii tradițiilor școlii interpretative rusești:

C. Romanov – cunoscut ca interpret și compozitor, absolvent al Conservatorului din Kiev, clasa profesorului R. Glier; V. Onofrei, V. Seroșinski – promotorii muzicii de valoare vest-europene și a muzicii clasice ruse. Printre pianiștii din această generație îl vom mai menționa pe I. Bazilevskii, absolvent al Conservatorului din Moscova, clasa profesorului Kipp, care cu succes evoluează în concerte solo și ansambluri în anii 1919-1930. Interpretarea pianistului se deosebea printr-o măiestrie deosebită. Avea o scară largă de abordare a problemelor pianistice, demonstra o frazare expresivă profundă. În diversitatea repertoriului său un loc deosebit îl aveau lucrările compozitorilor ruși: S. Rahmaninov, N. Rimski-Korsakov, P. Ceaikovski. I. Bazilevskii acordau o importanță deosebită interpretării lucrărilor compozitorilor contemporani de atunci – A. Skriabin, I. Stravinski, S. Prokofiev, N. Methner, S. Liapunov. Școala moscovită este reprezentată și de A. Smerecinskaia, eleva lui K. Kipp. Reprezentați ai școlii din St-Petersburg au fost Iu. Guz și A. Stadnițkaia – discipolii pianistei M. Barinova; M. Dailis, Z. Boldîri, K. Fainștein – clasa profesorului F. Blumenfeld; L. Volskaia – clasa profesorului V. Drozdov.

Acești pianiști-pedagogi promovau interpretarea lucrărilor scrise de compozitorii occidentali și ruși. Din anumite considerente însă, creațiile auto-rilor autohtoni din sec. al XIX-lea (F. Rujițchi, C. Miculi, C. Porumbescu, G. Musicescu) n-au prezentat interes pentru activitatea lor de creație.

Compozitorii autohtoni se limitau în domeniul muzicii pentru pian doar la realizarea unor simple prelucrări de melodii populare și a unor miniat-uri programate. Preferințele compozitorilor pentru acest gen se explică prin prestigiul pe care îl avea în practica muzicală pianul în această perioadă. Dacă ne referim la creația pianistică a compozitorilor moldoveni din anii '20-'30 ai sec. al XX-lea V. Onofrei, I. Bazilevski, V. Seroținski, A. Iliășenco, C. Romanov, C. Zlatov, S. Șapiro, O. Tarasenko, Șt. Neaga, E. Coca putem remarca că această pleiadă a semnat mai multe creații pentru pian, diferite însă ca valoare artistică. Multe creații nu au văzut lumina tiparului, iar partiturile s-au pierdut, ceea ce a influențat negativ asupra procesului de formare a artei și didacticii pianistice. Drept urmare, spre perioada anilor '40 în Moldova încă nu mergea vorba despre existența unui repertoriu didactic național, prioritate avînd lucrările din literatura pianistică clasică occidentală și rusă.

Generația pianiștilor din anii '30 este mai numeroasă. Activitatea concertistică a pianistei T. Cantarovici-Dumitrescu, absolventa Conservatorului din Berlin, N. Ilinițkaia, absolventa Conservatorului din Vienna, M. Litvin – Conservatorul din Leiptig, N. Iaroșevici – Conservatorul din București, M. Margaritova – absolventa Conservatorului din Paris, clasa profesorului Berjanskii are o mare valoare pentru formarea didacticii pianistice moldo-venești.

Centrul de formare a interpretării și didacticii pianistice în Basarabia interbelică a fost Conservatorul. Primul Conservator Unirea a fost înființat în anul 1919. În 1930 se reunește cu Colegiul de Muzică. În 1928 se fondează Conservatorul Național de Muzică și Arte dramatice, care activează după programul Conservatorului din București. În 1936 își începe activitatea Conservatorului Municipal din Chișinău.

Apoi, în anul 1940, odată cu alipirea Basarabiei la URSS în Chișinău se constituie Conservatorul de Stat, care pe parcursul istoriei sale și-a schimbat de mai multe ori denumirea și structura.

Analiza documentelor din arhivele naționale ne permit să constatăm că obiectivul primordial al formării muzicianului la Conservator se considera dezvoltarea creativității artistice: lucrul independent, citirea corectă a textului muzical, dezvoltarea autocriticii interpretative personale, a gândirii muzicale, astfel sporind activitatea interpretativ-artistică a studenților.

O atenție deosebită, în acest context, i se acorda procesului de selectare

a repertoriului muzical-interpretativ. Se interpretau piese pentru pian ale compozitorilor clasici (I. S. Bach, I. Haydn, V. A. Mozart, L. V. Beethoven), a compozitorilor romantici (J. Brahms, F. Mendelssohn-Bartholdy, F. Liszt). Deja în acea perioadă se puneau scopul de a implementa în repertoriul pianistic și creații ale compozitorilor contemporani autohtoni. Printre aceștia regăsim creații ale unor compozitori contemporani, care fiind pedagogi-pianiști și dorind să introducă în didactica muzicală creații de dezvoltare tehnică și artistică a elevilor, compuneau piese pentru pian. Aceștia erau pedagogii-pianiști: A. Stadnitskaia, M. Dailis, L. Volskaia.

Școala pianistică română a anilor '30 este marcată de personalitatea Florică Musicescu, fiica compozitorului Gavriil Musicescu, absolventa Conservatorului din Leipzig, care, prin activitatea sa didactică, a educat un mare număr de faimoși muzicieni cu renume mondial: E. Eremia, M. Fotino, D. Lipatti, C. Gheorghiu, M. Katz. Florica Musicescu opta pentru obținerea cantabilității, acuratețea în execuția tehnică, educarea simțului ritmic. O atenție deosebită pianista îi acordă artei citirii textului muzical.

Printre alți pianiști români din acea perioadă o evidențiem pe Constanța Erbiceanu, absolventa Conservatorului din Leipzig, clasa profesorului K. Reinecke. Începând cu anul 1929 pianista își desfășoară activitatea didactică la Catedra de Pian a Conservatorului din București. A impus metoda „brațului care conduce”, teoretizată de Rudolf Maria Breithaupt, formată dintr-un grup complex de mișcări, menit să obțină un tip de sonoritate adecvat unor anumite lucrări muzicale și dezvoltarea tehnicii digitale, care presupunea munca asupra independenței și egalității acestora. Este profesoara muzicologilor T. Bălan V. Cheorghiu, S. Șerbescu. Anii '40-'50 sînt marcați de următorii pianiști-profesori, care au evoluat didactica pianistică română: M. Siminel, S. Bobescu, R. Paladi, N. Brînduș.

Un rol central în evoluția muzicii profesioniste din Moldova, în perioada interbelică și în primii ani postbelici, îl are compozitorul, pianistul, dirijorul și profesorul Ștefan Neaga, absolvent al Academiei de Muzică din București. Își continuă studiile la Paris. Pe parcursul întregii sale activități, Ștefan Neaga a abordat diverse genuri: muzica simfonică, de cameră, corală, vocală etc. El a fost primul compozitor basarabean care a promovat genul oratorului și al cantatei. Miniatura pentru pian este genul preferat în creația compozitorului. Ștefan Neaga a compus unsprezece miniaturi pentru pian, două dintre care au fost redescoperite recent și se păstrează la Biblioteca Academiei Române: Ragtime (danse nouvelle pour piano) și Valse rose (pour piano). Miniaturile pentru pian ale lui Ștefan Neaga au avut o mare influență asupra evoluției didacticii pianistice în Moldova, iar descoperirea miniaturilor scrise

la Paris și București oferă posibilitatea de a studia și de a interpreta adecvat creația componistică națională.

Valsurile pentru pian compuse de Constantin Zlatov în anii '20-'30 constituie un interes anumit. O analiză mai detaliată a acestora permite formularea concluziei că în cadrul lor a fost utilizat arsenalul mijloacelor expresive folosite anterior de celebrii compozitori F. Chopin, F. Liszt, J. Strauss, P. Ceaikovski ș.a. Deși Constantin Zlatov a multiplicat anumite elemente ale structurii interioare și exterioare ale genului de vals, lucrările lui reprezintă primele modele de acest gen în Basarabia.

Despre continuitatea și interinfluența a două școli pianistice rusești și europene(română) în evoluția didacticii pianistice moldovenești ne vorbește numele Tatianeii Voițehovski, pianistă și profesoară la instituțiile artistice din Chișinău. Faimoasa pianistă a primit primele lecții de pian de la mama sa – Antonina Stadnițchi-Andronachevici, care a studiat la Conservatorul din Petersburg cu M. Barinova – pian, și la Academia Regală din București cu F. Musicescu.

Tatiana Voițehovski și-a făcut studiile la Conservatorul Unirea, perfecționându-și măiestria la Academia Regală din București, clasa profesoarei F. Musicescu. A activat și în calitate de interpretă, avînd o școală profesional-interpretativă de înaltă calificare. În anii 1960-1970 Tatiana Voițehovski deține postul de șefa Catedrei Pian a Conservatorului de Stat din Chișinău. Este recunoscută ca unul din cei mai de seamă didacticieni din domeniul interpre-tării pianistice și pedagogiei pianistice moldovenești. T. Voițehovski era încîntată de interpretare în ansamblu. Partenera permanentă era Eugenia Revzo. În clasa Tatianeii Voițehovski și-au făcut studiile cca cincizeci de elevi-pianiști printre care: M. Zelțer, M. Șramko, V. Axionov, R. Șeinfeld, L. Stratulat, S. Zak, R. Poleanskaia, K. Kavun. ș.a., care, la rîndul său, au sporit la propășirea artei interpretative pianistice moldovenești. Sub redacția lui T. Voițehovski și A. Dailis apar primele volume și culegeri republicane, ce cuprindeau lucrări pentru pian ale compozitorilor autohtoni.

Eugenia Revzo, pianistă și pedagog, absolventa conservatorului Unirea, clasa profesoarei D. Goliștein, își continuă studiile la Conservatorul Dj. Verdi din Milan. A concertat în sălile de concert atît în republică, cît și în Rusia, România. Elevii E. Revzo sînt A. Palei, N. Sviridenco, A. Litvac, M. Stîrcea, L. Reaboșapca, A. Teodorovici, G. Teseoglu.

În anul 1961 s-a lansat prima colecție de Piese pentru pian, care includea lucrări ale compozitorilor autohtoni, selectate de profesorul K. Enenko și destinate școlilor de muzică, colegiilor și conservatoarelor. S-au editat primele compoziții pentru pian de autorii moldoveni, care au fost interpretate la

concursuri republicane, concerte și incluse în repertoriul pianistic. În această ediție, împreună cu lucrările de compozitori din generația mai în vârstă: Șt. Neaga, I. Gurov, S. Lobel ș.a., au fost prezentate lucrările pentru pian ale tinerilor autori moldoveni: V. Zagorschii, G. Neaga, Z. Tcaci, S. Lungu, A. Mulear, M. Fishman. Acest material didactic, pentru prima dată, a inclus într-o singură ediție cele mai reușite piese pentru pian. În colecție nu sînt numai creații și genuri în baza folclorului moldovenesc: Basarabca, Joc de Șt. Neaga, Joc moldovenesc și Cîntec de leagăn de I. Gurov, Cîntec de leagăn de Z. Tcaci, Doina de G. Neaga, Hora de S. Lungul, dar și așa gen ca miniatura: Toccata (I. Berov, S. Lobel, G. Neaga), Humoresca A. Mulear, Scherzo S. Shapiro, și Schertino M. Fishman, Povestire Z. Tcaci, Preludiu Ș. Neaga, Studiu-exprompt V. Zagorskii, Preludiu Ș. Neaga și G. Neaga, Capriccio M. Fishman, Rondo, Oleandra, Poemul S. Lobel. În prezent, aceste lucrări se bucură de o popularitate enormă, sînt interpretate atît în școlile de muzică, cît în colegiu și conservator.

Repertoriul pianiștilor profesioniști autohtoni ai anilor '60 s-a îmbogățit și cu piese de concert de virtuozitate: Nuvelă, Burleasca de V. Zagorschii, Capriccio de S. Lungu, Scherzo de E. Lazarev.

La editura „Cartea Moldovenească” în anul 1972 apare ciclul din opere alese ale compozitorilor din Moldova, sub redacția pianistului Vladislav Govorov. Manualul conține o serie de miniaturi pentru pian ale autorilor autohtoni. Așa piese ca Cinci prelucrări din folclor, Codrii, Doină, Joc, Măi, băiete, Fata cu ochii verzi de Z. Tcaci, Doină, Horă, Bătuta, Joc de A. Luxemburg continuă tradițiile și ideile compozitorilor moldoveni din sec. al XIX-lea, lucrările cărora, de asemenea, au fost expuse în acest manual: Hora, Studiu de K. Mikuli, C. Porumbescu-Văleanca, G. Musicescu – Vine știuca de la baltă, Moșulică, Corăbiereasca, Răsai lună, Arde-mă, frige-mă. Analizînd imaginile muzicale propuse pentru studiu pianistic, ajungem la concluzia că la baza lor se află: Doina, Hora, Bătuta, Jocul popular moldovenesc.

Acest repertoriu pianistic autohton este valorificat mai tîrziu și de alți renumiți interpreți. În perioada postbelică la Conservatorul din Chișinău își desfășoară activitatea pedagogii-pianiști, care erau și interpreți virtuoși, formați la Conservatoarele rusești și românești:

Alexandru Socovnin absolvent al Conservatorului din St. Petersburg, care a activat la Conservatorul din Chișinău. Obiectivul major al educației îl vedea în formarea unui muzician care putea reflecta, interpreta, asculta. De numele profesorului Alexandr Socovnin este legată evoluția și dezvoltarea artei pianistice interpretative și didactice din Moldova. Timp de patruzeci de ani a educat muzicieni-profesionali în domeniu, care se consideră fondatori

ai școlii pianistice autohtone. Reprezentantul școlii rusești, clasa profesorului L. Nicolaev, în practica sa didactică și interpretativă, Socovnin se baza pe principiile creative ale profesorului său: noblețea sunetului, impecabilitatea ritmică și stilistică, respectarea ideii propuse de autor. Printre absolvenții lui A. Socovnin sînt: I. Miliutina, A. Bondureanshii, I. Stolear, A. Axionov, I. Levinzon, S. Covalenco, Ț. Rozentali, E. Reșetnicov, V. Govorov etc.

Lia Oxinoit, pianistă și pedagog se formează la Academia regală de Muzică din București, clasa profesoarei A. Cionca, apoi își continuă studiile la Conservatorul de Stat din Chișinău, profesor — A. Socovnin, este și eleva Floricăi Musicescu. Activează în calitate de profesoară de pian la Școala specială de muzică „E. Coca” din Chișinău. Din 1991 – la Liceul „C. Porumbescu” ca șefa Catedrei Pian. Împreună cu mama sa E. Oxinoit, profesoară la Conservator Catedra Pian auxiliar, evolua în duet. Acest parteneriat era apreciat de ascultători datorită bogăției coloristice sonore, corectitudinii în interpretare. În diferite perioade de timp, printre elevii ei s-au evidențiat – A. Gulenco, I. Hatipova, N. Ostașco, L. Jar, R. Levina, A. Beleaev, A. Neaga, M. Izman. Ultimul absolvent al Liei Oxinoit a fost S. Jar, laureat al concursurilor și festivalurilor naționale și internaționale.

Vitalii Secikin a contribuit la evoluția didacticii pianistice din Moldova ca pedagog, ca pianist și ca compozitor. Absolvent al Conservatorului din Harikov la două specialități: pian și compoziție. Muzicianul își performează măiestria pianistică la Conservatorul din Moscova, clasa profesorului I. Zak. La invitația Ministerului Culturii RSSM, în 1984, își începe activitatea pedagogică la Conservatorul „G. Musicescu” din Chișinău ca șef a Catedrei Pian. În practica sa didactică un rol important îl vedea în formarea abilității de a studia independent, care va spori activitatea creativă de mai apoi a studenților săi. Discipolii lui Vitalii Secikin sunt: A. Teodorovici, M. Șramko, A. Socolov, I. Hatipova, care au preluat de la profesorul său cele mai bune calități profesionale.

Ludmila Vaverco, absolventa faimoasei școli de muzică „Stolearskii”, Conservatorului din Odessa, clasa prof. B. Reingbald. La baza didacticii pianistice ale Ludmillei Vaverco stau cunoștințe și deprinderi muzical-interpretative bogate, acumulate pe parcursul vieții muzical-artistice. Metodele și principiile sale pianistice sînt reflectate în lucrările metodice: „Lucrul asupra creației muzicale”, „Lucrul asupra polifoniei în clasa de pian în școala de muzică”, „Rolul dramaturgic a mijloacelor interpretative în Nuvela de V. Zagorskii” etc. În anii 1971, 1975 și 1979 Ludmila Vaverco a selectat și a redactat o serie de piese muzicale, care au văzut lumina tiparului la editurile „Cartea Moldovenească” și „Literatuta artistică”. Culegerile cuprindeau un șir de

lucrări ale compozitorilor autohtoni, care realizau cerințele diferitor categorii de vîrstă și diferit nivel de pregătire interpretativă: Jocul, Duet, Toccatina de G. Neaga – lucrări pentru școlile de muzică, Improvizație de Z. Tcaci – colegii de muzică, Gavotă de A. Stîrcea – lucrare pentru Conservator. Printre absolvenții L. Vaverco, care sînt mai mulți de șaptezeci la număr, sînt: E. Negruța, L. Jar, V. Tarasenco, A. Lopicus, A. Buftac, E. Șpak, I. Gubaidulina, E. Gupalova, O. Maizenberg.

Viktor Levinzon este la fel absolvent a școlii de muzică „Stolearskii” și a Conservatorului din Odessa. Activînd din 1954 la Conservatorul din Chișinău, Viktor Levinzon a educat numeroși pianști cu renume național și internațional. În calitate de solist-interpret, V. Levinzon a concertat cu un repertoriu foarte variat. A interpretat un șir de sonate de ale lui Beethoven și Prokofiev, Liszt și Brahms, Tablouri dintr-o expoziție de Musorgski, Concertul nr. 2 de Rahmaninov, muzică autohtonă. Foarte bine era primit de public duetul Levinzon-Vaverco. Interpretarea lor era plină de energie emoțională, ce putea electriza orice sală de concert. Acest duet a fost renăscut aproape peste douăzeci de ani de discipolii maștrilor: duetul I. Mahovici și A. Lopicus, care este recunoscut departe de hotarele Moldovei. Discipoli ai „metodicii levinzoniene” sînt I. Mahovici, G. Morozova, V. Prostacova, M. Șramco, V. Vais, N. Cvascova, Al. Vardanean, D. Rischin, N. Corețkaia (5. p. 71-73).

Acești muzicieni au contribuit prin activitatea sa interpretativ-artistică, pedagogică și iluministă la constituirea unei școli pianistice autohtone cu trăsături profesional-artistice distinse:

- Instruirea și formarea artistică a unui șir de interpreți-pianști, activitatea didactică și artistică a cărora au răsunet mondial.
- Valorificarea unui repertoriu pianistic instructiv și concertistic, bazat pe valorile universale și naționale.
- Constituirea unor principii și metode de didactică pianistică, utilizarea și răspîndirea cărora în instituțiile de învățămînt artistic din Moldova ne permite să declarăm astăzi existența unei școli pianistice de talie mondială.

La valorificarea repertoriului pianistic autohton a contribuit și Zlata Tcaci – compozitor și pedagog. Absolventa conservatorului Unirea din Chișinău, Z. Tcaci este prima doamnă din Moldova care și-a dedicat viața artei componistice profesionale. D-ei colectează un șir de lucrări needitate pînă în anii '80, atît a profesorului său – A. Gurov, cît și lucrările originale noi ale compozitorilor tineri și de talie din republică: V. Rotaru – La tulpinile de meri, Iliana, I. Macovei – Mărțișorul, Taccatină, Trandafirul, O. Negruți – Cîntec de leagăn, T. Tarasenco - Dans, Curcubeul fermecat, A. Luxemburg – Joc vesel, Scherzo, A. Sochireanshii - Căruța cu zurgălăi, Dans liric, V.

Masiucov – Poveste, Doi cucuși, Z. Tcaci – Melodie, Oleandra, Țigăneasca G. Ciobanu – Oișele. Aceste lucrări capătă o popularitate destul de mare în practica pedagogică autohtonă.

În anii 1983-1984 sub redacția muzicologului L. Țurcanu apar culegerile de muzică instrumentală pentru copii: Cîntecul frunzei și Pe aripi de melodii. În aceste culegeri întâlnim lucrările următorilor compozitori naționali: V. Vilinciuc, I. Țibulschi, V. Slivinski, E. Doga, E. Sochireanski.

Anii '90 sînt semnificativi prin apariția noilor edituri în domeniul didacticii pianistice autohtone. Sub redacția lui S. Pojar se publică culegerea Florilegiu folcloric. Culegerea include lucrări pentru pian compuse în baza melodiilor populare. Ea este editată la Chișinău, tipografia Hyperion, în anul 1992. Aranjamentele pentru pian sînt semnate de următorii compozitori: D. Gherșfeld, C. Rusnac, T. Zgureanu, D. Fedov, M. Stîrcea, Z. Tcaci, D. Chițenco.

Grație acestor realizări ale didacticii pianistice autohtone, putem delimita trăsăturile ei mai mult de pe poziții practic-artistice: realizări înalte la diverse concursuri internaționale; organizarea și desfășurarea diverselor concursuri naționale cu valorificarea repertoriului pianistic autohton; realizarea permanentă a numeroaselor recitaluri pentru răspîndirea și valorificarea artei pianistice universale și naționale. Dacă ne referim la o literatură metodico-didactică, de unde am putea desprinde niște formulări științifice ale principiilor didactice pianistice, apoi observăm că acest patrimoniu este foarte modest, dar fără preț.

Așadar, putem stabili următoarele direcții ale didacticii și repertoriului pianistic autohton:

- 1) Didactica pianistică și repertoriul pedagogic, bazate pe momente de ordin instructiv-tehnic, cu caracter didactic pronunțat – pentru pianiști începători și tineri;
- 2) Didactica pianistică și repertoriul interpretativ (concertistic, de concurs, de virtuozi – pentru interpreții profesioniști).

Inaugurarea concursurilor tinerilor interpreți, precum concursul republican (1963), concursul unional-regional (1966), mai târziu (din 1993 pînă în prezent) – concursul internațional „E. Coca”, concursul republican „G. Enescu” inițiat la Bălți (2006) a stimulat apariția creațiilor muzicale cu nivel de virtuozi sporit, care au devenit parte componentă a repertoriului autohton pentru pian și, respectiv, pentru creșterea artei interpretative și formarea didacticii pianistice.

Traseul evolutiv al didacticii pianistice, cît și al repertoriului muzical contemporan autohton, urmărit în cercetările lui E. Kiško, E. Gupalov, V. Tetelea, V. Pojar, I. Stolar, G. Ciaicovschi, I. Hatipova este convențional

repartizat în șase etape, care coincid cu cele șase decenii din perioada post-belică: 1) anii '40-50 ai sec. al XX-lea; 2) anii '60; 3) anii '70; 4) anii '80, 5) anii '90, 6) începutul sec. al XXI-lea. Procesul de însușire și abordare a diverselor genuri și dezvoltare a culturii pianistice moldovenești au fost în strânsă interacționare, începând, mai cu seamă, de la mijlocul secolului al XX-lea. Se constată următoarea tendință pe care o supraconstituim ca una didactico-pianistică: consolidarea și dezvoltarea școlii componistice naționale, care a avut un impact pozitiv asupra îmbunătățirii calității de pregătire a cadrelor pedagogice în instituțiile de învățământ artistic profesional național. Începând cu anii '50 ai secolului trecut, în Moldova se pun temeliile unui sistem de învățământ muzical-artistic cu mai multe trepte:

- Inițială
- Școlile de muzică de șapte ani (Bălți, Soroca, Tiraspol) etc.
- Școala medie de muzică specială „E. Coca” (Chișinău).
- Mediu
- Colegiile de muzică (Chișinău, Bălți)
- Superior
- Conservatorul de Stat Moldovenesc, actualmente AMTAP.

Astfel, în cercetarea noastră putem constata că didactica pianistică în Moldova s-a format sub influența puternică, atât a școlii rusești, cât și a celei europene. Un alt factor important în propășirea artei interpretative pianistice a avut formarea, dezvoltarea și utilizarea repertoriului pianistic autohton, În realizările de perspectivă a didacticii pianistice moldovenești, este recomandabil de a stimula, pe lângă creația pedagogico-artistică a faimoșilor pianiști și creația metodico-didactică, și anume elaborarea unor tratate metodice de Didactică Pianistică.

Bibliografie:

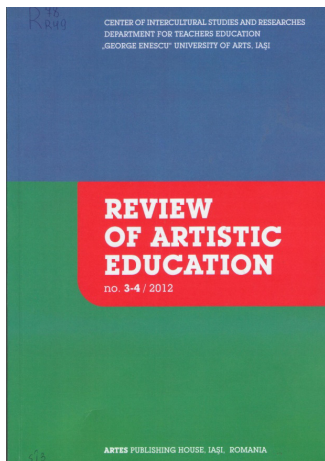
1. CIAICOVSCHI, G. *Învățământul muzical din Moldova (de la origini până la sfârșitul sec. XX)*. Ch., 2005. 275 p.
2. GUPALOVA, E. Sistematizarea repertoriului pianistic autohton contemporan al Republicii Moldova: panoramă generală. In: *Anuar științific: Muzica, teatru, arte plastice: Arta muzicală (În baza materialelor conferințelor științifice internaționale și naționale din cadrul proiectului Registrul adnotat al creațiilor muzicale din Republica Moldova)*. Red.-șef V. MELNIC. Ch. : Tipogr. «Valinex», 2011, nr. 1-2 (12-13).
3. HATIPOVA, I. *Creația pentru pian a compozitorilor din RM în procesul de învățământ muzical superior* : Autoref. tz. doct. în studiu

artelor. Ch., 2009

4. *Вопросы теории, истории и методики фортепианного искусства*. К. : Штиинца, 1991. 95 p.
5. КИШКА, Е. *Развитие фортепианного искусства и педагогики в Молдавии (XIX-40-е г.г.- XX ст.)*, *Музыкальное искусство* : Автореферат. Киев, 1990. 18 p.
6. ПОЖАР, С. *К таинствам пианизма*. К. : Центр. Типогр., 1999. 215 p.
7. ТЕТЕЛЯ, В. *Становление и развитие в музыкального воспитания и образования Молдове* : дис. канд. пед. наук. Киев, 1993. 162 p.

Tetelea, Margareta. The ways of integration of tze process of music teacher university formation / M. Tetelea // Review of artistic education. – 2012. – Nr.3-4. – P.70 – 74

Abstract: *This research studies the specific issues connected to music teacher competence formation in the current academic musical education. These problems are related to the integral vision of the process of training specialists and are based on encyclopedic dimension, that represent reevaluation of all tangential areas of music and music pedagogy in music teacher training.*

Key words: *music teacher, music education, musical competence, teaching music, encyclopedic dimension, session dimension.*

The process of integration of local university into European area makes us change the architecture of higher education for quality, integrity and competence approach. The problems mentioned above require the researchers from the sphere of education, especially from arts education to revise some positions connecting to the structure and the content of the education system to achieve it. In this meaning music pedagogy in recent decades formed its proper scientific basis, covering a range of issues to investigate, design and development of music education and to make an appropriate choice of the specific artistic field.

Music education as a specific phenomenon being centered on modern educational approach, on music material, produces meaningful results, but its

adequacy to the principles of scientific didactics leads to the opposite results of nature of music and music education.

This idea is analyzed in recent years in more research in art education (C. Parfeni, Vl. Pâslaru, W. Kusaev, I. Gagim). Nowadays in Moldova the most elaborated areas are literary and artistic education (Vl. Pâslaru) and music education (I. Gagim), in this way they claiming the status of an autonomous scientific discipline based on the idea that “teaching-learning artistic-aesthetic disciplines can not comply docile teaching principles of scientific knowledge¹ “.

Conceptualization of music education as an autonomous scientific discipline was required by Dmitri Kabalevsky - Russian teacher-musician in the second-half of the twentieth century, by noting that “the lack of specific methodologies in music education cannot be replaced by general principles of didactics. In the study of music these principles are undoubtedly necessary, but they will remain dead rules if they won’t be imbued with the living soul of music “.

Through the researches of the musical scientist Ion Gagim, the current music pedagogy consistently makes its own system of scientific foundations, which in its turn, brings about more constituent areas of music education: pedagogy, musicology and music psychology, their fusion is based on theoretico-praxiological, so that “in educational practice they should not only collaborate, but to make a common body - to work as a whole as an artistic-epistemological-pedagogical entity*⁹.”

In this way, the items mentioned above, there were the defining factors for developing fundamental concept of music education in Moldova, on top of which there is its purpose: “teaching musical culture of the students as a part of spiritual culture⁹⁰.” The purpose of music education, the formation of which was taken from Dm.Kabalevsky is treated by Ion Gagim as one “integrallist” and who suggests the formula “Me and music.” Its components are the “music one” (music culture formation) and “philosophical one” (music culture as a part of spiritual culture) and they involve not only the formation of students’ general skills (emotions, imagination, creative thinking, moral feelings) but also their spiritual development - the highest level of any education.

Thus, the integral interpretation of musical culture involves “embedding the role, functions and purposes of general culture where the man, knowing and valuing the world, knows and builds himself as a spiritual being⁹”.

The integral vision of the modern concept of music education requires a scientific methodology for the educational process’ development which starts from the formation of musical culture and its transfiguration into the spiritual culture of the students. This vision requires a proper approach; specific for specialist’s training in music education.

According to this vision the Faculty of Education and Arts from State University “Alecu Russo” from Bălți is a unique one in Moldova profiled in music pedagogy and strictly directed to preparing academic staff for educational and artistic spheres.

According to current educational standards the Faculty trains students -future professionals for carrying out the education process and music training in general schools, in children’s creative centers, in schools of music and art for children, in pedagogic and music-teaching colleges.

In these types of educational institutions our university graduates usually work. In this context our Faculty studies this problem of art education in the integral vision, the dimensions specify the area and allow the collaboration of different arts (music, choreography, theater) and sciences (musicology, aesthetics, philosophy, psychology and philosophy of art, pedagogy etc.) in achieving an integral education act.

Shaping one integral system (encyclopedic) music teacher training was marked by the great teacher-conceptual contribution Romanian musicologist George Breazul. The educational system developed by George Breazul over half century ago serves the important benchmarks in the process of connecting the current music teacher training to international standards.

His concept based on the integration of musical education based into social life by forming the musical culture of the child based on folklore, is a real educational model, with values of paradigm. We mention the value system of G. Breazul in the program that it suggested by the musicologist in his pedagogic teaching. Among the most important ideas of his program, presented the study “The Art music in Romanian culture,” we note “nationalization of Conservatories of music and Seminars teaching establishment that ensure the training of future music teachers at the height of requirements⁹⁾”.

Achieving these coordinates George Breazul begins with the launch of his idea in the article “A department of music pedagogy at the Conservatory of Bucharest” (1925), which sets the benchmarks of music teacher training: general notions of pedagogy and psychology, aesthetics and folklore music teaching methodology music, Romanian music history pedagogy. The diversity of these disciplines was integrated in the “Encyclopedia and music pedagogy”, which aims music skills training of future teachers in achieving musical education that is “the key to promoting culture among the people.” Another objective of this program was the methodological training of future teachers, in such a way establishing the link between music study and mental and social environment⁹ⁱ⁾.

In this way, the integral and encyclopedic character of this achieves the training objectives of “aesthetic culture, music, of music literature sea horizon

entering and the integration of its content into the social and moral lives.⁹⁴”

Pedagogical ideas of G. Breazul were the basis in formulating the current concept of *preparing the specialist* for carrying out music education in Moldova, which would mean that the future music teacher vision of preparation is based on integral and encyclopedic aspect in the its competences’ formation. In addition to these requirements, this concept is also founded on modern achievements of musical pedagogy (art), philosophy of education in the contemporary epoch, educational psychology, psychology of art (music), music philosophy, the theory of art, Aesthetics of music, of musicology and other fundamental sciences aimed to propose a modern vision, integrity, appropriate to the times on education in general, as well as on musical and artistic education in particular; on the advanced experience of other universities (institutions) from the other countries; on the experience of Faculty over about fifty years. Therefore, future music teacher is able to combine scientific fundamental and encyclopedic aspects of music, artistic and teaching competences with that practical one.

Overall this vision focuses on principles that provide “teaching and acquiring music as art, as art-living phenomenon, emotional, psychological and destined to educate the human being, to grow and spiritualize the human being⁹⁵.”

In this way the specialist is ready for the educational methodical, scientific and management activities, in the national general music education, especially art education, and for further postgraduate studies.

The level of specialists’ training in cycle I (Licență) and cycle II (Master) allows continuing postgraduate specialized studies at the doctoral and postdoctoral branch, participation in investigation activities in the field of music pedagogy (art) by fundamental scientific aspect, applied methodological, and creative arts and in managerial work in educational institutions and scientific research.

To do this, the future teachers during their studies must purchase a range of knowledge, skills and values necessary to achieve the highest academic standards in specialty, such as:

- Theoretical foundations of musical subjects in the amount necessary for achieving musical and educational and scientific-methodical in the field of musical and artistic education;
- Psycho-pedagogical and methodological foundations of scientific research in art education;
- Conceptual foundations of music general education methodology (art) and specific methods (choreography, instrument, directed, drama); Design and content of music education curriculum;

- Methodology of educational activities (including *Class Tutor* in school and related institutions);
- The main directions and prospects for development of national art and music education;
- Methodology of scientific research in pedagogy, psychology, philosophy, aesthetics and music theory.

Following the full accomplishment of these skills the specialist will be able to combine the fundamental scientific aspect of music, art and pedagogic competence, with that applicative/practical one, to possess fundamental basis of the profession, to complete ongoing knowledge, to apply in practice the principles of scientific organization of work, to know new technologies of teaching-learning research.

Therefore, in accordance with the modern concept of Education/training, the Legislation in education, National Curriculum requirements and the current achievements of musical pedagogy, music teacher must be a professional who will corresponds to educational standards, eager to realize a formative student-centered education, focused on providing skills in music, cultural and spiritual spheres necessary to adaptation to current conditions in Republic of Moldova.

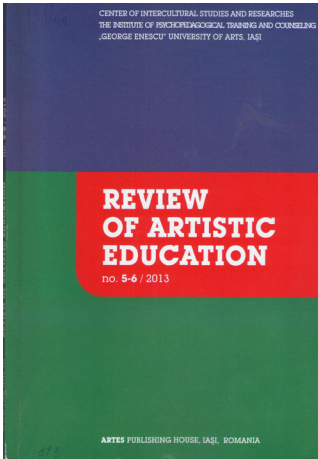
Bibliography:

1. BREAZUL, G. Arta muzicală în cultura românească. In: *Gândirea*. 1928, An VII, nr. 6-7.
2. BREAZUL, G. *Observații relative la învățământul muzical în școala secundară*. Câmpina, 1920
3. *Cadrul Național al calificărilor pentru învățământul Superior*. Bălți, 2010
4. CHIRIAC, T., RUSNAC C, GAGIM, I. *Concepția Educației muzicale în învățământul preuniversitar*. Ch., 1995
5. GAGIM, I. *Fundamente psihopedagogice și muzicologice ale educației muzicale* : Ref. șt. al tz. doct. habilitât, Ch., 2004
6. KABALEVSKY, D. *Музыка, 1-3 класс, Программа для средних общеобразовательных школ = Programă pentru școlile medii generale*. M. : Просвещение, 1981
7. TETELEA, M., GAGIM, I., MORARI, M. *Concepția formării universitare a specialistului in domeniul educației-instruirii muzicale*. Bălți, 2007

Tetelea, Margarita. The concept of hermeneutics in music education : a comparative stud from Kretzschmar to Kabalevsky / Margarita Tetelea // Review of artistic education. – 2013. – Nr 5/6. – P. 6-11. – ISSN 2069-7554 ; <http://www.artes-iasi.ro/revista/>

Conceptul de hermeneutică în educația muzicală: de la Kretzschmar la Kabalevskii (studiu comparat)

Abstract: *The XXI century is considered the century of interpretation. More than ever we try to understand the essence of the world and life. Hermeneutics gives the opportunity to discover people's mind and soul. Its basic principle is the dialog between present and past.*

Music interpretation, as the most individual and personal one, represents a key to the understanding of the artist's inner world (his reach thoughts and deep feelings) and, through it, to the universal values. In such a way, every listener-artist discovers himself in the mystery of music, keeping the main role in it.

Hermeneutic interpretation of a musical image requires not only of the pupil's intellectual background, but also on the emotional and psychological affective, thereby building a beautiful soul. These problems were revealed in the creation of great teachers, musicians Hermann Kretzschmar (Germany) and Kabalevskii Dmitry (Russia).

Comparative approach to music education concepts of these great personalities give us opportunity to see that both systems created, both in Germany in the early twentieth century and in Russia in the late twentieth century have the idea of a hermeneutic dimensions of the process of establishing the relationship music-pupil.

*A hermeneutical analysis of the music claims a mixed landing: **historical** – the students will be able to determine the historical period, the aesthetical current of the musical work, important biographical data of the composer, circumstanced that influenced the appearance of the musical work if necessary; **musicological** – the musical style, musical form, the content of the musical form, the elements of the musical language are studied; **aesthetical aspects** – that is able to form a personal attitude regarding the musical work.*

The hermeneutical analysis of the music is the way to form and develop musical aptitudes, knowledge about the music, personal attitude towards the

musical work and music.

Key words: *musical hermeneutics, comparative study, Hermann Kretzschmar, Dmitry Kabalevskii, music education, music image, music speech.*

Problema hermeneuticii muzicale, ca și orice problemă, a fost abordată începând cu secolul XIX, în contextul diverselor sisteme. Abordarea în cauză este originală și se realizează în funcție de domeniul pe care-l reprezintă – hermeneutica în contextul educației muzicale. În studiul de față ne propunem să tratăm conceptul de hermeneutică muzicală în contextul stabilirii și evoluției sistemului modern european de educație muzicală.

Pe de o parte la stabilirea acestui sistem, apariția și dezvoltarea căruia pornește din Germania începutului sec. XX, stau ideile muzicologului și pedagogului Herman Kretzschmar. Pe de altă parte tot Herman Kretzschmar este autorul conceptului de hermeneutică muzicală, care s-a format în estetica germană tot la începutul secolului XX.

Hermeneutica muzicală, în virtutea importanței sale pentru întreaga artă muzicală, trebuie privită astăzi și din perspectiva abordării ei științifico-metodice în sistemul educațional modern.

Și dacă fondatorul sistemului de educație muzicală modernă este considerat Herman Kretzschmar, care a fost numit „primul pionier proceptor muzical germanecae” și care a cuprins cu o competență excepțională întreg orizontul științific, artistic și practic al educației muzicale de la începutul secolului XX, atunci ca urmași ai ideilor sale îi putem numi pe Leo Kestenberg (Germania), Boris Asafiev (Rusia), George Breazul (România), Zoltan Kodaly (Ungaria) și această succesiune de personalități notorii în domeniul artei și educației muzicale europene poate fi prelungită cu numele compozitorului și pedagogului rus sovietic Dmitrii Kabalevskii. Pe lângă faptul că Dmitrii Kabalevskii a fost autorul unui nou concept de educație muzicală, pe care a realizat-o în decurs de cca 30 de ani, Domnia sa a mai deținut în decurs de 16 ani și postul de președinte de onoare al ISME (Societatea Internațională de Educație Muzicală). La rîndul său fondatorul ISME în 1953 a fost muzicologul și pedagogul german Leo Kestenberg, discipolul și colegul lui Herman Kretzschmar la Conservatorul din Leipzig.

În acest context, printr-o abordare comparată, ne-am propus să cercetăm nu numai premisele stabilirii sistemului de educație muzicală modernă, dar și a ideilor ce au stat la bazele fondării acestui sistem. Cercetările efectuate ne permit să desprindem mai multe concepte printre care și cel de hermeneutică muzicală, care determină atât ideile muzical-pedagogice și estetice ale lui Herman Kretzschmar la începutul secolului XX, cât și ale lui Dmitrii Kabalevskii la sfîrșitul secolului XX, ambii supranumiți titani ai domeniului muzical-pedagogic european.

I. Conceptul de hermeneutică în educația muzicală.

Importanța și rolul educativ al muzicii se urmărește odată cu teoria morală și educativă a *ethosului* vechilor greci, apoi în scrierile bisericești medievale *moralitos artis musical*, în *teoria afectelor* esteticii muzicale a sec. XVIII.

Dacă e să vorbim despre inflexiunile asupra educației muzicale la sfârșitul secolului XIX, apoi cel mai ilustru autor al lor este Hermann Kretzschmar. Muzicologul, dirijorul, savantul și pedagogul german a cercetat, descoperit și fundamentat condițiile realizării unei educații muzicale în baza frumosului muzical și a conceput ideea unei hermeneutici muzicale. Bazele științifice ale hermeneuticii muzicale Kretzschmar le stabilește în studiile sale, unde explică: „Hermeneutica muzicală este un fel de estetică muzicală aplicată, care tinde să stabilească (într-o operă de artă muzicală) sensul și conținutul de idei cuprinse în forme, să caute sub carne sufletul, să dovedească în fiecare fragment al unei opere de artă sîmburul de gîndire, să bănuiască și să interpreteze întregul din cea mai clară cunoaștere a celor mai mărunte amînunte folosind toate mijloacele ajutătoare, ținînd la îndemîna pregătirea specială, cultura generală și darurile personale”¹.

Intențiile de înțelegere și explicație a conceptului său de hermeneutică se descoperă în fundamentarea lor teoretică, și în aplicarea practică în vasta sa activitate de educație muzicală a poporului. Conform conceptului de hermeneutică a lui Hermann Kretzschmar, ascultătorul caută să explice, să distingă rațional și să exprime în termeni aleși, poetici conținutul de mișcări sufletești, de idei și imagini, cuprins în lucrarea muzicală. Prin conceptul de hermeneutică muzicală Kretzschmar mai urmărește realizarea ideilor muzicale ale subiectivismului romantic prin trăirea individuală, personală, cît mai proprie și mai intensă a demersului muzical, excluzînd din acest act tehnica muzicală și afirmînd cît mai proaspăt și mai real viața muzicală.

Astfel Kretzschmar concepe ideile hermeneuticii muzicale, stabilind bazele ei teoretice și științifice în două studii ale sale publicate în 1902 și 1905, denumite de el „îndemnuri” și care au fost rezultatul îndelungatelor sale studii și experiențe practice de educație muzicală. Documentele asupra vieții și activității lui Kretzschmar dovedesc faptul că, prin personalitatea sa a impus hotărîtor o organizare a vieții muzicale germane de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX și preocupările sale asupra rolului educativ al muzicii au adus la crearea sistemului modern de educație muzicală.

Fiind un ilustru dirijor de cor și de orchestră, avînd o formațiune muzicologică și filologică temeinică, apoi deținînd posturi solide de profesor

¹ George Breazul. Hermann Kretzschmar și educația muzicală. // In: Pagini din Istoria muzicii Românești. Vol. VI. Ediție îngrijită și prefăcută de Vasile Vasile. Editura muzicală, 2003, p. 238.

și conducător în diverse instituții superioare din Rostoch, Leipzig, Berlin, Kretzschmar totdeauna a simțit nevoia de a „tălmăci, de a comenta și explica textul muzical al operelor muzicale ce interpreta sau discuta”². În consecința acestor frământări ample și îndrumări muzicale, Kretzschmar alcătuiește așa numitele „Führer”, care reprezintă niște ghiduri muzicale, ce înlocuiau sau completau programele concertelor pe care el le dirija. Mai târziu apar trei volume impunătoare „Führer durh den konzertsall” (călăuză prin sala de concert), conținutul cărora prezenta analiza și explicarea muzicii pentru înțelegerea simplului ascultător a „simfoniilor, suitelor, pasiunilor, meselor, imnurilor, psalmilor, motetelor, cantatelor, oratoriilor și lucrărilor profane pentru cor ale întregii literaturi muzicale a lumii”³. George Breazul numește această activitate amplă a marelui pedagog-muzician „încurajare a hermeneuticii muzicale...și închegare teoretică a îndelungatelor studii și experiențe practice de educație muzicală”⁴. Deși Kretzschmar afirma scopul acestor volume în mod categoric ca o contribuție, în primul rând, la educația muzicală a poporului său, totuși ele au servit mult timp ca „cele mai sigure izvoare pentru istoria genurilor muzicale”, dar și pentru dezvoltarea de mai apoi a științei despre hermeneutica muzicală.

Așadar, la începutul secolului XX hermeneutica muzicală își obține statutul de domeniu specific și independent al esteticii și filozofiei. Ca *urmas* ai acestui domeniu poate fi numit Arnold Schering (muzicolog german, profesor la Conservatorul din Leipzig).

Importanța unei astfel de tălmăcirii a muzicii se desprinde și din creația lui Tomas Mann, care în romanul său „Doctor Faustus” prin intermediul eroului Vendel Kretzschmar determină sensul muzicii de pe pozițiile hermeneuticii: „Kretzschmar... a cântat impecabil, uneori intervenind în interpretare pentru a relata conținutul imagistic al sonatei”⁵ în special a descris episodul interpretării sonatei nr. 32 op.111 a lui Beethoven.

Tot la începutul secolului XX își editează cărțile sale Roman Rolan, inflexiunile muzicologice ale căruia sînt adresate către ascultătorul meloman și nu cel profesionist. Ideile hermeneuticii muzicale își continuă dezvoltarea sa în muzicologia contemporană prin așa savanți ca Carl Dahlhaus (Germania) („Beitrage zur musicalischen hermeneutik”), Moris Bonfeld (Rusia), („Музыкальная герменевтика и проблема понимания музыки”), Diana Moș, (România), („Introducere în hermeneutica discursului muzical”).

Astfel, în preocupările sale științifice asupra muzicii și al rolului ei educativ Hermann Kretzschmar ajunge la deținerea rolului hotărîtor în organizarea vieții

² Ibidem, pag.239.

³ Ibidem, pag. 239.

⁴ Ibidem, pag. 239.

⁵ Томас Манн. Доктор Фаустус. М., Худож. лит., 1975, р. 82.

muzicale germane de la începutul secolului XX. Ideile sale estetic-muzicale, fiind apreciate în lumea științifică și titlul său de „profesor ordinarius” de știință a muzicii la Universitatea din Berlin, apoi cele mai înalte posturi de răspundere ale artei și științei muzicale (directorul muzical (Generalmusikdirektor) la Universitatea din Rostock, profesor la Universitatea și Conservatorul din Leipzig, Director al Institutului academic de muzică bisericească) l-au determinat pînă la urmă ca cel mai frecvent reprezentant al educației muzicale germane de la începutul secolului XX.

Așadar, Hermann Kretzschmar stabilește și definește principiile sistemului modern de educație muzicală, fundamentînd o nouă direcție în dezvoltarea spirituală a secolului XX. Întreaga sa activitate artistică, științifică și pedagogică este ghidată de credința nestrămutată în valoarea etică a muzicii și în rolul ei pentru transformarea și înnobilarea omului.

În acest sens tendințele sale de înțelegere, explicație și tălmăcire hermeneutică a muzicii se pot verifica în fundamentarea teoretică și aplicarea practică, astfel a rolului muzicii în școală: „Soarta muzicii germane se hotărăște în școala germană”. Această proclamație a lui Kretzschmar a introdus un flux de înnoire, a trezit interesul multor personalități marcante în cultura muzicală și a determinat calea reformelor radicale, care s-au realizat mai apoi în învățămîntul muzical din școlile germane și a celor din țările europene (mai ales e remarcabilă aici reforma învățămîntului muzical românesc a lui George Breazu, care a realizat-o în mare măsură după ideile muzical-pedagogice germane de la începutul secolului XX și care a fost înalt apreciată la Primul Congres Mondial de Educație Muzicală de la Praga din 1936, care a fost realizat tot de Leo Kestenberg).

Fiind atît inițiatorul reformelor de atunci, cît și colaboratorul autorităților școlare, Hermann Kretzschmar contribuie esențial la stabilirea unui sistem integru de educație muzicală atît la nivel de structură, cît și la nivel de conținut. Astfel pornește mai întîi de la fixarea scopului învățămîntului muzical potrivit idealului cultural al poporului german. În memorandumul său din 1900 pe care el îl înaintează autorităților în numele „Societății generale de muzică germană” el declară că „viitorul muzicii germane și siguranța rezervelor ei depind de învățămîntul muzical din școlile publice”⁶. Ideile sale din acest memorandum țin și de proclamarea muzicii în școală ca obiect de artă și nu ca o disciplină tehnică și ca o dexteritate realizată de „maestri”.

În acest context, fiind director al „Institutului academic de muzică bisericească”, organizează aici pentru prima dată pregătirea profesorilor de muzică, fixînd ca și în școli programele și conținuturile învățămîntului muzical. Din intenția lui Kretzschmar se înființează examenul de capacitate la muzică,

⁶ Ibidem, pag. 243.

se introduce studiul muzicii la toate nivelele învățământului preuniversitar, toți școlarii urmînd să aibă acces la studiul muzicii. Prin aceste reforme, care au învîluit întregul învățămînt muzical german, pornind de la școlari și încheind cu pregătirea profesorului de muzică, (care obțin egal tratament cu ceilalți profesori), Kretschmar a valorificat din nou ideea antică a lui Platon despre rolul educativ al muzicii.

Prin personalitatea lui Hermann Kretschmar și prin competența sa excepțională putem conchide faptul că la începutul secolului XX în Germania are loc stabilirea ideilor unui nou sistem de educație muzicală modernă.

Un nou avînt în dezvoltarea conceptului de educație muzicală Europeană, proclamat de H.Kretschmar și realizat de către alți mari pedagogi-muzicieni europeni, este legat de personalitatea lui Dmitrii Kabalevskii.

Compozitor și muzicolog rus sovietic, care a activat în a II-a jumătate a secolului XX, Dmitrii Kabalevskii, în activitatea sa de creație nu a putut rămîne indiferent față de rolul și impactul muzicii asupra dezvoltării personalității copilului. Chiar și creația sa componistică în mare măsură le-a dedicată copiilor și tineretului, iar creația sa muzical-pedagogică, la o anumită perioadă a vieții sale, a fost axată pe elaborarea unui nou program de educație muzicală în mase.

Luînd ca bază ideile lui Boris Asafiev, care la rîndul său și le-a creat în baza sistemului muzical-pedagogic german al începutului secolului XX, Dmitrii Kabalevskii în noua sa Programă la Muzică ea propune ca idei fundamentale ideile proclamate în domeniul educației muzicale europene la începutul secolului XX.

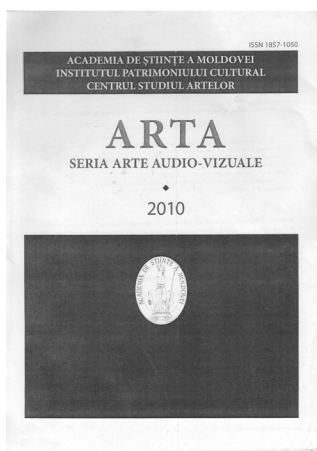
Bibliografia:

1. BREAZUL, G. Hermann Kretschmar și educația muzicală. In : *Pagini din Istoria muzicii Romînești*. Ed. îngr. și pref. de Vasile VASILE. București : Ed. Muzicală, 2003, Vol. VI
2. DRUȚĂ, F. *Dialectică și hermeneutică*. București : Ed. Șt. și Encicl., 1990
3. MOȘ, D. Introducerea în hermeneutica discursului muzical. In: *Revista „Muzica”*. 2002, nr. 2.
4. RICOEUR, P. *Eseuri de hermeneutică*. București : Humanitas, 1995
5. ȘLEIERMAHER, F. *Hermeneutica*. Iași : Polirom, 2001
6. БОНФЕЛЬД, М. Музыкальная герменевтика и проблема понимания музыки. В: „*Harmony*” : Междунар. Муз.-культурологический журн. 2011, nr. 10.
7. БРАЙНИН, Б. В., НОЙМАН, Р. Музыкально-педагогическое образование в современной Германии и Болонский процесс. В: *Музыка в школе* : Науч.-метод. журн.. 2007, nr. 3.

Recenzii

Tetelea, Margareta. Edificarea Eu-lui prin comunicarea cu muzica – lait-motivul unui mult așteptat dicționar // *Arta* : Seria Arte audio-vizuale. – 2009. – P. 165-168. – Rec. la cartea: Gagim, Ion. Dicționar de muzică / I. Gagim. – Ch. : Știința, 2008. – 212 p.

Dacă e să vorbim astăzi despre domeniul științific al pedagogiei muzicale moldovenești, ca un domeniu distinct, este imposibil să-l caracterizăm în afara amplei creații științifice, muzicologice și didactice a lui **Ion Gagim**.

Pedagog, muzicolog, savant, al cărui nume este apreciat atât în spațiul european, cât și în cel ex-sovietic, Ion Gagim oferă pedagogiei muzicale, încă din anii 90 ai secolului XX, o direcție modernă, care, actualmente, s-a cristalizat într-o concepție interdisciplinară de Educație/instruire muzicală, bazată pe patru științe a existenței: *filozofia*, muzica (*muzicologia*), a eu-lui (*psihologia*), a educației (*pedagogia*).

Printre multiplele studii ale profesorului Ion Gagim, una din lucrările de vîrf o constituie **Dicționarul de muzică**, (Chișinău, Editura Știința, 2008), care reprezintă o sinteză a investigațiilor în științele muzicii efectuate pînă în prezent de autor. Pornind de la relațiile generale și existențiale *Om-Sunet*, autorul demonstrează oportunitatea încadrării problemelor muzicii în aria teoriilor generale despre Vibrație, Mișcare, Timp, Energie, Comunicare, Ascultare. De aceea și dicționarul de față, prin originalitatea sa, a fost conceput de pe pozițiile comunicării omului cu muzica/prin muzică. În același timp, lucrarea își păstrează specificul prin abordarea strict științifică a genului.

Totodată, autorul reușește să depășească stilul „sec”, strict academic în expunerea materialului (în măsura în care nu denaturează adevărul, bineînțeles), lucrarea fiind concepută pentru a fi utilizată de către cei care studiază muzica în instituțiile de învățămînt muzical de specialitate (colegii, licee, școli de muzică), precum și de către cei care sînt inițiați în această artă la nivel de cultură generală. Astfel, Dicționarul poate fi util tuturor celor interesați de Muzică.

Este de remarcat faptul că lucrarea lui Ion Gagim prezintă o viziune modernă, actualizînd, dar și definind, pentru prima dată, unele fenomene și realități muzicale. Termenii în cauză sînt atât de ordin teoretico-muzicologic, (de exemplu: *Audiția „conștientă” a muzicii*, *Musicosophia*, *Asociații în muzică*,

Conștiința muzicală), cât și practic, prin care se înțelege „funcționarea” muzicii în societate (de exemplu: *Instruire muzicală...*) sau care se referă la noile genuri, în special de muzică ușoară: *House music, Gospel, Manea etc.*

Lucrarea poartă o evidentă amprentă personală. Ea conține un șir de noțiuni noi, formulate, caracterizate și lansate de autor în cercetările sale de muzicologie, psihologie, filozofie și pedagogie muzicală. Aceste noțiuni se referă la fenomene ce se produc pe dimensiunea relației om-muzică, a percepției, trăirii și înțelegerii ei, cum ar fi: *Dinamica exterioară, Dinamica interioară, Dimensiunea orizontală a muzicii, Dimensiunea verticală a muzicii, Starea de muzică/de cânt, Inteligența muzicală, Conștiința muzicală, Interiorizarea muzicii ș.a.*, considerând că lectura lor ar putea conduce la o pătrundere mai adecvată în spiritul muzicii. Aceste momente importante ne îndeamnă să afirmăm că Dicționarul poate fi calificat și ca un mijloc de comunicare cu domeniul muzicii, ca un intermediar între omul doritor de cunoaștere și acest domeniu amplu. De aici, lucrarea dată, pe lângă faptul că urmărește o obișnuită documentare în materia muzicii, invită cititorul să pătrundă dincolo de fațada cuvintelor-termeni, sugerând că acestea nu sunt altceva decât doar „numele” lucrurilor care se produc într-o lume necunoscută și la care am dori, pînă la urmă, să ajungem. Autorul și-a propus ca lucrarea să răspundă, pe cât e posibil, acestor exigențe.

Dicționarul nu întîmplător se numește „de muzică”, și nu de „termeni muzicali”, purtînd un caracter larg și cuprinzînd, de asemenea, termeni specifici muzicali, în absoluta lor majoritate (de tipul: *Gamă, Acord, Semiton, Simfonie, Cvartet, Pian, Soprano, Diapazon, Sarabandă, Ton, Semiton, Terță etc.*, adică termeni care se referă la corpul muzicii), cât și un ansamblu de noțiuni, ce țin de relația omului cu această artă și se referă la aspectul receptării (de tipul: *Imagine muzicală, Activitate muzicală, Percepția muzicii, Analiza muzicii, Muzicalitate, Auzul muzical, Audiție interioară etc.*). E de apreciat faptul că termenii specifici muzicali sunt prezentați sub aspectul lor funcțional, demonstrînd prin aceasta că totul ce există și se întîmplă în această artă poartă un caracter viu, fiecare element din care se compune muzica (*Ritmul, Măsura, Melodia, Armonia, Tempoul, Dinamica, Forma etc.*) exercită un rol semantic, adică, poartă un anumit sens, comunică ceva spiritului nostru.

Parcurgînd Dicționarul de muzică, utilizatorul acestui necesar instrument de lucru observă că autorul nu înșiruie doar definiții rigide. El își propune să „prezinte” cititorului fenomenul abordat, să-l deschidă acestuia, să-l comenteze pe cât e posibil. Lucrul acesta este oportun, în special, în cazul unui dicționar școlar. Prin respectarea acestei cerințe, Dicționarul capătă o orientare didactică. Cu atît mai mult că pînă în prezent la noi nu a existat nici un dicționar de muzică în limba română, elevii rămînînd în afara posibilității de a avea ca instrument de

lucru o lucrare de sinteză, concepută special pentru conlucrarea lor cu muzica, dicționar care le-ar oferi răspunsul la întrebările ce pot apărea în legătură cu această enigmatică artă. Amintim că în Republica Moldova ultima lucrare de acest gen (*Mic dicționar muzical*, autor Efim Tcaci), a fost editată în anul 1972 – cu 37 de ani în urmă, în grafie chirilică.

Dicționarul prezent vine să acopere acest gol. În același timp, această lucrare muzicologică, cu aspect științifico-didactic, reprezintă în spațiul actual moldovenesc o sinteză a câtorva perspective de abordare a fenomenului muzicii.

Prin aportul savantului Ion Gagim domeniul muzicologiei și pedagogiei muzicale își revendică în cultura muzicală a Moldovei un rol privilegiat, personalitatea autorului apărînd ca una integratoare: a științei, a culturii, a pedagogiei, a spiritualității. Autorul Dicționarului de muzică poate fi considerat întemeietorul bazelor teoretice, filozofice, psihopedagogice și muzicologice ale domeniului educațional muzical contemporan.

Gagim, Ion. Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale : autoref. șt. al tz. doct. habilitat în baza lucrărilor publ. în pedagogie [spec. 13.00.01 – Pedagogia generală] / I. Gagim ; Univ. de Stat din Moldova ; coord. șt. Vlad Pîslaru ; referenți ofic. : Nicolae Silistraru, George Văideanu ; [Aviz]: **Margareta Tetelea.** – Ch., 2004. – 56 p.

Dimensiunea dominantă a activității științifice a lui Ion Gagim o constituie teza de doctor habilitat „Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale”, care a angajat filozofia existenței omului modern; epistemologia științei și educației; estetica muzicii; practica și reconceptualizarea educației muzicale moderne. Efectuată în contextul reformei învățămîntului din Republica Moldova, cercetarea domnului Gagim reprezintă însăși reforma educației muzicale: ea se integrează în conceptul educațional general prin regîndirea, implementarea și dezvoltarea conceptului de educație muzicală.

În domeniul educației muzicale europene sînt deja larg afirmate conceptele unor așa mari pedagogi-muzicieni ca C. Orff (Germania), Z. Kodaly (Ungaria), E. J. Dalcroze (Elveția), G. Breazul (România), B. Asafiev, D. Kabalevsky (Rusia). Putem declara, cu certitudine, că astăzi și în Moldova există un nume care ar pretinde la reconceptualizarea educației muzicale moderne, care a avansat prin noi probleme de investigare, proiectare și dezvoltare a pedagogiei muzicale. Așadar, prin numele lui Ion Gagim pedagogia muzicală și-a formulat insistent și consecvent un sistem propriu de fundamente științifice, bazate pe legile și principiile care își au originea în muzică și se bazează pe legile și principiile ei.

O nouă problemă cercetată de savant este cea a surselor din care se alimentează și pe care se fondează pedagogia muzicală – muzicologia,

psihologia și filozofia muzicii, pe care autorul le examinează în calitate de componente constitutive ale educației muzicale. Aici, savantul formulează problema fundamentării teoretico-praxiologice a fuziunii organice a pedagogiei, muzicologiei și psihologiei muzicii, astfel ca în practica educațională să se manifeste ca entitate artistică – epistemologică – psihopedagogică.

Deci, în teza de doctor habilitat autorul valorifică și sistematizează caracteristicile cadrului experimental al educației muzicale în raport cu natura specifică a muzicii ca ramură a artei;

- stabilește și dezvoltă caracteristicile estetico-filozofice ale muzicii și ale cunoașterii artistice de tip muzical;
- stabilește cadrul teoretic al psihologiei muzicii;
- dezvoltă cadrul teoretic al muzicologiei;
- precizează și dezvoltă categoriile fundamentale ale Educației Muzicale: *percepția și trăirea muzicală, gândirea muzicală, actul muzical, limbajul muzical etc.*;
- determină un sistem de legități și principii pentru educația muzicală a elevilor;
- elaborează și dezvoltă principiile și criteriile de selectare și structurare a conținuturilor EM în baza dimensiunilor specifice ale muzicii;
- structurează și dezvoltă metodologiile specifice ale educației muzicale;
- elaborează sistemul activităților muzical-didactice ale elevilor.

Cercetările savantului Ion Gagim reprezintă nu numai o inovație științifică și au o valoare teoretică dar au și o valoare practic aplicativă.

Pe lângă ACTIVITATEA METODICO-DIDACTICĂ în calitate de:

- învățător de muzică în școala de cultură generală
- lector, lector superior, conferențiar, profesor universitar (USARB)
- doctor în pedagogie (Moscova), doctor habilitat în pedagogie (Chișinău)
- șef de catedră (Instrumente muzicale și Metodică), USARB, (12 ani)
- decan (Facultatea de Muzică), USARB, (5 ani)
- prorector pentru știință și relații internaționale, USARB
- profesor asociat: Academia de Muzică *George Enescu*, Iași, România (*Psihologia muzicii*); Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova, Rusia (*Filosofia muzicii*);
- conducător de proiecte instituționale de cercetare științifică.
- conducător al Laboratorului științific *Curriculum artistic-educational*, USARB.
- membru-asociat al Sectorului *Învățământ superior*, Institutul de Științe ale Educației
- președinte (sau membru) al Comisiilor de evaluare privind acreditarea

instituțiilor de învățămînt, totodată Domnul Gagim este un autor recunoscut al unui șir de manuale școlare de Educație muzicală, ghiduri ale profesorilor, manuale pentru colegiile de muzică, noi cursuri universitare, precum Introducere în muzicologie

PRELEGERI DE FILOZOFIA MUZICII.

Deosebit de valoroasă este **Activitatea științifică** a doctorului habilitat, profesor universitar Ion Gagim:

- conducător de studii la doctorat, USARB, specialitatea *Teoria și metodologia instruirii (Muzica)*
- președinte al Consiliului Științific Specializat de susținere a tezelor de doctorat (specialitatea *Discipline artistice*), USARB
- membru al Comisiei de experți a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare în domeniul muzicologiei
- membru al Asambleei Academiei de Științe a Moldovei
- membru al Academiei Internaționale de Studii Pedagogice (Moscova)
- membru al Consiliilor Științifice Specializate de susținere a tezelor de doctor (în pedagogie și muzicologie)
- vice-președinte al Seminarului Științific de Profil, Institutul de Științe ale Educației
- referent oficial la teze de doctor habilitat și de doctor
- conducător științific la teze de doctor și doctor habilitat (pînă în prezent au fost susținute 3 teze de doctor și 1 teză de doctor habilitat).

19.04.2007

CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC SPECIALIZAT în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți la specialitatea: 13.00.02 - Teoria și metodologia instruirii (muzica)

21 noiembrie 2008

Prima susținere a tezei de doctor în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

Specialitatea: 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (muzica)

„Tehnologii didactice de analiză interpretativă a imaginii muzicale în procesul formării pianistice a profesorului de muzică”,

autor – Granețkaia Lilia

conducător științific – Gagim Ion

Datorită cercetărilor sale profunde în domeniul muzicologiei Domnul Ion Gagim a devenit Membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din

Moldova (secția Muzicologie).

Dar activitatea științifică a Domnului Gagim, începînd cu anul 2006, se extinde și mai larg, devenind fondator și redactor-șef al revistei științifice *ARTĂ ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ*, care antrenează o colaborare națională și internațională prodigioasă cu:

Institutul de Științe ale Educației, Chișinău;
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău;
Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*, Iași, România;
Universitatea de Arte *George Enescu*, Iași, România;
Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova, Rusia;
Institutul *Musicosophia*, Sankt Peter, Germania ș.a.

Apreciat la justa valoare de către forurile acestor prestigioase instituții academice și artistice, Domnul Ion Gagim și astăzi este onorat de prezența colegilor de breaslă de la AMTAP, duetul de pianiști IURIE MAHOVICI și ANATOL LAPICUS, profesori universitari, artiști emeriti ai Republicii Moldova.

Vlaicu, Olga. Creațiile pentru vioară și pian ale compozitorilor din Republica Moldova (a doua jumătate a sec. XX) : autoref. tz. doct. în științele artelor [spec. 17.00.01 – Arte audio-vizuale (Arta muzicală)] / Olga Vlaicu ; AȘRM ; Inst. Patrimoniul Cultural ; coord. șt. Svetlana Țircunova ; referenți ofic. : Anatol Țuker, Parascovia ; [Aviz] : **Tetelea, Margareta.** – Ch., 2008. – 28 p.

Valorificarea patrimoniului cultural-spiritual în general, precum și a celui muzical-interpretativ în special, este o problemă devenită la etapa actuală și necesară, fapt ce a condiționat cercetarea în cauză. Autoarea propune o viziune amplă, sistemică și, în același timp, independentă asupra procesului evolutiv de creare a repertoriului violonistic autohton pe parcursul unei perioade, desemnate de dnei ca perioadă de stabilire și dezvoltare a artei interpretativ-violonistice naționale, privită ca o sinteză-trivium a creație-interpretării-pedagogiei muzicale în a doua jumătate a secolului XX.

Acest fapt îi impune temei de cercetare o importanță deosebită prin actualitatea și racordarea la practica interpretativ-violonistică națională în perioadă desemnată în cercetare, reprezentînd un sistem integru, ce include varietăți genuistice pentru vioară și pian, care sînt examinate în contextul altor genuri muzicale.

Competența profesională a autoarei, precum și gradul amplu de cercetare științifică sînt asigurate prin aplicarea metodelor și a instrumentariului contemporan de investigație. Acest fapt i-a impus autoarei să-și direcționeze

cercetările asupra subiectelor ce pot fi confirmate și argumentate în baza apariției treptate a repertoriului violonistic național, caracterizat de autoarea ca „o mișcare treptată de la general la particular, de la tipic la individual” (p. 17). Totodată, autoarea expune legitățile apariției unui șir de lucrări violonistice autohtone, bazate pe creația populară moldovenească cu citarea modelelor folclorice ce exprimă conținutul ideatic al muzicii violonistice naționale. De aceea, materialele tezei fiind, evident, bazate pe legitățile susnumite și experiența proprie a autoarei în acest domeniu de activitate, conțin unele generalizări importante, ce țin de tendințele proprii acestei perioade (a doua jumătate a secolului XX), adică perioadei devenirii și dezvoltării artei interpretativ-violonistice naționale.

Este evident că autoarea a valorificat și sistematizat, în ordine logică, repertoriul violonistic al compozitorilor din Moldova, care, la rândul său, a influențat evoluția artei de interpretare violonistică în Moldova, în special implementarea lui în procesul instructiv-didactic din învățământul artistic național (liceele/și colegiile de muzică, învățământ artistic universitar).

De asemenea, autoarea a determinat reperele istorico-artistice ale sistemului de valorificare a repertoriului interpretativ-violonistic în Moldova cu următoarele particularități:

- s-au determinat principiile de formare a repertoriului violonistic, care la rândul său au influențat constituirea pedagogiei violonistice din Moldova: „*principiul combinării armonioase a componentelor național și internațional în procesul didactic*”;
- s-au reliefat principalele tendințe de evoluție ale artei interpretativ-violoniste în Moldova;
- s-au argumentat documentar etapele apariției și valorificării principalelor genuri muzicale violonistice, începând cu miniatura pînă la genurile ample ca sonata și suita de proporții.

Din conținutul autoreferatului putem concluziona că teza este realizată în baza unei metodici științifice solide. Tema propusă pentru cercetare este dezvăluită destul de argumentat și exhaustiv. Stilul expunerii se distinge prin claritate și accesibilitate. Actualitatea problemei propuse în investigație, rezultatele descrise în procesul cercetării ne permit să susținem că autoreferatul tezei pentru obținerea gradului științific de doctor în studiul artelor: „*Creațiile pentru vioară și pian ale compozitorilor din Republica Moldova (a doua jumătate a sec XX)*” autor Olga Vlaicu, corespunde cerințelor înaintate față de lucrările de acest gen de C.N.A.A. din Republica Moldova. Considerăm că teza, conținutul căreia reflectă autoreferatul avizat, merită să fie aprobată în calitate de teză de doctor în studiul artelor la specialitatea 17.00.01 - Arte audiovizuale (Arta muzicală).

18 februarie 2008.

Colaborări Internaționale și Naționale

Conferințe, Concursuri, Festivaluri

2002. Sankt-Petersburg. Conferința Internațională.

2009. Moscova. Universitatea Pedagogică de Stat. Conferința Științifică consacrată jubileului de 50 de ani ai Facultății de Muzică. Cu Mihael Nedelco, pedagog-muzician din Praga.

2010. Sanct -Petersburg. Cu secretarul general al ISME Tonell Giudi Elizabet la Concursul consacrat lui Dm. Kabalevski.

După frumoasa colaborare cu reprezentanții ISME (Societate Internațională de Educație Muzicală) la Sanct-Petersburg, și în rezultatul cercetărilor științifice în domeniul Istoriei Educației Muzicale, în anul 2011 Dna M. Tetelea devine membru al acestei organizații, cel mai înalt for de Educație Muzicală din lume.

2010. Sanct-Peterburg. Cu membrii juriului la Festivalul –Concurs Internațional în numele lui Dm. Kabalevski.

2010. Sanct-Peterburg. Cu colegii din Rusia E. Nicolaeva și E. Abdulin, membri ai juriului la Festivalul – Concurs Internațional în numele lui Dm. Kabalevski.

БЕЛЫЦКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЕКУ РУССО
КАФЕДРА ИСКУССТВ И ХУДОЖЕСТВЕННОГО ВОСПИТАНИЯ -
ФИЛИАЛ КАФЕДРЫ ЮНЕСКО МУЗЫКАЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТА
МОСКОВСКОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА

Заведующая Филиалом кафедры ЮНЕСКО – Тетелья Маргарита, канд. пед. наук, доцент.
Научный руководитель – Гажим Ион, др. пед. наук, профессор

Научная тема Фидвала: Теория и методика развития способности слухового общения с музыкой как духовная деятельность.

Основные направления научного исследования и педагогической деятельности Филиала кафедры по названной теме:

- **Философские аспекты** отношения «человек – звук»: философия звука; философия молчания; звук как одно из основополагающих составляющих мироздания и жизненного окружения человека. Мир как звучание. «Музыка» космоса. Космологическое «предпосылки» возникновения музыки. *Musica mundana; Musica humana; Musica instrumentalis*. Звук как «язык», как носитель информации, как средство общения «человек-мир», «человек-человек». Различные «коды» звуковой реальности. Слушание как духовный процесс.
- **Психологические аспекты** отношения «человек-звук». Звук как фактор воздействия на внутренний мир человека. Различные типы / уровни психической реакции человека на звук. Индивидуальный характер отношения / реакции «человек-звук / звучание». Аспекты «тождества» между процессами происходящие в музыке и психическими процессами: динамизм, метричность, ритмичность, резонансность и др. Слушание как психический процесс.
- **Музыкально-психологические аспекты** слухового общения с музыкой. Понятие «музыкальное общение». Понятие «слуховое общение с музыкой». Различные аспекты и уровни слухового общения с музыкой.
- **Музыка как искусство. Музыка как «сверх-искусство»:** как духовное явление / как духовный мир. Музыка в духовных практиках (в религиозных, мистических ритуалах и т.д.). Различные виды общения с музыкой: как с искусством (на художественно-эстетическом уровне), как со сверх-искусством (на духовном уровне) и т.д. Определение и характеристики «духовного слушания / слышания музыки».
- **Понятие «слушатель музыки».** «Статус» слушателя музыки в процессе общения «композитор-исполнитель-слушатель» / «сочинение-исполнение-слушание». Слушание музыки как *музыкальная деятельность* наряду с понятиями «исполнительская деятельность» и «композиторская деятельность» (различные по форме, но сходные по внутреннему – психо-духовному - содержанию). Слушатель музыки как второй «со-автор» музыкального произведения. «Правда» и «обязанности» слушателя музыки при общении с музыкальным произведением.
- **Методика развития способности слухового общения с музыкой.** Понятие «дисциплинирование слуха». Музыкальное произведение как «дискурс», как «движение-развитие», как «процесс становления образа / содержания». Понятие «слуховое наблюдение / слуховое «прочтение»» процесса музыкального становления (музыкального дискурса). Слушание музыки как слуховое «исследование» музыкального дискурса (музыкальных «событий».

Colaborarea cu Orchestra Iacobplatz din Munhen

Interviu cu Tanya Beker, solista Orchestrei, care impresionată de Filarmonica bălțeană a sponsorizat cea de-a doua ediție a Festivalului George Enescu din Bălți.

BS: Au existat momente speciale pentru Dumneavoastră?

TBB: În Republica Moldova mi-a rămas în memorie concertul din Bălți. M-au impresionat oamenii de acolo care pot face cu ideile lor o stare de spirit bună din resurse puține.

BS: Ce vreți să spuneți?

TBB: Sala a fost decorată cu multă grijă, dăruire și dragoste care de altfel este caracteristică pentru acești profesori competenți și profesioniști.

BS: Ce părere aveți despre concert?

TBB: Sala de concert era arhiplină, și am fi putut să mai concertăm în trei rate. Rînduri de spectatori stăteau în fața ușii, cu flori, înmîinîndu-ne aceste buchete din toată inima. Au fost foarte primitivi. Toți ne-au adresat întrebări fiind și aceasta o formă minunată de comunicare. Și cînd mă gîndesc că Moldova este cea mai săracă țară din Europa..., mă îngrijorează mult de tot.

BS: Schimbul de experiență, călătoria v-au impresionat...?

TBB: Astfel de momente nu pot fi uitate. Pentru noi a fost o experiență pe care nu am avut-o vre-odata în viața mea. În

asemenea momente am simțit că oamenii prezenți aveau nevoie să audă, să se împărtășească cu ideile, gîndurile despre muzică. Aceasta este exact ceea ce fac în muzică.

2012. Kiev. Cu colegii din Rusia (I. Kabalevski, fiul lui Dm. Kabalevski și E. Abdulin, discipolul lui Dm. Kabalevski) la Concursul-Festival Internațional în numele lui Dm. Kabalevski.

2012. Kiev. Cu Ludmila Hlebnicova savant și pedagog muzician din Kiev, membru al juriului la Concursul-Festival Internațional în numele lui Dm. Kabalevski.

Stimata doamna Margareta Tetelea,

Imi face o deosebita placere sa va anunt ca ati fost selectata sa participati la cursul de Management Cultural International, sustinut de catre domnul profesor Ioan Hollender la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi.

2012. Iasi. Cu Ioan Hollender, ex-directorul Operei de Stat din Viena la Masster Class la Universitatea „A. I. Cuza”.

2012. Iași. Cu directorul Teatrului de Operă din București la Masster Class la Universitatea „A. I. Cuza”.

2012. Iași. Cu pianista Ioana Stănescu în Sala pașilor pierduți... Universitatea „Al. Ioan Cuza”.

2012. Iași. Cu directoarea Teatrului de Operă și Balet din Iași a Masster Class la Universitatea „A. I. Cuza”.

2013. Cu maestrul Gheorghe Mustea după o emisiune la Radio Iași.

2013. La Radio Iași.

2014. Cu colegii de la Liceu de Arte „Octav Băncilă” din Iași.

2014. Cu Sanda-Beatrice Bitere, consilier Relații Internaționale Consiliul Județean Iași.

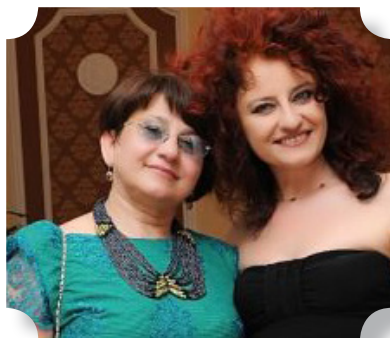
2014. Austria, Erl. Festivalul Wagner. Marele dirijor Gustav Cuhn între două Margarete

2014. Austria, Erl. Festivalul Wagner. În pauză la repetiția generală a operei „Aurul Rinului”.

2008. Chișinău. Cu colegii de la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice la susținerea tezei de doctor a E. Gupalova.

2014. Chișinău. Cu pianista Aliona Vardanean

2008. Chișinău. Cu Mihai Munteanu, artist al poporului din R. Moldova

2009. Bălți. Conferință aniversară: Dimensiunea creativității – I. Gagim la 55 ani. De la stînga la dreapta M. Morari, A. Moraru și M. Tetelea.

2009. Chișinău. Participare cu eleva Doina Procopciuc la Concursul Național „Zlata Teaci”.

2010. Chișinău. Conferința „Problemele actuale ale învățămîntului artistic” în colaborare cu Institutul Științe ale Educației. În centru Nelu Vicol, vice-director IȘE

2012. Chișinău. Cu pianistul Stanislav Jar, oaspete frecvent al Filarmonicii pentru Copii din Bălți.

2012. Chișinău. Cu Ilona Stepan, Artistă Emerită, prim-dirijor al capelei corale academice „Doina”, după un concert al Filarmonicii.

2014. Chișinău. Cu Violeta Moraru – discipolă dragă la Festivalul „Mărțișor”.

2014. Chișinău. Cu pianista și pedagogul Irina Bogataia.

2014. Chișinău. Cu Radu Poclitaru, coregraf cu renume și Svetlana Bivol, directoarea Filarmonicii „Serghei Lunchevici” la Festivalul Internațional „Mărțișor”.

2014. Chișinău. Cu Cvarțetul Sălii cu Orgă la concertul Filarmonicii pentru Copii.

2014. Chișinău. Festivalul Internațional de Muzică Mărțișor. Cu Ioana Chiriac, drăgălașa și talentata artistă a Filarmonicilor din Chișinău și Bălți...

2011. M. Tetelea cu dirijorul V. Creangă din Chișinău la Festivalul „A ruginit frunza...”.

2014. Cu artiștii din Kiev la Festivalul „Mărțișor” la Filarmonica pentru Copii din Bălți.

2014. Chișinău. Cu Gheorghe Nicolaescu organizatorul Concursului Național „Tinare talente”.

2014. Chișinău. Cu Ion Dascăl în juriu la concursul „Tinare talente”.

2014. Chișinău. Cu Elena Strâmbeanu ca membre ale juriului la Concursul Național „Tinare talente”.

2014. Cu dna Profesor universitar, pianista Lăcrămioara Naie (România) la un concert al Filarmonicii pentru Copii.

2014. Chișinău. Cu Serghei Covalenco la un concert la Filarmonică.

2014. Chișinău. Cu Directorul Sălii de Orgă Larisa Zubcu după concertul „Pasiunile după Matei” ale lui Bach.

Artiștii Bălțeni pe calea integrității europene

Din evoluția carierei unui artist fac parte și călătoriile, ele fiind prilejuate de concerte, festivaluri, concursuri. În aceste condiții, departe de casă, este evidențiată integritatea absolută a managerului, excelențele lui capacități organizatorice, intervențiile Dnei Tetelea fiind decisive în rezolvarea oricăror dificultăți. Relațiile personale, deschiderea spre comunicare și noi cunoștințe, dorința de a promova cultura națională favorizează extinderea spațiului internațional pentru concertele bălțenilor în cât mai multe țări și pentru diverse popoare.

1993 - Ucraina

1996 – Franța - „ Festivalul Internațional de folclor Oloron”

1996. Franța. La Oloron cu președintele și organizatorii Festivalului.

1997- Portugalia , Franța, Spania

1998 - Italia , Franța

2000 - Italia

2000. Italia. În munții Alpi.

2001. Grecia. După meciul amical de fotbal între muzicienii moldoveni și greci.

2001 - România, Sinaia, Grecia

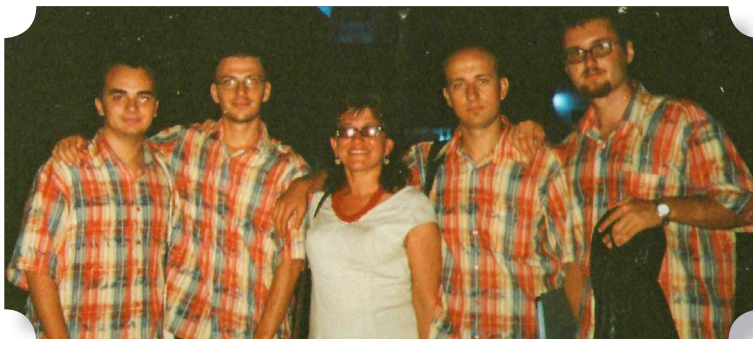
2001. Grecia. Trofeul Festivalului din Cardita.

2002 - Iugoslavia, Kiev

2002. Kiev. Cu membrii juriului Festivalului Internațional Чарівна Свічка.

2003 - Mamaia, România; Bulgaria

2003. Mamaia, România. Cu Cvartetul de coarde, conducător Max Tetelea.

2004 - Italia

2006 - România

2007 - Italia

2008 - Germania, Spania, Italia, Austria, Slovenia, Polonia

2008. Germania. La Vis Baden cu prietenii dragi – familia Gurvici, la un concert al fiului Max..

2009 - Rusia
2011 - România

2008. Spania. Barselona – orașul viselor romantice.

2014. Salzburg, Austria. La Casa-muzeu a lui Mozart.

2014.între Germania și Austria în Munții Alpi.

*2013. Italia, Venezia. Festivalul de muzica corala.
Grupul de participanți din Bălți.*

*2013. Cu colega Svetlana Postolachi în Venezia
la Festivalul de muzica corala.*

CERTIFICATE OF ATTENDANCE
This is to certify the participation of

**ASSOCIATE PROFESSOR
PHD MARGARITA TETEEA**

from "Alexu Russo" State University
from Bălți, Republic of Moldova, at
the International Conference
**European culture between East and
West - tradition and modernity**,
held on 27 and 28th of November 2011,
organized by "George Enescu"
University of Arts, Iasi, Romania.

Director
"George Enescu" University of Arts
Prof. Univ. Ph.D. Irina Bogataia

Head of the
Pedagogical Training and Consulting Institute
PhD Eugenia Măndău

**EUROPEAN
CULTURE
BETWEEN
EAST
AND
WEST
TRADITION
AND
MODERNITY**

CERTIFICATE OF ATTENDANCE

This is to certify the participation of Mrs/Mr. Maria Popa
From
SOCIAL-EDUCATIONAL MEDIATION THROUGH ARTS, at the International Conference
by the Department for Teacher Education, Center of intercultural studies
and researches from "George Enescu" University of Arts, in Iasi-Romania
on 19-20th of November 2011.

Head of the
Department for Teacher Education,
PhD Professor Irina Bogataia

UNIVERSITATEA DE STAT ALECU RUSSO DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIEI ȘI ARTE
CATEDRA DE ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CERTIFICATE OF ATTENDANCE

This is to certify the participation of Mrs/Mr
From (home institution)

at the INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
ARTISTIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE SOCIO-CULTURAL ENVIRONMENT OF THE EAST
7th and 8th november 2013

Dr. conf. univ. **Valentina PRITCAN**,
Proector pentru activitate științifică și relații internaționale

Dr. hab. prof. univ. **Margarita Tețea**,
Catedra de Arte și educație artistică

ȘCOALA DE MIZICĂ DIN LICEUL TEORETIC "MIHAI EMINESCU"
IN PARTENERIAT CU UNIVERSITATEA DE STAT ALECU RUSSO DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIEI ȘI ARTE
CATEDRA DE ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

Atelier de interpretare muzicală
Bălți, 12 mai, 2014

CERTIFICAT

se acordă dnei **TETEEA MARGARITA**
pentru organizarea master class (plan) promovată
de dna **IRINA BOGATAIA**/școala de arte "A. Ștircea", Chișinău

Universitatea de Stat "Alexu Russo" din Bălți
Centrul de formare profesională continuă

CERTIFICAT
LIMBA FRANCEZĂ Nr. 3

Seria FCF

Se confirmă că dna **Margareta TETEEA**
a absolvit cursul de formare continuă **Limba franceză** (Nivel A1-A2),
în volum de 60 de ore,
promovată în perioada 30.02.2011-31.05.2011.

Rectorul Universității de Stat "Alexu Russo" din Bălți,
prof. univ., dr. hab.

Eliberat în data de 28.05.2011
Nr. de înregistrare 29
Secretariat Universitar

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat "Alexu Russo" din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației și Arte

CERTIFICAT

Prin care se confirmă participarea
MARGARITEI TETEEA
LA COLLOQUIA PROFESSORUM
Traducție și învățare în cercetarea științifică

Academia de Științe a Moldovei
Universitatea de Stat "Alexu Russo" din Bălți

CERTIFICAT

Prin prezenta se confirmă participarea
MARGARITEI TETEEA
la Catedra 7 al Comunității Europene de dezvoltare
și tehnologiilor

domnul/domnișoara
la sediul de informare

Dr. conf. univ. **Valentina PRITCAN**
Proector pentru activitate științifică și relații internaționale

CERTIFICAT

pentru participare la lucrările Conferinței Internaționale
"EDUCAȚIA ARTISTICĂ-SPIRITUALĂ ÎN CONTEXTUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI CONTEMPORAN"
19-21 mai 2005
la Stat "Alexu Russo", Bălți
Republica Moldova

Prof. Univ. **Ion Găgin**
Decan al Facultății
de Pedagogie și Psihologie

Lidia Ștepanenco
Decan al Facultății
de Pedagogie, Psihologie
și Asistență Socială

UNIVERSITATEA DE STAT ALECU RUSSO DIN BĂLȚI

CERTIFICAT
Margarita Tețea

PENTRU PARTICIPARE LA LUCRĂRILE CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE
ȘTIINȚIFICO-PRACTICE
"ÎNSTRUIREA COPILOR DOTAȚI ÎN SISTEMUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
MUZICAL MODERN"

26-27 noiembrie 2008

PROCTOR PENTRU ȘTIINȚĂ
ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE
Dr. conf. univ. **Ion Găgin**, dr. hab., prof. univ.

DECAN AL FACULTĂȚII MUZICALE
ȘI PEDAGOGIE MUZICALE
Dr. conf. univ. **Margarita Tețea**, dr. conf. univ.

Ministerul Educației și Tineretului
al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din
Bălți
Facultatea de Drept
3121 mun. Bălți, str. Pușkin, 38
tel. 2.72.23, fax 2.30.39

Ministry of Education and Youth
Republic of Moldova
Balti State University „Alec Russo”
Law Faculty

3121 mun. Bălți, str. Pușkin, 38
tel. 2.72.23, fax 2.30.39

Nr. 301 din 09.10.08

Doamnei Margareta TETELEA,
Decan, Facultatea MPM,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Mult stimată Doamnă Margareta Tetelea,

prin prezenta, dorim să vă lansăm invitația de a participa, în data de **09.10.2008** ora 10³⁰, la deschiderea Colocviului Internațional cu genericul „**Recodificarea și tendințele actuale ale dreptului privat**”, desfășurat în cadrul Facultății de Drept a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, organizat în colaborare cu Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Asociația „Henri Capitant” a prietenilor culturii juridice franceze, România-Moldova, Agenția Universitară a Francofoniei și Instituția Privată „Universitas Pro Iure” din Bălți. Ședința de deschidere va avea loc în sala de festivități, blocul întâi a Universității de Stat „Alec Russo”.

Cu profund respect, *Gheorghe Neagu*
Gheorghe Neagu,
Decanul Facultății de Drept,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

2008. *Invitația la colocviul Internațional „Recodificarea și tendințele actuale ale dreptului privat”.*

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecui Russo” din Bălți

Margarita TETELEA

Conferința științifică internațională
„Abordarea prin competențe a formării
universitare: probleme, soluții, perspective”
8 octombrie 2010, Bălți

III Международная конференция
научно-практического образования в
«Музыкальном мире. Девятый час»
22-23 ноября 2010 года

Federația Internațională pentru Educație
International Educational Foundation

**Маргарита
Тетеля**

Conferința Internațională științifico-practică
„Instruirea copiilor dotați în sistemul învățământului
muzical modern”

Tetelea Margareta
Doctor conferențiar
Decanul Facultății Muzică și Pedagogie
muzicală

**Тетеля
Маргарита Сергеевна**

Universitatea de Stat
Conferința Științifică

Мargarita Tetelea
decan
Bălți, 2005

Margareta Tetelea
Bălți, 26-27 noiembrie 2008

Margareta TETELEA Balti
State University
Balti, MOLDOVA

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECUI RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE PEDAGOGIE, PSIHLOGIE
ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ

Margareta TETELEA
conf. univ., dr.

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ INTERNAȚIONALĂ
„ASPECTE PSIHOSOCIOPEDAGOGICE ALE PROCESULUI
EDUCATIONAL: TRADIȚII, VALORI, PERSPECTIVE”
27 mai 2011, Bălți

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți

Admiterea-2003

Tetelea Margareta
examinator

Universitatea de Stat „A. Russo” Bălți
Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală

TETELEA MARGARITA
„Specificul proiectării didactice la Educația
muzicală din perspectiva Curriculei
modernizate”

9-10 martie 2011
Universitatea de Stat „A. Russo”
Facultatea Limbii
Române

Colocviul Comemorativ Internațional
LIMBAJULUI
Dr. conf.
Margareta TETELEA
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
25 noiembrie 2006

Fondator al Filarmonicii pentru Copii din Bălți

1999-2014

Tetelea, Margareta. Filarmonica de muzică pentru copii – formă de cultivare a dragostei pentru armonie și frumos // Artă și educație artistică. – 2006. – Nr 1. – P. 98– 101; http://libruniv.usb.md/publicatie/arta/numarul_1.pdf

Procesul actual de Educație muzicală este asigurat de către profesorul de muzică, a cărui activitate muzical-pedagogică reprezintă un complex de elemente pedagogice și artistice. Caracterul creator în posedarea acestor elemente este o condiție importantă a măiestriei pedagogice a profesorului.

La Facultatea Muzică și Pedagogie muzicală a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, preocupările pentru elaborarea unei metodologii de formare a unui astfel de specialist sînt derivatele unui concept amplu, care include tehnologii eficiente, orientate nu numai spre formarea *profesorului de muzică*, dar și a *promotorului culturii muzicale*. Cu acest scop, pe lângă activitățile instructiv-metodice tradiționale, la facultate se valorifică și metodologii noi de formare a viitorului specialist. Actualmente aria activităților cultural-artistice și extracurriculare depășește sfera obișnuitelor activități. Ele contribuie la conștientizarea fenomenului estetic de pe pozițiile triviumului existenței și al creativității muzicale: *compozitor-interpret-acsultător*.

*Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău
și Filarmonica din Iași, România -
Mentorii Filarmonicii pentru Copii din Bălți*

2014. Cu Bujor Prilipeanu, directorul
Filarmonicii din Iași.

2014. Cu Svetlana Bivol, directorul
Filarmonicii „S. Lunchevici” din Chișinău.

Acest concept estetic, pus la baza educației muzicale contemporane, a favorizat și o viziune deosebită asupra procesului formării capacităților de interpretare și percepție a muzicii de către viitorul specialist - constituirea unui astfel de mecanism, care ar conduce la realizarea eficientă a posibilităților de asimilare și dezvoltare a culturii muzicale a personalității, transformînd-o în cultura ei spirituală. Aplicarea acestui mecanism este calificată ca o nouă variațiune a creației profesorului de muzică în vederea dirijării procesului cultural-educational în școală.

În acest context, conceptul pregătirii specialistului la facultate determină perspectiva profesională și cerințele de calificare a specialistului pregătit atît pentru activitatea instructiv-educativă, metodică, științifică și managerială (*în calitate de profesor de muzică*), cît și pentru cea extracurriculară în sistemul învățămîntului muzical-artistic (*în calitate de promotor al culturii muzicale în mase*).

Din perspectiva acestor deziderate ale învățămîntului artistic contemporan, Facultatea Muzică și Pedagogie muzicală formează viitorii specialiști pentru executarea procesului de educație-instruire muzicală atît în **învățămîntul artistic general** (*școlile de cultură generală*), cît și în **învățămîntul artistic de specialitate** (*școlile /liceele de muzică /artă*).

Învățămîntul artistic de specialitate în Bălți se desfășoară la Școala

de Muzică „George Enescu”, Școala de Arte „Ciprian Porumbescu”, Școala de Arte Plastice, Școala de Muzică a Liceului „Mihai Eminescu”, Clasele cu profil artistic „Amadeus” ale Liceului „Ion Creangă”, Colegiul Muzical-Pedagogic Republican. Toate aceste instituții realizează procesul de promovare și dezvoltare a elevilor dotați, care dispun de aptitudini deosebite, oferindu-le posibilitatea de a se manifesta cu succes în activitatea muzical-artistică.

Învățământul artistic general are loc în școlile, gimnaziile și liceele bălțene prin disciplinele artistice, în special, la lecția de Educație muzicală, conceptul și scopul căreia se bazează pe asimilarea artistică și creativă a artei muzicale, fiind direcționat spre formarea spiritualității elevului în baza unei culturi muzicale ample.

În virtutea necesităților practicii educaționale, Facultatea abordează o viziune largă asupra problemei educației artistice, viziune care necesită și permite realizarea unui act educational-cultural integrat. Eficiența este relevantă prin activitatea, pe lângă facultate, a **Filarmonicii de muzică pentru copii**.

Filarmonica a fost inițiată de autorul acestor rânduri și fondată la 10 decembrie 1999 în baza colaborării instructiv-metodice și educative a Facultății Muzică și Pedagogie muzicală cu școlile din domeniul învățământului artistic și general din Bălți. Datorită faptului că studenții facultății promovează practica pedagogică în aceste școli, a apărut posibilitatea firească de a organiza în comun, diverse spectacole muzicale tematice, unde *elevii școlilor de artă / de muzică și studenții facultății* devin **artiști** ce interpretează, prezintă și comentează muzica, iar *elevii școlilor de cultură generală - spectatorii* ce audiază și vizionează aceste spectacole, pentru a-și aprofunda cultura muzicală.

Obiectivul major al Filarmonicii este promovarea tinerelor talente. Dar nu numai activitatea ei creează posibilitatea de îndeplinire a altor obiective importante: popularizarea artei muzicale prin intermediul creației elevilor dotați; aprofundarea culturii muzicale a elevilor ce duc firească la întregirea culturii lor spirituale; instituirea unor noi metode și forme de educație muzicală a copiilor și tineretului în scopul aprofundării culturii lor generale; consolidarea și lărgirea experienței instructiv-educative și formarea inițială a măiestriei pedagogice a studenților; orientarea profesională a viitorilor profesori prin acumularea experienței de organizare și desfășurare a activităților educative extracurriculare; dezvoltarea capacităților creative și a experienței interpretative a elevilor din învățământul artistic și a studenților facultății. Existența Filarmonicii de Muzică pentru Copii se manifestă prin diferite evenimente cultural-artistice. Timp de 7 ani deja, instituția își desfășoară activitatea conform unui program anual, cu stagioni în perioada lunilor decembrie - mai, ce includ, de regulă, următoarele activități:

Deschiderea stagiunii printr-un spectacol tematic muzical, cu interpreți dotați (*elevii din școlile de învățămînt artistic și studenții facultății Muzică și Pedagogie muzicală*), însoțit de o expoziție de lucrări de artă plastică a *elevilor Școlii de artă plastică și ai Liceului de arte „Amadeus”*; Săptămînal (perioada ianuarie - mai) sînt promovate spectacole muzical-artistice în *școlile de cultură generală și la Universitatea de Stat „Alecu Russo”*, prin intermediul cărora elevii au posibilitatea de a pătrunde mai profund în tainele muzicii.

Printre cele mai reprezentative spectacole ale **Filarmonicii de muzică pentru copii**, care ar prezenta o pagină „istorică” a ei au fost:

Spectacolul de folclor muzical „*Te cînt, Moldovioara mea*” și spectacolul de muzică de estradă „*Vocile primăverii*”, prezentat prin concursul elevilor din școlile de învățămînt artistic și a studenților de la Facultate la *Festivalul Internațional*

„*Mărțișor 2003*”;

Spectacolul de muzică vocală „*A apărut pe cer o stea*”, susținut de *Valeria Tarasova*, laureată a concursurilor naționale și internaționale, eleva *Școlii de Muzică „George Enescu”*.

„*Farmecul și misterul muzicii*”, „*Muzica Epocii Barocului*”, „*Cîntecele de leagăn - cîntecele mamei*”, spectacolele muzical-artistice, unde elevii au cunoscut diverse genuri ale muzicii vocale și instrumentale, interpretate de *cei mai talentați elevi, laureați ai diferitor concursuri de creație naționale și internaționale*.

În cadrul Filarmonicii sînt invitate și colective artistice de copii din alte localități, interpreți-profesioniști din Chișinău și din străinătate. În scena Filarmonicii au evoluat elevii școlii de muzică din Glodeni, Soroca, Chișinău, Moscova, Germania, România, Orchestra Națională de Cameră a Republicii Moldova. Conducerea Filarmonicii contribuie la crearea condițiilor favorabile pentru desfășurarea cu succes a tuturor spectacolelor muzicale în scenele Filarmonicii.

Un alt aspect al activității Filarmonicii constă în organizarea anuală a excursiilor la concertele din alte orașe, precum și la Filarmonica de Stat și Sala cu Orgă din Chișinău, la diferite reprezentații teatrale din Iași, Kiev, unde copiii vizionează valoroase spectacole muzicale.

Tinerele talente, pasionate de crearea și interpretarea muzicii, sînt promovate în cadrul Filarmonicii prin participarea lor la diferite festivaluri internaționale: participarea *corului Filarmonicii „Doinita”* în anul 2000 la *Festivalul Internațional de muzică din Italia*; participarea *ansamblului de dans și a orchestrei de muzică populară „Alunelul”* a *Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală* la *Festivalul Folcloric Internațional din Grecia, 2001*; participarea

colectivului de dans de copii din Pelenia la Festivalul Internațional de creație pentru copii din Iugoslavia, Belgrad, 2002; participarea celor mai talentați interpreți ai școlii de muzică „George Enescu” la Festivalul Internațional „Cearivna Svicika” din Kiev, 2001.

Pe parcursul activității sale **Filarmonica de muzică pentru copii** este susținută și colaborează cu Direcția Cultură Bălți, Ministerul Culturii al Republicii Moldova, cu Filarmonica de Stat din Moldova și cu Sala Națională cu Orgă din Chișinău. Filarmonica colaborează cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova, în persoana Președintelui, maestrului în arte, Laureat al Premiului Național, Doctor Honoris CAUSA - Ghenadie Ciobanu, care promovează, în cadrul Filarmonicii, întâlniri de creație cu lansări de cărți, concerte de muzică camerală și corală, susținute de formația muzicală „Ars poetica”, precum și de alți interpreți din Chișinău.

Activitatea Filarmonicii este mereu monitorizată în presa și televiziunea locală, națională (emisiunea „Templul muzicii” din 2002, 2004 ș.a.).

Filarmonica, în traducere din greacă, înseamnă *dragoste de armonie*. Anume dorința de a educa dragostea pentru muzică și pentru cultura artistică în general a servit drept imbold pentru crearea *Filarmonicii de muzică pentru copii* în cadrul învățământului artistic din Bălți și a Facultății Muzică și Pedagogie muzicală a US „Alec Russo” din Bălți.

Шевелев, С. Концертный сезон открыли лауреаты // Спрос и предложение. – 2001. – 20 дек. (Nr 51). – P. 3.

Очередной концертный сезон открыла Бельцкая уездная филармония, созданная два года назад на базе музыкальной школы им. Дж. Энеску, школы искусств им. Ч. Порумбеску и музыкально-педагогического факультета БГУ.

Перед детьми, их родителями, многочисленными приглашенными выступали лучшие из лучших - лауреаты международных конкурсов и фестивалей исполнителей в Италии, Германии, Югославии, Словении, Румынии, Молдове. Звучали произведения, разные по жанрам и направлениям: классика и джаз, народная и эстрадная музыка. Созданная для музыкального воспитания детей, не занимающихся музыкой, филармония за эти годы дала не один десяток лекций-конcertов, бесед о музыке, в которых активно участвуют учащиеся, студенты, преподаватели учебных заведений, профессионально готовящие музыкантов. К открытию сезона художественная школа представила экспозицию работ учащихся, также отмеченных наградами международных конкурсов.

Crîșciuc, Victoria. Dragoste de armonie și frumos – o Filarmonică începătoare / V. Crîșciuc // Făclia. – 2004. – 26 iun. – P. 2.

La Bălți a fost constituită în 1999 Filarmonica de Muzică pentru copii. Fondatori - un grup de oameni de creație reprezentînd învățămîntul artistic, pasionați de arta muzicală, în frunte cu **Margareta Tetelea**, doctor în pedagogie, conferențiar, șefa Catedrei Instrumente muzicale și Metodică de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Filarmonica pentru copii are în vizor valorificarea culturii muzicale universale și naționale prin stimularea creativității elevilor din școlile de muzică și arte. Ea a luat ființă în baza colaborării Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală a USARB, decan Ion Gagim, cu școlile din domeniul învățămîntului artistic și general din Bălți. Primul spectacol muzical-artistic s-a desfășurat cu genericul „Arta în viața copilului”. De 5 ani instituția își desfășoară activitatea conform unui program anual în perioada lunilor decembrie-mai și include, de regulă, următoarele activități:

- deschiderea stagiunii printr-un spectacol tematic muzical cu interpreții cei mai dotați (elevi sau studenți din școlile de învățămînt artistic și studenții Facultății Muzică și Pedagogie muzicală), însoțită de o expoziție a lucrărilor de artă plastică ce aparțin elevilor;

- săptămînal (perioada ianuarie-mai), spectacole muzical-artistice în școlile de cultură generală.

Гнатюк, С. Бэлцкой детской Филармонии – 5 лет // Observatorul de Nord. – 2004. – 14 мая. – Nr 18 (262). – P. 4.

В последние дни апреля г. Бэлць отмечал знаменательное событие: Детской филармонии исполнилось 5 лет. Основателем её стал коллектив энтузиастов, которых объединяет „святая к музыке любовь» во главе с неутомимой зав. кафедрой Бэлцкого университета, человеком большой души, нашей землячкой **Маргаритой Сергеевной Тетеля**.

Моя ученица, выпускница Сорокской школы искусств Липованчук Анна была приглашена принять участие в заключительном гала-концерте, который состоялся в театре им. В. Александри как обладатель 1 премии интернационального конкурса В. Пэтэрэу, г. Дрокия (фортепиано). С первых мгновений мы ощутили душевный трепет от соприкосновения с прекрасным: в фойе была развернута выставка лучших работ учеников Детской художественной школы г. Бэлць, которая сопровождалась вол-

шебными звуками музыки из балета „Щелкунчик» бессмертного П. И. Чайковского. Зал был переполнен, стояла звенящая тишина, когда на сцене происходило чудо: из-под пальцев юных музыкантов лилась прекрасная музыка как композиторов классиков, так и наших современников. Какие просветленные и одухотворенные лица у слушателей! В отличие от поп и рок искусства, которое заполонило концертные площадки и телевидение, эта музыка пробуждает, как сказал великий А. С. Пушкин, „чувства добрые», заставляет мыслить, сопереживать. Хочется сказать „Браво!» организаторам филармонии, благодаря которым подрастающее поколение воспитывается на лучших образцах мировой культуры.

Мы благодарим за доверие и теплый прием, оказанный нам. В г. Сорока на протяжении многих лет работает школа искусств, богатая своими традициями, воспитавшая не одно поколение профессиональных музыкантов, прославляющих Молдову и наш город. Из её стен вышло большое количество любителей музыки, оставшихся её поклонниками на всю жизнь. В этом году мы отмечаем 60-летие школы. Наши двери распахнуты для всех, кто желает соприкоснуться и познать прекрасный мир под названием «Музыка».

Cobășneanu, Elena. Artiști bălțeni au fost în vizită la colegii lor din Soroca // Observatorul de Nord. – 2007. – 9 mar. (Nr 398). – P. 5.

A devenit deja o tradiție ca tinerii slujitori ai frumosului din cele mai importante orașe ale Nordului - Bălți și Soroca - să colaboreze fructuos în ceea ce privește promovarea tinerelor talente. De data aceasta la Școala de muzică „E.Coca” au venit în ospetie tinerii artiști ai Filarmonicii de Copii din Bălți, majoritatea dintre ei fiind elevi și studenți la instituțiile de învățământ din oraș. Bălțenii, care au prezentat un vast program de muzică a compozitorilor clasici, universali și naționali, au fost aplaudați în scenă deschisă de elevii, părinții și profesorii de la Școala de muzică. De o virtuozitate deosebită au dat dovadă studenții Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat „A. Russo” Viorica Rotaru și Constantin Sandu (acordeon), Natalia Radu (vioară) și Elena Purice (pian) - toți elevi ai profesoarei de muzică, magistrului în muzică Lilia Granetchi. Decanul facultății de Muzică și Pedagogie muzicală, doctorul în pedagogie **Margareta Tetelea** a prezentat un comentariu muzicologic. Doamna Tetelea a menționat, printre altele, că „rezultatele colaborării dintre tinerii muzicanți din Soroca și Bălți nu se lasă așteptate. De exemplu, la festivalul-concurs consacrat creației marelui compozitor George Enescu tinerii soroceni Ștefan Untură (pian) și Iulia Vodeaniuc (vioară) au ocupat locurile I.

La fel de mulțumită de această colaborare s-a arătat și directorul Școlii de muzică din Soroca, doamna Larisa Zeablițchi, care și-a exprimat încrederea că arta, dragostea de frumos pot face adevărate minuni și în continuare...

Кобэсняну, Елена. Бэлцкие артисты – Сорокским артистам! // *Observatorul de Nord*. – 2007. – 9 март. – Nr 9 (398). – P. 5.

Сотрудничество между двумя важнейшими культурными центрами севера Республики Молдова - городами Бэлць и Сорока - стало традиционным. Буквально на днях в гости к сорочанам приехали артисты Детской Филармонии из „северной столицы». Учащиеся и преподаватели Сорокской музыкальной школы им. Евгения Коки насладились искусством своих старших коллег. Говорю, „старших», потому что костяк Филармонии составляют учащиеся и студенты музыкально-педагогического факультета Бэлцкого Университета им. А.Руссо. Заслуженных аплодисментов удостоились будущие учителя музыки Виорика Ротару и Константин Санду (аккордеон), Наталья Раду (скрипка) и Елена Пуриче (фортепиано), Лилия Гранецки - преподаватель магистр музыки. С музыкальным комментарием выступила декан музыкально-педагогического факультета, доктор педагогики **Маргарита Тетеля**. Она, в частности, отметила, что „сотрудничество между двумя музыкальными учреждениями дает обнадеживающие результаты. Например, на последнем фестивале, посвященный творчеству великого композитора Жеорже Енеску, больших успехов добились пианист Степан Унтура и скрипачка Юлия Водянюк, занявшие первые места». С гостьей согласилась и директор сорокской музыкальной школы Лариса Зяблицки, отметившая, что „подобное сотрудничество очень положительно влияет на учебно-воспитательный процесс и подготовки юных сорочан к выбору будущей музыкальной профессии».

ОТКРЫТИЕ КОНЦЕРТНОГО СЕЗОНА ДЕТСКОЙ ФИЛАРМОНИИ м. БЭЛЦЬ имело место 5 ДЕКАБРЯ, 14.30, и концертном зале Бельцкого госуниверситета им. А. Руссо.

Академическая и народная музыка в исполнении учеников детской музыкальной школы «Дж. Эминеску» прозвучала 12 ДЕКАБРЯ, в 14.30, а также „Заглась на небе яркая звезда», сольный концерт эстрадной музыки лауреата международных конкурсов солистки театра „Премиум» Валерии ТАРАСОВОЙ.

Cerguța, Ludmila. Adolescența aspirațiilor // Vocea Bălțiului. – 2010. – 4 iun. – P. 3.

Chipul domniței Doina-Cezara întru totul corespunde celor două nume primite la naștere. Este fină, muzicală, romantică precum e însăși suflul unei doine românești, ce respiră suav un aer de regină. Toate lucrurile pentru ea sînt clare ca lumina zilei, la ai săi 14 ani Doina-Cezara Procopciuc conștientizează că viața trebuie trăită asemenea unui cîntec sau unei simfonii compuse și interpretate cu măiestria propriului suflet. Viziunile ei asupra rosturilor muzicii le-a preluat din muzica pe care o studiază cu pasiune din copilărie, încît acum e la etapa de a compune melodii, mici reflecții sentimentale despre viața și aspirațiile unei adolescente.

Cînd am întreat-o ce o provoacă de a servi muzică, mi-a mărturisit că adeseori impresiile chiar din audierea unei simfonii, pot deveni un subiect al compoziției, pentru că...”atîta profunzime există în muzica lui Shopen, atîta diversitate și culori în sunet, încît orice lied poate deveni un prilej de reflecții. Inspirația este la nivel de intuiție, ceva care se adăpostește în toată făptura, apoi caută să răzbată ca un lăstar la suprafață. Trebuie sa-i oferi un loc sub soare, trebuie să-i dai bucuria sunetelor, cu apăsarea clapelor, această dispoziție lăuntrică se prefăce în cîntec, - spune Doina-Cezara.

- Deci, cu cît mai puternică este impresia trăită, cu atît muzica pe care o compui este mai frumoasă?

- Așa este, de aceea cred că simfoniile marilor clasici sînt un fel de autobiografii, care fascinează prin profunzimea trăirilor. Cei talentați care au o inimă mare, încăpătoare pentru toate bucuriile și suferințele lumii se încununează cu Geniul. Iar toți ceilalți, ascultînd, se minunează

regăsindu-se în muzică. Și eu mă regăsesc în Chopin, Beethoven, Bach, în fiecare din ei - sînt alta, unde mai veselă, unde mai serioasă, uneori categorică, alteori distrată sau enigmatică ca la Rahmaninov. Dar, desigur, pentru un muzician este prioritar să cunoști și tehnica de interpretare la pian, altfel secretul muzicii rămîne nedescoperit. Așa precum îmi spune dna profesoară de pian Margareta Tetelea, cine dorește să stăpînească minunile muzicii, trebuie zilnic să exerseze. Eu cînt la pian cu regularitate. Uneori acest lucru îmi deranjează pe părinții mei care sînt juriști și caută seara acasă să se mai relaxeze după o zi de muncă grea sau grijile purtate față de noi, cele trei fiice. De aceea zdrăngăneala mea caut s-o fac cît se poate cu măiestrie. Oricum, pentru părinții mei care s-au străduit de a-mi da studii muzicale este, cred, o mîndrie că eu compun muzică și cînt la pian. Astfel de sărbători, cînd avem acasă oaspeți, eu sînt invitată la pian și aplaudată ca o vedetă adevărată, inclusiv de cele două surori ale mele mai mici.

În această clipă Doina-Cezara a zîmbit ambițios și ochii ei de azur au emanat raze de lumină din soarele sincer al copilăriei. Domnița aceasta, în ultima zi de mai, a fost vrăjită, ca și toți ceilalți elevi din Bălți, de clinchetul ultimului clopoțel. Promisiunea lui Septembrie de a o avea în clasa a 10, îi dă fiori de bucurie și graba Doinei-Cezara de a se vedea mai mare, pare a fi atît de firească, căci din discuția cu ea, am înțeles, că poți fi matur la orice vîrstă, dacă ai un scop, o pasiune, un „cîntec” al tău pe care îl porți ca pe un lăstar în suflet.

*Prezentarea concertelor
Filarmonicii.*

**A fost oficializată activitatea Filarmonicii pentru Copii
în cadrul USARB, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,
Catedra de arte și educație artistică**

(Extras din procesul-verbal nr. 16

al ședinței Senatului Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți din 25 iunie 2014)

Filarmonica

pentru

Copii

Adresa: Filarmonica de copii
Str. Pușkin, 43
3100, BĂLȚI
MOLDOVA

Tel.: +(373 231)52 3 34

Fax: +(373 231) 2 30 39

Internet : www.usb.md

Persoana de contact: Margarita Tetelea

**„Lumea merge înainte datorită oamenilor
care își fac mai mult decât datoria”
(J. Goethe)**

- **Societate filarmonică** = instituție, asociație având ca scop cultivarea și răspândirea artelor, în special a artei muzicale.
- **Societate filarmonică** = (în trecut) asociație de muzicieni, profesioniști sau amatori (Sursa: DEX '09 (2009)).

Centrul Universitar de Cultură și Educație Artistică Filarmonica pentru Copii (FC) se referă la activitatea de răspândire a culturii muzicale prin concerte, recitaluri, spectacole muzicale organizate pentru copii și tineret studios și prin intermediul creației artistice a copiilor și tineretului studios.

- **Filarmonica pentru copii (FC)** - suntem o echipa de lideri profesioniști, personalități creative, oneste, pasionate și dedicate, ce-i valorifică pe copii și tineri talentați prin interpretarea și ascultarea muzicii, ce-i inspiră pe cei din jur prin promovarea valorilor culturii naționale și universale, atribuind vieții calitate spirituală“.

Filarmonica pentru Copii s-a înființat în momentul de răscruce în istoria Republicii Moldova, când numai s-a început redobândirea independenței statale, când în fiecare domeniu de activitate umană cultura a devenit un imperativ, când s-au distrus organizațiile ideologice vechi, dar în locul lor nu s-a creat nimic. Acest gol cu ușurință a început să fie acoperit de numeroasele discoteci cu repertoriu lipsit de valori și video-salonuri.

Cel mai înal obiectiv al *Filarmonicii pentru Copii* a devenit nu arta în sine, nu educația/culturalizarea tînărului ca ceva aparte, ci stabilirea relației/raportului OM -ARTĂ în cadrul unei diversități de acțiuni cultural-artistice. Elevii din învățămîntul preuniversitar din Bălți, dar și studenții tuturor facultăților USARB dețin un potențial artistic creativ foarte înalt, cu extindere în toate domeniile artelor. *Filarmonica pentru Copii* a devenit o deschidere, o posibilitate de realizare a acestui potențial. Parteneriatul în activitatea *Filarmonica pentru copii* constituie a doua dimensiune, deoarece a devenit posibil de extins activitatea dincolo de universitate și municipiu - prin participarea și concursul elevilor din învățămîntul artistic din localitățile de Nord a RM.

Primul concert în cadrul *Filarmonicii pentru copii* a fost organizat în anul 1999 de către cadrele didactice a Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală, USARB „A. Russo” în colaborare cu școlile din învățămîntul artistic din mun. Bălți cu genericul „Colindăm, colindăm..”. Atît artiștii acestui spectacol muzical și spectatorii lui erau elevii din instituțiile preuniversitare din Bălți. Aceste spectacole/concerte tematice, tradițional, se desfășurau lunar (septembrie-iunie) și cu timpul s-au extins în plan artistic cu participarea artiștilor-interpreți de muzică clasică și populară, atît din țara noastră și de peste hotarele ei.

Astăzi *Filarmonica pentru copii* are în palmares peste 150 de concerte susținute de către elevii talentați din școlile de muzică/arte din Bălți, Orchestra simfonică „Jakobsplatz” a Filarmonicii din Munchen (Germania), societatea „Remember Enescu”, București (România), Casa Poloneză (București), Filarmonica „Serghei Lunchevici” din Chișinău, Sala cu Orgă din Chișinău, Filarmonica din Iași, România, Conservatorul de Stat din Kiev (Ukraina), Conservatorul „P. Ceaikovskii” din Moscova (Russia), Universitatea de Stat „George Enescu” din Iași (România), liceele de muzică/artă din Chișinău, Academia de Muzică, Teatru și Arte plastice din Chișinău.

În cadrul *Filarmonicii pentru copii*, la Universitatea de Stat „Alec Russo”, Sala Polivalentă, Sala de concerte a blocului II, în fiecare an, în zilele Festivalului internațional „Mărțișor” se desfășoară diverse concerte de muzică academică de înaltă calitate în care evoluează interpreți din țară și de peste hotarele ei, spectatori ale căroră sînt studenții Universității și elevii din

învățământul preuniversitar din Bălți.

Colectivul de creație a *Filarmonicii pentru Copii* (manager Mărgărita Tetelea, membri-organizatori Lilia Granețki, Elena Gupalov, Marina Morari, Vitalie Popovici, Valeriu Tetelea, Ludmila Gheorghiştean ș.a) în perioada 2006-2011 au organizat și desfășurat două Concursuri-Festivaluri internaționale de interpretare a muzicii clasice consacrate lui „George Enescu” în colaborare cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova. Concursul-Festival „George Enescu” din anul 2011 a fost sponsorizat de către violonista cu renume din Germania Tanya Becker. Obiectivul major al acestui concurs (2 ediții) a fost selectarea și valorificarea tinerilor interpreți violoniști și pianiști din învățământul artistic din Nordul Moldovei.

Pe lângă Filarmonica de copii există și comitetul metodic care organizează în fiecare semestru master-class-uri, prin selectarea a celor mai performanți pedagogi-muzicieni din instituțiile de învățământ artistic din Moldova, România, Italia, Russia. Prin activitatea sa la USARB *Filarmonica pentru copii*, în acești 15 ani, a devenit un centru metodic-științific și de creație recunoscut la nivel național și internațional.

Planul strategic de dezvoltare al *Filarmonicii pentru Copii* din cadrul USARB reprezintă un imperativ al procesului de reformă a învățământului superior, care asigură mecanismul de planificare și realizare a procesului de modernizare a vieții prin intermediul și pentru cultură. Strategia oferă baza pentru organizarea activității de culturalizare a tineretului studios din cadrul universității și în mediul comunitar din Zona de Nord a RM.

Pentru elaborarea strategiei, a fost realizată o amplă analiză a condițiilor și ofertelor cultural-artistice din mediul universitar, punctele forte, punctele slabe, oportunități și riscuri, în contextul social și economic local/național, dar și prin prisma globalizării și integrării în Uniunea Europeană. Au fost consultate cadrele didactice reprezentative din USARB și în vederea complementarității, sinergiei în conformitate cu actele de reglementare instituționale și naționale reglatorii la nivel instituțional și național din domeniul educației și politicilor culturii, în mod deosebit din domeniul învățământului superior.

Filarmonica pentru Copii se propune a fi o substructură complementară a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, care s-a instituit din necesitatea de a desfășura un program complementar a culturii generale a societății. *Filarmonica pentru copii*, timp de 15 ani, și în continuare, lunar va propune un ciclu de activități și acțiuni orientate spre educarea, culturalizarea, spiritualizarea elevilor și a viitorilor profesori, intelectuali, ce se vor încadra în viața societății moderne sub diversele ei aspecte, în special cel educațional-cultural.

Acțiunile *Filarmonicii pentru Copii* oferă o șansă mărită absolventului

de facultate, indiferent de profil, care în confruntare cu viața și cultura europeană va face față onorabil cerințelor, grație gradului de dezvoltare a culturii personale și a culturii comunității pe care o reprezintă. Mai multe universități din Germania, Franța, SUA, Anglia practică această activitate de a ridica nivelul culturii generale indiferent de tipul facultății, prin acțiuni specifice în afara programelor de învățământ. Conceptul *Filarmonicii pentru Copii*, ca subdiviziune universitară, asigură o receptivitate deosebită pentru cultura națională/universală, dar și pentru fenomenul cultural-artistic nou, autentic. Prin participare la acțiunile *Filarmonicii pentru Copii* câștigă nu numai absolvenții, ci și întreaga comunitate. *Filarmonica pentru Copii* universitară oferă posibilități de cultivare și șanse egale de afirmare în domeniul cultural-artistic pentru studenții tuturor facultăților și elevilor din învățământul preuniversitar din zona de Nord.

Motto: „Omul nu se naște, ci devine cult” (Alexandru Tănase)

Misiunea: valorile culturii naționale și universale - valoare a Eu-lui pentru fiecare student și absolvent al USARB „Alec Russo”.

Viziunea: *Filarmonica pentru Copii* (USARB) - factor influent în schimbarea calității vieții culturale din Zona de Nord a Republicii Moldova.

Filarmonica pentru Copii (USARB) acționează având în vedere următoarele **direcții strategice și obiective:**

I. Dezvoltarea culturii organizaționale, prin:

- promovarea și implementarea conceptului de *Planificare strategică pentru organizațiile din sectorul cultural* în toate actele de reglementare a activității *Filarmonica pentru Copii*.
- monitorizarea activității *Filarmonica pentru Copii* prin intermediul paginii WEB pe SITE-ul universității;
- înregistrarea juridică a organizației;
- autoevaluare și evaluare a activității personalului;
- crearea unei arhive de materiale cultural-artistice acumulate în cadrul acțiunilor *Filarmonicii pentru copii*;

II. Organizarea vieții culturale și artistice în spațiul universitar, prin:

- dobândirea pentru Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, precum și pentru absolvenții acesteia pe lângă statutul de centru de pregătire didactică, profesională și de cercetare științifică și atribute de principal centru de educație, civilizație și cultură al comunității socio-economice din zona de Nord a R M ;
- conceptualizarea și implementarea programelor opționale de cultură generală pentru studenți și aprobarea unei agende culturale cu statut de tradiție pentru USARB;

- transmiterea generațiilor următoare a moștenirii artistice și culturale, a tradițiilor și specificului autohton a acestor domenii;
- promovarea noutății și experimentului ca mijloc de dezvoltare al artelor, ca generator de fenomene artistice și culturale în mediul universitar și întreaga comunitate;
- creșterea resurselor umane implicate în formarea/autoformarea culturii generale în mediul studentesc;
- ofertarea și susținerea programelor de cultură și educație în toate domeniile cultural-artistice în mediul studentesc universitar și liceal comunitar din Zona de Nord a RM prin intermediul mișcării de voluntariat cultural, pe criterii de oportunitate, creativitate, eficiență și performanță.

III. Dezvoltarea resurselor umane, prin:

- gestionarea și utilizarea eficientă a oamenilor de artă, cultură, voluntari etc.;
- dezvoltarea competențelor, pentru sporirea atât a performanțelor individuale cât și cea a organizației.
- aplicarea de noi abordări în proiectarea acțiunilor, a planificării succesiunii, dezvoltării carierelor și mobilității inter-organizaționale. managementul implementării și integrării tehnologiilor acțiunilor culturale printr-o mai bună recrutare/cooptare a resurselor umane din comunitate.

IV. Marketing și Comunicare, prin:

- Diversificarea tehnologiilor de organizare a chestionarelor de opinie a grupului țintă - determinarea motivației tineretului studios pentru culturalizare, ofertele culturale existente și gradul de implicare al tinerilor în actul cultural-artistic;
- crearea și dezvoltarea unei rețele de creație artistică și cercetare
- interdisciplinară ramificată pe plan universitar/interuniversitar și integrată în spațiul European, cu o echipă virtuală de cercetare și creație;
- integrarea *Filarmonicii pentru Copii* în programe culturale europene cu caracter de parteneriat instituțional și bilateral în domeniul culturii;
- crearea relațiilor de parteneriat cu organizații similare din universitățile europene;
- diversificarea ofertelor și produselor culturale; potrivit dinamicii mediul sociocultural;
- preluarea bunelor practici europene în domeniul marketing-ului cultural, artistic și de creație, în scopul asigurării compatibilității absolvenților USARB cu cerințele europene.

V. Planul financiar și de colectare a fondurilor, pentru:

- Dezvoltarea infrastructurii organizației;
- Evaluarea necesităților financiare și identificarea surselor de finanțare; Dezvoltarea resurselor umane;
- Dezvoltarea procesului tehnologic, de producție și a resurselor informaționale;
- Costuri legate de activitățile din *Agenda culturală* cu statut tradițional; Costuri legate de proiecte/programe luate în parte.

Nici o sărbătoare de aniversare din municipiu nu are loc fără participarea tineretului studios. Însă în viața culturală a municipiului este simțită o disproporție dintre arte, o facilitate pentru aspectul distractiv al artei în detrimentul celui intelectual/cognitiv, în ultimul timp se observă un nivel scăzut al culturii generale a tinerilor. Lipsa unei orchestre simfonice sau camerale în municipiu, lipsa unei capele sau a unui cor academic este mereu resimțită. Imnul orașului Bălți a fost înregistrat la studioul din Chișinău cu concursul corului „Gaudeamus” al universității. USARB dispune de un potențial de cadre din domeniul științei și artei de înaltă prestanță. Anual se publică monografii, studii, reviste științifice, dicționare, manuale ș.a., se prezintă concerte, recitaluri, vernisaje, programe artistice de înaltă calitate.

Universitatea dispune de câteva săli pentru manifestări culturale și deseori găzduiește concerte, programe artistice cu participare internațională. Municipiul Bălți nu dispune de formații artistice de factură academică, ci doar din domeniul muzicii de divertisment și a muzicii populare.

Colective artistice. La gestiunea primăriei sînt ansamblul de dans popular „Vîntuleț” și orchestra de muzică populară „Lăutarul”. În Bălți activează patru școli de artă (una de arte plastice și trei de muzică), un colegiu de muzică, centrul meșterilor populari, un muzeu, pinacotecă, două Palate de cultură și trei filiale mai mici, școli de sport și biblioteci în fiecare cartier a orașului. La Bălți activează televiziunea, care monitorizează toate activitățile și evenimentele culturale. De trei ani, la Bălți în preajma Zilelor orașului se organizează Festivalul-concurs de interpretare vocală „Cocostîrcul de cristal”, cu participare internațională semnificativă și mai bine de 10 ani - concursul de interpretare vocală „Steluța Bălțului”. Un prinos deosebit în viața culturală aduce Teatrul Național „V. Alecsandri”. În cadrul universității activează clase liceale cu profil artistic (muzică, arte plastice, coregrafie și actorie), care déjà s-au manifestat, la nivel național și internațional, participînd la diverse concursuri și în viața cultural-artistică a comunității.

Obiectivele *Filarmonicii pentru Copii* pe termen lung:

- ✦ Dezvoltarea culturii generale a tineretului studios prin intermediul culturii și artelor (muzică, literatură, teatru, coregrafie);
- ✦ Stabilirea unui dialog socio-cultural dintre generații, dintre reprezentanții diferitor arte, dintre structurile/instituțiile/organizațiile cultural-artistice din teritoriu, dintre comunitatea urbană și rurală, pe plan național-internațional;
- ✦ Promovarea valorilor naționale și universale prin diverse acțiuni cultural-artistice (domeniile - muzică, literatură, teatru, coregrafie ș.a.) în pateneriat cu formații/interpreți performanți din republică și străinătate;
- ✦ Implicarea tineretului studențesc în activități de culegere, păstrare, dezvoltare și promovare a culturii/artei în localitățile Zonei de Nord ale Republicii Moldova;
- ✦ Instituirea unui centru metodic de arhivare/conservare a materialului artistic din toate domeniile de artă ale Zonei de Nord (muzică, literatură, teatru, coregrafie ș.a.)
- ✦ Acoperirea geografică a Zonei de Nord a republicii cu acțiuni de culturalizare a tinerilor cu forțele tinerilor din localitățile rurale și urbane.

„Planificarea culturală reprezintă o folosire strategică și integrală a resurselor culturale în dezvoltare comunitară” (Mercer, C, 2006). În acest sens, documentul de față reprezintă prima încercare de elaborare a unui plan strategic de dezvoltare organizațională (pentru perioada 2014 - 2020) a *Filarmonicii pentru Copii* în baza manualului *Planificarea strategică pentru organizațiile din sectorul cultural* de Lidia Varbanova și în urma seminarelor organizate în cadrul Programului *Consolidarea sectorului cultural din RM* de către fundația Soros - Moldova.

Autori: Mărgărita TETEELEA
dr., conf.univ., USARB
Marina MORARI,
dr., conf.univ., USARB

Către Ministerul Culturii al Republicii Moldova

Filarmonica de copii, ce activează în cadrul Facultății de Muzică și pedagogie a Universității de Stat “ A. Russo”, Bălți, vine cu adânci mulțumiri și recunoștință către Colectivul Orchestrei Naționale de Cameră, dirijor Cristin Ward, directoarea Sălii cu Orgă D-na Zubcu Larisa, prezentatoarea Jana Tudosă, care au participat cu un concert extraordinar la Bălți pe data de 2 aprilie 2004. Sunarea vie și calitativă a muzicii clasice la Bălți este un eveniment foarte rar, dar binevenit, și activitatea desfășurată de către Orchestra Națională de Cameră în această direcție sporește mult valorificarea marii culturi profesioniste în masele largi. Spectatorii concertului au fost elevi și studenți din învățământul artistic din Bălți, elevi ai școlilor generale și alți amatori ai muzicii clasice.

Programul prezentat la concert a fost foarte bine gândit și interpretat la un nivel înalt profesionist de tinerele talente din Moldova.

Am dori, ca așa fel de spectacole muzicale să fie organizate și promovate la Bălți cât mai des.

Cu respect

Margareta Tetelea
Margareta Tetelea, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, șefa catedrei Instrumente muzicale și Metodică a Universității de Stat “ A. Russo”, Bălți, coordonator al activității Filarmonicii de copii din Bălți.

Către Ministerul Culturii al R. Moldova. Mesaj de mulțumire.

2004. 5 ani a Filarmonicii pentru copii. Cu cofondatoarea Lidia Noroc-Pînzaru, șefa Direcției Cultură a județului Bălți, Zinaida Gîrbea și Ludmila Cerguța.

2008. Cu Tatiana Lupan, muzicolog de anvergură din Moldova, la Seminarul Republican pentru profesorii din învățământul artistic.

2006. Cu Ion Josan, artist al poporului, după un Concert al Filarmonicii pentru Copii.

2012. În concertul Filarmonicii pentru Copii cu faimosul „Concertino”.

2013. Cu Eugenia-Maria Pașca prof. univ. dr., director al Institutul de Pregătire Psihopedagogică și Consiliere, Univ. de Arte „George Enescu” din Iași la prezentarea unui concert al Filarmonicii.

2014 Cu Larisa Jar și Viorica Munteanu, prietenele de suflet.

2014. În concertul Filarmonicii pentru Copii la Orhei cu pianistele din România – Ioana Stănescu și Ioana Chiriac.

Fondatorul Festivalului de Arte și Educație –
Margareta Tetelea, dr., conf. univ., managerul Filarmonicii
pentru copii, șef catedră de Arte și Educație artistică, USARB.

Scopul Festivalului de Arte și Educație constituie valorificarea potențialului creativ al elevilor, studenților și artiștilor, crearea unui mediu cultural axat pe comuniunea tuturor artelor și transformarea USARB în perioada manifestărilor festivalului într-un centru al spiritualității, creației și educației.

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Filarmonica pentru copii

- 22 septembrie - Ziua Artelor plastice**
- Vernisaj de pictură „Ștefan Florescu: „câștigă” din Bucovina în arta Moldovei”, USARB, holul din corp I, ora 14.00
 - Master class în atelierul de creație al pictorului Șt. Florescu, Membru al Uniunii Artiștilor Plastici a R.M. Prezintă - Marina Morari, dr., conf. univ.

- 23 septembrie - Ziua Coregrafiei**
- Spectacol coregrafic „Istoria culturii în pași de dans”, USARB, sala polivalentă, corp I, ora 17.00
 - Colectivul de dans „Grație” cond. artist. Cornelia Turcanu, magistrul în artă.
 - Moderator - Marina Morari, dr., conf. univ.

- 23 septembrie - Cărți pe portativul timpului**
- Expoziție de cărți și reviste - Educația artistică în patrimoniul științific universitar bălțean, Biblioteca științifică universitară, parter, ora 16.00
 - Prezentare - Elena Harcanița, director. Invitat special - Eugenia Maria Pașca, dr., conf., Universitatea de Arte „George Enescu”, Iași, România.

- 24 septembrie - Ziua Folclorului**
- Spectacol de muzică și dans popular „Dănează și cântă cu noi” cu participarea interpretului Igor Rusu, Artist Emerit, Orchestra de muzică populară „Alunel”, USARB, Curtea Universității, hăuz, ora 14.00. Moderator - Marina Cosumov, dr., l. superior.

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Filarmonica pentru copii

- 25 septembrie - Ziua muzicii ușoare**
- Program de concert „Pe aripile iubirii”, Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici din Chișinău, USARB, sala polivalentă, corp I, ora 16.00.
 - Prezintă - Marian Stfircea, compozitor, Artist al Poporului.

- 26 septembrie - Ziua Muzicii Academice**
- Concert de muzică clasică „Din filele muzicii camerale”, Sala cu Orgă din Chișinău. Evaluează Cvarțul Național de Coarde, dirijor - Cristian Florea, Maestru în Arte, Sala de concerte, corp II, USARB, ora 16.00.
 - Prezintă - Margarita Tetelea, dr., conf. univ.

- 27 septembrie - Ziua Pianului**
- Serată de creație „Dedicație artei pianistice”.
 - Evaluează interpreți și pedagogi-pianişti de anvergură din Moldova și România, Sala polivalentă, corp I, USARB, ora 15.00.
 - Prezintă - Margarita Tetelea, dr., conf. univ.

Universitatea de Stat „Alec Russo” din BII

UNIVERSITATEA DE STAT „ALEC RUSSO”
CIV BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

FESTIVAL DE ARTE ȘI EDUCAȚIE

PROGRAM

22 septembrie - Ziua Artelor plastice

- Vernisaj de pictură „Ștefan Florescu: „călugăr” din Bucovina în arta Moldovei”, USARB, holul din corp I, ora 14.00
- Master class în atelierul de creație a pictorului Ștefan Florescu, Membru al Uniunii Artiștilor Plastici a Republicii Moldova. Prezintă - Marina Morari, dr., conf. univ.

23 septembrie - Ziua Coregrafiei

- Spectacol coregrafic „Istoria culturii în pași de dans”, USARB, sala polivalentă, corp I, ora 17.00.
- Colectivul de dans „Goașă”, cond. artist. Cornelia Turcanu, maestră în arte.
- Moderator - Marina Morari, dr., conf. univ.

23 septembrie - Cărți pe portativul timpului

- Expoziție de cărți și reviste - Educația artistică în patrimoniul științific universitar bălțean, Biblioteca științifică universitară, parter, ora 16.00.
- Prezentare - Elena Harconița, director. Invitat special - Eugenia-Maria Pașca, dr., conf. univ., Universitatea de Arte „George Enescu”, Iași, România.

24 septembrie - Ziua Folclorului

- Spectacol de muzică și dans popular „Dansează și cântă” cu noi”, cu participarea interpretului Igor Rusu, Artist Emerit, Orchestra de muzică populară „Alunelu”, USARB, Curtea Universității, havy, ora 14.00. Moderator - Marina Cosumov, dr., l. superior.

25 septembrie - Ziua muzicii ușoare

- Program de concert „Pe aripile iubirii”, Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici din Chișinău, USARB, sala polivalentă, corp I, ora 16.00.
- Prezintă - Marian Stîlcea, compozitor, Artist al Poporului.

26 septembrie - Ziua Muzicii Academice

- Concert de muzică clasică „Din filele muzicii camerale”, Sala cu Orgă din Chișinău.
- Evoluază Cvartetul Național de Coarde, dirijor - Cristian Florea, Maestru în Arte, Sala de concerte, corp II, USARB, ora 16.00.

27 septembrie - Ziua Pianului

- Serată de creație „Dedicație artei pianistice”
- Evoluază interpreți și pedagogi-pianști de anvergură din Moldova și România, Sala de concerte, corp II, USARB, ora 15.00. Prezintă - Margareta Tetelea, dr., conf. univ.

COLABORAREA CU ȘCOALA DE MUZICĂ „G. ENESCU”

Cerguță, Ludmila. Muzicantul nu trage peste el niciodată cortina indiferenței
// Vocea Bălțiului. – 2005. - 13 mai. - P. 3.

MUZICANTUL nu trage peste el niciodată cortina indiferenței, această povăț este una principală pentru elevii și pedagogii Școlii de Muzică „George Enescu”. O școală cu tradiții, fondată în anul 1957, din generație în generație educă copiii care devin interpreți profesioniști, profesori, dirijori. E cazul să menționăm veteranii școlii:

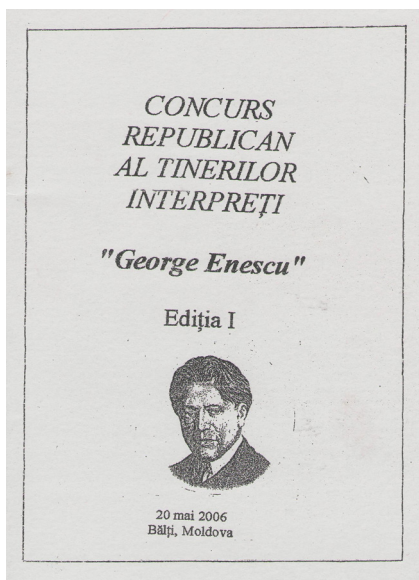
A. Coadă, V. Bucicovschi, I. Ștefăneț, S. Ștefăneț, B. Vorobiov, S. Cerhîșova, D. Bonga, T. Bandalac, care au contribuit la dezvoltarea, instruirea și viitorul profesional al tinerilor muzicieni.

Pilonul spiritual al școlii de muzică rămîne mereu a fi directorul instituției dl Valeriu Tetelea, care ne comunică, că în prezent în școală există șapte colective de creație: corul și ansamblul de vioriști pentru cei mici, corul și ansamblul de vioriști pentru elevii claselor superioare, orchestra de acordeoniști, orchestra de muzică populară și ansamblul de estradă.

Într-o atmosferă de gală toate aceste colective au prezentat iscusința artistică în cadrul concertului anual de dare de seamă, care a avut loc în Palatul Municipal de Cultură. Concertul a reușit a fi nu doar o activitate instructivă, ci una de suflet. Aceasta se datorează atât profesorilor, cât și tinerelor talente, mulți dintre care sînt laureați ai diferitor concursuri republicane și internaționale. Stela Smirnov (șefă de studii), fiind prezentatoare la concert, a ținut să sublinieze faptul, că absolvenții Școlii de Muzică „George Enescu” devin oameni vestiți și emeriți pentru că muzica în viața fiecărui elev ocupă un loc primordial.

***Festivalul - Concurs de creație
a tinerilor interpreți G. Enescu
(Fondator și organizator Familia TETELEA)***

2006. Concursul Republican al tinerilor Interpreți „G. Enescu” Ed. I.

2011. Concursul Republican al tinerilor Interpreți „G. Enescu” Ed. II.

Juriul Festivalului - Concurs de muzică și creație al tinerilor interpreți „G. Enescu” Ed. I.

Juriul Concursului de muzică și creație al tinerilor interpreți „G. Enescu” Ed.II.

Шуберт, Татьяна. Первый фестиваль классической музыки в Бельцах // Спрос и предложение. – 2006. – 20 дек. – Nr 51. – P. 19.

Впервые в этом году в Бельцах прошёл конкурс-фестиваль молодых исполнителей им. Дж. Энеску. Это мероприятие посвящалось 125-летию со дня рождения великого румынского композитора и проходило в два этапа. Организаторами выступили музыкальная школа им. Дж. Энеску, Бельцкий государственный университет и примэрия города. Фестиваль проходил под эгидой Союза композиторов Молдовы.

Этап первый: конкурс.

Зональный конкурс юных исполнителей был проведён задолго до самого фестиваля: весной, накануне Дня города, в Бельцком государственном университете. В состав жюри вошли музыкальные деятели города и страны. В их числе преподаватели Академии музыки Молдовы и кишинёвского музыкального колледжа им. Шт. Нягэ.

В соревновании приняли участие воспитанники школ искусств и музыкальных школ северного региона страны — Сорок, Окницы, Рышкан, Единец, Бельц, Дрокии, Бричан и Шолданешт.

К исполняемым произведениям предъявлялись особые требования. Необходимо было представить национальные музыкальные композиции Штефана Нягэ, Златы Ткач и, естественно, самого Джордже Энеску.

Более 40 конкурсантов боролись за звания лауреатов. Призовые места распределились по двум категориям (А, В) в классах фортепиано (соло и ансамбль), скрипки (соло) и виолончели (ансамбль). Лауреатами конкурса стали более 20 ребят. Они автоматически получили право выступить в гала-концерте, который прошёл в последний день

фестиваля. Всем участникам от примарии города были выделены денежные премии.

Этап второй: фестиваль.

Фестиваль молодых исполнителей состоялся осенью и продолжался четыре дня, с 4 по 8 ноября. В программу вошли конференция, посвященная творчеству Дж. Энеску, и концерты классической музыки с участием различных исполнителей, в том числе и лауреатов конкурса.

Среди известных гостей и активных участников фестиваля были председатель Союза композиторов и музыковедов Молдовы Геннадий Чобану и камерный оркестр Органного зала из Кишинёва, который представил концертную программу профессиональной музыки по произведениям румынских композиторов.

В гала-концерте, явившемся заключительным аккордом фестиваля, выступили самые талантливые и яркие юные исполнители — лауреаты конкурса Вероника Чобану (Рышканы), Ольга Квасницкая (Дрокия), Кристина Нямцу (Окница), Светлана Моисеева, Евгений Емчук, дуэт пианистов Инна Вранчан и Анастасия Светенко (школа искусств им. Ч. Порумбеску, Бельцы), Артём Ткачук, Анастасия Гуляк, трио скрипачей Николета Швец, Ольга Ткачук и Корина Гелецки (музыкальная школа им. Дж. Энеску, Бельцы).

По мнению члена оргкомитета фестиваля, директора школы им. Дж. Энеску Валерия Тетели, подобные встречи необходимы: «Это первый опыт проведения мероприятия такого масштаба и уровня. Мы надеемся, что не последний, и будем стараться сделать фестиваль традиционным», фестиваль помогает развивать в детях творческую личность, а зрителей приобщает к миру музыки.

Popa, Maria. Festivalul „George Enescu” 125 de ani de la naștere // Vocea Bălțiului. – 2006. – 8 dec. – P. 1.

La inițiativa Școlii de Muzică „George Enescu”, împreună cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din R. Moldova, Secția Culturală Bălți și Universitatea de Stat „Alec Russo”, în perioada 5-8 decembrie, în Bălți se desfășoară Festivalul de Muzică și Creație al Tinerilor Interpreți dedicat aniversării a 125 de ani de la nașterea celebrului muzician al epocii George Enescu. La festival

au participat elevi din 14 școli muzicale din republică. Programul festivalului a cuprins un concert de muzică clasică cu participarea elevilor Școlii de Muzică „G. Enescu” și a studenților Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală, USARB, lecția-concert „Valori perene ale muzicii” prezentată de Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din R. Moldova Ghenadie Ciobanu și Orchestra de Cameră a Sălii cu Orgă din Chișinău. În incinta Școlii de Muzică „George Enescu” a fost vernisată o expoziție de cărți și și-a ținut lucrările conferința științifică cu genericul „George Enescu și activitatea sa cultural-iluministă în Basarabia”. Astăzi, 8 decembrie, va avea loc concertul de gală al laureaților concursului zonal al tinerilor interpreți „George Enescu”.

Organizarea unui festival de asemenea anvergură la Bălți nu este întâmplător: celebrul compozitor și interpret a venit la Bălți pentru prima dată în aprilie 1918. Beneficiul obținut de pe urma concertelor Domnia sa l-a depus pentru scopuri culturale și atunci a fost inaugurată Casa de citire și Societatea Culturală „George Enescu”. A doua oară marele maestru a venit la Bălți în mai 1923, apoi mai concertează în 1927 (13 și 14 martie), în 1932 (24 mai) și la 24 noiembrie 1937. La fiecare vizită George Enescu era întâmpinat de intelectualitatea bălțeană cu ovații, care se străduia să-l primească pe înaltul oaspete cum nu se mai poate de bine. Celebrul artist a fascinat cu recitalurile sale publicul bălțean și atunci, dar și acum: cu emoționante și palpitante opere muzicale interpretate cu multă măiestrie de elevii școlilor muzicale - participanți la prima ediție a festivalului ce-i poartă numele.

Пожар, Сергей. Бельцы рукоплескали «румунскому Моцарту» : [Организаторы фестиваля в лице декана музыкально-педагогического факультета **Маргариты Тетеля**] // *Голос Бэлць.* – 2007. – 12 янв. – Р. 7.

Такого почетного титула - «Румынский Моцарт» его удостоили уже при жизни. Основатель отечественной музыкальной школы, композитор, скрипач Джордже Энеску был также хорошим пианистом. Однажды, когда он жил в Париже, его знакомый, весьма посредственный скрипач, попросил аккомпанировать ему. После некоторых колебаний Энеску согласился. По дороге на концерт встретил своего друга, известного немецкого пианиста Вальтера Гизекинга. Смеясь, маэстро рассказал ему о предстоящем выступлении и неожиданно попросил: «А почему бы тебе не пойти со мной?». «Но что я там буду делать?». «Ну хотя бы перелистывать ноты». Друзья отправились на концерт вместе.

На следующий день во французской прессе появилась небольшая рецензия, которая вскоре стала притчей : «Странный вчера концерт нам пришлось слушать. Тот, кто должен был играть на скрипке, играл на рояле, тот, кто должен был играть, на рояле, перелистывал ноты, а тот, кому надлежало переворачивать страницы, почему-то играл на скрипке».

Другая история с Энеску, которая тоже стала широко известной, произошла в его родном Бухаресте. Встретив на вокзале венгерского композитора Белу Бартока, абсолютно новое произведение которого он должен был исполнить с оркестром, Энеску взял у него партитуру и тут же углубился в нее. Потом извинился и сказал, что ему необходимо заглянуть в нее вторично, дабы запомнить все подробности. Барток усмехнулся, всем своим видом показывая, дескать, смотри, дружище, сколько угодно, все равно всего не запомнишь. Но каково было его изумление, когда уже на первой репетиции дирижер убрал ноты с пюпитра. «Я просто онемел от страха, - рассказывал потом Барток. - И был просто потрясен, когда маэстро исполнил абсолютно все, не забыв ничего, не упустив ни малейшей подробности».

Подобных историй, ставших потом легендами, случалось немало в биографии «Румынского Моцарта». Мало кто из знаменитостей XX века может сравниться с ним по многогранности дарований. Выпускник Венской и Парижской консерваторий по классам Ж. Массне и Г. Форе, начавший концерттировать уже в 15 лет, более полувека гастролировавший по Европе и Америке, утвердивший особое направление в исполнительстве, Д. Энеску был и авторитетным педагогом, неутомимым общественным деятелем, стоявшим у истоков создания театра «Опера Ромына», общества

культурных связей с СССР. Блестящий композитор, автор монументальной оперы «Эдип», пяти симфоний, оркестровых сюит и поэм, скрипичных и фортепианных квартетов, романсов, которые украшают концертный репертуар большинства музыкантов мира, Энеску стал подлинным классиком, соединившим национальные традиции с прозорливой устремленностью в будущее. Достаточно сказать, что две «Румынские рапсодии» 17-летнего композитора произвели ошеломляющий успех в музыкальном мире не только Европы.

Основатель и первый президент Общества румынских композиторов Д. Энеску учредил специальную премию для молодых авторов. Кстати, одним из ее лауреатов стал Евгений Кока за свое «Молдавское каприччио». И хотя румынские власти не очень охотно отдавали предпочтение бессарабцам, маэстро всячески способствовал прогрессу культуры на левом берегу Прута. Только в Кишиневе он выступал 25 раз в камерных и симфонических вечерах как дирижер и скрипач, как блестящий концертмейстер. Его приездами были озарены серые артистические будни Кагула, других городов Молдовы. Гастролируя по бессарабской глубинке, он в то же время отказывался от заманчивых приглашений из Лондона и Нью-Йорка. Однажды удивленные собеседники услышали от него: «Если я найду здесь даже одного единственного слушателя, способного попятить партитуру Баха, то буду знать, что цель моя достигнута».

Его импресарио с ним не соглашался:

- Маэстро, зачем включать в программу Баха? Гарантирую, что из ста человек он не понравится ни одному. В то же время юмореска или иная вещь Крейслера, сыгранная так, как Вы умеете, доставила бы удовольствие всем.

Энеску покачал головой:

- Мне жаль, что я Вам надоедаю, но пусть они считают Баха лекарством. Он будет им полезен для музыкального здоровья.

Особенно теплые отношения сложились у Энеску с Бельцами, о чем до сих пор помнят благодарные горожане. Впервые он приехал сюда в апреле 1918 года, дав бенефис в кинотеатре «Модерн». Активно хлопоча об учреждении местного Общества благотворительности культуры, тут же выделил для его нужд 20 тысяч леев из своих гонораров за европейское турне. Уже 15 августа эта чрезвычайно нужная и полезная во всех отношениях организация начала свою деятельность.

Во второй раз Джордже Энеску посетил Бельцы 25 мая 1923 года. Вместе со своим постоянным аккомпаниатором Николаи Каравия играл концерт в театре «Униря», подарил местной библиотеке много книг и нот. Ознакомившись с деятельностью музыкальной школы, высоко оценил

работу педагогов и в то же время дал им ценные советы. Подобные теплые встречи и благотворительные вечера проходили 13 и 14 марта 1927 года, 24 марта 1932 года, 24 ноября 1937 года, и они во многом предопределили культурное развитие северной столицы Молдовы.

Вот почему бельчане свято чтут память о маэстро. Его именем названа улица и одна из двух музыкальных школ. В конце минувшего года здесь прошел первый фестиваль молодых исполнителей, посвященный 125-летию со дня рождения Джордже Энеску. Четыре дня на сценах небольших, но уютных залов города выступали учащиеся детских музыкальных школ, студенты факультета музыки и музыкальной педагогики университета имени Алеку Руссо, звучали старинные и современные мелодии. В числе лауреатов оказались не только бельчане, но и юные артисты из Бричан, Рышкан, Сорок, Шолданешт, Сынжереи, что говорит о значимости события для всего северного региона страны.

В рамках фестиваля прошла также научная конференция «Джордже Энеску и его культурно-просветительская деятельность в Бессарабии», издан буклет с очерком доктора искусствоведения Аурелиана Дэнилэ о пребывании маэстро в Бельцах, организована книжная экспозиция. Увлекательные уроки по истории молдавской музыки провели педагоги колледжа имени Шт. Няги Татьяна Лупан и Надина Чобану.

Центральным событием фестиваля стало выступление Национального камерного оркестра, который привез насыщенную, тщательно отрепетированную программу. В нее вошли «Сельский концерт» А. Вивальди и пятый концерт Т. Альбиниони, «Маленькая ночная серенада» и Дивертисмент ре мажор В.-А. Моцарта, «Румынские танцы» Б. Бартока и отрывки из Дивертисмента Лео Вейнера, вальс Е. Доги из кинофильма «Мой ласковый и нежный зверь» и, разумеется, произведение самого Энеску, в частности, его «Интермеццо». Музыканты во главе с концертмейстером Наталией Негруца играли настолько слаженно и вдохновенно, что просто заморозили публику. А предворяла их выступление лекция Геннадия Чобану. Председатель Союза композиторов и музыковедов Молдовы говорил о месте Энеску в мировой культуре, его жизненном и творческом пути, размышлял о его музыке. Во многом это увлекательное повествование заставило публику ждать концерт, как чуда. Не все желающие попали на него, но никто не ушел, слушали стоя в вестибюле, при открытых настежь дверях. Дети, заполнившие первые ряды уютного зала вуза, не проронили ни слова, никто не хлопал между частями, ни у кого не зазвонил мобильный телефон, как это (увы!) часто бывает в избалованном Кишиневе.

Организаторы фестиваля в лице декана музыкально-педагогического

факультета **Маргариты Тетеля**, заведующей отделом культуры примэрии муниципия Веры Караулан, директора и заместителя директора школы имени Джордже Энеску Валериу Тетеля и Тамары Бандалак приложили максимум усилий, дабы превратить его в подлинное событие в жизни не только северного региона, но и всей страны. Спасибо им за это, за приглашение. Следующую такую встречу они обещают только через пять лет, к 110-летию гениального композитора. А хотелось бы раньше.

Пожар, Сергей. Энеску любил Бессарабию // Аргументы и факты (Ch.). – 2007. – № 6. – Р. 12.

ГЕНИАЛЬНЫЙ румынский му-зыкант Джордже Энеску, покоривший планету своими произведениями и исполнительским искусством, очень любил Бессарабию и делал все от него зависящее, дабы наш народ не чувство-вал себя оторванным от цивилизации.

ГАСТРОЛИРУЯ по бессарабской глубинке, Джордже Энеску отказывался порой от заманчивых приглашений из Лондона и Нью-Йорка. Удивленным собеседникам он пояснял: «Если я даже найду здесь одного-единственного слушателя, способного оценить партитуру Баха, то цель моя достигнута».

Его импресарио не соглашался: - Ну зачем включать в программу Баха? Гарантирую, что из ста человек он не понравится ни одному. В то время как юмореска или какая-нибудь вещь Крейсера, сыгранная так, как умеете вы, доставила бы удовольствие всем.

Мне жаль, что я им надоедаю, - отвечал Энеску, - но пусть они считают Баха лекарством. - Он будет им полезен для музыкального здоровья.

Учредив специальную премию для молодых авторов, присуждает ее Евгению Коке за «Молдавское каприччио». С 1918 по 1937 год он только в Кишиневе выступал 25 раз: как дирижер и скрипач, как блестящий концертмейстер для местных солистов (в частности, певицы Анастасии Дическу). И к каждому относился с высочайшей ответственностью. Вопреки действиям румынских властей, предпочитавших не давать хода бессарабцам, всячески способствовал прогрессу культуры за левым берегом Прута.

Особенно теплые отношения сложились у мировой знаменитости с северной столицей края, о чем до сих пор помнят благодарные бельчане. Впервые он появляется тут в 1918 году и дает бенефис в кинотеатре «Модерн». Активно хлопоча об учреждении местного общества культуры и благотворительности, сразу выделяет на его нужды 20 тысяч леев из

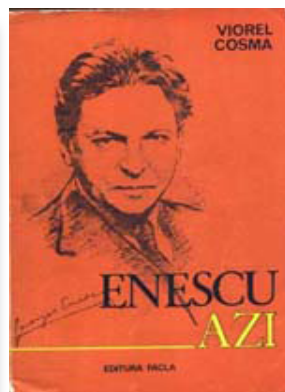
своих гонораров за европейские турне.

Второй раз Энеску посещает Бельцы в 1923 году. Вместе со своим постоянным аккомпаниатором Николае Каравья играет концерт в театре «Униря», дарит книги и ноты местной библиотеке, общается с руководством города, простыми жителями. Посетив музыкальную школу, не только оценивает работу ее педагогов, но и дает им практические советы. Подобные встречи во многом предопределили культурное развитие одного из бессарабских центров. Вот почему здесь свято чтут память маэстро. Его именем названа одна из двух музыкальных школ и улица. А не так давно прошел первый фестиваль молодых исполнителей, посвященный 125-летию со дня его рождения.

На протяжении четырех дней на небольших, но уютных сценах города выступило большое число учащихся музыкальных школ и студентов **Университета им. А. Руссо**. Помимо наследия «румунского Моцарта», занимающего центральное место, щедро звучала старинная и современная музыка. В числе лауреатов оказались как бельчане, так и другие юные артисты севера Молдовы. В рамках фестиваля прошла также научная конференция, была организована книжная экспозиция, издан буклет, проведены открытые уроки гостями из Кишинева. Центральным же событием стало выступление Национального камерного оркестра, которое предварила лекция композитора Геннадия Чобану. Далеко не все желающие попали на этот концерт, но никто не ушел: все продолжали слушать, стоя в вестибюле при открытых настежь дверях. Дети, заполнившие первые ряды зала, не обронили ни слова. Ни у кого не звонил мобильник, с чем, увы, мы постоянно сталкиваемся в избалованном Кишиневе.

Организаторы фестиваля приложили максимум усилий, дабы превратить его в подлинное событие в жизни жителей северного региона страны. Жаль только, что следующую аналогичную встречу они обещают аж через пять лет.

*Din colecția personală
a Doamnei M. Tetelea
– G. Enescu*

2011. Cu duo de pian „Remember Enescu” din Bucureşti şi organizatorii Concursului „G. Enescu”, ed. a II-a. V. Caraulan, Z. Gîrbea, V. Popovici.

2011. Cu Preşedintele juriului Concursului „G. Enescu”, ed. a II-a, Constantin Rusnac, compozitor, muzicolog, Preşedintele Filialei UNESCO, R. Moldova.

2011. Cu laureații Concursului „G. Enescu”, ed. a II-a.

2013. Concursul „Împărăteasa Vioara”, ed. a II-a (Organizat și desfășurat sub patronajul Familiei Tetelea).

Cartea și Biblioteca - instrumente importante ale muzicianului

Biblioteca

Anton POPOV,

dr., conf. univ. la Catedra Teorie și Dirijat

Este semnificativ faptul, că o dată cu instaurarea la Universitatea din Bălți a centrului de pregătire a cadrelor didactice cu studii superioare în domeniul educației muzicale, Biblioteca Universitară în anii 60 a început un lucru activ de colectare a cărților la *psihopedagogia muzicală, metodică predării muzicii, muzicologiei*, a edițiilor de note ale compozitorilor clasici universali și naționali, a culegerilor de note pentru diferite instrumente muzicale, cor și soliști vocali și a muzicii pentru copii de diferite vârste. Fiind unul (Anton Popov, doctor în pedagogie, Conferențiar universitar la catedra Teorie și Dirijat, ap.popov@fastwebnet.it) din cei care au îngrijit acest vâstar fragil de cultură muzicală, cred că pentru stimatul cititor va fi interesant de a lua act de un scurt istoric al ascensiunii în crescendo în cauză. În anii 60 la facultatea *Pedagogie și metodică a învățământului primar și cânt*, prin ordinul ministerului, a fost deschisă catedra de specialitate *Muzică și Cînt*,

unde cu ajutorul directorului bibliotecii dna **F. Tlehuçi** a fost creat *Cabinetul de muzică*, care a fost completat cu primele circa **300** (!?) cărți (manuale *Muzica*, două manuale de teoria muzicii, șase manuale de solfegii, culegeri de cîntece școlare, note pentru acordeon, pian, vioară și cor). Tot fondul a fost adunat în bază de donații și procurare de noi cărți din librăriile editurii „Muzyka” din Bălți și Chișinău. Fondul era gestionat de laborantul catedrei, care nu avea o pregătire specială bibliotecară. Acest lucru, desigur, nu satisfăcea pe deplin cerințele catedrei, din care cauză lucrul studenților cu cartea era efectuat de profesorii catedrei *Eugen Certan, Grigore Arbuz, Victor Trișnevschi, Sergiu Croitoru, Pavel Anton, Anton Popov*. Completarea în continuare a documentelor muzicale, în baza fondului financiar alocat de direcția bibliotecii, era încredințat șefului de catedră (această tradiție corectă de completare a fondului de cărți s-a păstrat tradițional și actualmente). Catedra, la promoțiile din anii 70 specializa deja în jurul la 250 - 300 studenți, care primeau calificarea „*Învățător de clase primare și cânt*” și se cerea urgent o asigurare mult mai sporită și profesionistă din partea bibliotecii. În acești ani (1976) a fost deschisă la facultate *Sala de lectură specializată*, unde s-a concentrat toată literatura pedagogică, metodică și muzicală. Ultima de acum avea un numerar ce depășea 1000 exemplare. În fruntea sălii de lectură sus numite a venit dna *Eva Gorenștein* - bibliotecarul, care a și pus baza descrierii bibliografice corecte a literaturii muzicale din punct de vedere a cerințelor de specialitate, a Tabelelor de clasificare zecimală, împreună cu sectorul bibliografic central, a sistematizat pe compartimente respective pentru prima dată fondul muzical (pînă atunci fiecare exemplar de carte purta un număr ordinar de rînd – 1,2,3 etc.). Lucrul acesta a necesitat urgentare și din cauza activizării muncii științifice, științifico-metodice a profesorilor catedrelor muzicale și a studenților: elaborare de manuale „*Muzica*”, articole, teze și referate științifico - metodice în domeniul *Educației muzicale*, teze de curs și de licență (prima teză de diplomă la muzică, de exemplu, a elaborat absolventa anilor 70 *M. Ropot - Morari*, conducător șeful catedrei *Muzica A. Popov*) etc.

Nu putem să nu informăm cititorul despre *activitățile bibliografice de studiu*, care au devenit o necesitate și o tradiție frumoasă și în zilele noastre a catedrelor și, care sunt imposibile de realizat fără profesionalismul înalt al colaboratorilor bibliotecii. În această ordine de idei vom enumăra: *expozițiile tematice* pentru practica pedagogică, la tradiționalele manifestări muzicale concertiste, *acordarea ajutorului bibliografic* profesorilor, aspiranților, maiștrilor și studenților în procesul activităților de cercetare științifică și metodică. Aparte aș menționa importanța lucrului minuțios de *informare a studenților*

2005. De la stînga la dreapta dr. hab. V. Babii, dr. M. Tetelea,
dr. hab. I. Gagim, E. Harconița, directorul BȘ USARB.

fiecărei grupe cu prezentarea permanentă a cărților noi și a celor necesare pentru grupa concretă în decursul anului curent de studiu început în anii 80-90 de către dna *Elena Delejuc*, șefa *Abonamentului Muzical* în perioada respectivă, a dnei *Ludmila Parcinova* și continuat cu sîrguință astăzi din 1993 de către dna *Elena Țurcan*, șefa Oficiului Documente Muzicale, în duet cu dna *Ariadna Musteață*, bibliotecar, grad calificare doi, din 2004. Menționăm în special atitudinea cu adevărat profesionistă, cointereseată și crescîndă (se poate confunda cu termenul muzical „*crescendo*”) a actualului director dna *Elena Harconița*.

Specificul formării și promovării colecțiilor muzicale

Elena ȚURCAN, șef oficiu Documente muzicale
Ariadna MUSTEAȚĂ, bibliotecar

Astăzi această subdiviziune se integrează deplin în structura Bibliotecii, constituindu-se din următoarele compartimente: împrumut la domiciliu, sala de lectură, audiițe la căști, vizionare emisiuni TV individuală și în grup; sala de interpretare la pian; 2 cabine de lucru-înregistrare individuală. Oficiul asigură comunicarea colecțiilor speciale prin acces direct la sursele tipărite, documente audio –vizuale și electronice, oportunități de acces la Multimedia cu echipament tehnic adecvat: picupuri, combine muzicale, casetofon, televizor, pian, calculatoare, imprimante.

Oficiul este păstrătorul unui valoros fond de documente, volumul căruia constituie peste **58 mii** de unități materiale. Colecția cuprinde diferiți purtători de informații: tipărite (monografii, seriale) și discuri de vinil, CD, DVD, casete audio

- 48192 documente de muzică tipărită;
- 2672 publicații seriale de specialitate;
- 1040 discuri de vinil;
- 281 audio casete;
- 198 CD-uri muzicale;
- 5 DVD-uri;
- 5758 broșuri, programe

În mediu anual 25 mii cititori vizitează această subdiviziune, consultând circa 46 mii de publicații: manuale, monografii, culegeri, cursuri universitare, partituri, reviste, dicționare și enciclopedii, discuri de vinil, DVD, CD, casete, calendare muzicale, imagini din operele compozitorilor etc.

Publicațiile periodice oferă posibilitatea extinderii orizontului de cunoștințe și aduc spre cititor informația cea mai proaspătă. Oficiul dispune de 2672 de publicații în serie de specialitate, 16 titluri în limba rusă începând cu revista „Советская музыка”, primită de Bibliotecă din anul 1963 și „Музыкальная жизнь” din 1965, 7 titluri în limba română : Muzica, Actualitatea muzicală, Artă și educație artistică, Univers muzical și 10 titluri în limbi străine.

Oportunități:

- acces la carte prin împrumut la domiciliu
- împrumut la sala de lectură
- vizionarea programelor TV
- condiții optimale de interpretare la pian a compozițiilor muzicale
- audiție în grup și individuală (sala de lectură și boxe de audiție)
- servicii de consultare și furnizare a documentelor electronice
- culegerea textului
- printarea și copierea documentelor
- înregistrări de pe diferite suporturi de informație
- oportunități de informare /documentare și comunicare modernă.

Dialogul cu utilizatorii este foarte important pentru colaboratorii Oficiului, actualizarea fondului documentar se realizează în deplină și eficientă colaborare cu profesorii de la catedre, respectând principiile de profil, istorie, stabilitate, complexitate, autenticitate, urmărindu-se și anticipând schimbările ce au loc în procesul de învățământ, exigențele și necesitățile specialiștilor din domeniul muzicii.

Un rol important în informarea viitorilor muzicieni îl au expozițiile privind viața personalităților din domeniu, expozițiile-vernisaaje ale elevilor

Liceului de Arte „Amadeus”, expozițiile și revistele informative ce cultivă și dezvoltă sentimentul frumosului, contribuie la educarea spiritual-estetică a elevului și studentului : *F. Chopin, compozitor polonez-200 de ani de la naștere, Instrumente muzicale noi și vechi, Unde joacă moldovenii, Violonist, compozitor, pianist, dirijor – G. Enescu 55 de ani de la trecerea în nemurire, Și totuși muzica mișcă stelele, Publicații muzicale uitate*, etc. Expozițiile online au devenit o mare oportunitate pentru studenți:

Un fond apreciabil de carte veche sau rară sporește zestrea patrimonială a țării și sprijină cercetarea științifică în domeniu.

Educația religioasă cu rol major în formarea și dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tinerilor, precum și în păstrarea sănătății spiritual-morale a poporului nostru, constituie un aspect important al activității informativ – formative, instructiv – educative ale Bibliotecii Universitare. Educarea prin credință va duce la evoluția individului în respect și încredere, în redobândirea echilibrului spiritual, în creșterea atașamentului față de tradițiile noastre culturale.

Zilele Bibliotecii la Facultate, promovate anual, sînt acțiuni prin care fiecare compartiment al bibliotecii vine să-și promoveze încă o dată colecțiile, oportunitățile și serviciile. În timpul acestor Zile au loc întâlniri ale bibliotecarilor cu studenții și profesorii, se organizează conferințe, expoziții și se promovează lansări și prezentări de carte.

În cea de-a patra zi a Zilelor Facultății Muzica, a avut loc conferința științifică a studenților, în cadrul căreia participanții au prezentat mai multe comunicări științifice în domeniul dezvoltării educației muzicale. Au fost abordate diferite teme de importanță majoră cu scopul de a dezvolta spiritul muzical al elevilor și de a transforma muzica dintr-o simplă necesitate cotidiană într-un mijloc adevărat de înălțare sufletească. Promovarea Zilelor Facultății Muzică și Pedagogie, ar fi fost nerealizabilă de nu și-ar fi adus aportul colectivul Bibliotecii Științifice USARB, care a găzduit o serie de expoziții: „Coloritul peizagistic al muzicii” - expoziție de discuri deținute în colecția bibliotecii, „Aportul științific al profesorilor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală”, „Manualul de Muzică la 30 de ani”- acest eveniment avînd o dublă însemnătate fiindcă a fost omagiat nu doar „Manualul de Muzică” ci și unul din primii autori ai lui, și anume șeful catedrei de Teorie și Dirijat, Anton Popov. Cu această ocazie îl felicităm și îi dorim multă sănătate, noi realizări, numai bucurii din partea studenților. Într-un mic discurs Anton Popov a relatat istoria apariției primului Manual de Muzică, cale, pe care a parcurs-o timp de trei decenii, importanța acestuia pentru educația muzicală, și chiar a inițiat studenții în arta de a scrie un manual.

La expoziția cu genericul „La porțile consacării” decanul Ion Gagim, a lansat o nouă carte „Metodica educației muzicale”. Potrivit referințelor făcute de profesorii și studenții Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, caracteristicile acestei cărți ar fi următoarele: limbaj accesibil, un text explicit și omniprezența sufletească a autorului cărții prof. Ion Gagim, care încearcă prin muzică să adauge înțelepciune sub formă de trăire, simțire și înțelegere deosebită a vieții.

La organizarea și desfășurarea Zilelelor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, un aport esențial l-a adus Filarmonica de Muzică pentru Copii, conducător artistic Margareta Tetelea, care au prezentat mai multe concerte în zilele concursurilor. La închiderea oficială a avut loc o masă rotundă și conferința științifică a profesorilor, după care a urmat Gala-concertul laureaților concursului „Orfeu” și înmînarea diplomelor.

ACTIVITATEA CULTURAL - ARTISTICĂ

Arta e un mijloc de comunicare și înțelegere între oameni // Plai Bălțean.
– 2002. – 13 dec. Nr 49 (531). – P. 1

M. Tetelea cu corul Universității „Gaudeamus”.

În ziua de 12 decembrie la Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți a avut loc un spectacol cu genericul „Instrumentele muzicale și vocea lor”, organizat de Direcția județeană Cultură Bălți și Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală a universității. Acest spectacol de creație muzicală a fost consacrat deschiderii stagiunii 2002-2003 a Filarmonicii de Muzică pentru Copii, stagiunea a IV-a. La acest spectacol se afiliază și expoziția de lucrări de artă plastică a elevilor de la Școala de Arte Plastice Bălți.

Уляшева, Людмила. Именитый музыкант в гостях у бельцких коллег // Спрос и предложение. – 2002. - 27 дек. – Nr 52. – P. 3.

Значительным событием культурной жизни города стала встреча музыкальной общест-венности с председателем Союза композиторов Молдовы, заслуженным деятелем искусств, лауреатом Национальной

премии, доктором „Honores Causa”, преподавателем Академии музыки (г. Кишинев), экс-министром культуры республики Геннадием Чобану.

Именитый гость прибыл в БГУ им. А. Руссо 17 декабря по приглашению Центра искусств университета „Атенеум” и руководства детской музыкальной филармонии уезда со своим ансамблем „Ars poetica” с целью познакомить слушателей с новой музыкой и музыкальным направлением, в котором он сам работает.

Музыкальный ансамбль „Ars poetica” исполнил несколько произведений, написанных гостем. С хоровыми произведениями композитора слушатели могли ознакомиться в записи. Была представлена также книга Г. Чобану „Гармония сфер”, вышедшая в прошлом году.

Присутствующие были покорены скромностью, обаянием, эрудицией гостя, который владеет основными европейскими языками, преподает в Италии, Испании, Германии.

Cojocaru, Ion. Profesorul de muzică își expune îngrijorarea / I. Cojocaru // Făclia. – 2003. – 29 noiem. – Nr 42 (2831). – P. 3.

Recent, Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți - Centru de pregătire a cadrelor didactice la educația muzicală, a găzduit peste o sută de profesori de educație muzicală din toate raioanele republicii, majoritatea chiar absolvenții acestei facultăți. Ei au participat la un seminar republican cu genericul „Profesorul de muzică: Prestanță și talent”.

Interpretarea de către corul academic studentesc al facultății a imnului „Gaudeamus” a imprimat deschiderii seminarului solemnitate și cei prezenți au ascultat imnul în picioare, sala transformându-se într-un cor unic. Seminarul a fost deschis de Margareta Tetelea, dr. conf. universitar, șefa Catedrei Instrumente muzicale și Metodică, și printr-un minut de reculegere a fost cinstită memoria regretatului Serghei Croitoru, docent, autor de manuale. Din partea Ministerului Educației participanții au fost salutați de E. Coroi și Silvia Cojocaru. Rectorul USB, academicianul N. Filip, a accentuat, că universitatea

se mîndrește pe drept cuvînt cu Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală, unica universitate în R. Moldova cu o astfel de facultate. De aceea în viitorul apropiat facultatea va trece într-un locaș nou, modern. La Liceul USB elevii capătă cunoștințe și pregătire specială în domeniile muzicii, artei plastice, teatru, coregrafie. Viitorii profesori de muzică vor avea mai multe profiluri, ceea ce corespunde imperativului zilei.

În fața ascultătorilor a ținut un discurs Ion Gagim, decanul facultății.

Participanții au fost repartizați în trei ateliere:

Primul atelier și-a desfășurat activitatea în incinta Liceului Teoretic „M. Eminescu”, unde Marina Moraru, director al Liceului de Arte Bălți, a prezentat o lecție de muzică în clasa a IV-a cu tema „Muzica dansului popular”;

Al doilea atelier- în sala de conferințe a Bibliotecii Științifice a Universității, Margareta Tetelea a promovat ora de metodică muzicală cu studenții anului IV al facultății la tema: „Lecția de muzică - demers științific și creație”;

Al treilea atelier: Participanții au asistat la o lecție de audiție muzicală, dirijată de I. Gagim.

În dezbateri au fost evaluate și apreciate activitățile în ateliere. Profesorii de educație muzicală, Ion Ursachi (Glodeni), Ion Scutelnic (Rezina) și alții, au exprimat, de fapt, opiniile tuturor, apreciind marea măiestrie, bogata experiență de care au dat dovadă în activitățile realizate M. Moraru, M. Tetelea, I. Gagim.

Participanții au dorit să lucreze în toate cele 3 ateliere.

O notă informativă în fața participanților despre „Investigația muzical-pedagogică” a fost prezentată de VI. Babil, dr., conf. universitar, iar colaboratoarea Bibliotecii Științifice a Universității, V. Topalo, a făcut o trecere în revista a lucrărilor științifice recente, autori - membrii colectivului profesoral al facultății.

Îngerul păzitor pe tot parcursul seminarului a fost A. P. Popov - „gospodarul mai vechi” al facultății.

La închiderea lucrărilor în sală reappare corul academic, condus de V. Luchian, cu un program variat de lucrări academice. Și-au mai dat concursul ansamblurile de violoniști, acordeoniști, pianiști, voce-solo cu acompaniament de pian, acordeon - solo și pian. Toți au rămas adinc impresionați.

Pînă aici, toate bune și frumoase. Dar publicul s-a arătat interesat nu numai de realizări. Specialiștii au atins și momente tensionate ce merită o soluționare grabnică. Subsemnatul, dînd o apreciere reformelor și implementării curriculumului național, susținut și finanțat de către Banca Mondială, am subliniat că de aici și încep toate durerile de cap în educația muzicală.

E un fapt paradoxal, dar educația muzicală nici nu a fost inclusă în lista disciplinelor școlare finanțate de Banca Mondială. În rezultat ne-am pomenit din „goi, cu pielea” - fără manuale, fără material auditiv, fără aparate,

instrumente muzicale, fără cabinete specializate etc., numai cu cuvântul „curriculum” pe buze.

În ultimul timp au apărut manuale pentru clasa a VII-a și a VIII-a, autori I. Gagim, S. Croitoru, A. Borș și E. Coroi. Numai autorii știu cum și în ce condiții au reușit să le editeze, căci aceste manuale nu au fost incluse în lista manualelor care se dau în chirie de către bibliotecile școlare, elevii fiind nevoiți să le procure prin rețeaua de comerț, la prețuri deloc modeste pentru un elev. Unii dintre ei refuză să le procure pentru 35 de ore pe an.

Ceea ce zădărnicește implementarea curriculumului la disciplină este și lipsa specialistului la ciclul primar. La acest nivel educația muzicală se înlocuiește deseori cu matematică, citire, scris, etc., în cel mai bun caz se reduce la învățarea unui repertoriu de cântece pentru matinee și alte manifestări.

S-a propus și cerem dublarea orelor de muzică în clasa a V-a, pentru că în această clasă are loc trecerea de la un nivel de învățămînt la altul, de la un regim de cerințe la altul. Tot aici este necesară editarea unui nou manual, care ar corespunde cerințelor curriculare, care ar asigura continuitatea procesului educațional.

O altă cerință-propunere o constituie restabilirea orei de educație muzicală în clasa a IX-a. E paradoxal că în curriculum se prevede așa ceva, dar în planul de învățămînt - nu (???). Cum să înțelegem?

Cum se explică și faptul că educația muzicală se întrerupe în clasa a VIII-a? Ce concepții, ce documente prevăd o asemenea „strategie”?

Tocmai în momentul în care elevii au ajuns la vârsta „discotecilor”, unde se întilnesc deseori și cu muzică de prost gust, cînd au nevoie de lecțiile de educație muzicală, de cunoștințe din domeniul muzicii, de a-i orienta în alegerea creațiilor muzicale ce prezintă valoare - procesul educațional se întrerupe. Aici formarea culturii muzicale s-a terminat? Din această cauză elevii nu-și pot continua studiile în acest domeniu.

O altă durere a noastră este lipsa materialului auditiv adecvat - fonocre-stomația.

Propunerea este următoarea:

- să se elaboreze un set de casete-audio, care să corespundă manualului, fiindcă manualul este în mîna elevului;

- creațiile propuse să fie imprimate calitativ;

- creațiile să fie anunțate: denumirea, autorii, formația, ceea ce ar constitui un factor convingător pentru elev, un ajutor pentru profesor.

Ar mai fi și alte probleme nu mai puțin importante în acest sens, dar o soluționare stringentă la moment se dorește și este necesară pentru cele menționate mai sus.

Stimați colegi, profesori de educație muzicală de toate rangurile, din

toate eşaloanele cu diferite funcții! Să ne încadrăm cu toții în mișcarea de redresare a stării de lucruri în domeniul nostru!

Să batem la ușile demnitarilor de la Ministerul Educației, sindicatelor de ramură, Guvernului - sa cerem susținere, ajutor in soluționarea problemelor.

Vom avea cu toții de câștigat. Va câștiga în primul rind societatea. Scrieți în presă, propuneți! Bateți și se va deschide! Cereți și vi se va da! Fiți insistenți! „Arta, frumosul va salva lumea!”

Tetelea, Margateta. Un sfert de veac de muzică / a intervievat I. Catană // Vocea Bălțiului. – 2005. – 27 mai. – Nr 21 (27). – P. 3.

Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți a găzduit o conferință Internațională științifico-practică cu genericul „Educația artistic-spirituală în contextul învățământului contemporan”. Pentru a afla amănunte despre acest eveniment neordinar, care a întrunit specialiști în domeniu din câteva țări străine, i-am solicitat un interviu **Margaretei Tetelea**, șefa Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică din cadrul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, cu concursul căreia a fost organizată conferința.

2005. Bălți. Cu oaspeți din Ucraina și Chișinău la Conferința Internațională „Educația artistic-spirituală în contextul învățământului contemporan.”

Împreună cu soțul ei, directorul școlii de muzică „George Enescu”, a fondat la Bălți Filarmonica pentru copii. Iubește crizantemele și broderia. Anotimpul preferat este toamna.

Dnă Margareta Tetelea, să începem discuția de la educația artistic-spirituala... La spiritualitate poți să te ridici prin creativitate, prin armonizare cu sunetul. Astfel, omul ajunge la o nouă viziune asupra lumii și devine mai bun.

Cine sînt părinții Dvs?

Părinții mei sînt pedagogi de specialitate. Tatăl meu, învățător de istorie, a devenit director de școală la vârsta de 18 ani. Mama este biolog.

Ce calități ati moștenit de la ei?

De la tata am învățat arta gestiunii, iar de la mama am moștenit dragostea de teatru și de flori.

Dar dragostea de muzică de unde vine?

Tata a vrut foarte mult ca cele trei fete ale lui să devină muziciene, dar numai eu am ales acest domeniu. Am învățat la școala de muzică din Soroca, avînd-o în calitate de profesoară de pian pe Larisa Șatan. Anume ea a fondat această instituție, una dintre cele mai vechi școli de muzică din Moldova. Probabil, că acolo a fost pusă baza acestei iubiri. A urmat Colegiul „Ștefan Neaga” și mai apoi Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală de la Bălți.

Cînd a apărut ideea organizării conferinței cu genericul „Educația artistică spirituală în contextul învățămîntului contemporan”?

Acum doi ani am organizat un seminar cu genericul „Profesorul de muzică: prestață și talent”, care a avut drept scop încurajarea tinerilor profesori de muzică, familiarizarea lor cu manualele și lucrările în pedagogie muzicală. La finele seminarului studenții noștri au prezentat un concert care a impresionat foarte mult participanții. Profesorilor le-au fost oferite materiale didactice în domeniu. Acesta a fost un test trecut cu brio, grație căruia rectoratul Universității ne-a susținut în organizarea conferinței respective care a fost consacrată împlinirii celor 25 de ani de activitate a Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală. Cred că am reușit, de asemenea, să dovedim că la Bălți există o bună școală de pedagogie muzicală.

A fost dificil să adunați materialele necesare?

O conferință internațională științifico-practică adevărată trebuie să fie însoțită de materiale concrete. Am lucrat un an întreg pentru a aduna publicații în domeniu care au fost sistematizate multidimensional.

Ce probleme au fost puse în discuție?

Pe parcursul a trei zile, participanții la conferință au pus în discuție probleme ce țin de aspectele pregătirii istorico-teoretice a profesorului de muzică și de pregătire muzicologică în domeniul educației muzicale, activitatea teatralizată și rolul ei în educația spiritual-artistică a elevilor, formarea culturii spiritual-

artistice a elevilor prin intermediul coregrafiei, studierea muzicii prin aplicarea creativă a improvizațiilor, etc. În cadrul conferinței a fost organizată o expoziție de lucrări de artă plastică, realizate de elevi ai Liceului de arte „Amadeus”, iar studenții Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală au prezentat un concert. La conferință au participat specialiști în domeniu din mai multe țări.

Am să vă rog să concretizați.

Din opt țări - România, Ucraina, Federația Rusă, Germania, Belarus, Letonia, SUA și R. Moldova.

Ați invitat și colegi?

I-am invitat pe foștii mei colegi cu care am învățat la Colegiul „Ștefan Neaga” Chișinău, printre care și ex-ministrul culturii, Ghenadie Ciobanu, președintele Uniunii compozitorilor. El are realizări extraordinare în domeniul muzicologiei și e un compozitor de talie internațională, un pianist foarte bun. Ghenadie Ciobanu a rămas încântat de această conferință. Chiar a mers la rectorul Nicolae Filip ca să-i mulțumească pentru aceasta.

Ce i-a impresionat mai mult pe participanții la conferință?

Că la Bălți activează unicul doctor habilitat în pedagogie muzicală din Moldova - decanul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, Ion Gagim, care a scris câteva monografii de valoare în domeniul pedagogiei muzicale. Multe persoane au fost frapate de faptul cum la Bălți se ascultă concertele de muzică.

Cine este compozitorul Dvs. preferat?

Antonio Vivaldi.

Din ce an activați în calitate de pedagog?

Din 1982, imediat după absolvirea Facultății Muzică și Pedagogie.

Cum a decurs prima lecție de muzică pe care ați predat-o?

Atunci încărcătura emotivă depășea procesul intelectual.

Prin ce se deosebesc studenții de acum un sfert de veac de cei de azi?

Studenții de astăzi știu să asculte, sînt mai activi, atrag mai mult atenția asupra detaliilor și mi se par mai neliniștiți.

Zi de zi vă consacrați muzicii. De ce?

Pentru că îl înobilează pe om.

Aveți o cheie muzicală personală? Ba da. Sinceritatea.

Cum ați învățat la școală?

Mă străduiam să învăț la ore ca să nu pierd mult timp cu temele de acasă.

Ce disciplină școlară v-a plăcut mai mult?

Limbile străine, în special franceza.

Ce apreciați la bărbați?

Inteligența.

Cui puteți să-i încredințați tainele?

Care țară vi s-a părut mai muzicală?

Grecia.

V-a plăcut piesa interpretată de reprezentanta Greciei, câștigătoarea din acest an a Concursului Eurovizion?

Helena Paparizou a fost deosebită cu „My number one”, dar a fost nespus de bună și formația „Zdob și Zdub” cu „Bunica bate doba”.

Nimănu.

Vă place să călătoriți?

Da. Am vizitat Spania, Portugalia, Germania, Franța, Italia...

2009. Moscova. La promenadă

Стежару, С. Талантов много не бывает / С. Стежару // Голос Бэлць. – 2006. – 20 июня (№ 51). – Р. 3.

У студентов в эти дни в буквальном и переносном смысле горячая пора: началась экзаменационная сессия. А для тех, кто занимается на музыкально-педагогическом факультете Государственного университета имени Алеку Руссо, такая страда уже началась.

— В программу, которая, кстати, составлялась заведующей кафедрой М. Морару при активном содействии проректора по науке И. Гажима, включены работы не очень известных широкой аудитории композиторов. Например, «Адажио» Томазо Альбиони, 335-летие которого отмечалось накануне нашего концерта. Это произведение после блестящего его исполнения ансамблем скрипачей, которыми руководит Марина Косумов, теперь прочно закреплено в репертуаре будущих концертов.

Наверняка слова Маргариты Сергеевны можно отнести и к другим перед своими представленным на концерте 23 музыкальным номерам. Выступать педагогами, перед сверстниками, которые в должной мере могут оценить технику исполнения, заметить мельчайшие погрешности и неточности, особенно трудно. Было, конечно, волнение, но сколько старания, сколько вкладывалось души при исполнении и сольных, и коллективных произведений, что оставалась только порадоваться за таланты, которые так щедро рождаются на молдавской земле. Например, всего три года учатся музыке аккордеонисты под руководством Андрея Паскару, но как старательно и душевно сыграли они знаменитый вальс Юрия Шатрова «На сопках Маньчжурии»! Порадовали своими сильными чистыми голосами солисты Ксения Кузменко, Корнелия Баражин, Диана Попович, сложнейшие произведения Ф. Листа, И. Брамса, В. Моцарта исполняли наравне со студентами и учащиеся музыкальных колледжей.

Организаторы концерта постарались, чтобы в нем было задействовано как можно больше инструментов, начиная от фортепьяно, скрипки, кларнета до саксофона и аккордеона. А завершился этот неожиданный и оттого еще более радостный праздник двумя молдавскими «Сырбами» - концертной и северной, после чего даже сдержанная на похвалы искушенная публика не удержалась от возгласов «Браво!». Такая же оценка содержалась и в заключительном слове проректора по науке бывшего декана факультета Ивана Гажима, который, поздравив студентов и преподавателей с достойным завершением учебного года и прекрасным концертом, вручил декану **М. Тетеля** букет цветов.

Popa, Maria. Nunta ca la Pelinia jucată-n Chișinău / M. Popa // Vocea Bălțiului. – 2006. – 10 noiem. – Nr 43 (101). – P. 3

LA CHIȘINĂU s-a desfășurat prima ediție a festivalului-concurs „Tradiții și obiceiuri de nuntă”, care a adunat formațiile folclorice și cei mai buni tineri interpreți de la majoritatea instituțiilor de învățământ din republică. Organizat la inițiativa Facultății de Arte Frumoase a USM festivalul-concurs național de folclor al tineretului studios are menirea de a promova arta muzical-coregrafică tradițională ce vizează și obiceiurile ceremoniei nuptiale din ținutul nostru.

Laureat al acestui festival a devenit ansamblul etnofolcloric „Doinita” de la Universitatea de Stat „Alec Russo”, care activează pe lângă Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală și este condus de Vasile Luchian, lector superior la Catedra Teorie și Dirijat. În activitatea ansamblului și-au cultivat măiestria și dragostea pentru folclor circa 300 de tineri, care, de-a lungul anilor, au organizat, au desfășurat și au participat la diferite șezători, spectacole tematice, concursuri și festivaluri de datini și obiceiuri populare. Pe scena Teatrului de Operă și Balet din Chișinău a avut loc nu un spectacol, dar o nuntă adevărată, unde s-au respectat toate tradițiile și obiceiurile de nuntă.

Margareta TETELEA, decan, Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală: „Am avut o atitudine extrem de serioasă față de pregătirea pentru acest festival: mai întâi am intenționat să promovăm valorile spirituale ale neamului nostru scoțind din anonim și revitalizând în scenă o veche tradiție și obiceiuri din satul Pelinia. Apoi am pus accent pe talentele tinerilor din universitate și i-am motivat să se încadreze cât mai activ în viața culturală. Căci susținând și stimulând pe diverse căi creativitatea, motivând participarea tinerilor la diverse evenimente - doar așa vom reuși să-i ținem acasă și le vom oferi șansa de a se afirma în societate. Noi am fost susținuți mult de dl Nicolae Filip, rectorul universității, care ne-a ajutat la procurarea costumelor - ele reprezintă în exclusivitate zona de nord a republicii. Tot cu concursul dumnealui avem în dotare tehnică audio modernă și instrumentele muzicale necesare. Festivalul a fost pentru noi și un schimb de experiență eficientă pentru că în cadrul lui am descoperit multitudinea de genuri și stiluri ale folclorului autohton.”

După festival, artiștii-laureați au prezentat spectacolul „Nuntă ca la Pelinia” și pe scena Teatrului Național „Vasile Alecsandri”, la care au fost invitați corpul didactic și toți studenții universității bălțene. Pentru toți cei prezenți în sală programul de concurs al ansamblului etnofolcloric universitar „Doinita”, susținut de muzicanții din orchestra de muzică populară „Alunelul” (conducător artistic și dirijor Petru Dabija) a fost o adevărată descoperire a

folclorului, iar înalta ținută artistică a studenților-actori a fost apreciată cu diplome și cadouri. Formația folclorică universitară a fost apreciată și de specialiștii din domeniu din alte țări și a primit de acum invitație la un alt festival folcloric, dar de data aceasta în orașul canadian Quebec.

Лаврова, Ирина. Через искусство имеете свет / И. Лаврова // *Голос Бэлць*. – 2008. – 25 марта (№ 25). – Р. 3.

Сольный концерт классической музыки, прошедший недавно в стенах Бельцкого Госуниверситета имени А. Руссо, несмотря на его небольшой формат, нельзя назвать рядовым. Преподаватели и студенты факультета Музыки и Музыкальной педагогики вуза, музыкальных школ города, музпедколледжа, а также ценители фортепианного искусства собрались, не только чтобы насладиться приведениями Баха, Брамса, Моцарта, молдавского композитора В. Ротару в блестящем исполнении студентки четвертого курса заочного отделения Анжелы Люлявы.

Будущая выпускница работает в Глодянской школе искусств, между тем педагог Е. В. Гупалова прочит своей талантливой подопечной большое будущее. Пришедшие на праздник музыки коллеги, ученики, друзья Елены Васильевны, порадовавшись успехам ее воспитанницы, искренне поздравили Гупалову с успешной защитой диссертации,

состоявшейся накануне 8 Марта, и получением научной степени доктора искусствоведения.

Проректор по научной работе вуза, профессор, доктор хабилитат педагогических наук Ион Гажим, приветствуя виновницу и организатора встречи, подчеркнул неординарность события. „В свое время я возглавлял кафедру музыкальных инструментов, а затем и факультет в целом. Наш факультет особый, он единственный в республике, где готовятся преподаватели музыки. Здесь работают люди увлеченные, одаренные, половина из них - доктора наук, и с пополнением их рядов коллектив стал еще профессиональнее. Надо сказать, что сегодня, в прагматичный и меркантильный век, люди, особенно молодежь, не очень охотно идут в науку. Но я верю, подобное отношение пройдет, в том числе и благодаря таким самобытным и многогранным личностям, как Елена Гупалова. Все, за что берется, она делает профессионально - и как педагог, и как музыкант, исполнитель, и как писатель, и даже как астролог. То, что она защитила диссертацию по музыковедению, обратив свой взор на фортепианный репертуар, в том числе и на детский, очень важно, поскольку с него начинается музыкальное воспитание человека. Образно говоря, это те соки, что питают корни росточка, из которого вырастает дерево с роскошной кроной, и имя ему - Музыка".

Тема духовности была главной и в выступлении декана факультета музыки и музыкальной педагогики, доктора педагогики, доцента Маргариты Тетели, которая отметила, что культурные традиции Бельц зиждутся на таких ценностях, как классическая, академическая музыка. „Наш город духовный, и духовность его поддерживают конкретные люди, каких, к сожалению, не так много. Одна из них - Елена Гупалова. Поэтому я очень рада за ее успех, который оцениваю как событие в культурной жизни региона. Ее диссертация весьма познавательна, основывается на местном материале - на примере репертуара молдавских композиторов, начиная с послевоенного времени и до наших дней, автор проследила становление национальной фортепианной школы. И это часть истории нашего народа, которую надо знать". В своей жизни и творчестве Е. Гупалова руководствуется ключевой фразой из учения Рериха „Живая этика": „Через искусство имеете свет". Эти слова стали лозунгом Просветительского центра культуры „Урания", созданного ею с целью стимулирования профессионального роста и продвижения талантливой молодежи севера республики. Сейчас сложно сосчитать, сколько было подготовлено по инициативе председателя „Урании" лекций-концертов, музыкально-философских композиций, художественно-поэтических вечеров и театрализованных представлений, которые обогатили

культурную жизнь Бельц. Елена Васильевна может гордиться многими своими учениками, творческие достижения которых создают славу стране. Это неоднократный призёр конкурсов в Чикаго, исполнительница и композитор Ольга Хрисгок, композитор Татьяна Скурту-Погребняк) - лауреат конкурсов „Маленький принц" „Белая хризантема”, это победительница проходившего в Румынии Международного конкурса имени К. Фильча, участница IV Международного юношеского конкурса имени П. Чайковского в Китае Кристина Мокроусова и лауреат конкурса имени Шт. Няги, лучший исполнитель джазового произведения на республиканском конкурсе в Кишинёве Василий Греку, лауреат городского конкурса исполнителей, посвященного Дням молодежи, Оксана Жалобэ и другие.

И педагогическая, и научная деятельность, и общественная работа Елены Гупаловой в рамках Просветительского центра „Урания" служат одной цели - повышению духовности человека. Этому же посвящена ее третья книга под названием „Духовное предназначение Молдовы".

И к слову: одним из первых положительных и весьма предметных „последствий" защиты докторской диссертации Е. Гупаловой стала передача факультету эксклюзивных изданий Академии наук РМ, которые не поступают в свободную продажу, журнала „ARTA" и книги о жизни и творчестве Евгения Доги - в дар от музыкального сектора АН РМ, о чем новый доктор искусствоведения с радостью сообщила присутствующим.

А каждому из сидящих в зале, уверена, после состоявшегося концерта стали еще понятнее слова Шумана о призвании музыки освещать глубину человеческого сердца.

Классика в живом исполнении // Спрос и предложение. – 2008. – 9 апреля (№ 14). – Р. 16.

27 марта в актовом зале университета прошёл концерт классической музыки «Лапикус - Махович и их друзья».

В нём участвовали заслуженные артисты РМ, со-листы столичной филармонии, пианисты Анатолий Лапикус и Юрий Махович, народный артист РМ Ион Жосан (виолончель), Александра Постолаки (труба), Людмила Амелина (барабан), преподаватели Академии музыки, театра и изобразительного искусства пианистки Алёна Варданян и Ольга Юхно.

Дуэт пианистов «Лапикус-Махович» возник 15 лет назад. С тех пор эти музыканты неоднократно выступали в странах СНГ, Европы и Азии и

являются визитной карточкой нашей страны.

Два года назад дуэт впервые выступил в Бельцах на концерте бельцкой детской филармонии, созданной деканом музыкально-педагогического факультета БГУ им. *А. Руссо* **Маргаритой Тетелей**. Для многих детей выступление музыкантов стало редкой возможностью услышать «живое» исполнение классических произведений.

2013. Bălți. Cu Anatolii Lapicus și Iurii Mahovici după un concert la Filarmonica bălțeană.

Недавно в Кишинёве прошёл юбилейный концерт «Лапикус - Махович и их друзья». Он произвёл огромное впечатление на Маргариту Тетелю, и она решила организовать повторное выступление в Бельцах. Музыканты с радостью согласились, так как в Бельцах их обычно ждёт подготовленная и благодарная публика.

Кроме того, Юрий Махович хорошо знаком с музыкально-педагогическим факультетом и его деканом. Он является председателем государственной лицензионной экзаменационной комиссии факультета.

В концерте прозвучали произведения российских и европейских классиков: Сергея Рахманинова, Родиона Щедрина, Жоржа Бизе, Мориса Равеля. Каждое произведение вызывало шквал аплодисментов. Теплый приём и интерес зрителей побудили музыкантов сыграть несколько произведений сверх концертной программы. К сожалению, ограниченное количество мест в зале не позволило попасть на концерт всем желающим.

Cerguță, Ludmila. A-ți urma studiile la Universitate înseamnă a fi axat în spațiul ideal / L. Cerguța // Vocea Bălțului. – 2008. – 5 sept. (Nr 30). – P. 3.

Unu septembrie este ziua cea mai încărcată cu flori: de la elev și pînă la student fiecare dăruiește flori dascălilor săi. Pentru Universitatea de Stat „Alecu Russo” această zi, decisivă pentru anul de studii, a început, tradițional, cu o amplă manifestare organizată în incinta Teatrului Național „Vasile Alecsandri”.

Ca la un spectacol de excepție s-au adunat tinerii înscriși deja pe lista studenților. Sala arhiplină a demonstrat o disciplină și un interes sporit în clipa cînd în scenă au venit profesorii, administrația universității, oaspeți de la Primărie și de la Chișinău.

Fiecare din ei a rostit cîte o felicitare în adresa studenților adunați. Dna Margareta Tetelea, decanul Facultății Muzică și Pedagogie, a ținut să le menționeze următoarele: „Omul este mereu într-o căutare nesfîrșită. Din perspectiva conștiinței această căutare devine frenetică în adolescență. Cu tot efortul depus încă de pe băncile școlii, iată-vă în sfîrșit studenți. Primul scop în viață este cucerit. Acum a-ți urma studiile la universitate înseamnă a fi axat în spațiul ideal, unde se împart: cunoștințe, talent, inteligență, bun simț și perspective pentru viitor. După cum lesne vă puteți imagina a avea o meserie în domeniul preferat presupune o sumum de eforturi zilnice, atît fizice, cît și intelectuale. Numai astfel putem atinge scopul tentat: a deveni oameni de calitate, specialiști de calitate, parteneri de calitate. Pînă atunci studentul va urma un drum dăinuit de spirit universitar. Suficiente cuvintce de bun augur ați auzit astăzi. Dincolo de ele fiți pregătiți că începe o anumită stare de lucruri și de gradul de deschidere și dezvăluire a capacităților Dvs depinde cu adevărat viitorul Republicii Moldova”. Această frumoasă sărbătoare a începutului noului an de studiu universitar a urmat cu un concert festiv.

Лаврова, Ирина. Музыка нас с тобой связала / И. Лаврова // Голос Бэлць. – 2008. – 31 окт. (Nr 92). – P. 1, 3.

Одной из знаменательных дат уходящего месяца был Международный день музыки. Усилиями энтузиастов - коллектива факультета Музыка и Музыкальной Педагогики Бельцкого гос **Лаврова, Ирина.** **Через искусство имеее свет** / И. Лаврова // Голос Бэлцью. – 2008. – 25 марта (Nr 25). – P. 3.

Сольный концерт классической музыки, прошедший недавно в стенах Бельцкого Госуниверситета имени А. Руссо, несмотря на его небольшой формат, нельзя назвать рядовым. Преподаватели и студенты факультета

Музыки и Музыкальной педагогики вуза, музыкальных школ города, музпедколледжа, а также ценители фортепианного искусства собрались, не только чтобы насладиться произведениями Баха, Брамса, Моцарта, молдавского композитора В. Ротару в блестящем исполнении студентки четвертого курса заочного отделения Анжелы Люлявы.

Будущая выпускница работает в Глодянской школе искусств, между тем педагог Е. В. Гупалова прочит своей талантливой подопечной большое будущее. Пришедшие на праздник музыки коллеги, ученики, друзья Елены Васильевны, порадовавшись успехам ее воспитанницы, искренне поздравили Гупалову с успешной защитой диссертации, состоявшейся накануне 8 Марта, и получением научной степени доктора искусствоведения.

Проректор по научной работе вуза, профессор, доктор хабилитат педагогических наук Ион Гажим, приветствуя виновницу и организатора встречи, подчеркнул неординарность события. „В свое время я возглавлял кафедру музыкальных инструментов, а затем и факультет в целом. Наш факультет особый, он единственный в республике, где готовятся преподаватели музыки. Здесь работают люди увлеченные, одаренные, половина из них - доктора наук, и с пополнением их рядов коллектив стал еще профессиональнее. Надо сказать, что сегодня, в прагматичный и меркантильный век, люди, особенно молодежь, не очень охотно идут в науку. Но я верю, подобное отношение пройдет, в том числе и благодаря таким самобытным и многогранным личностям, как Елена Гупалова. Все, за что берется, она делает профессионально - и как педагог, и как музыкант, исполнитель, и как писатель, и даже как астролог. То, что она защитила диссертацию по музыковедению, обратив свой взор на фортепианный репертуар, в том числе и на детский, очень важно, поскольку с него начинается музыкальное воспитание человека. Образно говоря, это те соки, что питают корни росточка, из которого вырастает древо с роскошной кроной, и имя ему - Музыка».

Тема духовности была главной и в выступлении декана факультета музыки и музыкальной педагогики, доктора педагогики, доцента Маргариты Тетели, которая отметила, что культурные традиции Бельц зиждутся на таких ценностях, как классическая, академическая музыка. „Наш город духовный, и духовность его поддерживают конкретные люди, каких, к сожалению, не так много. Одна из них - Елена Гупалова. Поэтому я очень рада за ее успех, который оцениваю как событие в культурной жизни региона. Ее диссертация весьма познавательна, основывается на местном материале - на примере репертуара молдавских композиторов, начиная с послевоенного

времени и до наших дней, автор проследила становление национальной фортепианной школы. И это часть истории нашего народа, которую надо знать». В своей жизни и творчестве Е. Гупалова руководствуется ключевой фразой из учения Рериха „Живая этика»: „Через искусство имеее свет». Эти слова стали лозунгом Просветительского центра культуры „Урания», созданного ею с целью стимулирования профессионального роста и продвижения талантливой молодежи севера республики. Сейчас сложно сосчитать, сколько было подготовлено по инициативе председателя „Урании» лекций-концертов, музыкально-философских композиций, художественно-поэтических вечеров и театрализованных представлений, которые обогатили культурную жизнь Бельц. Елена Васильевна может гордиться многими своими учениками, творческие достижения которых создают славу стране. Это неоднократный призёр конкурсов в Чикаго, исполнительница и композитор Ольга Хрисгок, композитор Татьяна Скурту-Погребняк) - лауреат конкурсов „Маленький принц» „Белая хризантема”, это победительница проходившего в Румынии Международного конкурса имени К. Фильч, участница IV Международного юношеского конкурса имени П. Чайковского в Китае Кристина Мокроусова и лауреат конкурса имени Шт. Няги, лучший исполнитель джазового произведения на республиканском конкурсе в Кишинёве Василий Греку, лауреат городского конкурса исполнителей, посвященного Дням молодежи, Оксана Жалобэ и другие.

И педагогическая, и научная деятельность, и общественная работа Елены Гупаловой в рамках Просветительского центра „Урания» служат одной цели - повышению духовности человека. Этому же посвящена ее третья книга под названием „Духовное предназначение Молдовы».

И к слову: одним из первых положительных и весьма предметных „последствий» защиты докторской диссертации Е. Гупаловой стала передача факультету эксклюзивных изданий Академии наук РМ, которые не поступают в свободную продажу, журнала „ARTA” и книги о жизни и творчестве Евгения Доги - в дар от музыкального сектора АН РМ, о чем новый доктор искусствоведения с радостью сообщила присутствующим.

А каждому из сидящих в зале, уверена, после состоявшегося концерта стали еще понятнее слова Шумана о призвании музыки освещать глубину человеческого сердца. университета имени А. Руссо этот праздник прекрасного продлился весь октябрь и стал заметным событием в культурной жизни города. В течение целого месяца в школах и лицеях Бельц шли концерты классической музыки, подготовленные по инициативе и с непосредственным участием преподавателей и студентов факультета.

А завершающая встреча состоялась в концертном зале университета, куда были приглашены школьники разных возрастов. Надо сказать, что организаторы необычного „музыкального десанта" подошли творчески к подготовке своих мероприятий. Концерты обрамлялись неформальными тематическими беседами, в ходе которых ведущие постепенно, ненавязчиво вводили учащихся пятых-седьмых классов в волшебный мир музыки, рассказывали о композиторах, о том, что авторы хотели донести до слушателей и какие приёмы для этого использовали. Конечно, при подборе репертуара учитывался возраст аудитории, уровень понимания и восприятия материала.

В концертах прозвучали произведения Баха, Грига, Фильда, Лея, Конфри, Родригеса, Фроссини, Сартори, Монти, Моцарта, Шуберга, Штрауса, Хачатуряна, Таривердиева, Доги, Георгицы, Мариконе, и, надо сказать, все номера нашли отклик в юных сердцах. Сами взрослые не ожидали такого резонанса, да и дети признавались потом, что, внимая музыке вживую, они испытали совершенно новые, доселе неведомые им трепетные ощущения. От соприкосновения с живым искусством у школьников появлялся восторженный блеск в глазах, а вокруг воцарялась необыкновенная атмосфера сотворчества - исполнителей и благодарных слушателей.

После концертов учащиеся делились друг с другом впечатлениями, с удовольствием выплескивали переполнявшие их эмоции на бумагу, отвечая на предложенные организаторами вопросы. Устами младенца, как известно, глаголет истина.

Ответы детей наглядно продемонстрировали, как они восприимчивы к прекрасному и умеют его ценить, - надо лишь почаще давать им такую возможность. Праздник музыки в ряде школ и лицеев города состоялся благодаря усилиям многих неравнодушных людей. В их числе декан факультета Музыки и Музыкальной Педагогике БГУ М.Тетеля, заведующая кафедрой музыкальных инструментов М. Морарь, преподаватели Л. Гранецкая, Е. Гупалова, О. Грубляк, О. Сикур, Т. Буларга, Е. Бабин, М. Косумова, В. Крищук, студенты Л. Темчук, М. Радэуцэ, А. Коржак, Е. Драган, О. Коваль, О. Аврамиоти, С. Патрон, А. Мушук, О. Тургурияну, А. Григорьев. Деканат факультета признателен директорам школ и музыкальным работникам за их деятельное участие в подготовке мероприятий.

В свою очередь, руководители учебных заведений, где прошли концерты (теоретические лицеи им. В. Маяковского, Л. Благи, Г. Кожбука, СШ-5 и др.), искренне благодарили гостей за подаренное ребятам чудо прикосновения к высокому искусству. Все они выразили надежду на то, что замечательная инициатива факультета получит логическое развитие.

Лаврова, Ирина. Без музыки жизнь была бы ошибкой / И. Лаврова // Голос Бэлць. – 2008. – 5 дек. (№ 104). – Р. 3.

Эти слова немецкого философа Фридриха Ницше стали девизом прошедшей в Бельцком государственном университете имени А. Руссо международной научно-практической конференции «Обучение одаренных детей в системе современного музыкального образования». Об ее итогах нам рассказал профессор, доктор наук, проректор вуза по науке и международным отношениям, член Союза композиторов и музыковедов Молдовы, автор многочисленных книг, монографий, учебников и статей по музыковедению, философии музыки, психологии и педагогике музыки, изданных в России, Украине, Румынии, Германии, Америке, Ион ГАЖИМ.

— Факультет музыки и музыкальной педагогики БГУ - единственный в своём роде на всю республику, только здесь занимаются подготовкой преподавателей музыки, вопросами музыкального обучения и воспитания детей, то есть, собственно, музыкальной педагогикой. У нас есть хорошая школа со сложившимися традициями, огромный опыт, - учителей музыки вуз готовит еще с 1959 года, а в 1980-м отделение трансформировалось в факультет (я, к слову, в числе его первых выпускников). Поэтому вполне закономерно, что наш научный проект обучения музыке одаренных детей, представленный Академии наук Молдовы прошел по конкурсу. Проект был рассчитан на три года, и в течение всего этого времени велась активная научно-исследовательская и практическая работа, в которую были вовлечены не только педагоги и студенты факультета, но и преподаватели музыкальных школ, музвоспитания в общеобразовательных учреждениях всего северного региона страны. Прошедшая конференция подытожила сделанное.

Задача специалистов — научить нынешних и будущих педагогов музыки выявлять способных детей, развивать их таланты, опираясь на достижения музыкально-педагогической науки, современную методику и требования дня.

С докладами выступили 29 авторов - ученые, доктора наук, методисты, педагоги - из Молдовы, Румынии, Украины, Болгарии, в их числе люди с именами: маэстро Штефан Андроник - преподаватель кишиневского лицея, руководитель детского хора «Весенние голоса», объехавшего с концертами почти весь мир; известный в Молдове дирижер и композитор Еуджениу Мамот: а также признанный авторитет - столичный музыковед Татьяна Лупан, Василе Василе из Бухарестской Академии музыки, доктора наук из Киева Алла Козырь и Инна Коваленко, их болгарский коллега Степан Червенков. На форум были приглашены все директора и многие преподаватели музыкальных школ севера республики и Оргеева.

Насыщенная программа включала не только научные выступления,

но и практические занятия, мастер-классы, открытые уроки, творческие мастерские. И, конечно, состоялись концерты, в которых юные исполнители продемонстрировали свои таланты и пристрастия: звучала и вокально-инструментальная, и хоровая музыка, и классическая, народная, современная. Ярким аккордом конференции стал представленный студентами БГУ этнофольклорный музыкальный спектакль «Свадьба в Дрокии» (буквально две недели назад спектакль занял первое место в конкурсном показе на студенческом республиканском фестивале «Свадебные обычаи и традиции»). На итоговом заседании участники конференции наметили конкретный план дальнейших действий, включающий в себя подготовку методических и учебных материалов. Факультет станет в этой работе координирующим центром, объединяющим усилия педагогов региона.

Нельзя не сказать об атмосфере высокой духовности, которая царила на протяжении всего мероприятия. Замечательно, что в нынешнем жестком, техногенном мире, где трудно выживать не только и не столько экономически, сколько психологически, есть такой одухотворяющий противовес, как музыка, и люди, привносящие её в повседневную жизнь, приобщающие к этому искусству молодое поколение. Конечно, технический прогресс-это важно, но, согласитесь, у лодки должно быть два весла: если грести одним, судёнышко будет вертеться на месте. И только наличие второго «весла» - духовности - сможет обеспечить движение вперед. В Молдове нет запасов нефти, газа и угля, но имеется неизмеримо большее богатство, с которым мы можем выходить в мир: наши замечательные люди, одарённые дети. Таланты надо искать и взращивать - грамотно, профессионально, и у нас для этого достаточно опытных, увлеченных педагогов.

Дополнила своего коллегу член оргкомитета конференции, заведующая кафедрой музыкальных инструментов и методики, кандидат педагогических наук, доцент Марина МОРАРЬ.

— Я бы хотела акцентировать внимание на нескольких чрезвычайно важных моментах. Во-первых, конференция выявила очень отрадную тенденцию: молодежь, при всём её тяготении к современной эстрадной музыке, сохраняет глубокий и неподдельный интерес к классике, осознаёт, что только она даёт ту базу, без которой невозможно двигаться вперёд. Во-вторых, наш факультет, который давно является центром музыкального воспитания в общеобразовательной системе, теперь сумел объединить вокруг себя и все музыкальные школы северного региона. Менеджеры музшкол обменялись опытом, поучаствовали в дискуссиях, а главное - договорились о продолжении сотрудничества.

Мероприятие прошло на высоком профессиональном уровне, в чём немалая заслуга всего факультета, декана Маргариты Тетеля, проректора

вуза Иона Гажима, возглавившего оргкомитет, его членов Владимира Бабия и Татьяны Буларга, которая является научным сотрудником действующей при факультете научной лаборатории. В подготовке концертных номеров деятельное участие приняли воспитанники детской филармонии, которая на протяжении уже десятка лет действует при факультете и предметно работает с музыкально одаренными детьми, причем не только популяризирует искусство путем организации концертов в Бельцах и районах, но и занимается поиском талантов по всему северу республики. И напоследок еще одна хорошая новость: наш проект работы с одаренными детьми получил поддержку Академии наук РМ еще на два года!

2008. Bălți. Conferința Internațională științifico-practică „Instruirea copiilor dotați în sistemul învățămîntului muzical modern”. Președinte al comitetului organizatoric.

Строганова, Н. Одиннадцать друзей Кристины, или Подарков много не бывает / Н. Строганова // *Голос Бэлць*. – 2008. – 23 декабря (№ 109). – С. 4.

Ровно год назад юная бельчанка Кристина Мокроусова подарила родному городу камерный концерт. Она учится в Национальной академии музыки, театра и изобразительных искусств: друзья-студенты и преподаватели с удовольствием поддержали инициативу будущей пианистки. В нынешнем декабре музыкальный десант из столицы (11 человек) вновь прибыл в Бельцы. Кристина считает, что подарков много не бывает. И в актовом зале государственного университета им. А. Руссо вновь выступили камерные ансамбли академии под руководством педагога Инессы Сауловой. Звучала классика: Бетховен, Моцарт, Мендельсон. Слушатели - преподаватели и студенты факультета музыки и педагогики университета, а также учащиеся профильных лицей, колледжа и школ - могли по достоинству оценить исполнительское мастерство будущих виртуозов сцены, каждый из которых с самого раннего детства понял в чем его призвание.

Наша землячка Кристина Мокроусова учится игре на фортепиано с пяти лет. Родилась в семье профессиональных музыкантов, так что первые уроки Кристина брала у своих родителей, а затем была учеба в музыкальной школе и бельцком музыкальном училище, потом республиканский лицей-интернат им. Порумбеску. На выпускных экзаменах, единственная на курсе, получила по бакалавреату «десятку».

Учась в Академии, уже участвовала во многих творческих состязаниях. В международных конкурсах мирового уровня - в Румынии, Китае, Японии. Прошедший год был для Кристины очень удачным. И начался с выступления на сцене Национальной филармонии, где она в сопровождении симфонического оркестра виртуозно исполнила знаменитый второй концерт своего любимого композитора Рахманинова получила хорошие отзывы специалистов и столичной прессы. В числе других запомнившихся и ярких для нее самой выступлений - участие в Днях русской литературы и духовности в октябре. А мечтает - дать сольный концерт в Бельцах.

Друзья Кристины с удовольствием погуляли по городу. Молодые музыканты назвали бельцкую атмосферу очень приятной и спокойной. Они были также покорены красотой и величием собора св. Константина и Елены.

Как и в прошлом году, этот концерт не мог бы состояться без активной поддержки примара В. Панчука и декана факультета музыки университета М. Тетели. Транспорт для доставки гостей выделил директор объединения рынков М. Крижановский.

Cerguță, Ludmila. De ce avem nevoie de o strategie de descentralizare în cultură și în special în domeniul învățământului artistic? / L. Cerguță // Vocea Bălțului. – 2009. – 24 dec. (Nr 50). – P. 3

O întrebare care s-a discutat zilele acestea la Congresul Oamenilor de Artă ce a avut loc în decembrie curent și la care revine cu un mesaj în numărul de azi al ziarului „VB” dna **Margareta Tetelea**, decan al Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală de la US „A.Russo” din Bălți.

2009. Chișinău. Cu Gh. Ciobanu, ex-ministrul Culturii al RM, Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova.

Înainte de toate, trebuie de precizat ca „strategia”, vine din limba greacă și anume de la cuvântul „politikη” - O atare situație, chiar din punct de vedere semantic, stabilește ordinea, inclusiv și în domeniul administrării Artelor. Dacă ajustăm cele spuse la faptul că, trecînd, de curînd, printr-o guvernare totalitară, am păstrat, astăzi, aproape intact modelul de ieri de administrare, atunci democrația actuală o pot compara cu o sonată nouă, genială, așternută pe hîrtie, dar... încuiată într-un sertar cu chei pierdute... Voi trece la exemplificări realiste pe plan local. Sistemul învățământului artistic, structură unică, rămasă ca moștenire frumoasă din epoca precedentă, la Bălți își menține ținuta sa clasică: școala de muzică „George Enescu”, școala de arte „Ciprian Porumbescu”, Școala de Arte Plastice, Colegiul de Muzică și încununează această verigă Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității de Stat.

Acum 8 ani Universitatea și-a asumat marea îndrăzneală și responsabilitate de a deschide în cadrul facultății susnumite și a liceului „Ion Creangă”

clasele liceale cu profil Arte, cu marea speranță de a-l transforma treptat într-un liceu de Artă al zonei de Nord, cu accesul nu numai la muzică, dar și la alte arte. Despre oportunitatea unui așa liceu vorbește numărul mare de copii talentați de la țară și necesitatea consolidării continuității în educația și învățămîntul artistic. Bineînțeles că în activitatea acestui liceu au fost coaptați cei mai buni specialiști din domeniu. Cu un arsenal de cîteva promoții, liceul a devenit foarte solicitat pe piața învățămîntului artistic al zonei de Nord. Profilurile – Muzică, Coregrafie, Teatru, Arte plastice au devenit o pistă de lansare în cultura muzicală națională a tinerilor.

Aici au apărut primele semne de descentralizare ale învățămîntului artistic, deoarece pînă la moment existau 4 licee similare, dar toate... la Chișinău.

Stupefiant. Liceului din Bălți i-a fost sistată activitatea în acest început de an de învățămînt, fără motivație educațională, sau, de ce nu, evident, cu un interes de ordin particular sau politic. Și aceasta se întîmplă la nivel de ministere, și unde... tocmai în domeniul culturii.

Aici nu se administrează finanțe, nici resurse economice, nici funciare, aici mărirea sa Talentul administrează resursele spirituale. A-i lipsi pe tinerii cetățeni, mai ales pe cei de la țară de dreptul la învățămîntul artistic, accesibil, este de fapt, o încălcare de lege... din partea guvernătorilor însăși.

În statele cu adevărat democratice cultură și învățămîntul se arată autonome, în raport cu domeniul politic. Pentru ca exercitarea acestei libertăți să fie garantată, statul este dator să pună în mișcare un mecanism de susținere a culturii, prin mijloace legislative și administrative, dar și prin forțele nonguvernamentale, atrase în procesul de educație, cultură artistică.

Făcînd o analiză pertinentă a situației din domeniul evocat, căruia i-am dedicat peste 30 de ani de activitate profesională și managerială, ca decan al Facultății de Muzică și Pedagogie muzicală, facultate care s-a constituit ca un centru de cultură, știință și educație artistică cu recunoaștere internațională, îmi permit astăzi să fac o referință la situația actuală ce ține de unele tentative de descentralizare în sistemul învățămîntului artistic din Bălți și zona de Nord, despre care deja am menționat. Las într-o parte problemele financiare despre care s-a vorbit și incontinuu se va vorbi.

Experianța mea și a colegilor din învățămîntul artistic în realizarea unei strategii de culturalizare a maselor printr-un șir de proiecte și activități ne permite să constatăm că Bălțiul a devenit un centru de cultură și educație artistică a Zonei de Nord a Moldovei.

Deja 10 ani, din inițiativa directorilor școlilor din învățămîntul artistic activează Filarmonica de Copii cu un impact considerabil asupra culturalizării

muzicale.

Din inițiativa unui grup de pedagogi entuziaști, susținuți de Secția Cultură, anual se organizează seminare de profil și conferințe la nivel național și internațional.

Prin concursul Universității și a proiectului științific din cadrul ei, condus de dr.hab. în pedagogie Ion Gagim, a fost promovată Conferința internațională „Dezvoltarea copiilor dotați muzical” cu participarea activă a elevilor și profesorilor din 18 școli de muzică și artă din Zona de Nord.

Cu sprijinul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova și personal a lui Gh. Ciobanu și a Filarmonicii de Stat, în persoana Svetlanei Bivol, a fost lansat Festivalul Internațional de Muzică clasică „G.Enescu – 125 ani de la naștere”.

Cu sprijinul AMTAP (Iu. Mahovici, An. Lopicus) și a Colegiului de Muzică „Șt. Neaga” în persoana lui G. Perju a fost promovat concursul zonal al tinerilor pianiști și violoniști, consacrat lui G. Enescu. Nu vreau să răpesc din spațiu pentru enumerarea manifestărilor organizate de noi nu numai la Bălți, dar și la Soroca, Drochia, Rîșcani, Edineț etc.

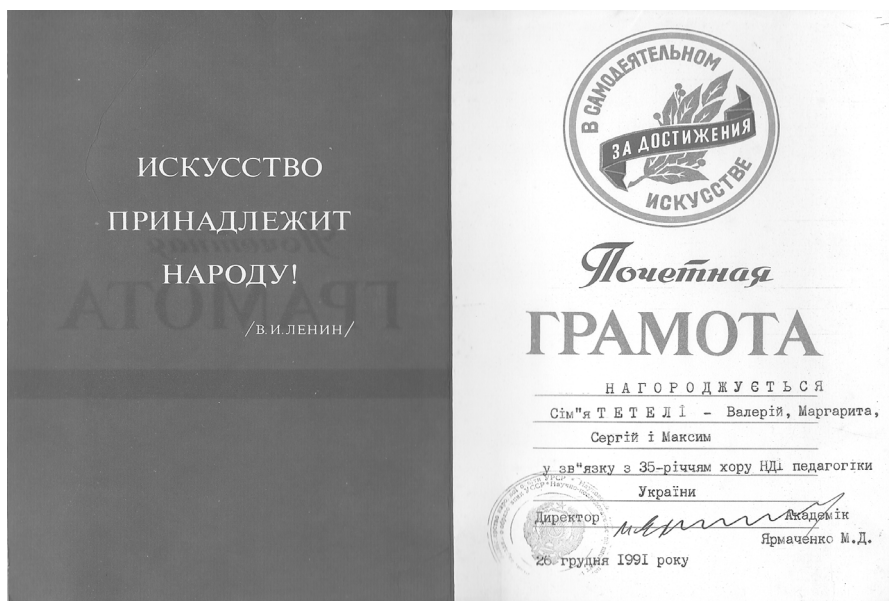
Este o experiență bogată, frumoasă, dar... realizată de niște entuziaști, de fapt oamenii pe care se ține cultura noastră și care inconștient activează descentralizat, în colaborare cu cele mai prestigioase structuri cultural-artistice din țară.

Dar dacă mâine aceste persoane, din diverse motive se vor retrage, oare tineretul de astăzi dorește să activeze pe entuziasm gol? Ei au deja o altă mentalitate. De aceea, în susținerea acestor politici culturale ar trebui să existe niște elemente fundamentale în asigurarea succesului descentralizării: strategia trebuie să pornească de la realitatea complexității construcției culturale locale și ca pentru aceasta să aibă minime șanse de succes, ea trebuie să implice nu doar o instituție, cum este Ministerul Culturii, ci, deopotrivă, să-și asume responsabilitatea și Ministerul Educației, și toate Uniunile de creație, profesioniștii, părerea căroră nu trebuie să fie neglijată.

Tocmai de aceea, astăzi, de pe pozițiile unui avocat, eu susțin descentralizarea culturii și a învățământului artistic, nu mai este vreme pentru entuziasm gol. Noi, cei din teritoriu nu mai tolerăm văduvia de putere decizională.

Distincții, trofee

*Diplomă pentru merite deosebite în promovarea valorilor culturale.
Secția Cultură mun. Bălți.*

Diploma Festivalului Național de folclor „Tradiții și obiceiuri de nuntă”.

Diplomă pentru spirit creativ, aptitudini manageriale.

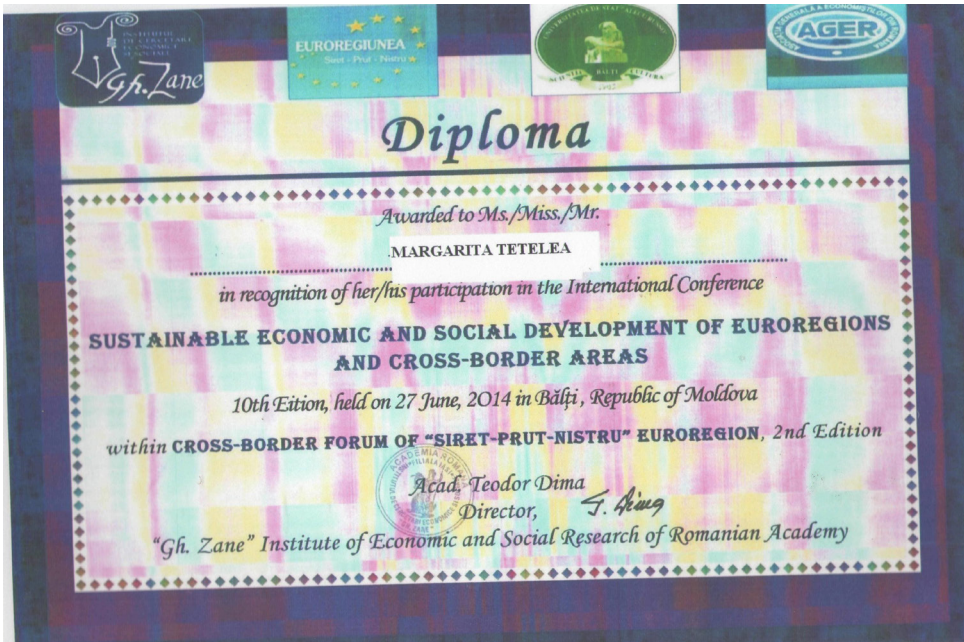

Diplomă pentru contribuția considerabilă la educația și instruirea tinerii generații.

Diplomă pentru participare activă la manifestările dedicate aniversării a 90-a de la Unirea Basarabiei cu România.

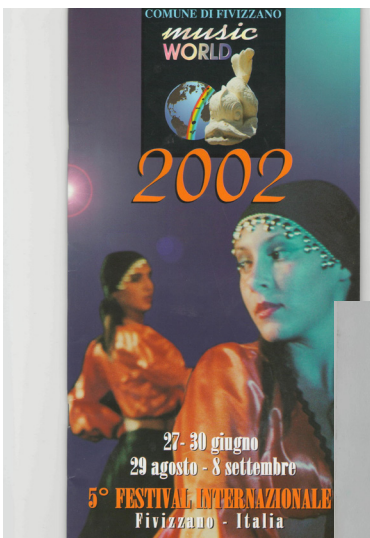

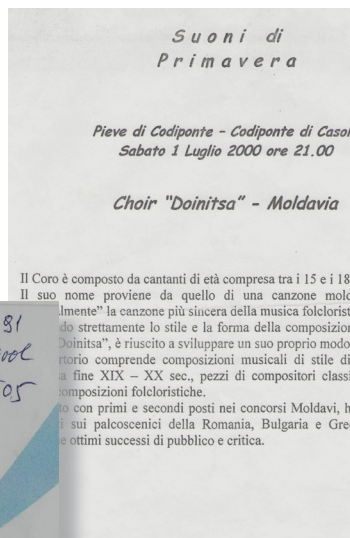

Trofee obținute la Festivaluri și Concursuri

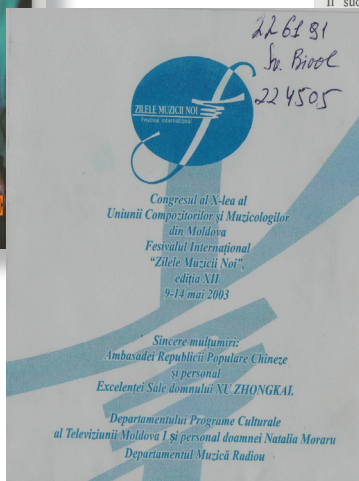

Invitația de participare în Italia.

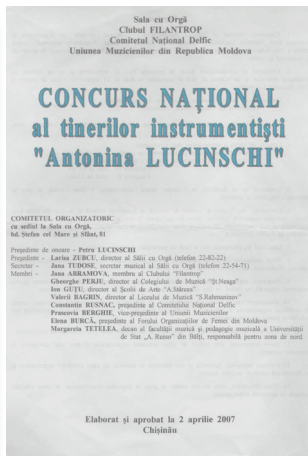
Invitația de participarea la Festivalul din Bulgaria.

Festivalul Internațional „Zilele Muzicii Noi”. Moldova.

2006. Membrul comitetului organizatoric. Concursul Național al tinerilor instrumentiști „Antonina Lucinschi”.

2014. Membrul juriului. Concursul Național al tinerilor instrumentiști „Antonina Lucinschi”, ed. a 8-a.

Hobiuri

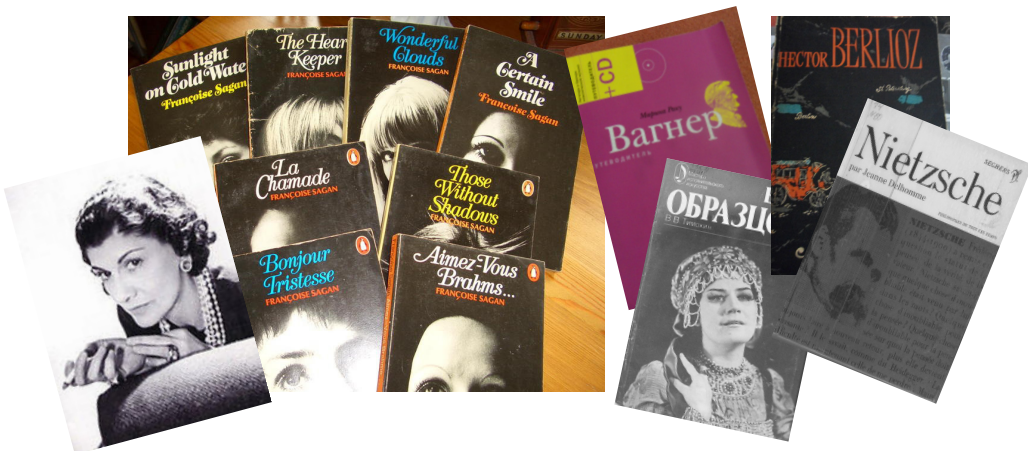
Lectura

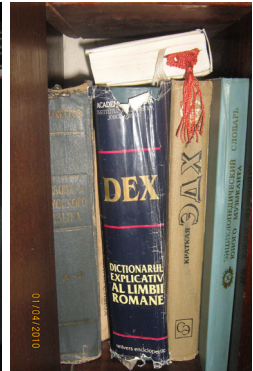
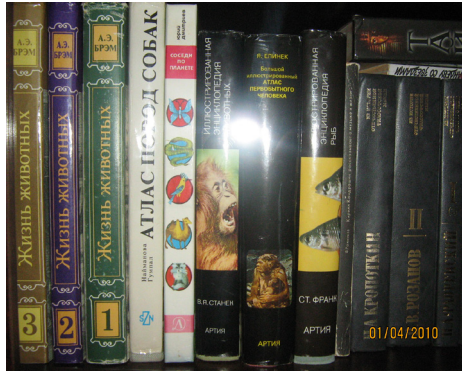
Această strânsă legătură dintre formă și conținut are o importanță practică deosebită. Pe de-o parte ne permite, studiind cu atenție forma corpurilor noastre, să descoperim conținutul (sau cu alte cuvinte care este semnificația, înzestrarea subtil-energetică pe care o avem și care a generat acea formă) și astfel să ne cunoaștem pe noi înșine, iar pe de altă parte modelându-ne forma corpului în mod armonios putem acționa asupra conținutului și să trezim anumite virtuți sau, altfel spus, anumite calități sufletești și spirituale.

Colecția enciclopedică de mari personalități-femei prezintă destinele și importanța lor pentru istoria umanității. Dna Tetelea a adunat aceste cărți, căutându-se în ele pe sine.

În biblioteca personală a Doamnei Tetelea cărți de o deosebită valoare: **Friedrich Wilhelm Nietzsche** (n. 15 oct. 1844, Röcken - d. 25 aug. 1900, Weimar), unul din cei mai importanți filozofi germani din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, care a exercitat o influență considerabilă, adesea controversată, asupra gândirii filozofice a umanității; **Richard (Wilhelm) Wagner** (n. 22 mai 1813, Lipsca; d. 13 febr. 1883, Veneția), compozitor, dramaturg și teoretician al artei germane, unul din cei mai de seamă reprezentanți ai romantismului muzical; **Hector Berlioz**, (n. 11 dec. 1803, La Côte-Saint-André, Isère, Franța - d. 8 mart. 1869, Paris) a fost un compozitor, scriitor și critic francez.

Un segment distinct îl constituie colecția consacrată **esteticii muzicale**, domeniu de care se interesează în mod special. Colecția de discuri de vinil este unică în orașul Bălți, îngrijită cu drag de soții Tetelea și care coține lucrări muzicale de valoare din tezaurul muzicii universale interpretate și dirijate de cei mai renumiți dirijori și soliști din lume.

Măști și tablouri

Măști și tablouri din piele confecționate de prietena Mirela Martin din România

Măști – masca conține o putere magică împotriva răului. Vechea denumire latinească a măștii *persona* va desemna și noțiunea de *individ*. Ele constituie un mijloc de refulare a tensiunilor sufletești ascunse, jocurile cu măști sînt un fel de purificare. Măștile reprezintă spiritele strămoșilor. În civilizația modernă, e un simbol al metamorfozei. „Interesul deosebit al pictorului pentru desenul propriu-zis se explică prin bucuria de a descoperi paradoxul psihologic al caracterului” spunea Gleb Sainciuc. Colecția de măști a Dnei Tetelea este o prezentare a caracterului ei și se afirmă prin sinceritate, se impune prin buna intenție și atitudine față de tot ceea ce face, stimulează continuitatea la nivel de originalitate.

Colecția de rațuște

Rața este un simbol al fericirii în China și Japonia. Rațele mandarin (numite așa datorită penajului lor viu colorat) sînt simboluri ale fericirii conjugale și ale fidelității. La sfîrșitul Epocii Bronzului, rațele erau reprezentate cu roți ale soarelui, sau pe prova bărcii care transporta soarele – referire la obiceiurile lor migratoare.

Rața în Extremul Orient și în Asia este simbolul unității și fericirii conjugale, uneori adăugîndu-i-se noțiunea de putere vitală. Rațiunea acestui sens este că bărbatul și femeia înoată prin viață întotdeauna alături. Pentru indieni, rața reprezintă călăuza infailibilă, în largul său și în apă, și în cer. „Rațele le vezi adesea scufundîndu-se în apă, însă întotdeauna se avîntă din nou în zbor. Așa cum ori de cîte ori puhoiul pe cei evlavioși vrea să-i doboare, grația divină îi scoate din necaz” - emblematicul poet baroc Hohberg (1675).

Vedem această asemănare și în viața Margaretei Tetelea, chiar în ciuda dificultăților, Dna rămîne în limite - puterea de încredere reușește mereu, nimic întîmplător în pasiunea de a colecta rațe. În ce țară și oraș nu s-ar afla, preferă să-și aleagă un suvenir – rățușcă, pe care visează să o și croșeteze.

Ceramică

Florăritul

Prin natura sa, psihicul uman este absolut dependent de natură, iar menținerea unui echilibru și a unei armonii permanente constituie chiar o reală terapie prin cultivarea plantelor. Degrevarea de la grijile stresante de zi cu zi se produce instantaneu la schimbul reciproc de energie pozitivă, iar mesajele tacite acționează fără nici un dubiu în consecință și asupra noastră, dar și asupra plantelor. Florile, plante care întruchipează gingășia și frumusețea, au încântat privirea Margaretei din copilărie. Crizantema, cu multă grijă și pasiune cultivată de mămica ei – a devenit și ea un simbol al familiei Tetelea. Crizantema - denumită de botaniști și floarea de aur (în limba greacă *chrysos* înseamnă aur, iar *anthos, floare*), prezintă numeroase specii și soiuri prin flori mari, de diferite culori : alb, galben, roz, roșu, violet, culori observate mereu în haina Dnei.

Florile la 35 de ani...

... la 50 de ani

Florile la 55 de ani...

...și în călătorii

Vaze

Vazele – sînt un simbol pur feminin, mai ales în arta occidentală, unde vaza cu liliu – este simbolul Ave Mariei. În Egipt vaza simbolizează viața fără de moarte. În budism vaza cu flori este simbolul armoniei. Frumusețea sufletului Dnei Tetelea este un atribut divin esențial al creației, edificare încîntătoare a formei prin armonie.

Croșetarea

Iubește a confecționa obiecte manuale cu ajutorul acului, croșetei, împletitură fină cu găurele, reprezentând modele variate. Mărimea, forma și motivele decorative diferă de la un obiect la altul, fiind în directă relație cu piesa pe care se aplică, folosită în arta populară românească. Trăsăturile de caracter ale Doamnei Tetelea în această îndeletnicire: răbdarea, finețea, acuratețea, creativitatea, frumusețea, armonia și farmec feminin. Prima operă croșetată a fost, de fapt, continuarea unei lucrări începută de mama-soacră în anul 1961 și finalizată de Margareta în anul 1996 cu ... 35 de ani mai târziu.

Apoi și-a dorit câte un simbol omagial - a croșetat câte o imagine a anotimpului, ce ține de ziua de naștere a fiecărui membru al familiei.

Soțului Valeriu, născut în mai, i-a dăruit un buchet gingași de flori de primăvară.

Fiului mai mare Max, născut în februarie, i-a oferit un peisaj de iarnă cu un subiect mult preferat – o luminiță în căsuța țărănească, înconjurată de brazi și troiene înzăpezite.

Fiului mezin Sergiu, care e născut în septembrie, i-a croșetat cele mai iubite și preferate flori – vîzdoagele. În această floare, în aroma ei se manifestă spiritul sătesc, atât de genial evocat de Ion Druță în „Frunze de dor” și care s-a păstrat în existența Margaretei prin marea dragoste și pasiune pentru această floare.

Născută la începutul lui august, cînd floarea soarelui umbrește fru-musețea oricărei flori, Margareta și-a creat un buchet drag, care în are întotdeauna în casă prin tabloul croșetat. Deoarece floarea își întoarce totdeauna petalele ca niște raze după lumină a ajuns să fie asociată cu dragostea credincioasă față de Dumnezeu, iar în portretistică, cu loialitatea și devotamentul, de asemenea și calitățile Doamnei Tetelea.

Dat fiind faptul că toamna este anotimpul preferat și zona de odihnă – muntele, Dna Tetelea a croșetat timp de șase ani un tablou la care ține foarte mult – „Toamna la munte” pentru care a utilizat 21 de culori.

În colecție mai sînt 2 lucrări confecționate de mama-soacră de la care Margareta a învățat multe lucruri fine. O agendă cu un calendar, unde înregistrezi sarcini cotidiene și o icoană cu imaginea Maicii Domnului, pe care i-a oferit-o feciorului Valeriu la aniversarea de 40 de ani.

Această lucrare evlavios completează colecția de icoane, aduse din locurile sfinte, de pretutindeni, de toți membrii familiei Tetelea.

Bibliografie

Monografii. Note de curs. Articole

1986

1. **Tetelea, Margareta.** Pregătirea profesorului de muzică la nivelul cerințelor contemporane // *Pedagogul sovietic*. – 1986. – Nr 6. – P. 21-22.

1988

2. **Тетеля, Маргарета.** Художественно-эстетический опыт в системе профессионально педагогической подготовки учителя // *Задачи подготовки будущего учителя в условиях перестройки высшего образования в стране*. – Киев, 1988. – P. 103-108.

1989

3. **Tetelea, Margareta.** Pregătirea învățătorilor de muzică - la nivelul cerințelor de azi // *Pedagogul sovietic*. – 1989. – Nr 6. – P. 47-49.

1992

4. **Тетеля, Маргарета.** Подготовка учителя музыки в Румынии // *Научно-педагогические основы развития общеобразовательных школ Украины : Тез. науч.-практ. конф.* – Киев, 1992. – P. 78-80.

1993

5. **Tetelea, Margareta.** Din istoria culturii muzicale a României // *Lumea spirituală a tineretului : Conf. practico-șt.* – Cernigov, 1993. – P. 62-67.

6. **Tetelea, Margareta.** Din istoria dezvoltării învățămîntului muzical în principatele românești pînă la începutul secolului al XIX-lea // „Moldova : deschideri științifice și culturale spre Vest” : Congr. XVIII al Acad. Româno-Americane de Știință și Arte (13-16 iul. 1993). – Ch., 1993. – Vol.1. – P. 132-133.

7. **Тетеля, Маргарета.** Из истории музыкальной культуры Румынии // *Духовный мир молодежи : Тез. науч.-практ. конф.* – Чернигов, 1993. – P. 13-14.

8. **Тетеля, Маргарита.** Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула. Спец. 13.00.01-Теория и история педагогики : Автореф. дис... канд. пед. наук /

Київ. гос. пед. ин-т им. М. П. Драгоманова. – Київ, 1993. – 22 р. ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/tetelea/tetelea_probleme.pdf

9. Tetelea, Marghrita. Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула. Спец. 13.00.01. Теория и история педагогики : дис. на соис. учен. степ. канд. пед. наук / Киев. гос. пед. ин-т им. М. П. Драгоманова. – Киев, 1993. – 168 р.

1994

10. Tetelea, Marghrita. Din istoria dezvoltării învățămîntului muzical în principatele românești pînă la începutul sec. al XIX-lea // Investigații pedagogice și psihologice : Culeg. de art. șt. ale tinerilor savanți. – Ch., 1994. – P. 56-58.

1995

11. Tetelea, Marghrita. Ideile estetice ale lui George Breazuș și rolul lor în pregătirea profesorului de muzică : Tezele ref. // Realizări și deschideri științifice : Conf. Jubiliară. – Bălți, 1995. – P. 74-75.

1997

12. Tetelea, Marghrita. Din istoria învățămîntului muzical în principatele românești pînă la începutul secolului al XIX-lea // Investigații pedagogice și psihologice : Culeg. de art. șt. ale tinerilor savanți. – Cimișlia, 1997. – P. 56-58.

13. Tetelea, Marghrita. Estetica muzicală : Curs universitar pentru studenții Fac. Muzică și Pedagogie Muz., spec. „Profesor de muzică și instrument”, „Profesor de muzică și dirijor de cor” / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac.

Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. – Bălți, 1997. – 216 p. – Bibliogr. : p. 215-216.

2001

14. **Tetelea, Margareta.** Dimensiuni estetice ale educației muzicale // An. șt. / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți. (Ser. Nouă). – 2001. – T. 19, fasc. c. : Pedagogie și Psihologie. Muzică și Pedagogie Muz. – P. 64-65.

2002

15. **Gagim, Ion.** Profesorul de muzică : prestanță și talent / I. Gagim, M. Tetelea, A. Popov // Făclia : săpt. ped. – 2002. – 2, 9 mar.

16. **Tetelea, Margareta.** The actual tendencies of Pedagogy of Music and Music professor encyclopedic orientation // The university of arts as an experimental space for artistic, educational and scientific innovation : The Intern. sci. seminar, Yugoslavia, 2002. – Belgrad, 2002. – P. 3-6.

17. **Tetelea, Margareta.** Cadrul enciclopedic al pregătirii profesorului de muzică // Reforma învățământului : teorie și practică : conf. intern. șt.-practică, 20-21 apr. – Bălți, 2002. – P. 60-64.

18. **Tetelea, Margareta.** Cultivarea spiritului muzicianului prin intermediul imaginii artistice a creației muzicale // Tezaurul culturii creștine în dezvoltarea spiritului tineretului : Materialele conf. intern. – Kiev, 2002. – P. 7-10.

2003

19. **Tetelea, Margareta.** Conceptul curricular de educație muzicală ca idee centrală în pregătirea profesorului de muzică // Tradiționalism și modernism în educație : realitate și deziderate : materialele conf. șt. intern. (Chișinău, 28-29 mar. 2003). – Ch., 2003. – P. 181-183.

20. **Tetelea, Margareta.** Dimensiuni stilistice de pregătire instrumental-pedagogică a profesorului de muzică // Probleme actuale și de perspectivă ale pedagogiei muzicale : Materialele conf. șt. (18 apr. 2003, Bălți). – Bălți, 2003. – P. 13-15.

2004

21. **Tetelea, Margareta.** Activitatea Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică : Analiza aspectului formativ al procesului de instruire // Standarde, con-

ținuturi și tehnologii moderne în educația muzicală : Materialele simpoz. șt. intern. (Bălți, 26 mai, 2004). – Bălți, 2004. – P. 13-17.

2005

22. **Tetelea, Margareta.** Artă și Educație Artistică, nr.2-3, 2006 / M. Tetelea // Confluente bibliologice : rev. de biblioteconomie și știința inform. a BȘ USARB. – 2005. – Nr 4. – P. 56

23. **Tetelea, Margareta.** Astăzi – student, mâine – actori ai teatrului național „Vasile Alecsandri” // Vocea Bălțului. – 2005. – 23 sept. – P. 3.

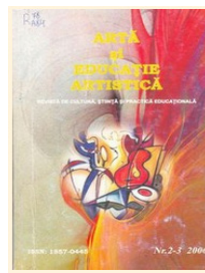
24. **Tetelea, Margareta.** [Prin personalitatea lui Ion Gagim...] // Ion Gagim : Biobibliografie. – Bălți, 2005. – P. 106-109.

25. **Tetelea, Margareta.** Semnificația multiplă a „valorii” în educația muzicală din perspectiva curriculară // Educația artistic-spirituală în contextul învățământului contemporan : Materialele conf. Intern., 19-21 mai, 2005. – Bălți, 2005. – Vol. 2 : Probleme circulare ale educației artistic-spirituale. – P. 8-12.

26. **Tetelea, Margareta.** Un sfert de veac de muzică : [interviu cu Margareta Tetelea] / a intervievat Igor Catană // Vocea Bălțului. – 2005. – 27 mai. – P. 3.

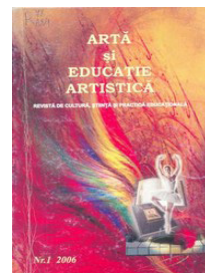
2006

27. **Tetelea, Margareta.** Concursul George Enescu la Bălți : note și impresii / M. Tetelea, A. Antohi // Artă și educație artistică : rev. de cultură, știință și practică educațională. – 2006. – Nr 2/3. – P. 173-177 ; http://libruniv.usb.md/publicatie/arta/numaru_2-3.pdf

28. **Tetelea, Margareta.** Estetica muzicală : Curriculum disciplinar / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. – Bălți, 2006. – 14 p.

29. **Tetelea, Margareta.** Filarmonica de muzică pentru copii formă de cultivare a dragostei pentru armonie și frumos // Artă și educație artistică : rev. de cultură, știință și practică educațională. – 2006. – Nr 1. – P. 98-101 http://libruniv.usb.md/publicatie/arta/numarul_1.pdf

2007

30. Dezbateri asupra Standardelor și Curricula educaționale modernizate la disciplinele școlare Educația Muzicală, Arta Plastică au avut loc la 9 februarie în incinta ISE cu participarea profesorilor universitari [online] / participanți:..., **Margareta Tetelea** [et al.] Disponibil. http://old.ise.md/news02_09_1.html. - Accesat 8.09.2014

PRACTICĂ EDUCACIONALĂ

FILARMONICA DE MUZICĂ PENTRU COPII – FORMĂ DE CULTIVARE A DRAGOSTEI PENTRU ARMONIE ȘI FRUMOS

MARGARETA TETELEA,
doctor în pedagogie, conferențiar universitar,
decanul facultății Muzică și Pedagogie muzicală
a Universității de Stat „A. Russo”, Bălți

Prezentul articol de Educație muzicală este scris de către profesorii de muzică a clasei activității muzicale pedagogice raportând un complex de elemente pedagogice și artistice. Ca rezultat al creării și pusează în aplicare elemente care o conține importanța științifică pedagogică și profesională.

La Facultatea Muzică și Pedagogie muzicală a Universității de Stat „Alexandru Russo” din Bălți, concepțiile pentru elaborarea unei metodologii de formare a unui ansamblu de specialitate sunt dezvoltate în scopul aplicării, care include: tehnologii, etică, orientare în spațiul timpului, înțelegerea profesională de muzică, dar și a proiectării activității muzicale în spațiul social și cultural al comunității.

În acest context, concepțiile pedagogice și artistice determină proiectarea activității muzicale pentru profesorii de muzică și orientarea de formare a specialiștilor pregătiți pentru activitatea instructiv-educativă, metodică, științifică și managerială în

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/6730

ISE Institutul de Științe ale Educației

NOUȚĂȚI

Dezbateri asupra Standardelor și Curricula educaționale modernizate la disciplinele școlare **Educația Muzicală, Arta Plastică** au avut loc la 9 februarie în incinta ISE, cu participarea profesorilor universitari.

Au fost prezenți: Lilia Pogolsa, director I.S.E., dr., conf. univ.; Nelu Vicol, director adjunct Departamentul Perfectionare, I.S.E.; Stanga Ala, șef catedra Educație Socială, Artistică și Tehnologică, dr., conf.; Vacarciuc Mariana, dr., conf., US „Tiraspol”; Uvarov Ala, dr., conf., USP „I. Creanga”; Guzun Petru, UST; Puica Liza, lector superior, USP „I. Creanga”; Hubenco Teodora, dr., conf. univ., USP „I. Creanga”; Tetelea Margareta, dr., conf. univ., UPS „Al. Russo”, Bălți; Budu Tatiana lector superior, I.S.E.

În cadrul discuțiilor discuziilor s-a evidențiat că Comitetul modernizării la disciplinele școlare „Educația Muzicală și Arta Plastică” pe același teren, informații din diferite arte și științe.

În continuare, participanții la discuții și-au expus opiniile.

M. Tetelea a remarcat că modificarea temei în clasa a I-a este oportuna, în interiorul conținutului se abordează categoria de imagine muzicală, subiectele sînt în concordanță cu tema reformulată. În clasa a IV-a în loc de tema generală „**Muzica poporului meu**”, considerăm că trebuie să fie menționată încă una: „**Muzica academică**”. Numarul de compozitori trebuie limitat - unui nu sînt atât de vestiți și importanți, încît să fie incluși pentru studiere în școală.

A. Stanga, în contextul discuțiilor, a menționat că în cadrul temei din clasa a IV-a „**Muzica poporului meu**”, înra două subteme (subiecte): „**Creația muzicală populară**”, „**Muzica academică**”. Astfel, se realizează o generalizare a materiei studiate în ciclul primar: muzica, de la origini (folclor) și pînă la modernitate. Compozitori pe care îi prezentăm în cadrul subiectului „**Muzica academică**” sînt cei care au activat în spațiul cultural-național românesc; începînd cu fondatorii muzicii naționale profesioniști și pînă la compozitorii moderni din Moldova. Copilul cîntăcează cu muzica modernă, dorește sa o cunoască și e absolut necesar sa fie ghidat în această perspectivă. Gh. Măstăc, T. Chiriac, Gh. Ciobanu sînt contemporanii noștri, compun muzica pentru copii, sînt continuatori fideli ai tradițiilor clasice în cultura muzicală din zilele noastre, vin cu contribuții valoroase și inovative.

M. Vacarciuc a venit cu o contribuție importantă pentru cuplirea fenomenologiei la disciplina: a elaborat și a

31. **Gagim, Ion**. Concepția formării universitare a specialistului în domeniul Educației-instruirii muzicale / I. Gagim, **M. Tetelea**, M. Morari ; Min. Educației și Tineretului al RM, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2007. – 20 p.

32. **Instrument muzical (pian)** : curriculum disciplinar / **M. Tetelea**, L. Granețkaia, O. Grubleac, L. Arcea ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac.

Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică. – Bălți, 2007. – 33 p.

33. **Tetelea, Margareta.** Muzicolog consacrat : [Ecaterina Dănilă] // Lit. și arta : săpt. – 2007. – 8 noiem.(Nr 45). – P. 6.

2008

34. **Tetelea, Margareta.** Promotor al noilor idei muzical-educaționale // Vladimir Babii : Biobibliografie. – Bălți, 2008. – P. 11-12.

2009

35. **Tetelea, Margareta.** De ce avem nevoie de o strategie de descentralizare în cultură și, în special, în domeniul învățămîntului artistic? : [O întrebare care s-a discutat la Congresul Oamenilor de Artă] / realizat de Ludmila Cerguță // Vocea Bălțiului. – 2009. – 24 dec. (Nr 50). – P. 3.

36. **Tetelea, Margareta.** Ion Gagim - sub semnul muzicii / M. Tetelea, M. Morari, L. Granețkaia // Vocea Bălțiului. – 2009. – 29 mai (Nr 20). – P. 2.

37. **Tetelea, Margareta.** ... Tu ești responsabil pentru ceea ce devii : [interviu cu Margareta Tetelea] / a intervievat Ludmila Cerguță // Vocea Bălțiului. – 2009. – 31 iul. (Nr 29). – P. 3.

2010

38. **Tetelea, Margareta.** Curriculum general pentru învățămîntul muzical-artistic (școlile de muzică/arte) : Proiect / M. Tetelea, Ion Gagim, Tatiana Bularga ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2010. – 17 p. – Bibliogr. : p.16-17

39. **Tetelea, Margareta.** Facultatea de Muzică și Pedagogie muzicală // Scurtu, Elena. Universitatea de Stat „A. Russo” – 65 de ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei (1945–2010) : ind. bibliogr. – Bălți, 2010. – P. 141-142.

40. **Tetelea, Margareta.** Interpretare instrumentală (Pian) : Curriculum disciplinar pentru învățămîntul muz.-artistic (școlile de muzică /arte) / M. Tetelea, Elena Gupalova. – Bălți, 2010. – 29 p. : tab.

41. **Tetelea, Margareta.** Suntem la fel, dar totuși ne deosebim [on-line]. – Disponibil: <http://medeea1.wordpress.com/2010/05/13/suntem-la-fel-dar-ne-deosebim/>. – Accesat 08.09.2014

Suntem la fel, dar ne deosebim

Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți are 8 facultăți care se aseamănă și totodată se deosebesc între ele prin: specialități, studenți, specificul programului de învățămînt s.a.

Facultatea cu un specific aparte, poate cea mai diferită dintre toate, este Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală. Care sunt deosebirile și asemănările cu celelalte 7 facultăți ne-am propus să aflăm în interviul următor realizat cu Decanul Facultății de Muzică și

HotNews

PAGINI

About

ARTICOLE RECENTE

Hoby prin definiție sau vocație

Visele sunt ca zânele, când nu mai crezi în ele, încetează să mai existe

O pledoarie pentru Iertare și Aceptare

Sănătatea mai scumpă ca niciodată

RĂUTĂȚI GRATUITE

Învingători în lupta cu

2011

42. **Tetelea, Margareta.** Dimensiunea enciclopedică a formării competențelor profesorului de educație muzicală / M. Tetelea // Abordarea prin competențe a formării universitare: probleme, soluții, perspective : Materialele conf. șt. intern. Consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, 8 oct. 2010. – Bălți, 2011. – P. 67-69

43. **Тетеля, Маргарита.** Педагогические идеи в творческом наследии Гавриила Музическу = Ideele pedagogice în moștenirea lui Gavriil Musicescu / M.Тетеля // Anuar științific : Muzică, Teatru, Arte Plastice. – 2011. – Nr 1-2. – P 211-217 ; https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/24665

Перевести эту ст

IBN Instrumentul Bibliometric Național

Cautare avansată

↳ Pagina principală ↳ Despre IBN ↳ Utile ↳ Contacte ↳ Autentificare

Reviste științifice

Domenii

Statistica IBN

IDSi expert ONLINE

AȘM

Anuar Științific: Muzică, Teatru, Arte Plastice
Numărul 1-2(13) / 2011 / ISSN 1857-1581

Педагогические идеи в творческом наследии Гавриила Музическу
Pag. 211-217

Tetelea Margareta

Pentru a descărca articolul, trebuie să fii autentificat.

Rezumat

În articol se cercetează aspectul pedagogic al creației muzicologice și componistice a marelui compozitor Gavriil Musicescu. Articolele sale, publicate la sfârșitul secolului XX în revista „Arta”, reflectă problema studenții și valorificării folclorului în procesul educației muzicale în școala generală. Această idee este marcată ca una centrală în toată activitatea muzical-pedagogică a lui Gavriil Musicescu.

Conținutul numărului revistei

Articolul precedent

Articolul următor

Descărcări 0

Vizualizări 36

2012

44. **Granețkaia, Lilia.** Instrument muzical (pian) : Curriculum disciplinar. Secția frecvență redusă / L. Granețkaia, **Margareta Tetelea**, O. Țurcan ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra de Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 24 p. : tab.

45. **Tetelea, Margareta.** Instrument muzical (pian) : Curriculum disciplinar : Masterat / M. Tetelea, Elena Gupalova ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra de Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 25 p. : tab.

46. **Tetelea, Margareta.** The ways of integration of tze process of music teacher university formation / M. Tetelea // Review of artistic education. – 2012. – Nr. 3-4. – P. 70 – 74.

2013

47. **Papeniuc, Marina.** Evoluția didacticii moldovenești din perioada interbelică pînă în prezent = Development of moldavian pianistic didactics from inter-war period to the present : rez. / Marina Papeniuc, **Margarita Tetelea** // Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.-practică intern., 7-8 noiem. 2013 : Broș. rez. – Bălți, 2013. – P. 27-28.

48. **Tetelea, Margarita.** The concept of hermeneutics in music education : a comparative stud from Kretzschmar to Kabalevsky / Margarita Tetelea // Review of artistic education. – 2013. – Nr 5/6. – P. 6-11. – ISSN 2069-7554 ; <http://www.artes-iasi.ro/revista/>

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Review of Artistic Education' website. The page features a dark blue header with the journal title and 'Issue no.5-6 /2013'. Below the header, there is a section for contact information: 'Address: Horia street, no. 7-9 Iasi (700126), Romania', 'Phone: +40745367773', 'Fax: +40232276462', and 'eMail: sppd@artesiasi.ro'. A 'Back to all issues' and 'Back to current issue' button is visible. The main content area is titled 'Articles' and lists the article: 'THE CONCEPT OF HERMENEUTICS IN MUSIC EDUCATION: A COMPARATIVE STUDY FROM KRETZSCHMAR TO KABALEVSKY'. The translated title is 'THE CONCEPT OF HERMENEUTICS IN MUSIC EDUCATION: A COMPARATIVE STUDY FROM KRETZSCHMAR TO KABALEVSKY'. The author is 'Tetelea, Margarita', the publication is 'Review of Artistic Education (5-6/2013)', the language is 'English', the subject is 'Music', and the issue is '5-6/2013'. There are 'Hide Details' and 'View' buttons next to the article information.

49. Tetelea, Margarita. Didactica muzicală de la Guido D`Arezzo la contemporanietate = Music didactics from Guido D`Arezzo to contemporaneity : rez / Margarita Tetelea // Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.- practică intern., 7-8 noiem. 2013 : Broș. rez. – Bălți, 2013. – P. 5.

2014

50. Tetelea, Margarita. Dimensiunea enciclopedică a conceptului de educație muzicală în creația lui Ion Gagim / Margarita Tetelea // Ion Gagim și universul muzicii : Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 60 de ani ai savantului, Ch., 5 iun. 2014. – Iași, 2014. – P. 93-101.

51. Tetelea, Margarita. Evoluția didacticii pianisticii moldovenești din perioada interbelică până în prezent / Margarita Tetelea, Marina Papeniuc // Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. al XXI-lea : Materialele conf. șt.-practice intern., Bălți, 7-8 noiem. 2013. – Ch., 2014. – P. 20-25.

52. Tetelea, Margareta. Filarmonica pentru copii : [Concept] / M. Tetelea, Marina Morari. – [S.l., s.n.], 2014. – 6 p.

Editor. Coordonator. Redactor. Recenzent

2002

53. Vacarciuc, Mariana. Dezvoltarea spirituală a micului școlar prin muzică și cânt : Ghid metodic pentru studenții Fac. Pedagogie, învățători și profesori de Educație Muz. / M. Vacarciuc ; red. șt. : I. Mironenco, **M. Tetelea**. – Ch., 2002. – 91 p.

2003

54. Probleme actuale și de perspectivă ale pedagogiei muzicale, conf. șt. (2003; Bălți). Probleme actuale și de perspectivă ale pedagogiei muzicale : Materialele conf. șt. (18 apr. 2003). Ed. 1-a. / coord. : I. Gagim, **M. Tetelea**, A. Popov, V. Babii ; resp. de ed. : V. Babii. – Bălți, 2003. – 68 p. – Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Bibl. Șt.

2004

55. Gagim, Ion. Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale : autoref. șt. al tz. doct. habilitat în baza lucrărilor publ. în

pedagogie [spec. 13.00.01 – Pedagogia generală] / I. Gagim ; Univ. de Stat din Moldova ; coord. șt. Vlad Pîslaru ; referenți ofic. : Nicolae Silistraru, George Văideanu ; [Aviz]: **Margareta Tetelea**. – Ch., 2004. – 56 p.

56. Profesorul de muzică: prestață și talent”, conf. Intern. (2003; Bălți). Conferința Internațională „Profesorul de muzică: prestață și talent” (august 2003-aprilie 2004) / Min. Educației RM ; coord. : **M. Tetelea**. – Bălți, 2004. – 11 p. – Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz.

57. Valorificarea conceptului curricular de Educație Muzicală: „Teorie și practică”, conf. intern. șt.-practică. (Bălți; 2004). Conferința Internațională științifico-practică „Valorificarea conceptului curricular de Educație Muzicală: „Teorie și practică”, 28-30 oct. 2004 / Min. Educației RM ; coord. : **M. Tetelea**. – Bălți, 2004. – 8 p. – Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz.

58. Zilele științei și creației artistice a studenților Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, 10-14 aprilie 2004 : Program / Univ. de Stat „A. Russo”, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Atheneul universitar ; coord. : **M. Tetelea**. – Bălți, 2004. – 6 p.

2005

59. Educația artistic-spirituală în contextul învățămîntului contemporan = Artistic-spiritual education through the up-to-date education, conf. intern. (2005; Bălți). Educația artistic-spirituală în contextul învățămîntului contemporan = Artistic-spiritual education through the up-to-date education : Materialele Conf. Intern., 19-21 mai, 2005 : În 3 vol. / red. șt. : I. Gagim ; colegiul de red. : C. Cozma, E. Abdullin, L. Stupacenco, **M. Tetelea** ; rec. V. Guțu, E. Coroi. – Bălți : Presa univ. bălțeană, 2005. – Vol.1-3. – Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. Fac. Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială.

60. Educația artistic-spirituală în contextul învățămîntului contemporan : conf. Intern. 19-21 mai : Program / org. V. Cabac, M. Rumleanski, I. Gagim, L. Stupacenco, **M. Tetelea**. – Bălți, 2005. – 8 p.

61. Zilele științei și creației artistice a studenților 18-20 aprilie / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Atheneul Uni-

versitar ; coord. : **M. Tetelea**. – Bălți, 2005. – 12 p.

2006

62. Borș, Alexandru. Educație muzicală : Ghidul profesorului : cl. a 6-a / A. Borș, A. Stânga, E. Coroi ; comisia de evaluare **M. Tetelea**, V. Marcu, I. Tătaru. – Ch., 2006. – 64 p.

63. Ciobanu, Ghenadie. Ciclu din 3 piese pentru pian : Paysage, Ostinato, Rondeau / Gh. Ciobanu ; red. I. Gagim, rec. I. Ciobanu-Suhomlin, **M. Tetelea**. – Bălți, 2006. – 20 p.

64. Concurs republican (Zona Nord) al tinerilor interpreți „George Enescu” pian, vioară. Ed. 1-a. / Secția Cultură a Primăriei mun. Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Școala de Muzică „G. Enescu” mun. Bălți ; dir. concursului **M. Tetelea**. – Bălți, 2006. – 31 p.

65. Festival de muzică și creație a tinerilor interpreți „George Enescu” 125 ani de la naștere, 5-8 dec. Ed. I-a. / Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din RM ; Secția Cultură a Primăriei mun. Bălți ; Școala de Muzică „George Enescu” ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; coord. : **M. Tetelea**, T. Bandalac. – Bălți, 2006. – 12 p.

66. Festivalul „George Enescu” și creația tinerilor muzicieni Bălțeni, 5-8 dec. 2006 : Program / com. org. : **M. Tetelea** ; Școala de Muzică „George Enescu” din Bălți. – Bălți, 2006. – 2 p.

67. Борш, Александрю. Музыкальное воспитание : 6 кл. : пособие для учителя / А. Борш, А. Стынгэ, Е. Корой ; comisia de evaluare : **M. Tetelea**, V. Marcu, I. Tătaru. – Ch., 2006. – 68 p.

2007

68. Graneșkaia, Lilia. Tehnologii didactice de analiză interpretativă a imaginii muzicale în procesul formării pianistice a profesorului de muzică : tz. doct. în pedagogie la spec. 13.00.02 – Teoria și Metodologia instruirii pe discipline (Educație muzicală) / L. Graneșkaia : conducător șt. Ion Gagim ; [ref.]: **Margareta Tetelea**. – [S.l. : s.n], 2007. – 5 p.

2008

69. Instruirea copiilor dotați în sistemul învățământului muzical modern : Conf. Intern. șt.-practică, 26-27 noiem. 2008 : Program / Acad. de

Științe a RM ; Min. Educației, Tineretului și Sportului al RM, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; org. : I. Gagim, **M. Tetelea**, T. Bularga. – Bălți, 2008. – 2 p.

70. Vlaicu, Olga. Creațiile pentru vioară și pian ale compozitorilor din Republica Moldova (a doua jumătate a sec. XX) : autoref. tz. doct. în științele artelor [spec. 17.00.01 – Arte audio-vizuale (Arta muzicală)] / Olga Vlaicu ; AȘRM ; Inst. Patrimoniul Cultural ; coord. șt. Svetlana Țircunova ; [Aviz] : **Tetelea, Margareta.** – Ch., 2008. – 28 p.

71. Zilele științei și creației artistice a studenților și masteranzilor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală 19-21 mai / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Atheneul universitar ; coord. : **M. Tetelea**, V. Babii, M. Morari [et al.]. – Bălți, 2008. – 16 p.

2009

72. Hatipova, Inna. Creația pentru pian a compozitorilor din Republica Moldova în procesul de învățământ muzical superior : autoref. tz. doct. în studiul artelor [spec. 17.00.01 - Arte audio-vizuale (Arta muzicală)] / I. Hatipova ; [Aviz] : **Margareta Tetelea.** – [S. l. : s. n.], 2009. – 2 p.

73. Roman, Ruslana. Miniatura pentru pian în creația compozitorilor din Republica Moldova : autoref. tz. doct. în studiul artelor [spec. 17.00.01 - Arte audio-vizuale (Arta muzicală)] / R. Roman ; [Aviz]: **Margareta Tetelea.** – [S. l. : s. n.], 2009. – 2 p.

74. Săptămîna științei și creației artistice a studenților, 4-8 mai / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Atheneul universitar ; org. **M. Tetelea**, V. Babii [et al.]. – Bălți, 2009. – 21 p.

2010

75. Tetelea, Margareta. Ion Gagim. Dicționar de muzică / M. Tetelea // Arta. Seria Arte Audio-Vizuale. – 2010. – P. 138. – Rec. la cartea : Gagim, Ion. Dicționar de muzică. – Ch., 2011. – 211 p.

2011

76. FESIVALUL - CONCURS George Enescu, ediția a II –a, consacrat sărbătoririi a 130 de ani de la nașterea compozitorului G. Enescu și a 590 de ani ai orașului Bălți, 10-14 mai 2011 : Program / Secția de Cultură

a Primăriei mun. Bălți, Școala de Muzică „George Enescu”, Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; org. : Vera Caraulan, **Margareta Tetelea**, Valeriu Tetelea [et al.]. – Bălți, 2011. – 1 p.

77. FESIVALUL - CONCURS REPUBLICAN al tinerilor interpreți „George Enescu” (pian, vioară), ediția a II –a, consacrat sărbătoririi a 130 de ani de la nașterea compozitorului George Enescu și a 590 de ani ai orașului Bălți, 10-14 mai 2011 : Program / Min. Culturii al Rep. Moldova, Secția de Cultură a Primăriei mun. Bălți ; Școala de Muzică „George Enescu”, Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; com. org. : **Margareta Tetelea** [et al.]. – Bălți, 2011. – 31 p.

2012

78. Andrieș, Vladimir. Concertul pentru vioară și orchestră: modalități de studiu : autoref. tz. doct. în studiul artelor / V. Andrieș ; conducător șt. Vladimir Axionov ; [Aviz]: **Margareta Tetelea**. – [S. l. : s. n], 2012. – 1 p.

79. Blaja-Vitcovschii, Ala. Dezvoltarea sensibilității cromatice la elevii claselor primare : autoref. tz. doct. în pedagogie [spec. 13.00.02 – Teoria și metodologia instruirii (educația artistico-plastică)] / A. Blaja-Vitcovschii ; conducător șt. Ana Simac ; [Aviz]: **Margareta Tetelea**. – [S. l. : s. n], 2012. – 1 p.

2013

80. Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.-practică intern. = Artistic education in the context of the socio-cultural environment of the 21st century : Intern. sci.-practical conf., 7-8 noiem. 2013 : Program / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de Arte și Educație Artistică ; com. șt. Ion Gagim, **Margarita Tetelea**. – Bălți, 2013. – 15 p.

81. Țărnă, Ecaterina. Adaptarea studentului în mediul universitar : autoref. tz. doct. în pedagogie [spec. 13.00.01 – Pedagogie generală] / E. Țărnă ; [Aviz]: **Margareta Tetelea**. – [S. l. : s. n], 2013. – 2 p.

82. Codjebaș, Leonid. Развитие креативности и у детей младшего школьного возраста : teză de licență / L. Codjebaș ; conducător șt. Veronica Gojenco ; [Aviz]: **Margareta Tetelea**. – [S. l. : s. n], 2013. – 1 p.

83. Sirohina, Elena. Внедрение новых музыкальных технологий в профессиональную подготовку учителя музыки : teză de licență / E. Sirohina ; conducător șt. Valentina Nevzorova ; [Aviz]: **Margareta Tetelea.** – [S. l. : s. n], 2103. –1 p.

2014

84. Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI, conf. șt.-practică intern. (2013 ; Bălți). Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.-practică intern., 7-8 noiem. 2013 : Broș. rez. = Artistic education in the context of the socio-cultural environment of the 21st century : Intern. sci.-practical conf., 7-8 noiem. 2013 : Abstr. proc. / coord. : I. Gagim, **M. Tetelea**, T. Bularga. – Bălți : Presa universitară bălțeană, 2013. – 36 p. – ISBN 978-9975-50-043-2. – Antetit. : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți

85. Ion Gagim și universul muzicii, conf. șt. Intern. (2014; Ch.). Ion Gagim și universal muzicii : Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 60 de ani ai savantului, 5 iun. 2014, Chișinău / coord. : Aurelian Dănilă, **Margareta Tetelea** [et al.]. – Iași : Ed. Artes ; Univ. de Arte George Enescu, 2014. – 277 p. : tab. – ISBN 978-606-547-192-4

86. Cara, Oхana. Воображение как составная часть общих и специальных способностей на уроках по музыкальному воспитанию : teză de licență / O. Cara ; conducător șt. Veronica Gojenco ; [Aviz]: **Margareta Tetelea.** – [S. l. : s. n], 2014. – 1 p.

87. Circioglo, Liudmila. Развитие музыкального мышления младших школьников на уроках по музыкальному воспитанию : teză de licență / L. Ciricioglo ; conducător șt. Veronica Gojenco ; [Aviz]: **Margareta Tetelea.** – [S. l. : s. n], 2014. – 1 p.

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC AL TEZELOR DE MASTER

2001

88. Ciobanu, Veronica. Dezvoltarea componentului asociativ al percepției muzicale (în cadrul instruire pianistice) : teză de magistru / V. Ciobanu ; conducător șt. **M. Tetelea** ; Min. Educației al RM, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2001. – 71 p.

89. Gherman, Nelea. Intonația melodică - factor important în integritatea interpretării pianistice : teză de magistru / N. Gherman ; conducător. șt. **M. Tetelea** ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2001. – 75 p.

2002

90. Plohotina, Elena. Cadru estetic al formării culturii interpretative ca parte a culturii spirituale a elevilor școlii de muzică : teză de magistru în Muzică – 1400 / E. Plohotina ; conducător șt. **M. Tetelea** ; Min. Educației al RM, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2002. – 83 p.

2004

91. Tiurina, Olga. Metode specifice de formare a culturii muzicale a elevilor școlii de muzică în procesul instruirii pianistice : Teză de magistru în muzică – 1400 / O. Tiurina ; conducător. șt. **M. Tetelea** ; Min. Educației al RM, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2004. – 87 p.

2005

92. Grecu, Olesea. Măiestria pedagogică a profesorului de muzică – factor esențial al realizării conceptului curricular de educație muzicală : (Teză de magistru în muzică – 1400) / O. Grecu ; conducător. șt. **M. Tetelea** ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2005. – 95 p.

2007

93. Sicur, Olga. „Развитие интонационно-образного слуха, как средство формирования музыкальной культуры учащихся младших классов общеобразовательной школы” : (Teza de magistru în muzică) / O. Sicur ; conducător șt. **M. Tetelea** ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Teorie și Dirijat. – Bălți, 2007. – 78 p.

2008

94. Cupeț, Iuliana. Formarea personalității elevului în cadrul activităților muzical-coregrafice în învățământul extrașcolar/complementar / I. Cupeț ; conducător șt. **M. Tetelea** ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2008. – 164 p.

2009

95. Vasilachi, Eugenia. Evoluția și activitatea conceptului „Educație prin intonație” : teză de masterat / E. Vasilachi ; conducător șt. **M. Tetelea** ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2009. – 78 p.

**Afișe ale spectacolelor muzicale:
conducător, organizator și prezentator - Margareta TETELEA**

1999

96. „Arta în viața copilului” : Concert cu participarea elevilor din învățămîntul artistic din Bălți, 10 dec. 1999, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 1999. – 1 p.

97. „Muzica în datinile și obiceiurile moldovenești” : Concert cu participarea elevilor școlii de arte „C. Porumbescu” din Bălți , 22 dec. 1999, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 1999. – 1 p

2001

98. Spectacolul de creație artistică a elevilor - laureați din învățămîntul artistic din Bălți : Concert, 14 dec. 2001, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2001. – 1 p.

2002

99. „Instrumentele muzicale și vocea lor” : Spectacolul muz. – artistic consacrat deschiderii stagiunii a IV-a a Filarmonicii de muzică pentru copii, 12 dec. 2002, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Direcția Cultură a județului Bălți ; Atheneul Univ. de Stat „A. Russo”. – Bălți, 2002. – 1 p.

100. Întîlnire de creație cu Ghenadie Ciobanu, Președintele Uniunii Compozitorilor din Moldova, maestru în arte, laureat al premiului național, doctor Honoris Causa : Concert, 17 dec. 2002, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii ; Atheneul Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2002. – 1 p.

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Filarmonica pentru copii USARB

FESTIVAL DE ARTE ȘI EDUCAȚIE

Ediția I

Ministerul Culturii și Republicii Moldova
SALACUORGĂ
www.organtati.md

Universitatea de Stat „Alecu Russo” BĂLȚI

28 februarie - ora 16.00

CVARTETUL NAȚIONAL DE COARDE

Lola CROITORU vioara I
Olga BORISOVA vioara II
Veaceslav BOGHEAN violă

UNIVERSITATEA DE ARTE „GEORGE ENESCU”, I

JOI MAI, 2014

STUDIUL DE MUZICĂ

RECITAL DE CA

SUSȚINUT DE:
IURII VASILIEV

Specialitatea *Muzică*

FILARMONICA NAȚIONALĂ „SERGHEI LUNCHEVICI”, CHIȘINĂU
FILARMONICA DE MUZICĂ PENTRU COPII, BĂLȚI

SALA FESTIVĂ
BL. II

MIERCURI,
26.03.08
ORELE 18.00

**DUETUL PIANIȘTILOR
ANATOL LAPICUS - IURIE MAHOVICI
CU PRIETENII SĂI LA PIAN**

Instituția Poloneză din București

Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți

Vă invită la concertul
MAZURTANGO
susținut de muzicienii polonezi

Robert Horna - chitară
Piotr Rangno - acordeon

miercuri, 9 aprilie 2008, ora 16.00

Sala de Concerte
a Facultății de Muzică și Pedagogie Muzicală
Str. Pușkin nr. 38
Bălți

Filarmonica de copii Bălți
Școala de muzică
„G. Enescu”

1 Iunie 2010 ora 18.30

RECITAL

de muzică pentru pian

Evoluția
Programe Două-Copii
profesor: Tetelea

CASA POLONEZĂ, BUCUREȘTI
FILARMONICA DE MUZICĂ PENTRU COPII, BĂLȚI

SALA DE CONCERTE
A USB
BL. II

MIERCURI,
09.04.08
ORELE 17.00

MAZURTANGO

RECITAL DE DUO
INSTRUMENTAL

PREZINTĂ MARGARETA TETELEA

DIRECȚIA CULTURĂ mun. Bălți,
UNIVERSITATEA DE STAT „A.RUSO”

FILARMONICA DE MUZICĂ PENTRU COPII

DESCHIDEREA STAGIUNII A V-a

“A APĂRUT ÎN CER O STEA...”

CONCERT SUSȚINUT DE VALERIA TARASOVA
LAUREATĂ A CONCURSURILOR INTERNAȚIONALE
SOLISTA TEATRULUI “PREMIUM”

VINERI, 12 DECEMBRIE 2003, ORA 16.00. SALA DE CONCERTE A USB

DIRECȚIA CULTURĂ MUN. BĂLȚI
UNIVERSITATEA DE STAT “A. RUSSO”

SPECTACOL MUZICAL
“MUZICA ACADEMICĂ ÎN VIZIUNEA TINERELOR
TALENTE”

CONSACRAT CELERI DE A V-A STAGIUNI JUBILARE A
FILARMONIEI
DE MUZICĂ PENTRU COPII

SUSȚINUT DE
EXPOZITIA DE LUCRĂRI DE ARTĂ PLASTICĂ
A ELEVILOR ȘCOLII DE ARTĂ PLASTICĂ BĂLȚI
PARTICIPĂ ELEVII ȘCOLILOR DE MUZICĂ ȘI ARTE
STUDENȚII FACULTĂȚII DE MUZICĂ ȘI PEDAGOGIE MUZICALĂ, USB “A.
RUSSO”

26 APRILIE 2004

TEATRUL NAȚIONAL “ALECSANDRI”

ORELE 16.00

2003

101. „Ars longa, vita brevis” Hippocrat : clase liceale profil arte : Concert, 29 oct. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2003. – 1 p.

102. Concert: lucrări pentru pian de compozitori de peste hotare, sovietici și moldoveni, 4 apr. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

103. Concertul de muzică vocală dedicat Sărbătorilor de Primăvară cu participarea elevilor din învățământul artistic din Bălți, 7 mar. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

104. Duet de chitariști : muzică de estradă și jazz : Concert, 10 apr. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

105. „Farmecul și misterul muzicii” : deschiderea stagiunii a V-a : Spectacol muz., 5 dec., Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Direcția Cultură mun. Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2003. – 1 p.

106. „Îmi arde sufletul prin cânt” : Serata de creație jubiliară a lectorului universitar Galina Galat (soprano), 23 ian. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 2003. – 1 p.

107. „Mărțișor”: Festivalul muzical, 10 mar. 2003, Teatrul Naț. „Vasile Alecsandri” : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

108. „Muzica epocii barocului”: Stagiunea a V-a : Spectacol de muzică instrumentală cu evoluarea studenților Fac. Muzică și Pedagogie Muz., 19 dec., Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Direcția Cultură mun. Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2003. – 1 p.

109. Orchestra de muzică populară a școlii de muzică, Glodeni : Concert, 21 mai 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

110. „Te cânt, Moldovioara mea” : Spectacol de folclor muz., 10 mar. 2003, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

111. „Vocile Primăverii” : Spectacol de muzică și dans de estradă, 9 mar. 2003, Palatul Municipal de Cultură : Afiș. – Bălți, 2003. – 1 p.

112. Zilele Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală : Concert, 14 apr. 2003, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2003. – 1 p.

2004

113. „Cîntece de leagăn, cîntecele mamei”. Spectacol muzical – literar : un program artistic cu participarea studenților și elevilor : Concert, 3 mar. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

114. Concert de muzică de cameră cu orchestra națională de cameră a RM : Concert, 2 apr. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; dirijor Cristin Ward (Marea Britanie). – Bălți, 2004. – 1 p.

115. „Farmecul și misterul muzicii” : Concert, 4 mar. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

116. Glasul inimii – cîntecul : Concert, 4 ian. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; Catedra Teorie și Dirijat. – Bălți, 2004. – 1 p.

117. Mărțișor : Festivalul Intern. de muzică : Concert, 4 ian. 2004, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

118. „Muzica academică în viziunea tinerelor talente” : Spectacolul muz. – artistic consacrat stagiunii a V-a jubiliare a Filarmonicii de muzică pentru copii din Bălți, 26 apr. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

119. „Muzică de divertisment” (Chitară) : Concert, 2 mar. 2004, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

120. Quartet de corzi (Izrael) : muzică de cameră : Concert, 1 mar. 2004, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

121. Quintet unglau blech (Germania) : instrumente aerofone : Concert, 3 mar. 2004, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

122. „Recital de muzică” (Pian) : Concert, 1 mar. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

123. „Vocile primăverii” : Concert, 5 mar. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2004. – 1 p.

2005

124. 25 de ani ai Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală : Concert consacrat aniversării, 19 mai 2005, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2005. – 1 p.

125. Recital de pian : [Concert], 18 mai 2005, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / interpreți : Cristina Mocrousov, Andrei Sîrbu. – Bălți, 2005. – 1 p.

2006

126. Atît de fragedă și dulce, atît de gingașă și frumoasă! Surîsul primăverii Vă oferă clipe fermecătoare în sunetele de vrajă ale „Mărțișorului” : Concert dedicat Femeii, 2 mar. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2006. – 1 p.

127. Concert academic, 9 iunie 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2006. – 1 p.

128. „George Enescu” : Concurs republican al tinerilor interpreți - pian, vioară, 6 apr. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2006. – 1 p.

129. „George Enescu” 125 ani de la naștere : Festival de muzică și creație a tinerilor interpreți, ed. a I-a., 5-8 dec. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din RM ; Secția Culturală a Primăriei mun. Bălți ; Școala de Muzică „George Enescu” ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2006. – 1 p.

130. „Intonații de marș, dans, cântec în muzică” : Concert de clasă, 20 dec. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2006. – 1 p.

131. „F. Liszt, W. A. Mozart : stiluri de interpretare pianistică” : Master-class, 6 apr. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2006. – 1 p.

132. Mozart Aeternam. 250 ani de la nașterea compozitorului : Concurs, 19 mai 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; Alumni Resource Center de pe lângă ambasada S.U.A. în Moldova ; Consiliul absolvenților 2005 – 2006, Cultură și turism, Anul Mozart. – Bălți, 2006. – 1 p.

133. „Muzica academică și de divertisment în creații pentru pian” : Concert de clasă, 10 ian. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2006. – 1 p.

134. Recital de acordeon : Concert, 22 mar. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii,

Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; evoluează studenții Colegiului de muzică republican „Ștefan Neaga” Chișinău. – Bălți, 2006. – 1 p.

135. Recital de muzică pentru copii (ansamblu pianistic) : Concert, 20 apr. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / evoluează soliști ai Filarmonicii din Chișinău A. Lopicus, I. Mahovici. – Bălți, 2006. – 1 p.

136. Recital de pian : Concert, 6 apr. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo”, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică ; susținut de studenții Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice. – Bălți, 2006. – 1 p.

137. „Valori perene ale muzicii” : Concert de muzică clasică, 7 dec. 2006, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Gh. Ciobanu ; Orchestra de Cameră a Sălii cu orgă, Chișinău. – Bălți, 2006. – 1 p.

138. W. A. Mozart : Stilul interpretării sonatelor pentru pian” : Concert, 4 apr. 2004, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2006. – 1 p.

2007

139. Concert de creație a Capelei Corale Academice *Doina*, 23 noiembrie 2007 : Afiș / Teatrul Naț. „Vasile Alecsandri” din Bălți ; prim dirijor: Veronica Garștea. – Bălți, 2002. – 1 p.

140. Concert de Gală al Orchestrei de muzică populară „Alunelul”, 20 martie 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2007. – 1 p.

141. Concert de muzică clasică și contemporană, 26 aprilie 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Direcția Cultură, județul Bălți, Secția învățământ artistic ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2007. – 1 p.

142. Concert de totalizare a cursurilor de formare continuă la educația muzicală, 20 iunie 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2007. – 1 p.

143. Concert extraordinar susținut de orchestra de muzică populară „Alunelul”, 9 mar. 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2007. – 1 p.

144. Din creația interpretativă a copiilor. Recital de pian : Concert, 2 mar. 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2007. – 1 p.

145. Piano duo : Tolya Lapikus & Yury Mahovitch : classical Muzic Concert, 22 mar. 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2007. – 1 p.

146. Recital de ansambluri pianistice : muzică de divertisment : Concert, 31 ian. 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente muz. și Metodică. – Bălți, 2007. – 1 p.

147. Recital de muzică corală : Concert, 31 mai 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / evoluează Corul academic Gaudeamus a Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2007. – 1 p.

148. Recital de pian: lecție – concert cu comentarii metodice, 19 iunie 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 2007. – 1 p.

149. Serată de creație și întâlnire cu studenții și profesorii Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității din Taraclia : Concert de muzică populară, 22 noiem. 2007, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2007. – 1 p.

2008

150. Alexei Nabiulin (Moscova, Federația Rusă) : Concert de muzică pentru pian, 06 mar. 2008, Sala festivă a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Invitație / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

151. Concert cameral prezentat de Ansamblul cameral al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău, 17 dec. 2008, Sala de concerte a

Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2008. – 1 p.

152. Concert cameral susținut de Cvartetul de coarde : Concert, 16 noiem. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2008. – 1 p.

153. Concert de excepție cu participarea elevilor dotați din învățământul artistic : 26 noiem. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

154. Corul de cameră condus de Iona Stepan : Concert, 10 mar. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Min. Culturii și Turismului al RM ; Festivalul Intern. de Muzică „Mărțișor – 2008”. – Bălți, 2008. – 1 p.

155. Cvartetul de coarde „VIV-ARDO” : Concert, 18 noiem. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

156. Dansurile popoarelor lumii : Concertul de excepție prezentat de duo de pian Anatol Lopicus – Iurie Mahovici, 9 dec. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Chișinău ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

157. Duetul pianiştilor Anatol Lopicus – Iurie Mahovici cu prietenii săi la Bălți : Concert, 26 mar. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica Naț. „Serghei Lunchevici”, Chișinău ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

158. File din istoria muzicii pop, rock și jazz : Prelegeri în public, 08 mai 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2008. – 1 p.

159. File din istoria repertoriului pianistic. Recital de pian. Interpretare comentată : Concert, 21 mai. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Univ.

de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Clasa prof. dr. conf. univ. **M. Tetelea**. – Bălți, 2008. – 1 p.

160. Mazurtango. Recital de duo instrumental : Concert, 9 apr. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Casa poloneză, București ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2008. – 1 p.

161. „Nunta ca la Drochia”. Premiul I la Festivalul Național „Obiceiuri și tradiții de nuntă – 2008” : Concert, 27 noiem. 2008, Palatul Municipal de Cultură : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Orchestra univ. de muzică populară „Alunelul” și ansamblul etnofolcloric „Doinița”. – Bălți, 2008. – 1 p.

162. Recital de acordeon : Concert, 16 apr. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; susținut de studenții colegiului republican de muzică „Șt. Neaga”, Chișinău. – Bălți, 2008. – 1 p.

163. Recital de muzică de orgă : Concert, 19 noiem. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 2008. – 1 p.

164. Recital de muzică instrumentală (ansamblu pianistic) : Concert, 4 mar. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2008. – 1 p.

165. Recital de muzică pentru pian : Concert, 27 feb. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; evoluează: Jecov Mariana, Acad. de Muzică „Gnesin”, Moscova. – Bălți, 2008. – 1 p.

166. Recital de muzică vocală : Concert, 7 mar. 2008, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; evoluează: Tamara Balan, Teatrului Naț. de Operă și Balet. – Bălți, 2008. – 1 p.

2009

167. Alexei Nabiulin (Moskova, Federația Rusă) : Concert de muzică clasică, 6 mar. 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți

: Afiș / Direcția Cultură a mun. Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii. – Bălți, 2009. – 1 p.

168. Concert de muzică clasică în cadrul Festivalului MĂRȚIȘOR 2009

: Invitație / Direcția de Cultură a mun. Bălți ; Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2009. – 1 p.

169. Concert de muzică violonistică în cadrul festivalului „Mărțișor 2009”

, 5 martie 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Direcția Cultură a mun. Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; evoluează: Iulian Gârneț și Ion Josan. – Bălți, 2009. – 1 p.

170. „Fantomele visurilor” duo de pian: Anatolii Lopicus, Iurie Mahovici

: Concert, 15 iun. 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2009. – 1 p.

171. „ORPHEUS” – canto academic

: Concurs, 6 mai 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Catedra Teorie și Dirijat. – Bălți, 2009. – 1 p.

172. Recital de ansambluri pianistice: muzică de divertisment

: Concert, 31 ian. 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz., Catedra Instrumente Muz. și Metodică, Clasa prof. M. Tetelea. – Bălți, 2009. – 1 p.

173. Recital de muzică instrumentală

: Concert, 4 mar. 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; (ansamblu pianistic) N.Gromova, N. Borovicov, Belarusi. – Bălți, 2009. – 1 p.

174. Scumpele și dragele noastre colege!

: Concert dedicat celei mai dulci, frumoase și fermecătoare ființe – Mamei, 2 mar. 2009, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2009. – 1 p.

2010

175. Concert de gală al tinerelor talente din învățământul artistic, mun. Bălți, partricipanți ai concursului național „Zlata Teaci”, 10 dec. 2010,

Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2010. – 1 p.

176. Concert de muzică pentru pian, 23 mar. 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / cu participarea elevilor și studenților Acad. de Muzică, Teatru și Arte plastice din Chișinău. – Bălți, 2010. – 1 p.

177. Concert de muzică pentru pian, 17 martie 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / cu participarea elevilor și studenților din instituțiile de învățământ artistic din Chișinău. – Bălți, 2010. – 1 p.

178. Concert festiv consacrat lui ROBERT SHUMANN, 04 noiembrie, 2010, Sala festivă a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de Muzică pentru copii, Bălți ; Fac. de Muzică și Pedagogie muz. ; susținut de studenții Catedrei Pian a Acad. de Muzică, Teatru și Arte Plastice. – Bălți, 2010. – 1 p.

179. Concertul orchestrei de muzică populară „Alunelul”, consacrat celei de a 30-a aniversare a Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, 12 mai 2010, Palatul de cultură municipal : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muzi. – Bălți, 2010. – 1 p.

180. Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală – 30 de ani de la fondare : Concert academic, 9 iun., 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2010. – 1 p.

181. Portrete sonore: Duetul de pian A. Lopicus – Iurie Mahovici : Concert, 14 mai 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica Naț. „Serghei Lunchevici”, Chișinău ; Stagiunea concertistică 2009-2010 ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2010. – 1 p.

182. Recital de muzică pentru pian : Concert, 1 iun. 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; evoluează: Doina-Cezara, Procopciuc, prof. M. Tetelea. – Bălți, 2010. – 1 p.

183. Recital de muzică pentru pian : Concert, 1 iun. 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Invitație / Filarmonica de muzică pentru

copii, Bălți ; evoluează: Doina-Cezara, Procopciuc, prof. M. Tetelea. – Bălți, 2010. – 1 p.

184. „Strugure de chihlimbar” : Festivalul intern. al duetelor de pian, ed. a 2-a, 26-30 oct. 2010 : Afiș / Min. Culturii al Rep. Moldova, Filarmonica Naț. „Serghei Lunchevici”. – Ch., 2010. – 1 p. – (În program: 28 oct. - Gala duetelor de pian / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Sala de concerte).

185. Vocile Primăverii : Festival de muzică corală consacrat celei de a 30-a aniversare a Facultății : Concert, 28 mai 2010, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. Muzică și Pedagogie Muz. – Bălți, 2010. – 1 p.

186. Vocile Primăverii : Festival de muzică corală, 28 mai 2010, Sala festivă a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Invitație / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Muzică și Pedagogie Muz. , Atheneul universitar. – Bălți, 2010. – 1 p.

2011

187. Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală : Concert de totalizare pe anul de studii 2010-2011, 14 iun., 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – 2011. – 1 p.

188. Orchestra de muzică populară *Alunelul* : Recital de muzică vocală, 05 mai 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică ; evoluează: Tatiana Martin-Știrbu. – Bălți, 2011. – 1 p.

189. Nucleul semantical al creației muzicale ca bază a imaginii artistice : Concert de clasă a prof. : Ion Gagim, Vladimir Babii, Vitalie Popovici, Leonid Țurcan, 21 dec 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2011. – 1 p.

190. Recital de muzică instrumentală (tobă), 13 mai 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică ; evoluează: Andrei Pelipețchi. – Bălți, 2011. – 1 p.

191. Recital de muzică pentru pian. Duetul de pian REMEMBER ENESCU : Festivalul - Concurs „George Enescu”, ed. a II-a consacrat aniversării a 130 de ani de la nașterea compozitorului G. Enescu și aniversării a 590 de ani ai orașului Bălți : Concert, 11 mai, 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș. – Bălți, 2011. – 1 p.

192. Repertoriul pianistic autohton în Republica Moldova : Concert pentru pian clasa prof. Elena Gupalova, Margareta Tetelea, 19 dec. 2011, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți. – 2011. – 1 p.

2012

193. Arta de a asculta și înțelege muzica: Protagonist – Ion Gagim : Conferințe-audiții, 24 oct. 2012, Sala Polivalentă a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Invitație / Compania Publică Teleradio Moldova ; Inst. Musicosophia, Germania ; Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova. – Bălți, 2012. – 1 p.

194. Conferința științifică studențească : Gala concert al laureaților concursului „ORPHEUS”, 06 apr. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 1 p.

195. Cvartetul de coarde „VIV-ARDO” : Concert, 18 noiem. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2012. – 1 p.

196. Duo de pian Anatol Lopicus – Iurie Mahovici : Recital Claude Debussy – 150 de ani de la naștere, 17 feb. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica Naț. „Serghei Lunchevici, Chișinău. – Bălți, 2012. – 1 p.

197. Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” : Ciclul de concerte pentru pian *De la suită la sonată* cu Alexei Nabiulin, 03 mar., 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2012. – 1 p.

198. Formația CONCERTINO : Concert de muzică pentru acordeon, 01 mar. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2012. – 1 p.

199. Laureații concursurilor internaționale: Stanislav Jar (pian) și Ionel Manciu (vioară) : Concert de muzică de cameră, 07 apr. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 1 p.

200. Master class: Elena Ovănescu (vioară), Ioana Stănescu (pian) : Concert, 26 mai 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 1 p.

201. O serată de muzică românească : Recital de canto, 04 apr. 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică ; evoluează: Laura Scripcaru (mezzosoprano), Lăcrămioara Naie (pian). – Bălți, 2012. – 1 p.

202. Orchestra de muzică populară a Colegiului de Arte or. Soroca : Concert de muzică populară, 10 mai 2012, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra Arte și Educație Artistică. – Bălți, 2012. – 1 p.

203. Recitalul de muzică populară : susținut în cadrul examenului de licență a studenților de la Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra de Arte și Educație Artistică, 22 mai 2012, Palatul Municipal de Cultură, Bălți : Invitație / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației și Arte, Catedra de Arte și Educație Artistică ; evoluează Orchestra *Barbu Lăutaru*. – Bălți, 2012. – 1 p.

204. Концерт вокальной музыки : Камерно-вокальные миниатюры западных композиторов, 24 apr. 2012, Концертный зал Ин-та Искусств / Нац. Пед. Ун-т им. Н. Драгоманова, Киев ; Ун-т Искусств «Джордже Энеску», Яссы ; БГУ им. А. Руссо. – Ch., 2012. – 1 p.

2013

205. Împărăteasa vioară : Festival-concurs de muzică violonistică naț. și universală cu participarea elevilor Școlii de Muzică *George Enescu* din Bălți, 22 apr., 2013, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Școala de Muzică *George Enescu*, Bălți. – Bălți, 2013. – 1 p.

206. Vioara în destinul bălțenilor : Concert de omagiu, 30 mai 2013, Teatrul Naț. „Vasile Alecsandri” din Bălți : Afiș / Filarmonica pentru copii din Bălți ; evoluează profesorii, studenții și elevii din inst. de învățământ artistic din Bălți și Chișinău. – Bălți, 2013. – 1 p.

2014

207. Cvartetul național de coarde interpretează capodopere ale clasicii universale : Concert, 28 febr. 2014 : Afiș / Min. Culturii al Rep. Moldova, Sala cu Orgă : Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; conducător: Cristian Florea. – Bălți, 2014. – 1p.

208. Evoluează Orchestra de muzică populară ALUNELUL : Concert, 15 mai 2014, Sala polivalentă a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți. – Bălți, 2014. – 1 p.

209. Festival de ansambluri cu participarea studenților și profesorilor Catedrei de Arte și Educație Artistică : Concurs „ORPHEUS”, ed. a 50-a, 16 mai, 2014, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației, Psihologie și Arte. – Bălți, 2014. – 1 p.

210. Împărăteasa vioară : Festival-concurs de muzică violonistică naț. și universală cu participarea elevilor Școlii de Muzică *George Enescu* din Bălți, ed. a 2-a, 07 mai, 2014, Sala de concerte a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți : Afiș / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți ; Școala de Muzică *George Enescu*, Bălți. – Bălți, 2014. – 1 p.

211. MĂRȚIȘOR 2014 : Festivalul Intern. de muzică, ed. 48-a, 1-10 mar. : Recital de pian, 3 mar., 2014, Școala de Muzică, or. Orhei / Min. Culturii al Rep. Moldova. – [Ch.], 2014. – 1 p.

212. MĂRȚIȘOR 2014 : Festivalul Intern. de muzică, ed. 48-a, 1-10 mar. : Recital de pian, 4 mar. 2014, Sala Mică / Min. Culturii al Rep. Moldova, Filarmonica Naț. „Serghei Lunchevici”. – [Ch.], 2014. – 1p.

213. MĂRȚIȘOR 2014 : Festivalul Intern. de muzică, ed. 48-a, 1-10 mar. : Recital vocal, 5 mar. 2014, Sala de concert a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți / Min. Culturii al Rep. Moldova ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – [Ch.], 2014. – 1 p.

214. Recital de canto susținut de Iurii Vasilev : Concert, 08 mai, 2014, Salonul de muzică : Afiș / Univ. de Arte „George Enescu”, Iași ; prezintă: Ion Gagim. – Bălți, 2014. – 1 p.

215. Recital de pian susținut de Stanislav Jar, laureat al concursurilor internaționale, solist al Filarmonicii „Serghei Lunchevici” : Concert, 6 mai, 2014, Sala de concerte USARB : Afiș / Filarmonica „Serghei Lunchevici”, Chișinău ; Filarmonica de muzică pentru copii, Bălți ; Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Fac. de Științe ale Educației, Psihologie și Arte. – Bălți, 2014. – 1 p.

PERSONALIA

1995

216. Universitatea „A. Russo” - 50 : Bibliogr. selectivă / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt. : Elena Scurtu ; red.-resp. : F. Tlehuci. – Bălți, 1995. – P. 43, 50.

2000

217. Catedra INSTRUMENTE MUZICALE și METODICĂ. Șef de catedră **Margareta Tetelea** // Rumleanski, Mihail. Direcții de cercetare, studii, activități de creație, specializări : Anuar. – Bălți, 2000. – P. 92-96

2002

218. Arta e un mijloc de comunicare și înțelegere între oameni : [Directorul Filarmonicii de muzică pentru copii, Bălți – **Margareta Tetelea**] // Plai Bălțean. – 2002. – 13 dec. Nr 49 (531). – P. 1

219. [Un amplu și original studiu...] : [Pregătirea profesorului de muzică experți... **M. Tetelea**] // Făclia. – 2002. – 2 mar. – P. 1, 3.

220. Уляшева, Людмила. Именитый музыкант в гостях у бельцких коллег // Спрос и предложение. – 2002. – 27 дек. – Nr 52. – P. 3.

2003

221. Buliga, Tatiana. Zilele Facultății de Muzică : [Aport esențial al Filarmonicii de Muzică pentru copii, conducător artistic **M. Tetelea**] // Generația Pro. – 2003. – Nr 7. – P. 2.

222. Ciobanu, Tatiana. Valeriu Tetelea: „Am 380 de copii” : [despre **M. Tetelea** ca soție] / T. Ciobanu, E. Luchianiu // Accent provincial. – 2003. – 25 iul. (Nr 27). – P. 6.

223. Cojocaru, Ion. Profesorul de muzică își expune îngrijorarea : [**M. Tetelea** petrece o lecție de metodică muzicală] // Făclia. – 2003. – 29 noiem. – P. 3.

224. Lucrările profesorilor și colaboratorilor : Anu. 2002 : Bibliogr. selectivă / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt. Maria Fotescu ; tehnored. Igor Afatin. – Bălți, 2003. – P. 15, 29. – (Bibliographia Universitas) ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/anuar/anuar_2002.pdf

2004

225. Babii, V. Istoricul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală (1980-2004) : [**M. Tetelea** șef Catedră Instrumente muz.] // Vocea Bălților. – 2004. – 15 oct. – P. 3.

226. Crișciuc, Victoria. Dragoste de armonie și frumos – o Filarmonică începătoare : [Fondator **M. Tetelea**] // Făclia. – 2004. – 26 iun. – P. 2.

227. Гнатюк, С. Бэлцкой детской Филармонии – 5 лет : [Основатель **М. Тетеля**] // Спрос и предложение. – 2004. – 14 mai. – P. 4.

2005

228. Cerguță, Ludmila. Muzicantul nu trage peste el niciodată cortina indiferenței : [**M. Tetelea** - membru juriului Festivalului de muzică și creație al tinerilor interpreți „G. Enescu”. Ed.1-a] // Vocea Bălțiului. – 2005. – 13 mai. – P. 3.

229. Conferențiar universitar, doctor Margareta Tetelea, decan = Asociație Profesor Margareta Tetelea, dean // Universitari bălțeni : dicț. biobibliogr. – Bălți, 2005. – P. 345-346 ; <http://libruniv.usb.md/publicatie/bibliografice/universitari/dictionar-ub.pdf>

230. Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală : Bibliogr. selectivă / Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt. : Maria Fotescu, Elena Scurtu ; red. E. Harconița. – Bălți, 2005. – P.56, 59, 61, 69-73,76, 81-82, 85-86, 89. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 9975-931-80-4 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/contr_st/contr_muz.pdf

231. Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală : [Decan: conf. univ., dr. **Margareta Tetelea**] // Universitatea de Stat „Alec Russo din Bălți : Anu. 2005/2006 / coord. : Valeriu Cabac, Elena Harconița, Ala Sainenco ; tehnored. : L. Musteață. – Bălți, 2005. – P.47-50

232. Popa, Iulius. Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți (1945-2005) : [despre conf. univ., dr. **Margareta Tetelea**]. – Ch., 2005. – P. 45, 101, 161, 295.

2006

233. Publicații științifice ale universitarilor bălțeni : Bibliogr. selectivă 2000-2005 / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; alcăt. : Ana Nagherneac, Varvara Ganea ; red. coord. : Elena Harconița ; red. : Elena Stratan, Aculina Mihaluța. – Bălți, 2006. – P.8-9, 142-143, 145, 147, 149. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-931-03-8 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/publ_st.pdf

234. Popa, Maria. Nuntă ca la Pelinia jucată-n Chișinău : [org. **M. Tetelea**] // Vocea Bălțiului. – 2006. – 10 noiem. – Nr 43 (101). – P. 3.

235. Стежару, С. Талантов много не бывает : [Отчет о проделанной за минувший год художественной деятельности **М. Тетеля**] // Голос Бэлць. – 2006. – 20 июня (Nr 51). – P. 3.

236. Шуберт, Татьяна. Первый фестиваль классической музыки в Бельцах : [org. **M. Tetelea**] // Спрос и предложение. – 2006. – 20 дек. – Nr 51. – P. 19.

2007

237. Cobășneanu, Elena. Artiștii bălțeni au fost în vizită la colegii lor din Soroca : [Comentariu muzicologic **M. Tetelea**] // Observatorul de Nord. – 2007. – 9 mar. (Nr 398). – P. 5.

238. Кобэсныяну, Елена. Бэлцкіе артысты – Сорокскім артыстам! : [Комментарии **М. Тетеля**] // Observatorul de Nord. – 2007. – 9 март (Nr 398). – P. 5.

239. Пожар, Сергей. Бельцы рукоплескали «румынскому Моцарту» : [М. Тетеля организатор фестиваля] // Голос Бэлць. – 2007. – 12 янв. (Nr 3-4). – P. 7.

240. Пожар, Сергей. Энеску любил Бессарабию // Аргументы и факты (Ch.). – 2007. – Nr 6. – P. 12.

2008

241. Cerguță, Ludmila. A-ți urma studiile la Universitate înseamnă a fi axat în spațiul ideal : [Felicitarea **M. Tetelea** la unu septembrie] // Vocea Bălțiului. – 2008. – 5 sept. (Nr 30). – P. 3.

242. Lucrările profesorilor și colaboratorilor : Anu. 2007 : Bibliogr. selectivă / Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bibl. Șt. ; red.-coord. : Elena Harconița, alcăt. : Ana Nagherneac ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța. – Bălți, 2008. – P.48. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-931-41-0 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/anuar/anuar_2007.pdf

243. Neculce, Nina. Gimnaziul de la Iorjnița i-a înveșnicit numele : [Omajiu adus tatălui de **M. Tetelea**] // Observatorul de Nord. – 2008. – 6 iun. (Nr 22). – P. 3.

244. Классика в живом исполнении : [М. Тетеля организатор турне] // Культура. – 2008. – 9 апр. (Nr 14). – P. 16.

245. Лаврова, Ирина. «Без музыки жизнь была бы ошибкой» : [заслуга декана **М. Тетеля**] // Голос Бэлць. – 2008. – 5 дек. (Nr 104). – P. 3.

246. Лаврова, Ирина. Музыка нас с тобой связала : [Междунар. день музыки – организатор **М. Тетеля**] // Голос Бэлць. – 2008. – 31 окт. (Nr 92). – P. 1, 3.

247. Лаврова, Ирина. Через искусство имеее свет : [Тема духовности была главной в выступлении **М. Тетеля**] // Голос Бэлць. – 2008. – 25 янв. (Nr 25). – P. 3.

248. Строганова, Н. Одиннадцать друзей Кристины, или Подарков много не бывает : [Поддержка декана **М. Тетели**] // Голос Бэлць. – 2008. – 23 дек. (Nr 109). – P. 4.

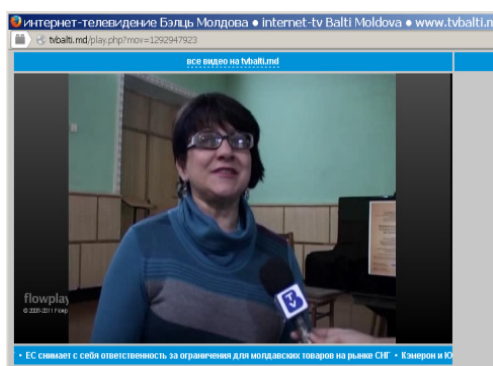
2009

249. Гупалова, Елена. Маргарита Тетеля : талант, творчество, новаторские идеи / Е. Гупалова, М. Местер // Голос Бэлць. – 2009. – 24 дек. (Nr 104). – P. 3

2010

250. Facultatea Muzică și Pedagogie Muzicală : [Decan, conf. univ., dr., **Margareta Tetelea**] // Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți = Alecu Russo State University of Balti. – Ch. : Știința, 2010. – P. 60-63

251. Instrumentaliștii din școala George Enescu - laureații concursului național „Zlata Tcaci”, 13 dec. 2010 : [Inrerviu cu **Margareta Tetelea**] [online]. – Disponibil: <http://tvbalti.md/play.php?mov=1292947923>. – Accesat 08.09.2014.

252. Lucrările universitarilor bălțeni : Anu. 2009 : Bibliogr. selectivă / V. Ganea ; ed. îngr. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; design/cop.

: Silvia Ciobanu ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. – Bălți, 2010. – P. 46 – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-50-037-1 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/publ_bcii/anuar.pdf

253. Morari, Marina. Sub semnul muzicii : [personalități marcante ... **M. Tetelea**] // Vocea Bălțiului. – 2010. – 21 mai (Nr 19). – P. 4.

254. Cerguța, Ludmila. Adolescența aspirațiilor : [profesoară de pian... **M. Tetelea**] // Vocea Bălțiului. – 2010. – 4 iun. – P. 3.

255. Scurtu, Elena. Universitatea de Stat „Alec Russo” - 65 de ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei (1945-2010) : ind. bibliogr. / Elena Scurtu, Maria Fotescu, Ana Nagherneac ; ed. îngr. Elena Harconița ; red. bibliogr. Lina Mihaluța ; red. literar Galina Mostovic ; design/cop. Silvia Ciobanu ; Univ. de Stat „A. Russo”, Bibl. Șt. – Bălți, 2010. – P. 92, 145-147, 165,178. – (Bibliographia universitas). – ISBN 978-9975-50-034-0 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bibl_65/ind_bibliogr.pdf

2011

256. Becker-Bender, Tanya. Das Musikerportrait : [interview cu Tanya Becker-Bender] : [Este nominalizată Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți]] / in Gespräch mit Barnabas Szöcs // Orchester Jakobsplatz München : Jahrbuch. – 2011. – Nr 5772. – P.74-76. – Text în lb. germ. și engl.

257. Scurtu, Elena. Contribuții științifice ale profesorilor și colaboratorilor USB „Alec Russo” 2005-2010 : Bibliogr. selectivă / Elena Scurtu, Maria Fotescu, Ana Nagherneac ; ed. îngr. : E. Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; desing/cop./machtetare: Silvia Ciobanu ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „A. Russo”. – Bălți, 2011. – P.157, 159, 161-163. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-50-065-4 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/contrib_final.pdf

2012

258. Cerguța, Ludmila. „Doinița” promovează la Bălți tradițiile și obiceiurile de nuntă : [Eveniment cultural patronat de **Margareta Tetelea**] / L. Cerguța // Relații culturale : rev. de etnografie, folclor și cultură contemporană. – 2012. – Nr 1(7). – P.19.

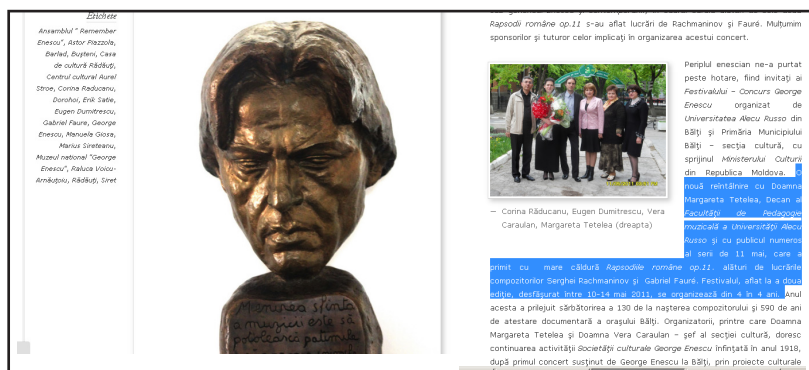
259. Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor : Anu. 2011 : Bibliogr. selectivă / Bibl. Șt. a Univ. de Stat „A. Russo”, alcăt. : Ana Nagherneac [et al.] ; red. coord. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța. – Bălți, 2012. – P.45. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-50-095-1 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/anuar_2011.pdf

2013

260. Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor / alcăt. : Ana Nagherneac, Elena Scurtu, Maria Fotescu ; red. resp. : Elena Harconița ; red. bibliogr. : Lina Mihaluța ; design/cop. tehnored. : S. Ciobanu. – Bălți, 2013. – (Bibliographia Universitas). – ISBN 978-9975-50-036-4.

Anu. 2012. – 2013.. – P. 45-46. – ISBN 978-9975-50-059-3 ;
http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/anuar_2012.pdf
<http://www.calameo.com/books/0011333498a943bfc425b>

261. RememberEnescu`s. În memoriam George Enescu, 15 mai 2011 [on-line] : [o reîntâlnire cu **Margareta Tetelea**, Decan al Facultății de Pedagogie Muzicală a Univ. de Stat „A. Russo”]. – Disponibil: <https://ansamblulrememberenescu.wordpress.com/author/ansamblulrememberenescu/page/4/>. – Accesat 08. 09 2014.

262. Popa, Iulius. Facultatea de Științe ale Educației și Arte. Facultatea de Psihologie și Asistență Socială. – Ch.,2013. – P. 16, 36,56, 64, 199

263. Tehnologii moderne de formare/instruire a elevilor din școlile învățământului artistic : seminar metodic/didactic, 22 apr. 2013 [on-line] : [Formatori:..., **Margareta Tetelea**, dr., conf. univ., șef Catedră Arte și Educații Artistice, Univ. de Stat „A. Russo” din mun. Bălți]. – Disponibil: http://www.balti.md/index.php?option=com_content&task=view&id=3034&Item

id=41&lang=ro/medeea1.wordpress.com/2010/05/13/suntem-la-fel-dar-ne-deosebim/ . – Accesat 09.09. 2014.

2014

264. Margareta TETELEA, doctor în pedagogie, conferențiar universitar : Omagiu la 55 de ani : [Expoz. on-line] / Bibl. Șt. USARB ; realizare: Valentina Topalo. – Bălți, 2014. – Disponibil: http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/expo_tem/tetelea.pdf . – Accesat 09.09 2014.

265. Concursul Național „Tineri talente”, ediția 2014 : Regulament / Min. Culturii al Rep. Moldova, Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”, Cabinetul Metodic. – Ch., 2104. – 4 p. – (Margareta Tetelea, membru al juriului, compartimentul „Pian”).

266. Recitalul „Voi fi anotimp pentru tine”: lansare de care a poetei Radmila Popovici-Paraschiv, 25 mar 2014, Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți [on-line] : [Mesajul de mulțumire, a șefei Catedrei de Arte și Educație Artistică, Margareta Tetelea]. – Disponibil: <http://www.radmila-popovici-paraschiv.com/2014/03/26/voi-fi-anotimp-pentru-tine/> . – Accesat 09.09.2014.

267. Sub cupola artei instrumentale și vocale – Serile muzicale ale studenților de la Canto Clasic, ed. a III-a, 18-20 iun 2014 [on-line] : [În program Margareta Tetelea]. – Disponibil: <http://www.radioiasi.ro/18-20-06-2014-sub-cupola-artei-instrumentale-si-vocale-serile-muzicale-ale-studentilor-de-la-canto-clasic-editia-a-iii-a-e13131.html> . – Accesat 09.09. 2014.

Radio România Iași
1053 KHz AM
90,8 și 96,3 FM

Acum pe AM: În trafic

10h: 0232 200 500, Fax: 0232 211 000
email: secretariat@radioiasi.ro

Acasă | Portal Știri | Evenimente | Secvențe | Program | Folclor | Arhiva | Anunțuri | Despre noi | Contact

● 18-20.06.2014: Sub cupola artei instrumentale și vocale - Serile muzicale ale studenților de la Canto Clasic, ediția a III-a

f Like 1 | Tweet 0 | +1

20 iunie, 2014 (310 vizite) | 0 comentarii

În perioada 18-20 iunie 2014 sunteți invitați la seria de manifestări Sub cupola artei instrumentale și vocale - Serile muzicale ale studenților de la Canto Clasic, Ediția a III-a, organizate în parteneriat cu Muzeul Memorial "Mihail Kogălniceanu" Iași, gazda acestor evenimente.

Proiectul este inițiat și coordonat de Prof. univ. dr. **Lăcrămioara Naie**

În program:

18 iunie, ora 16: Familii de artiști, Emil și Dana Coșeru – o viață pe scenă

19 iunie, ora 16: "Iubind și trăind arta în chip dumnezeiesc" – întâlnire cu doamna lect. univ. dr. **Octaviana Marincaș**

20 iunie, ora 16: "Confesiunile unui magistru". Întâlnire cu domnul prof. univ. dr. **Ion Gagim** (Universitatea de Stat "A. Russo"- Bălți, R.Moldova)

Participă:

conf. univ. dr. **Margareta Tetelea** (Universitatea de Stat "A.Russo"- Bălți, R.Moldova)
mezzosoprana **Laura Magdalena Scripcaru** (Opera Națională Iași)
conf. univ. dr. **Eugenia Maria Pașca**
lect. univ. dr. **Luminița Ciobanu** (violă)
asist. univ. dr. **Ana Maria Aprotosoae Iftimi**
Tudorița Baltag - Student Master an II

Programul detaliat îl găsiți în fișierele atasate.

268. Tofan, Eugenia. Compozitorul – academician Gheorghe Mustea a revenit acasă ca un simbol al culturii naționale [on-line] : [Cadoul muzical al studenților Univ. bălțene de la Catedra de Arte, reprezentată de dr. conf. **Margareta Tetelea**]. – Disponibil: <http://unimedia.info/comunicate/compozitorul-academician-gheorghe-mustea-a-revenit-acasa-ca-un-simbol-al-culturii-nationale-5477.html>. – Accesat 09.09. 2014.

269. Știința în Moldova : Bul. tematic [on-line] / Acad. de Științe a Moldovei, Bibl. Șt. Centrală „Andrei Lupan” ; alcăt. : Janna Nikolaeva. – Ch., 2014. – P. 108 ; http://bsclupan.asm.md/src/userfiles/src/buletine_tematice/Science_2013_WEB.pdf. – Accesat 10.09. 2014.

Indexuri auxiliare

a) nume

A

Abdullin E. 59
Afatin Igor 224
Andrieș Vladimir 78
Antoși A. 27
Arcea L. 32
Axionov Vladimir 78

B

Babii Vladimir 34, 54, 71, 74, 189, 225
Balan Tamara 166
Bandalac T. 65
Becker-Bender Tanya 256
Blaja-Vitcovschii Ala 79
Borovicov N. 173
Borș Alexandru 62, 67
Bularga Tatiana 38, 69, 84
Buliga Tatiana 221

C

Cabac Valeriu 60, 231
Cara Oxana 86
Caraulan Vera 76
Catană Igor 26
Cerguță Ludmila 35, 37, 228, 241, 254, 258
Ciobanu Ghenadie 63, (100), 137
Ciobanu Silvia 252, 255, 257, 260
Ciobanu Tatiana 222
Ciobanu Veronica 88
Ciobanu-Suhomlin I. 63
Circioglo Liudmila 87
Cobăsneanu Elena 237
Codjebaș Leonid 82
Cojocaru Ion 223
Coroi E. 59, 62, 67
Cozma C. 59
Crișciuc Victoria 226
Cupeș Iuliana 94

D

Dănilă Aurelian 77

Dănilă Ecaterina (33)

Debussy Claude 196

E

Enescu George (76, 77, 128, 129, 191, 261)

F

Florea Cristian 207

Fotescu Maria 224, 230, 255, 257, 260

G

Gagim Ion 15, 24, 31, (36), 38, (50), 54, 55, 60, 63, 68, 69, (75), 80, 84, (85), 189, 193, 214

Galat Galina 106

Ganea Varvara 233, 252

Garștea Veronica 129

Gârneț Iulian 169

Gherman Nelea 89

Gojenco Veronica 82, 86, 87

Granețkaia L. 32, 36, 44, 68

Grecu Olesea 92

Gromova N. 173

Grubleac O. 32

Guido D`Arezzo 49

Gupalova Elena 40, 45, 192

Guțu V. 59

H

Harconița Elena 230, 231, 233, 242, 252, 255, 257, 259, 260

Hatipova Inna 72

J

Jar Stanislav 199, 215

Jecov Mariana 165

Josan Ion 169

K

Kabalevsky D. 48

L

Lapicis Anatol 135, 145, 156, 157, 170, 181, 196

Liszt F. 131

Luchianiuc E. 212

M

Mahovici Iurie 135, 145, 156, 157, 170, 181, 196

Manciu Ionel 199

Marcu V. 62, 67

Martin-Știrbu Tatiana 188

Mihaluța Lina 233, 242, 252, 255, 257, 259, 260

Mironenco I. 53

Mocrousov Cristina 125

Morari Marina 31, 36, 52, 71, 253

Mostovic Galina 255

Mozart W. A. 131, 138, (132)

Musteață L. 231

N

Nabiulin Alexei 150, 167, 197

Nagherneac Ana 233, 242, 255, 257, 259, 260

Naie Lăcrămioara 201

Neculce Nina 243

Nevzorova Valentina 83

Nikolaeva Janna 269

O

Ovănescu Elena 200

P

Papeniuc Marina 47, 51

Pelipețchi Andrei 190

Pîslaru Vlad 55

Plohotina Elena 90

Popa Iulius 232, 262

Popa Maria 234

Popov A. 15, 54

Popovici-Paraschiv Radmila 266

Popovici Vitalie 189

Procopciuc Doina-Cezara 182, 183

R

Roman Ruslana 73

Rumleanski M. 60, 217

S

Sainenco Ala 231

Scripcaru Laura 201

Scurtu Elena 39, 216, 230, 255, 257, 260

Shumann Robert 178
Sicur Olga 93
Simac Ana 79
Sirohina Elena 83
Sîrbu Andrei 125
Stânga A. 62
Stănescu Ioana 200
Stepan Ilona 154
Stratan Elena 233
Stupacenco L. 59, 60

T

Tătaru I. 62, 67
Tetelea Valeriu 76, 222
Tiurina Olga 91
Tlehuci Faina 216
Tofan Eugenia 268
Topalo Valentina 264

Ț

Țărnă Ecaterina 81
Țircunova Svetlana 69
Țurcan Leonid 189
Țurcan O. 44

V

Vacarciuc Mariana 53
Vasilachi Eugenia 95
Vasilev Iurii 214
Vlaicu Olga 70

W

Ward Cristin 114

Б

Борш Александру 67
Брязу Джордже 8, 9

Г

Гнатюк С. 227
Гупалова Елена 249

К

Кобэсняну Елена 238

Корой Е. 67

Л

Лаврова Ирина 245-247

М

Местер Михаил 249

Музическу Гавриил (43)

П

Пожар Сергей 239, 240

С

Стежару С. 235

Строганова Н. 248

Стынгэ А. 67

У

Уляшева Людмила 220

Ш

Шуберт Татьяна 236

Э

Энеску Дж. (240)

b) titluri

A

- Activitatea Catedrei Instrumente Muzicale și Metodică 21
The actual tendencies of Pedagogy of Muzic and Music professor encyclopedic orientation 16
Adaptarea studentului în mediul universitar 81
Adolescența aspirațiilor 254
Alexei Nabiulin (Moscova, Federația Rusă) 150, 167
„Ars longa, vita briveis” Hippocrat : clase liceale profil arte 101
Arta de a asculta și înțelege muzica: Protagonist – Ion Gagim 193
Arta e un mijloc de comunicare și înțelegere între oameni 218
„Arta în viața copilului” 96
Artă și Educație Artistică, nr.2-3, 2006 22
Artistic education in the context of the socio-cultural environment of the 21st century : Intern. sci.-practical conf., 7-8 noiem. 2013 : Program 75
Artistic education in the context of the socio-cultural environment of the 21st century : Intern. sci.-practical conf., 7-8 noiem. 2013 : Abstr. Proc. 76
Artiștii bălțeni au fost în vizită la colegii lor din Soroca 237
Associate Professor Margareta Tetelea, dean 229
Astăzi – student, mâine – actori ai teatrului național “Vasile Alecsandri” 23
„Atît de fragedă și dulce, atît de gingașă și frumoasă! Surîsul primăverii
Vă oferă clipe fermecătoare în sunetele de vrajă ale „Mărțișorului” 126
A-ți urma studiile la Universitate înseamnă a fi axat în spațiul ideal 241

C

- Cadru estetic al formării culturii interpretative ca parte a culturii spirituale a elevilor școlii de muzică 90
Cadrul enciclopedic al pregătirii profesorului de muzică 17
Catedra INSTRUMENTE MUZICALE și METODICĂ 217
Ciclu din 3 piese pentru pian : Paysage, Ostinato, Rondeau 63
„Cîntece de leagăn, cîntecele mamei” 113
Compozitorul – academician Gheorge Mustea a revenit acasă ca un simbol al culturii naționale 268
The concept of hermeneutics in music education : a comparative stud from Kretzschmar to Kabalevsky 48
Conceptul curricular de educație muzicală ca idee centrală în pregătirea profesorului de muzică 19
Concepția formării universitare a specialistului în domeniul Educației-instruirii Muzicale 31

- Concert academic 127
- Concert cameral prezentat de Ansamblul cameral al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Chișinău 151
- Concert cameral susținut de Cvartetul de coarde 152
- Concert de creație a Capelei Corale Academice *Doina* 139
- Concert de excepție cu participarea elevilor dotați din învățământul artistic 153
- Concert de Gală al Orchestrei de muzică populară „Alunelul” 140
- Concert de gală al tinerelor talente din învățământul artistic, mun. Bălți, participante ai concursului naț. „Zlata Teaci” 175
- Concert de muzică clasică în cadrul Festivalului MĂRȚIȘOR 2009 168
- Concert de muzică clasică și contemporană 141
- Concert de muzică de cameră cu orchestra națională de cameră a RM 114
- Concert de muzică pentru pian 176, 177
- Concert de muzică violonistică în cadrul festivalului „Mărțișor 2009” 169
- Concert de totalizare a cursurilor de formare continuă la educația muzicală 142
- Concert extraordinar susținut de orchestra de muzică populară „Alunelul” 143
- Concert festiv consacrat lui ROBERT SHUMANN 178
- Concert: lucrări pentru pian de compozitori de peste hotare, sovietici și moldoveni 102
- Concertul de muzică vocală dedicat Sărbătorilor de Primăvară cu participarea elevilor din învățământul artistic din Bălți 103
- Concertul orchestrei de muzică populară „Alunelul”, consacrat celei de a 30-a aniversare a Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală 179
- Concertul pentru vioară și orchestră: modalități de studiu 78
- Concurs republican (Zona Nord) al tinerilor interpreți „George Enescu” pian, vioară. 64
- Concursul George Enescu la Bălți : note și impresii 27
- Concursul Național „Tinere talente”, ediția 2014 : Regulament 265
- Conferențiar universitar, doctor Margareta Tetelea, decan 229
- Conferința Internațională „Profesorul de muzică: prestanță și talent” (aug. 2003-apr. 2004) 56
- Conferința Internațională științifico-practică „Valorificarea conceptului curricular de Educație Muzicală: „Teorie și practică”, 28-30 oct. 2004 57
- Conferința științifică studentescă 194
- Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală 230
- Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor : Anuar 2011 259

- Contribuții Științifice ale profesorilor și colaboratorilor : Anuar 2012 260
Contribuții științifice ale profesorilor și colaboratorilor USB „Alec Russo”
2005-2010 257
Corul de cameră condus de Ilona Stepan 154
Creația pentru pian a compozitorilor din Republica Moldova în procesul de
învățământ muzical superior 72
Creațiile pentru vioară și pian ale compozitorilor din Republica Moldova (a
doua jumătate a sec. XX) 69
Cultivarea spiritului muzicianului prin intermediul imaginii artistice a creației
muzicale 18
Curriculum general pentru învățământul muzical-artistic (școlile de muzică/
arte) : Proiect 38
Cvartetul de coarde „VIV-ARDO” 155, 195
Cvartetul național de coarde interpretează capodopere ale clasicii universale
207
D
Dansurile popoarelor lumii 156
De ce avem nevoie de o strategie de descentralizare în cultură și în special în
domeniul învățământului artistic? 35
Development of moldavian pianistic didactics from inter-war period to the
present 47
Dezbateri asupra Standardelor și Curricula educaționale modernizate la dis-
ciplinele școlare Educația Muzicală, Arta Plastică 30
Dezvoltarea componentului asociativ al percepției muzicale (în cadrul instruire
pianistice) 88
Dezvoltarea sensibilității cromatice la elevii claselor primare 79
Dezvoltarea spirituală a micului școlar prin muzică și cânt 53
Didactica muzicală de la Guido D`Arezzo la contemporanietate 49
Dimensiunea enciclopedică a conceptului de educație muzicală în creația lui
Ion Gagim 50
Dimensiunea enciclopedică a formării competențelor profesorului de educație
muzicală 42
Dimensiuni estetice ale educației muzicale 14
Dimensiuni stilistice de pregătire instrumental-pedagogică a profesorului de
muzică 20
Din creația interpretativă a copiilor 144
Din istoria culturii muzicale a României 5
Din istoria dezvoltării învățământului muzical în principatele românești pînă
la începutul sec. al XIX-lea 10, 12

„Doinița” promovează la Bălți tradițiile și obiceiurile de nuntă 258
25 de ani ai Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală 124
Dragoste de armonie și frumos – o Filarmonică începătoare 226
Duet de chitariști : muzică de estradă și jazz 104
Duetul pianiştilor Anatol Lopicus – Iurie Mahovici cu prietenii săi la Bălți 157
Duo de pian Anatol Lopicus – Iurie Mahovici 196

E

Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.-
practică intern. :Program 80
Educația artistică în contextul mediului social-cultural al sec. XXI : Conf. șt.-
practică intern., 7-8 noiem. 2013 : Broș. rez. 84
Educația artistic-spirituală în contextul învățământului contemporan : Mate-
rialele Conf. Intern., 19-21 mai, 2005 : În 3 vol. 59
Educația artistic-spirituală în contextul învățământului contemporan : conf. In-
tern. 19-21 mai : Program 60
Educație muzicală : Ghidul profesorului : cl. a 6-a 62
Estetica muzicală : Curs univiversitar 13
Estetica muzicală : Curriculum disciplinar 28
Evoluează Orchestra de muzică populară ALUNELUL 208
Evoluția didacticii moldovenești din perioada interbelică pînă în prezent 47
Evoluția didacticii pianisticii moldovenești din perioada interbelică pînă în
prezent 51
Evoluția și activitatea conceptului „Educație prin intonație” 95

F

„F. Liszt, W. A. Mozart : stiluri de interpretare pianistică” 131
Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală 39, 187, 231, 250
Facultatea de Muzică și Pedagogie Muzicală – 30 de ani de la fondare 180
Facultatea de Științe ale Educației și Arte. Facultatea de Psihologie și Asisten-
ță Socială 262
„Fantomele visurilor” duo de pian: Anatolii Lopicus, Iurie Mahovici 170
„Farmecul și misterul muzicii” 115
„Farmecul și misterul muzicii” : deschiderea stagiunii a V-a 105
FESIVALUL - CONCURS George Enescu, ediția a II –a, consacrat sărbătoririi
a 130 de ani de la nașterea compozitorului G. Enescu și a 590 de ani ai orașu-
lui Bălți, 10 – 14
mai 2011 : Program 76
FESIVALUL - CONCURS REPUBLICAN al tinerilor interpreți „George
Enescu” (pian, vioară), ediția a II –a, consacrat sărbătoririi a 130 de ani de la
nașterea compozitorului G. Enescu și a 590 de ani ai orașului Bălți, 10 – 14

- mai 2011 : Program 77
- Festival de ansambluri cu participarea studenților și profesorilor Catedrei de Arte și Educație Artistică 209
- Festival de muzică și creație a tinerilor interpreți „George Enescu” 125 ani de la naștere, 5-8 dec. Ed. I-a. 65
- Festivalul „George Enescu” și creația tinerilor muzicieni Bălțeni, 5-8 dec. 2006 : Program 66
- Filarmonica de muzică pentru copii formă de cultivare a dragostei pentru armonie și frumos 29
- Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” 197
- Filarmonica pentru copii : [Concept] 52
- File din istoria muzicii pop, rock și jazz 158
- File din istoria repertoriului pianistic. Recital de pian. Interpretare comentată 159
- Formarea personalității elevului în cadrul activităților muzical-coregrafice în învățământul extrașcolar/complementar 94
- Formația CONCERTINO 198
- Fundamentele psihopedagogice și muzicologice ale Educației muzicale 55
- G**
- „George Enescu” 128
- „George Enescu” 125 ani de la naștere 129
- Gimnaziul de la Iorjnița i-a înveșnicit numele 243
- Glasul inimii – cântecul 116
- I**
- Ideile pedagogice în moștenirea lui Gavriil Musicescu 43
- Ideile estetice ale lui George Breazu și rolul lor în pregătirea profesorului de muzică 11
- Instruirea copiilor dotați în sistemul învățământului muzical modern : Conf. Intern. șt.-practică, 26-27 noiem. 2008 : Program 68
- Instrument muzical (pian) : curriculum disciplinar 32
- Instrument muzical (pian) : Curriculum disciplinar : Masterat 45
- Instrument muzical (pian) : Curriculum disciplinar. Secția frecvență redusă 44
- Instrumentaliștii din școala George Enescu – laureații concursului național „Zlata Tcaci” 251
- Instrumentele muzicale și vocea lor 99
- Interpretare instrumentală (Pian) : Curriculum disciplinar pentru învățământul muz.-artistic (școlile de muzică /arte) 40
- Intonația melodică - factor important în integritatea interpretării pianistice 89
- Intonații de marș, dans, cântec în muzică” 130

Ion Gagim - sub semnul muzicii 36
Ion Gagim. Dicționar de muzică 75
Ion Gagim și universal muzicii 85
Istoricul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală (1980-2004) 225

Î

„Îmi arde sufletul prin cânt” 106
Împărăteasa vioară 205, 210
Întâlnire de creație cu Ghenadie Ciobanu, Președintele Uniunii Compozitorilor din Moldova, maestru în arte, laureat al premiului național, doctor Honoris Causa 100

L

Laureații concursurilor internaționale: Stanislav și Ionel Manciu 199
Lucrările profesorilor și colaboratorilor: Anu. 2002 224
Lucrările profesorilor și colaboratorilor : Anu. 2007 242
Lucrările universitarilor bălțeni : Anu. 2009 252

M

Margareta TETELEA, doctor în pedagogie, conferențiar universitat : Omagiu la 55 de ani 264
Master class: Elena Ovănescu (vioară), Ioana Stănescu (pian) 200
Mazurtango. Recital de duo instrumental 160
Măiestria pedagogică a profesorului de muzică – factor esențial al realizării conceptului curricular de educație muzicală 92
Mărțișor – 2004 117
MĂRȚIȘOR 2014 211 - 213
„Mărțișor”- 2003 107
Metode specifice de formare a culturii muzicale a elevilor școlii de muzică în procesul instruirii pianistice 91
Miniatura pentru pian în creația compozitorilor din Republica Moldova 73
Mozart Aeternam. 250 ani de la nașterea compozitorului 132
Musicdidactics from Guido D`Arezzo to contemporaneity 49
Das Musikerportrait : [interview cu Tanya Becker-Bender] 256
„Muzica academică în viziunea tinerelor talente” 118
„Muzica academică și de divertisment în creații pentru pian” 133
„Muzica epocii barocului” 108
„Muzica în datinile și obiceiurile moldovenești” 97
Muzicantul nu trage peste el niciodată cortina indiferenței 228
„Muzică de divertisment” (Chitară) 119
Muzicolog consacrat : [Ecatrina Dănilă] 33

N

- Nucleul semantical al creației muzicale ca bază a imaginii artistice 189
„Nunta ca la Drochia”. Premiul I la Festivalul Național „Obiceiuri și tradiții de nuntă – 2008” 161
Nuntă ca la Pelinia jucată-n Chișinău 234

O

- O serată de muzică românească 201
Orchestra de muzică populară a Colegiului de Arte or. Soroca 202
Orchestra de muzică populară a școlii de muzică, Glodeni 109
Orchestra de muzică populară *Alunelul* 188
„ORPHEUS” – canto academic 171

P

- Piano duo : Tolya Lapikus & Yury Mahovitch 145
Portrete sonore: Duetul de pian A. Lopicus – Iurie Mahovici 181
Pregătirea învățătorilor de muzică - la nivelul cerințelor de azi 3
Pregătirea profesorului de muzică la nivelul cerințelor contemporane 1
[Prin personalitatea lui Ion Gagim...] 24
Probleme actuale și de perspectivă ale pedagogiei muzicale 54
Profesorul de muzică : prestață și talent 15
Profesorul de muzică își expune îngrijorarea 223
Promotor al noilor idei muzical-educaționale 34
Publicații științifice ale universitarilor bălțeni : Bibliogr. selectivă 2000-2005
233

Q

- Quartet de corzi (Izrael) 120
Quintet unglau blech (Germania) 121

R

- Recital de acordeon 134, 162
Recital de ansambluri pianistice 146
Recital de ansambluri pianistice: muzică de divertisment 172
Recital de canto susținut de Iurii Vasilev 214
Recital de muzică corală 147
Recital de muzică de orgă 163
Recital de muzică instrumentală 173
Recital de muzică instrumentală (ansamblu pianistic) 164
Recital de muzică instrumentală (tobă) 190
Recital de muzică pentru copii (ansamblu pianistic) 135
Recital de muzică pentru pian 165, 182, 183
Recital de muzică pentru pian. Duetul de pian REMEMBER ENESCU 191

- Recital de muzică vocală 166
„Recital de muzică” (Pian) 122
Recital de pian 125, 136
Recital de pian susținut de Stanislav Jar 215
Recital de pian: lecție – concert cu comentarii metodice 148
Recitalul „Voi fi anotimp pentru tine” 266
Recitalul de muzică populară 203
Remember Enescu`s. În memoriam George Enescu 261
Repertoriul pianistic autohton în Republica Moldova 192
- S**
Săptămîna științei și creației artistice a studenților 74
Scumpele și dragele noastre colege! 174
Semnificația multiplă a „valorii” în educația muzicală din perspectiva curriculară 25
Serată de creație și întâlnire cu studenții și profesorii Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală a Universității din Taraclia 149
Spectacolul de creație artistică a elevilor - laureați din învățămîntul artistic din Bălți 98
Strugure de chihlimbar” 184
Sub cupola artei instrumentale și vocale – Serile muzicale ale studenților de la Canto Clasic 267
Sub semnul muzicii 253
Suntem la fel, dar totuși ne deosebim 41
- Ș**
Știința în Moldova 269
- T**
„Te cînt, Moldovioara mea” 110
Tehnologii didactice de analiză interpretativă a imaginii muzicale în procesul formării pianistice a profesorului de muzică 68
Tehnologii moderne de formare/instruire a elevilor din școlile învățămîntului artistic 263
...Tu ești responsabil pentru ceea ce devii 37
- U**
[Un amplu și original studiu...] 219
Un sfert de veac de muzică : [interviu cu Margareta Tetelea] 26
Universitatea „A. Russo” – 50 216
Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți (1945-2005) 232
Universitatea de Stat „Alec Russo” - 65 de ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei 255

V

Valeriu Tetelea: „Am 380 de copii” 222

„Valori perene ale muzicii” 137

Vioara în destinul bălțenilor 206

Vocile Primăverii 111, 123, 185,186

W

W. A. Mozart 138

The ways of integration of tze process of music teacher university formation
46

Z

Zilele Facultății de Muzică 221

Zilele Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală 112

Zilele științei și creației artistice a studenților 61

Zilele științei și creației artistice a studenților Facultății Muzică și Pedagogie
Muzicală 58

Zilele științei și creației artistice a studenților și masteranzilor Facultății Mu-
zică și Pedagogie 71

Б

«Без музыки жизнь была бы ошибкой» 245

Бельцы рукоплескали «румынскому Моцарту» 239

Бэлцкие артисты – Сорокским артистам! 238

Бэлцкой детской Филармонии – 5 лет 227

В

Внедрение новых музыкальных технологий в профессиональную под-
готовку учителя музыки 83

Воображение как составная часть общих и специальных способностей
на уроках по музыкальному воспитанию 86

И

Из истории музыкальной культуры Румынии 7

Именитый музыкант в гостях у бельцких коллег 220

К

Классика в живом исполнении 244

Концерт вокальной музыки 204

М

Маргарита Тетеля : талант, творчество, новаторские идеи 249

Музыка нас с тобой связала 246

Музыкальное воспитание : 6 кл. : пособие для учителя 67

О

Одиннадцать друзей Кристины, или Подарков много не бывает 248

П

Педагогические идеи в творческом наследии Гавриила Музическу 43

Первый фестиваль классической музыки в Бельцах 236

Подготовка учителя музыки в Румынии 4

Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула : Автореф. дис... канд. пед. наук 8

Проблемы музыкально-педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула : дис. на соис. учен. степ. канд. пед. Наук 9

Р

«Развитие интонационно-образного слуха, как средство формирования музыкальной культуры учащихся младших классов общеобразовательной школы» 93

Развитие креативности и у детей младшего школьного возраста 82

Развитие музыкального мышления младших школьников на уроках по музыкальному воспитанию 87

Т

Талантов много не бывает 235

Х

Художественно-эстетический опыт в системе профессионально педагогической подготовки учителя 2

Ч

Через искусство имеее свет 247

Э

Энеску любил Бессарабию 240

